

Jaarstukken 2018

Aangeleverd aan de raad 25 april 2019

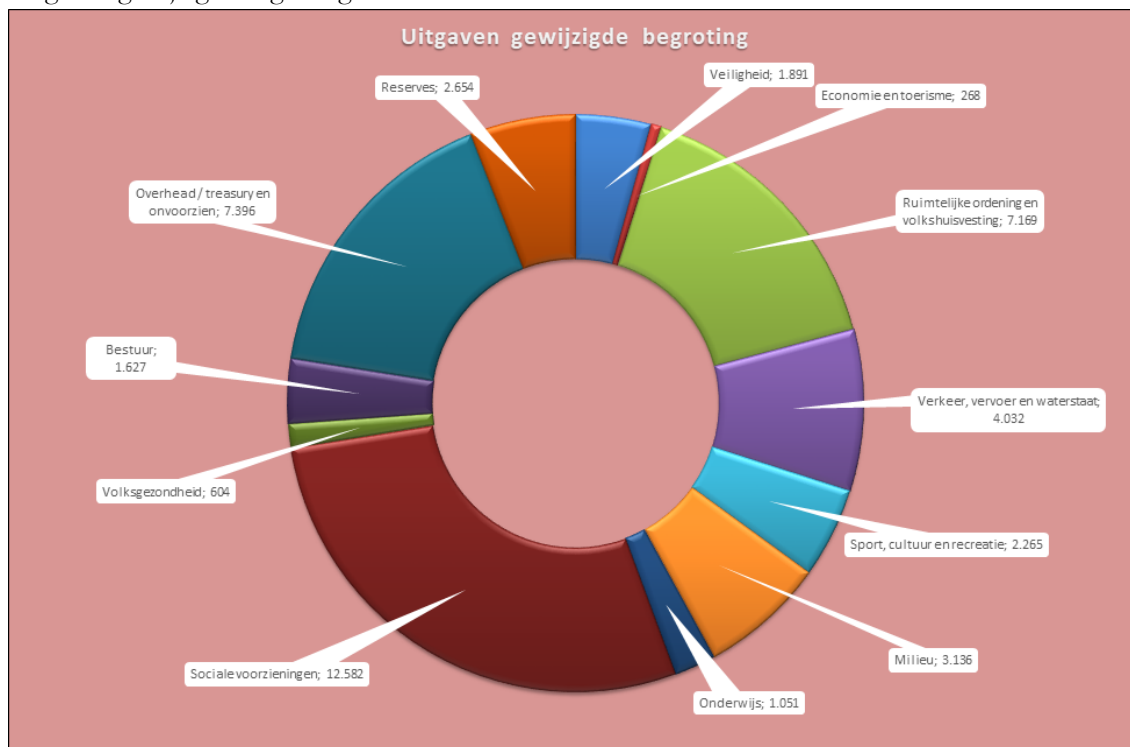
Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
Leeswijzer	12
I. Jaarverslag.....	14
<i>Programmaverantwoording</i>	16
1. Ruimtelijk domein.....	18
2. Openbaar domein	21
3. Sociaal domein.....	26
4. Bestuur.....	34
5. Algemene dekkingsmiddelen.....	36
6. Overhead.....	38
7. Vennootschapsbelasting	39
<i>Paragrafen</i>	42
§ A Lokale heffingen	44
§ B Weerstandsvermogen	48
§ C Onderhoud kapitaalgoederen.....	56
§ D Financiering.....	63
§ E Bedrijfsvoering	65
§ F Verbonden partijen	69
§ G Grondbeleid	76
§ H Subsidies.....	77
§ I Jachthaven Hemmeland	81
II. Jaarrekening	82
<i>Programmarekening</i>	84
1. Overzicht baten en lasten	85
2. Toelichting overzicht baten en lasten	87
3. Overzicht incidentele baten en lasten.....	91
<i>Balans</i>	92
1. Overzicht balans 31 december 2018.....	93
2. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	96
3. Toelichting op de balans	98
<i>SISA-verantwoordingsinformatie</i>	110
III. Overige gegevens.....	112
1. Bestuurlijke gegevens	113
2. Accountantsverklaring.....	116
3. Uitvoeringsinformatie 2018.....	117
4. IV4 2018.....	120
5. Stand van zaken kredieten	122
IV. Bijlagen.....	134
Informatie veiligheid en privacy 2018.....	136
Verantwoordingsrapportage BAG.....	152
Verantwoordingsrapportage BGT.....	170
Verantwoordingsrapportage BRO.....	188

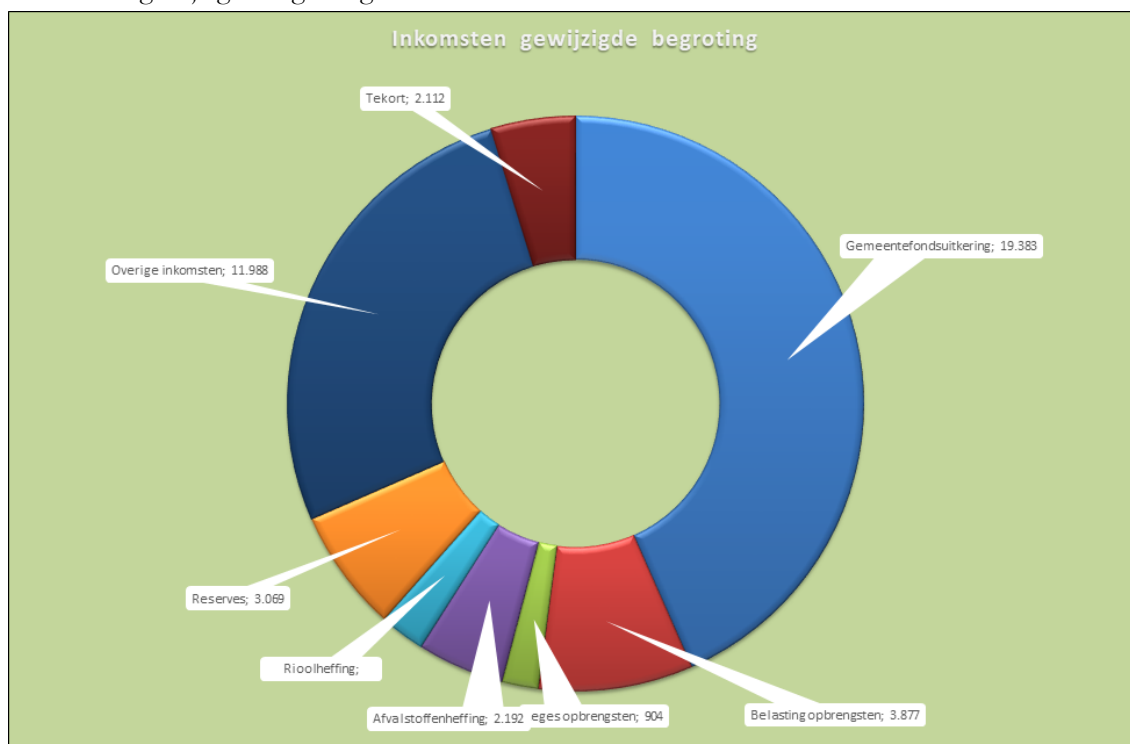
Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken van de gemeente Waterland over het jaar 2018. In de leeswijzer vindt u vanaf bladzijde 13 een overzicht van de verschillende onderdelen van deze jaarstukken en hoe deze onderdelen zich tot elkaar verhouden.

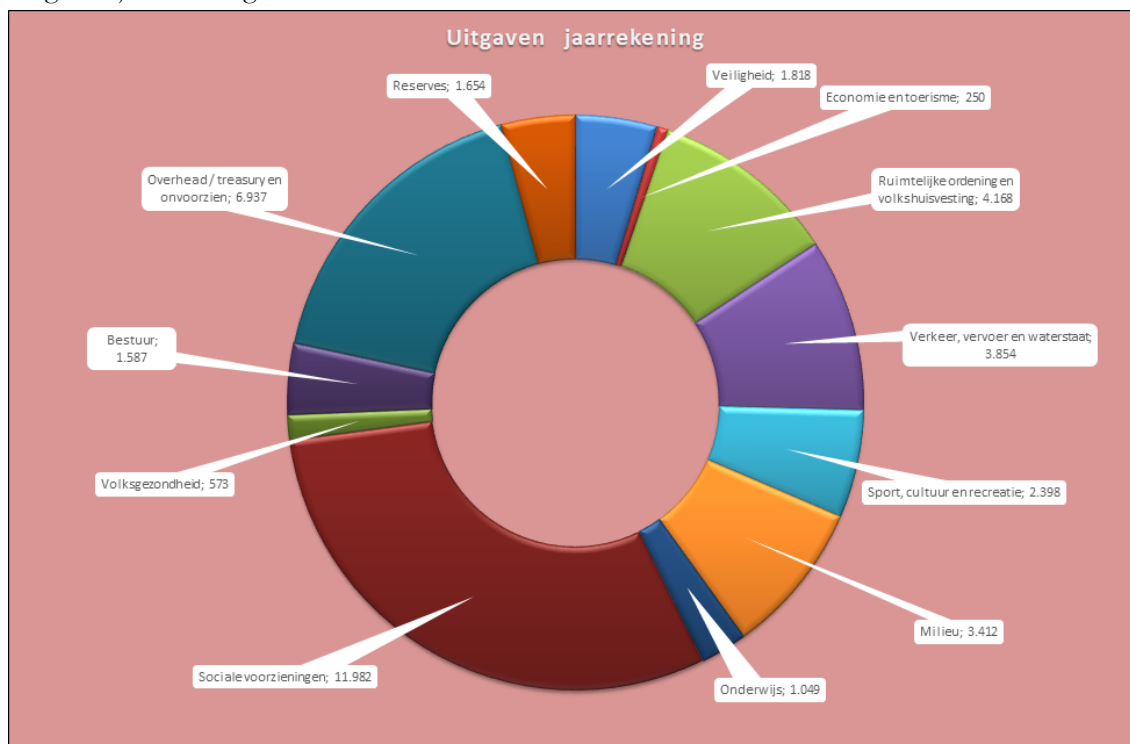
Uitgaven gewijzigde begroting 2018 € 44.674.248

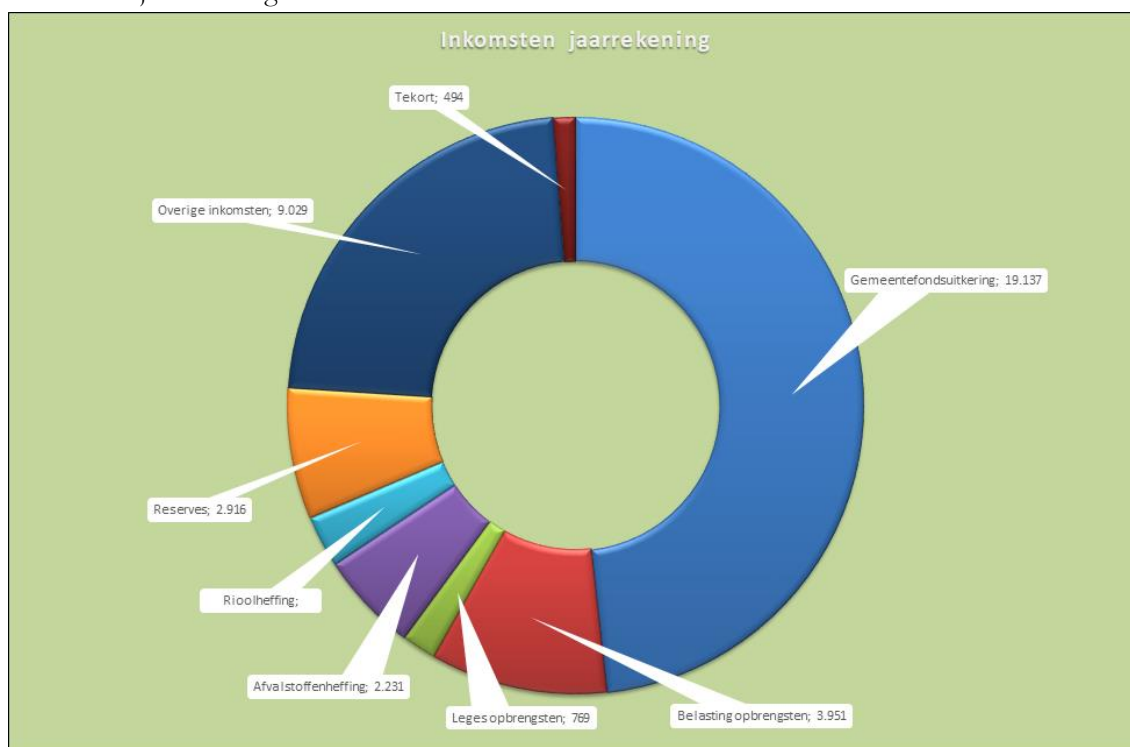
Inkomsten gewijzigde begroting 2018 € 44.674.248

Uitgaven jaarrekening 2018 € 39.682.669

Inkomsten jaarrekening 2018 € 39.682.669

Verschil begroting na wijziging versus jaarrekening

In de 2^e IBU 2018 werd uitgegaan van een begroot negatief resultaat van € 2.111.906. Een gedetailleerde analyse van de afwijkingen per programmaonderdeel tussen deze begroting en de voorliggende jaarstukken vindt u vanaf bladzijde 81 e.v. In onderstaand tabel een overzicht met de voornaamste verschillen.

Omschrijving	Bedrag
Gerealiseerd resultaat na overheveling	1.111.403-
Begroot resultaat	2.111.906-
Verschil	1.000.503
<u>Toelichting</u>	
Verschil beheer overige gebouwen en gronden	1.024.436-
Verschil wonen en bouwen	534.956
Verschil verkeer en vervoer	116.366
Verschil sportaccommodaties	107.812
Verschil openbaar groen en (openlucht) recreatie	266.153-
Verschil wijkteams	143.370
Verschil begeleide participatie	445.385
Verschil maatwerkdienstverlening 18-	100.626
Verschil economische promotie toeristenbelasting	105.791
Verschil algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	245.797-
Verschil overhead	387.581
Verschil mutaties algemene reserve	859.561
Verschil overigen	264.559-
Totaal	1.000.503

Jaarrekening in vogelvlucht

De jaarrekening 2018 kent een negatief resultaat van € 493.938. De verwachting in de begroting na wijzigingen (2^e IBU 2018) was een tekort van € 2.111.906. Bij het verschil tussen de gewijzigde begroting en de realisatie moeten ook de overhevelingen betrokken worden. Bij de jaarrekening 2018 wordt voorgesteld om een bedrag van € 617.465 over te hevelen naar 2019 in verband met werkzaamheden die in 2018 niet of niet geheel zijn uitgevoerd. Het saldo van de jaarrekening inclusief overhevelingen komt uit op een bedrag van € 1.111.403. In vergelijking met de begroting geeft dit een verschil van € 1.000.503.

In 2018 is gestart met het traject 'bestuurlijke toekomst' met als doel om in 2020 te komen tot een besluit over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Waterland. Het traject ligt op schema. De argumenten op basis waarvan een besluit kan worden genomen zijn verzameld. Op basis van deze argumenten zal de discussie met de inwoners van Waterland worden gevoerd. Verwacht wordt dat er ultimo 2019 meer duidelijkheid zal zijn over de bestuurlijke toekomst.

In 2018 zijn er veel woningen opgeleverd, in aanbouw genomen en in de pijplijn. Het gaat om Ilpenhof (20 woningen), 't Schouw (50 woningen), Regenboog (41 woningen), Kohnstammlocatie (62 woningen), Sebastianusschool (13 woningen), Stiereveld (18 woningen), Van Disweg (15 woningen), Galgriet (600-700 woningen), SV Marken (90-100 woningen), Buurterstraat (8 woningen) en Kebo-locatie (23 woningen). Er worden de komende periode meer dan 900 woningen ontwikkeld. De in 2018 gewijzigde werkwijze ten aanzien van woningbouwprojecten heeft geleid tot het vrijvallen van een deel van de voorziening voor woningbouwprojecten. In de begroting was rekening gehouden met de verkoop van de Kohnstammlocatie in 2018. Zowel de verkoop als de storting van de opbrengst van deze verkoop in de Algemene reserve worden doorgeschoven naar 2019.

Het jaar 2018 laat een tekort zien in de jaarrekening. Ook de begroting 2019 kent een negatief saldo. Deze tekorten zijn voornamelijk veroorzaakt door het uit de pas lopen van de kosten in het Sociaal domein en de vergoeding die voor deze taken via het gemeentefonds van het Rijk ontvangen wordt. De gelden die van het Rijk ontvangen worden met betrekking tot het Sociaal domein, zijn niet in evenwicht met de uitgaven die de gemeente maakt voor het Sociaal domein. Het college heeft zich ten doel gesteld om het jaar 2020 weer met een positief saldo af te sluiten. Het college heeft daartoe een uitvoeringsagenda opgesteld voor het Sociaal domein. De lasten in het Sociaal domein zijn in 2018 € 771.468 lager uitgevallen dan in de begroting na wijziging. Hierbij zien we vooral dat de lasten WMO lager zijn uitgevallen.

Het college heeft zich ten doel gesteld om een duurzaam beleid te voeren. Dit vinden wij terug in de wijze waarop wij invulling geven aan de leefomgeving, middels het stimuleren en faciliteren van elektrische voertuigen, fietsgebruik, deelauto's, een goed openbaarvervoer netwerk, de participatie in de projecten Bereikbaar Waterland en de ondertunneling Broek in Waterland. Daarnaast is verder gegaan op de ingeslagen weg van afval naar grondstof en het uitvoering geven aan de verdere verduurzaming van (gemeentelijke) gebouwen. Eind 2018 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een regionale energietransitie.

De onderwijshuisvesting is ook in 2018 verder ter hand genomen. De renovatie van OBS de Fuut is bijna afgerond en voor de renovatie van de Verwondering is een plan opgesteld. Ook is in 2018 het definitieve ontwerp voor de brede school de Havenridders opgesteld. Bij al deze onderwijsgebouwen is zwaar ingezet op duurzaamheid.

Ten aanzien van de Veiligheid sluit de gemeente qua bevolkingszorg aan bij de regionale organisatie. Het in 2018 vastgestelde Damoclesbeleid opent de mogelijkheid om maatregelen te nemen bij het overtreden van de Opiumwet. Van deze mogelijkheid is in 2018 reeds gebruikt gemaakt.

In 2018 is een start gemaakt met het opzetten van een eigen leerwerkbedrijf. Hiermee wordt aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de gelegenheid geboden om als volwaardig burger deel te nemen aan de maatschappij. Onderdeel van dit leerwerkbedrijf is bijvoorbeeld de eigen groendienst. Het opzetten van een eigen groendienst heeft geleid tot een verschuiving van de lasten tussen groendienst en sport, cultuur en recreatie en openbaar groen.

Gepland was om in 2018 de geautomatiseerde systemen onder te brengen in de Cloud. Deze stap heeft helaas vertraging opgelopen en is verschoven naar medio 2019. Mede door deze verschuiving vallen de overheadkosten in 2018 lager uit dan begroot.

De uitkering uit het gemeentefonds valt lager uit dan het bedrag dat in de gewijzigde begroting was opgenomen. Het college heeft er ondanks de financiële problemen voor gekozen om de belastingen niet extra te verhogen. De belastinginkomsten over 2018 wijken op het punt van de toeristenbelasting in positieve zin af van de verwachte inkomsten, de opbrengst toeristenbelasting is hoger dan geraamd. In nagenoeg alle kernen is nieuwe toeristische bewegwijzering gerealiseerd. Daarnaast is op het parkeerterrein Marken het nieuwe pin- en toiletgebouw gerealiseerd.

Progr	Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Afwijking t.o.v. begroting
1.	Ruimtelijk domein	3.629.613-	1.739.558-	2.063.838-	324.280-
2.	Openbaar domein	4.544.241-	4.397.655-	4.412.189-	14.534-
3.	Sociaal domein	10.504.569-	11.306.867-	10.535.399-	771.468
4.	Bestuur	1.801.321-	1.227.365-	1.162.024-	65.341
5.	Algemene dekkingsmiddelen	21.995.901	23.237.881	23.091.166	146.715-
6.	Overhead	5.584.403-	7.047.805-	6.660.224-	387.581
7.	Vennootschapsbelasting	15.387-	-	13.500-	13.500-
8.	Onvoorzien	-	45.000-	-	45.000
Totaal saldo van baten en lasten		4.083.633-	2.526.369-	1.756.009-	770.360
9.	Reserves	1.866.435	414.463	1.262.072	847.609
Gerealiseerd resultaat		2.217.198-	2.111.906-	493.938-	1.617.968

- zijn per saldo uitgaven
+ zijn per saldo inkomsten

- negatief
+ positief

Overhevelingsvoorstellen

Omdat bepaalde werkzaamheden die gepland waren voor 2018 zijn doorgeschoven naar 2019, is het wenselijk de daarmee samenhangende budgetten over te hevelen naar 2019. Concreet wordt voorgesteld om een bedrag van € 617.465 over te hevelen naar de budgetten van boekjaar 2019.

prog nr	Omschrijving	Bedrag	
	Gerealiseerd resultaat		493.938-
	<u>Overhevelingsvoorstellen</u>		
1.	Ruimtelijk domein	118.260-	
	APV beleid	17.543-	
	Vorbereiding omgevingswet	67.188-	
	Visie op Marken met waterbewuste woningen	33.529-	
2.	Openbaar domein	63.600-	
	Groot onderhoud Pontveer IJpendam	34.000-	
	Baggerwerkzaamheden haven Monnickendam	10.000-	
	Openbaar groen	4.600-	
	Innovatieve aanpak duurzaamheid	15.000-	
3.	Sociaal domein	28.000-	
	Begeleiding vluchtelingen	28.000-	
4.	Bestuur	108.829-	
	Gezamenlijke visie & samenwerkingsagenda Zaanstreek Waterland	57.639-	
	Kwartiermaker MRA Landschap	51.190-	
5.	Algemene dekkingsmiddelen	7.340-	
	Bezwaar en beroep dagtoeristenbelasting	7.340-	
6.	Overhead	291.436-	
	ICT migratie	239.496-	
	Vervanging meubilair	34.010-	
	Juridische kosten kademuur	17.930-	
			617.465-
	Gerealiseerd resultaat na overhevelingen		1.111.403-

Toelichting overhevelingsvoorstellen

Programma 1. Ruimtelijk domein

APV beleid

In 2019 is een handhavingsjurist aangetrokken. Deze zal deels worden bekostigd uit dit budget. Daarnaast zijn een aantal beleidszaken in 2018 niet opgepakt, deze zullen in 2019 alsnog versneld moeten worden opgepakt. De verwachting is dat hiervoor externe inhuur noodzakelijk is. Voorgesteld wordt een bedrag van € 17.543 over te hevelen naar 2019.

Voorbereiding omgevingswet

Bij het vaststellen van de begroting 2017 is budget beschikbaar gesteld voor de omgevingswet. Aangezien dit traject meerjarig is zullen ook in 2019 nog kosten worden verwacht. Voorgesteld wordt een bedrag van € 67.188 over te hevelen naar 2019.

Visie op Marken met waterbewuste woningen

In de begroting is rekening gehouden met uitgaven voor de visie op Marken met waterbewuste woningen. Betreffende werkzaamheden zijn in 2018 echter nog niet uitgevoerd. Naar verwachting zullen deze in het eerste kwartaal van 2019 plaatsvinden. Voorgesteld wordt een bedrag van € 33.529 over te hevelen naar 2019.

Programma 2. Openbaar domein

Groot onderhoud Pontveer Ilpendam

Onderhoudswerkzaamheden aan de Pont zijn vertraagd door een mislukte aanbesteding aangezien er geen inschrijvingen waren binnengekomen. Inmiddels is een nieuwe aanbesteding gerealiseerd en gegund. De werkzaamheden zijn begin 2019 gestart. Voorgesteld wordt een bedrag van € 34.000 over te hevelen naar 2019.

Baggerwerkzaamheden haven Monnickendam

Een aantal uitbestede werkzaamheden met betrekking tot het baggeren van de haven Monnickendam hebben in 2018 niet plaats kunnen vinden. Deze zullen in 2019 worden uitgevoerd. Voorgesteld wordt een bedrag van € 10.000 over te hevelen naar 2019.

Openbaar groen

In 2018 is opdracht gegeven tot het leveren van groen. De levering heeft echter in 2019 plaatsgevonden waardoor het budget ook in dit jaar noodzakelijk is. Voorgesteld wordt een bedrag van € 4.600 over te hevelen naar 2019.

Innovatieve aanpak verduurzamen monumenten

Door de VNG zijn middelen beschikbaar gesteld voor werkzaamheden in het kader van het verduurzamen van monumenten. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door de Groene Grachten. Van de beschikbaar gestelde middelen is nog niet alles uitgegeven aangezien een aantal werkzaamheden nog in 2019 zullen gaan plaatsvinden. Voorgesteld wordt een bedrag van € 15.000 over te hevelen naar 2019.

Programma 3. Sociaal domein

Begeleiding vluchtelingen

Van het COA is voor de begeleiding van vluchtelingen en voor de participatietrajecten van nieuwkomers die hier in 2017 en 2018 zijn gekomen een bedrag ontvangen. Wij hebben nog niet alle trajecten afgerond en moeten nog een inhaalslag maken. Een deel van de trajecten is al gestart of start begin 2019 ivm samenvoegen van mensen in groepen die dezelfde taal spreken. Voorgesteld wordt een bedrag van € 28.000 over te hevelen naar 2019.

Programma 4. Bestuur

Gezamenlijke visie & samenwerkingsagenda Zaanstreek Waterland

Vanuit de voormalige Stadsregio zijn inkomsten ontvangen. De samenwerkende gemeenten hebben met elkaar afgesproken deze inkomsten te oormerken voor regionale activiteiten, gekoppeld aan de samenwerkingsagenda Zaanstreek-Waterland en de MRA Agenda. Deze projecten zijn in 2017 gestart en zullen evenals in 2018 in 2019 plaatsvinden. Voorgesteld wordt een bedrag van € 57.639 over te hevelen naar 2019.

Kwartiermaker MRA Landschap

Door de MRA is € 65.000 aan subsidie verstrekt ten behoeve van de inzet van een kwartiermaker MRA. Tot op heden is een klein deel van de werkzaamheden verricht. De resterende werkzaamheden zullen verricht worden in 2019. Voorgesteld wordt een bedrag van € 51.190 over te hevelen naar 2019.

Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen

Bezwaar en beroep dagtoeristenbelasting

De geplande kosten inzake bezwaar en beroepsprocedures worden in 2019 gemaakt. Voorgesteld wordt een bedrag van € 7.340 over te hevelen naar 2019.

Programma 6. Overhead

ICT migratie

In april 2018 is budget beschikbaar gesteld inzake de migratie naar de cloud. De migratie is echter uitgesteld naar 2019. Voorgesteld wordt het resterende bedrag van € 239.496 over te hevelen naar 2019.

Vervanging meubilair

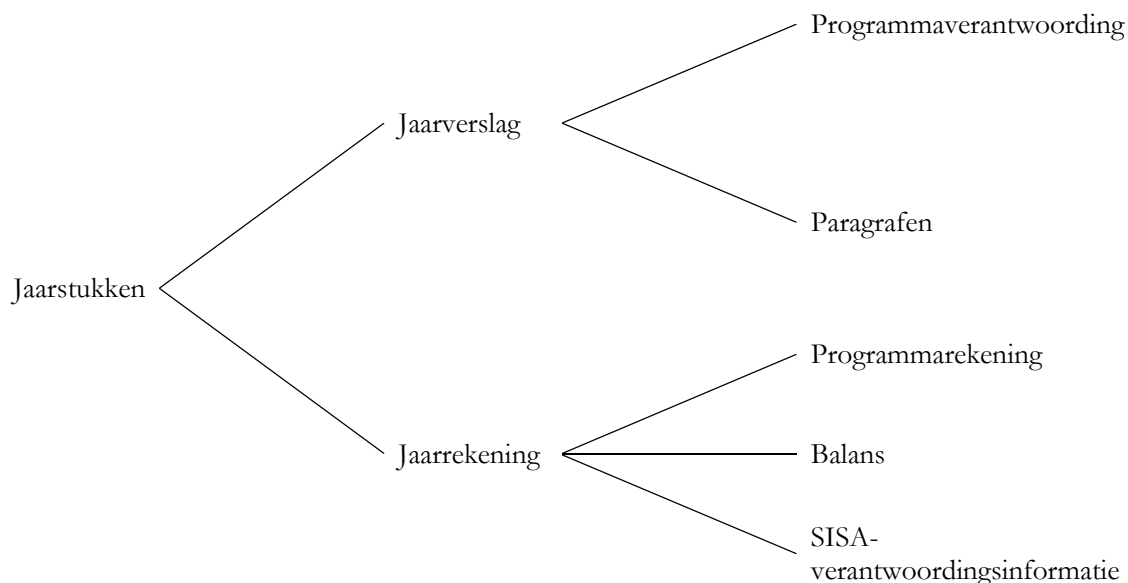
Wegens het feit dat een medewerker naar een andere functie is overgegaan is er vertraging opgelopen bij het vervangen van het meubilair. In verband met het ontwikkelen van de organisatie is het van belang dit budget beschikbaar te houden. Voorgesteld wordt een bedrag van € 34.010 over te hevelen naar 2019.

Juridische kosten kademuur

De juridische afhandeling van de kademuur is nog niet voltooid. In 2019 worden nog steeds veel kosten verwacht in verband met de procedure rondom de kademuur. Voorgesteld wordt een bedrag van € 17.930 over te hevelen naar 2019.

Leeswijzer

De jaarstukken zijn onderverdeeld in de beleidsmatige verantwoording (het jaarverslag) en de financiële verantwoording (de jaarrekening). Het jaarverslag en de jaarrekening zijn op hun beurt weer verdeeld in verschillende onderdelen. Schematisch ziet de onderverdeling van de jaarstukken er als volgt uit:

Programmaverantwoording

De programmaverantwoording biedt per programma inzicht in de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd, de wijze waarop getracht is de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken en de gerealiseerde baten en lasten. Een programma wordt gedefinieerd als een samenhangend geheel van activiteiten. In de gemeente Waterland zijn de volgende programma's vastgesteld:

1. Ruimtelijk domein
2. Openbaar domein
3. Sociaal domein
4. Bestuur
5. Algemene dekkingsmiddelen
6. Overhead
7. Vennootschapsbelasting
8. Onvoorzien

Per programma worden in algemene zin de doelstellingen aangegeven. In de programmaverantwoording wordt per doelstelling verantwoording afgelegd. Tevens wordt verantwoording afgelegd over de bij de beleidsindicatoren gestelde doelstellingen.

Paragrafen

De paragrafen bij het jaarverslag geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten gezien vanuit een bepaald perspectief. Alle baten en lasten die vermeld worden in de paragrafen zijn verwerkt in de verschillende programma's. Het is dus niet zo dat de bedragen in de paragrafen nog boven op de baten en lasten van de programma's komen.

In de gemeente Waterland zijn de volgende paragrafen opgenomen:

- § A Lokale heffingen
- § B Weerstandvermogen
- § C Onderhoud kapitaalgoederen
- § D Financiering
- § E Bedrijfsvoering
- § F Verbonden partijen
- § G Grondbeleid
- § H Subsidies
- § I Jachthaven Hemmeland

Programmarekening

De programmarekening bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Overzicht van baten en lasten: alle gerealiseerde baten en lasten van het programmaplan in een samenvattende tabel. Het betreft hier een integraal overzicht van alle baten en lasten en het saldo van het verslaggeviingsjaar. Alle baten en lasten van de programma's leiden tot een gerealiseerd saldo van baten en lasten. Vervolgens wordt aangegeven welke bedragen aan de reserves worden onttrokken of toegevoegd. Na deze toevoegingen en onttrekkingen volgt het gerealiseerde resultaat. Naast de realisatie over 2018, bevat de tabel ook de vergelijkende cijfers over 2017. Daarnaast zijn de ramingen uit de oorspronkelijke begroting en de begroting zoals deze na alle begrotingswijzigingen is komen te luiden ook weergegeven.
2. Toelichting: in de toelichting wordt een analyse gegeven van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de incidentele baten en lasten.

Balans

De balans geeft een overzicht van de financiële positie van de gemeente. Op de balans wordt een overzicht gegeven van de bezittingen, de schulden, de voorzieningen en het eigen vermogen van de gemeente op 31 december. Daarnaast worden de vergelijkende cijfers gepresenteerd van het voorgaande boekjaar. In de toelichting worden de waarderingsgrondslagen uiteengezet en worden de verschillende balansposten nader uitgesplitst.

SISA-verantwoordingsinformatie

Naast de algemene uitkering uit het gemeentefonds krijgt de gemeente jaarlijks extra geld om specifiek beleid van het Rijk uit te voeren. Met betrekking tot deze specifieke uitkeringen bepaalt de rijksoverheid waar het geld aan besteed wordt, of de gemeente de specifieke uitkering krijgt en hoeveel geld de gemeente krijgt. Om de verantwoordingsbureaucratie te verminderen is met betrekking tot deze specifieke uitkeringen het zogenoemde principe van Single information en Single audit (SISA) ingevoerd. Tegenwoordig volstaat eenmalige informatieverstrekking en een eenmalige accountantscontrole. Op basis van een door de rijksoverheid vastgesteld format wordt in de jaarrekening een bijlage opgenomen met de verantwoordingsinformatie over de specifieke uitkeringen.

I. Jaarverslag

Programmaverantwoording

1. Ruimtelijk domein

Doelstellingen

Programmaonderdeel 1.01 Veiligheid

De gemeente stelt zich ten doel de organisatie, inwoners en bedrijven voor te bereiden op en te begeleiden bij (eventuele) rampen en crises. Daarnaast pakt de gemeente in nauwe samenwerking met externe partners, inwoners en bedrijven de veiligheidsproblematiek aan in de gemeente.

Realisatie:

De gemeente Waterland bereidt de organisatie, inwoners en bedrijven voor op (eventuele) rampen en crises. Dit doet zij samen met de 7 overige gemeenten in Zaanstreek-Waterland middels het programma Bevolkingszorg dat onderdeel is van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Om de processen waarvoor de gemeenten verantwoordelijk zijn professioneel en snel te kunnen oppakken is een regionale organisatie ingericht die namens de getroffen gemeente(n) binnen de crisistructuur aan de slag gaat. De gemeentelijke organisatie sluit hier op aan met haar lokale taken en verantwoordelijkheden. Belangrijke taken van Bevolkingszorg zijn: het informeren en instrueren van de bevolking door middel van crisiscommunicatie, verplaatsen en opvangen van evacueés, informeren van verwanten, zorg voor een veilige en gezonde omgeving (bouw en milieu) en de nafase. Uitgangspunt is hierbij dat we aansluiten op de initiatieven die in de samenleving worden ondernomen. De burgemeester heeft op 23 juli 2018 beleidsregels op grond van artikel 13b Opiumwet gemeente Waterland (Damoclesbeleid) 2018 vastgesteld. Inmiddels heeft de burgemeester het beleid drie keer toegepast waarbij drie panden tijdelijk zijn gesloten.

Programmaonderdeel 1.02 Economie en toerisme

Wij willen in 2018 de toeristische bewegwijzering optimaliseren, een gastvrij parkeerterrein op Marken en een verdere uitvoering van de Toeristische Visie. In 2018 willen wij doorgaan met het uitvoeren van de acties van de Economische Agenda. Daarbij gaat het om een mix van bedrijfsbezoeken, meewerken aan de uitwerking van het beleid binnen de MRA, overleggen met de diverse belangengroepen en concrete maatregelen.

Realisatie:

In 2018 is in alle kernen, behalve Monnickendam, nieuwe toeristische bewegwijzering gerealiseerd. Verder is een nieuw pin- en toiletgebouw op het parkeerterrein op Marken geopend en vond een vooronderzoek voor een officiële zwemwaterlocatie bij de Vuurtoren (na de dijkversterking) plaats. Tevens hebben we als gemeente besloten om n.a.v. de dijkversterking op Marken diverse recreatieve meekoppelkansen te financieren. Er is ook onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken van particuliere vakantieverhuur.

Aan de Economische Agenda gemeente Waterland is in 2018 verder uitvoering gegeven ter versterking van het ondernemersklimaat in Waterland. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven en ondernemersorganisaties (zoals de ondernemersvereniging Ondernemend Waterland, LTO Noord en MKB Nederland). De portefeuillehouder Economische Zaken heeft bedrijven bezocht om een (nog) beter inzicht te krijgen in ondernemend Waterland en de wensen ten aanzien van het ondernemersklimaat. In 2018 is specifieke aandacht besteed aan de Zomerondernemer en ZZP-ers middels een netwerkbijeenkomst. Gestart is met het updaten van de economische agenda voor de gemeente Waterland. Uiteraard in samenwerking met genoemde betrokken partijen. Ook is het afgelopen jaar gewerkt aan het tot verder ontwikkelen van de Economische Visie + Agenda MRA Zaanstreek Waterland. Tevens heeft Ondernemend Waterland in samenwerking met de gemeente Waterland een verkiezing georganiseerd voor Ondernemer van het Jaar (Jan Peter Valk van Fysiotherapie Ooster Ee in Monnickendam).

Programmaonderdeel 1.03 Ruimtelijke ordening en wonen

Wij willen het geactualiseerde bestemmingsplan Broek in Waterland vast laten stellen. Verder hebben wij als doel om een aantal woningbouwprojecten te realiseren, inclusief de nieuwe Brede School in Broek in Waterland en/of deze planologisch mogelijk maken. De achterstand in de sociale woningbouw willen wij daarmee kleiner maken. De implementatie van de Omgevingswet willen wij verder uitrollen conform het plan van aanpak. Aan de meekoppelkansen in het kader van de beide dijkversterkingsprojecten zal in 2018 vorm worden gegeven.

Realisatie:

Het geactualiseerde bestemmingsplan Broek in Waterland 2018 is op 19 april 2018 vastgesteld en sinds 15 juni 2018 onherroepelijk. Daarnaast is het bestemmingsplan Waterland-Parapluplan 2018, dat een dertigtal bestemmingsplannen op onderdelen heeft gewijzigd, op 7 juni 2018 vastgesteld en sinds 3 augustus 2018 onherroepelijk. De raad heeft besloten recreatieve meekoppelkansen bij de dijkversterking Marken te financieren. Hiervoor is een overeenkomst afgesloten tussen de gemeente, HHNK, de Provincie en Rijkswaterstaat. In de woningbouwprojecten zijn ook in 2018 veel woningen opgeleverd, in aanbouw genomen en in de pijplijn. Het gaat om Ilpenhof (20 woningen), 't Schouw (50 woningen), Regenboog (41 woningen), Kohnstammlocatie (62 woningen), Sebastianusschool (13 woningen), Stiereveld (18 woningen), Van Disweg (15 woningen), Galgriet (600-700 woningen), SV Marken (90–100 woningen), Buurterstraat 2 (8 woningen) en Kebo-locatie (23 woningen + supermarkt). Voor wat betreft het implementatietraject van de Omgevingswet, is in 2018 de bewustwordingsfase afgerond. In het 1^e kwartaal 2019 volgt een nieuw programmaplan voor de voorbereidingsfase, waarna tevens gestart wordt met een aantal voorbereidende projecten.

Beleidsindicatoren

Nummer indicator	Naam Indicator	Taakveld	Eenheid	Bron	2015	2016	2017	2018
6	Verwijzingen Halt	1. Veiligheid	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	41,1	88,7	56	nb
7	Hardekernjongeren	1. Veiligheid	Aantal per 10.000 inwoners	KLPD	nb	nb	nb	nb
8	Winkeldiefstallen	1. Veiligheid	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,3	0	0	nb
9	Geweldsmisdrijven	1. Veiligheid	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,2	2	2,3	nb
10	Diefstallen uit woning	1. Veiligheid	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,3	2	1,7	nb
11	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	1. Veiligheid	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	4,7	6,1	3,8	nb
14	Funciemenging	3. Economie	%	LISA	38,3	38,1	38,4	nb
15	Bruto Gemeentelijk Product	3. Economie	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	Atlas voor Gemeenten	nb	nb	nb	nb
16	Vestigingen (van bedrijven)	3. Economie	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	155	159,6	164,1	nb
35	Gemiddelde WOZ waarde	8. Vhrosv	Duizend euro	CBS	261	267	284	302
36	Nieuw gebouwde woningen	8. Vhrosv	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	6,8	0,3	nb	nb
37	Demografische druk	8. Vhrosv	%	CBS	78,5	79,6	81,7	84,5
38	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	8. Vhrosv	In Euro's	COELO	628	631	632	624
39	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	8. Vhrosv	In Euro's	COELO	773	776	778	768

Toelichting

De gepresenteerde informatie van de beleidsindicatoren zijn afkomstig van de website www.waarstaatje-gemeente.nl. Indien er nb in de tabel is weergegeven is deze informatie niet beschikbaar. Daarnaast betreft sommige informatie van deze site informatie over oudere jaren omdat er geen nieuwe cijfers beschikbaar

zijn op de site. Bij een aantal indicatoren zijn doelstellingen geformuleerd. Hieronder treft u deze doelstellingen met de bijbehorende realisatie aan.

7. Hardekernjongeren: Het streven is het aantal harde kernjongeren zo laag mogelijk te houden.

Realisatie: het aantal hardekernjongeren is niet bekend. Deze indicator is per 2019 ook komen te vervallen.

10. Diefstallen uit woningen: Bewustwording van woningcorporaties verhogen met betrekking tot het nemen van preventieve maatregelen in de woningvoorraad omdat corporaties een belangrijke rol hebben in het nemen van preventieve maatregelen in haar woningvoorraad om zo woninginbraken tegen te gaan/te verminderen.

Realisatie: In samenwerking met Woonzorg is bij een aantal woningen waarvan de bewoners slachtoffer van inbraak zijn geworden, een veiligheidsscan uitgevoerd. Wooncompagnie zal de uitkomsten daarvan, waar mogelijk, meenemen in het onderhouds- en renovatieschema.

11. Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte): Het doen van aangifte van vernielingen en de kosten waar mogelijk verhalen op de dader(s).

Realisatie: Uitgangspunt is dat bij vernielingen en beschadigingen altijd aangifte wordt gedaan en waar mogelijk (indien de dader bekend is) de kosten worden verhaald.

36. Nieuw gebouwde woningen: Het streven voor 2018 is totaal 127 nieuwe woningen te realiseren.

Realisatie:

In 2018 zijn 70 woningen opgeleverd. Het getal van 127 is gebaseerd op gemiddelde cijfers. De meeste nieuwe woningen worden verwacht in de periode 2020–2022.

Gerealiseerde baten en lasten

Nr.	Omschrijving	Lasten 2018		Baten 2018		Saldo		
		Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Afwijking t.o.v. begroting
1.01	Veiligheid	1.890.829	1.817.904	65.797	60.720	1.825.032-	1.757.184-	67.848
1.02	Economie en toerisme	268.112	250.282	35.243	31.548	232.869-	218.734-	14.135
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	7.168.757	4.167.662	7.487.100	4.079.742	318.343	87.921-	406.264-
Totaal excl. overhevelingen		9.327.698	6.235.848	7.588.140	4.172.010	1.739.558-	2.063.838-	324.280-
	Overhevelingen							118.260-
Totaal incl. overhevelingen								442.540-

2. Openbaar domein

In dit domein werken wij aan een buurt, wijk en stad of dorp waar het prettig is om te zijn. Een plek die schoon, heel en groen is, maar die ook de sociale cohesie bevordert. Juist op het snijvlak van sociaal en fysiek ontstaat leefbaarheid. Wij vinden het belangrijk dat inwoners en bedrijven actief mee kunnen denken over hun straat en omgeving en nodigen inwoners en bedrijven daartoe proactief uit. De gemeente schetst daarbij de kaders en zorgt voor evenwicht van de verschillende belangen. Duurzaamheid is in alle onderdelen van dit programma bepalend.

Doelstellingen

Programmaonderdeel 2.01 Verkeer, vervoer en waterstaat

Het is ons streven dat iedere Waterlander zich eenvoudig en veilig kan verplaatsen, binnen redelijke grenzen van reistijd en kosten. Dit vraagt niet alleen om een veilige, maar ook om een duurzame infrastructuur die rekening houdt met de leefbaarheid. Daarom stimuleren en faciliteren wij elektrische voertuigen, fietsgebruik en deelauto's en zetten wij in op een goed openbaar vervoernetwerk. Samenwerking is hierbij onontbeerlijk de vervoersbewegingen houden immers niet op bij onze beheer grenzen. Dit doen wij binnen de Vervoerregio Amsterdam, waarbij wij bijvoorbeeld participeren in de projecten Bereikbaarheid Waterland en de ondertunneling Broek in Waterland.

Realisatie:

Sinds 2018 beschikt de gemeente over een eigen groendienst. Hoewel deze onderbezet was heeft hij over het algemeen goed gefunctioneerd. Het niet of maar beperkt invullen van de leerwerkplekken heeft er echter toe geleid dat niet alle werkzaamheden uitgevoerd zijn en er met name bij de onkruidbestrijding een achterstand is ontstaan. Bij de doorontwikkeling van de groendienst in 2019 is dit een aandachtspunt dat opgelost moet worden. Op de andere disciplines binnen het openbare domein zijn de afgesproken resultaten wel behaald. Ook bij alle herinrichtingen en het groot onderhoud zijn inwoners en belanghebbende middels inloopavonden nauw betrokken bij de ontwerpen en de uiteindelijke realisatie.

Programmaonderdeel 2.02 Sport, cultuur en recreatie

- Sport

Met sport willen wij een actieve en gezonde leefstijl van de inwoners bevorderen. Door in te zetten op het bevorderen van lichamelijke beweging voor zowel jong en oud versterkt dit de volksgezondheid van alle inwoners. Door een gevarieerd en aantrekkelijk sportaanbod te bieden ondersteunen wij de inwoners om zo lang mogelijk zelfstandig en vitaal te blijven functioneren. Het komende jaar voeren wij van de sportnota de komende punten uit:

- het aanbieden van voldoende en gevarieerd sportaanbod voor kinderen, binnen en buiten schooltijd;
- het stimuleren van het bewegen van ouderen door middel van een fittest, nieuwe activiteiten en betere verwijzingen naar het aanbod;
- intensiveren van het aanbod verenigingsondersteuning;
- ondersteunen van verenigingen in een maatschappelijke functie;
- optimaal aanbod van sportmaterialen verzorgen.

Realisatie:

- Sportservice heeft in de vakanties sportactiviteiten aangeboden in de kernen voor kinderen in verschillende leeftijdscategorieën en sportverenigingen hebben op scholen gastlessen verzorgt om de kinderen kennis te laten maken het sportaanbod in de gemeente.
- Voor ouderen is er een fittest aangeboden. Hierop volgend zijn sportlessen aangeboden door het sportfondsenbad, zijn er wandelgroepen georganiseerd in samenwerking met de ouderenorganisaties en wordt walkingfootball nu bij meerdere voetbalverenigingen aangeboden.
- Er zijn cursussen gehouden voor verenigingen over het werven van vrijwilligers en leden. Een aantal verenigingen hebben daarnaast individuele ondersteuning gehad om vitaler te worden.
- De welzijnsorganisaties en sportorganisaties zijn samen betrokken bij diverse sport- en spelactiviteiten zoals de MOVAK, Slag om Waterland en het naschoolse aanbod in Ilpendam.

- In 2018 is een aanbesteding gehouden en een contract gesloten voor het leveren en onderhouden van sportmaterialen. Wij hebben overleg met de verenigingen gevoerd zodat het aanbod aansluit bij de behoefte.
 - Het overleg met de sportverenigingen in alle kernen is opgestart; dit zal in 2019 een vervolg krijgen.
 - Er is een schakelfunctionaris beschikbaar voor/op scholen.
 - In 2018 hebben de Dorpshuizen een bijdrage gekregen, vooruitlopend op de aanpassing van de OZB klasse.
 - Door het verlenen van subsidies faciliteert de gemeente vele verenigingen en zangkoren om muziek/cultuur bereikbaar te houden voor iedereen.
- Cultuur
- Met cultuur willen wij mensen verbinden en mensen laten participeren in de samenleving. Cultuur moet een bijdrage leveren aan goed wonen, werken, persoonlijke ontwikkeling en sociaal contact. Daarvoor moet het bereikbaar zijn voor al onze inwoners.

Realisatie:

Door het verlenen van subsidies faciliteert de gemeente Waterland instellingen als de Muziekschool Waterland, bibliotheek Karmac, maar ook de vele verenigingen en zangkoren om muziek/cultuur bereikbaar te maken voor iedereen.

Sociaal Cultureel Centrum De Bolder

In 2018 zal SCC De Bolder haar profiel als welzijns- en zorginstelling versterken. In het najaar van 2018 zal de renovatie van de Bolder afgerond zijn en zal de huisvesting van de betrokken maatschappelijke partners in de Bolder succesvol worden geïmplementeerd. Hiervoor doen wij het volgende:

- via een inkoop- en aanbestedingsprocedure wordt een aannemer gekozen voor de verbouwing van SCC De Bolder;
- het gebouw wordt grondig gerenoveerd waarbij technische en duurzame maatregelen worden getroffen zodat de kwaliteit van de binnen- en buitenruimte verbeterd en het gebouw weer geschikt is voor multifunctioneel gebruik voor de komende twintig jaar;
- ruimtes worden zo effectief mogelijk ingericht en ook gedeeld door verschillende organisaties;
- de partijen met de meeste onderlinge inhoudelijke verbindingen worden gehuisvest in De Bolder: Vluchtelingenwerk, het Centrum voor Jeugd en Gezin (consultatiebureau GGD), Stichting Mee, Stichting Maatschappelijke Dienstverlening en Stichting Sportservice en de activiteiten van de Bolder zelf. Ook wordt getracht te voorzien in de huisvesting van peuterspeelzaal Co-Nijntje en een ruimte voor Yoga Ways.

Realisatie:

Door een tegenvallend resultaat in de aanbesteding heeft het aanbestedingstraject van de renovatie van SCC de Bolder enige vertraging opgelopen. In de zomer van 2018 heeft de raad ingestemd met een begrotingswijziging voor de dekking van de niet begrote extra kosten van de renovatie. Daarna is de aannemer van start gegaan. De renovatie verloopt voorspoedig en de oplevering van het pand is in maart 2019. De partijen die straks gehuisvest worden in de Bolder en SCC de Bolder zijn al actief met elkaar in overleg om te zien hoe SCC De Bolder haar profiel als welzijns- en zorginstelling nog meer kan versterken en nog meer als een algemene voorziening ingezet kan worden. Intussen is de Bolder ook gestart met een afgiftepunt voor de Voedselbank (nu nog tijdelijk vanuit de bibliotheek).

Bibliotheek

In het najaar van 2017 heeft er een evaluatie plaatsgevonden van het bibliotheekwerk van Karmac Bibliotheek Service. Op basis van de resultaten van deze evaluatie en op basis van het programma van eisen van de gemeente Waterland zal in 2018 een voorstel worden gedaan over het vervolg van het bibliotheekwerk na 31 december 2018. Hiervoor onderzoeken wij het volgende:

- schriftelijk onderzoek (door middel van een enquête) onder de bezoekers van de bibliotheken;
- kwalitatieve interviews met partners van Karmac (zoals Vluchtelingenwerk, Centrum voor Jeugd en Gezin);
- conclusies en aanbevelingen voor vervolgtraject (aanbesteding of verlenging contract Karmac).

Realisatie:

In februari 2018 is de notitie 'evaluatie bibliotheekdiensten 2014-2017 Evaluatie bibliotheekwerk Karmac en keuzerichtingen voor de toekomst' ter informatie verstuurd aan de raad. Naast de evaluatie, die overwegend positief was, waren in het rapport verschillende scenario's opgenomen voor het toekomstig bibliotheekwerk. Het college heeft vervolgens in het tweede kwartaal van 2018 besloten om het contract met Karmac voor alsnog met twee jaar te verlengen.

- Recreatie

De gemeente Waterland is een aantrekkelijke gemeente om in te recreëren voor zowel onze inwoners als voor onze bezoekers. Onder recreatie wordt verstaan alle vormen van vrijetijdsbesteding, alle activiteiten die kunnen worden gedaan naast de dagelijkse verplichtingen als werken, huishouden en zorg voor anderen. Recreëren doet men voor ontspanning en vermaak en draagt bij aan een ieders welzijn. Ons doel is dat zowel bewoners als bezoekers, zonder belemmeringen, voldoende kunnen recreëren in de gemeente Waterland door het aanbieden van goede recreatieve voorzieningen (zwemstrandjes, speeltuinen, zwembad, fiets/wandelpaden). Het komende jaar voeren wij van de uitvoeringsagenda recreatie en toerisme onder andere de volgende activiteiten uit:

- verbeteren van recreatieve/toeristische infrastructuur (toeristische bewegwijzering optimaliseren, het verbinden en onderhouden van verschillende routenetwerken, gastvrije entree parkeerterrein Marken);
- onderzoek naar een officiële zwemplek bij de vuurtoren van Marken;
- het beter bekend maken van de toeristisch-recreatieve mogelijkheden in onze gemeente (door middel van onze promotie organisaties).

Realisatie:

Het toeristisch-recreatief aanbod in de gemeente is het afgelopen jaar op diverse manieren gepromoot door Bureau Toerisme Laag Holland en de Stichting Promotie Waterland. Naast bestaande promotieactiviteiten is een nieuwe lokale Waterlandgids met toeristische organisaties en evenementen gemaakt en regionaal verspreid. Er zijn regionale promotiefilmpjes gemaakt en er is een pocketboekje met fiets- en wandelroutes door Laag Holland verschenen. Tevens heeft een blog-event plaatsgevonden, waardoor Waterland in diverse blogs naar voren is gekomen. Verder is een samenwerking met het Waterlands Weekblad opgestart, waardoor activiteiten, bezienswaardigheden en evenementen op regelmatige basis zijn gepubliceerd. Ook is er actief geparticipeerd in het Recreatieschap Twiske-Waterland. Voor de overige activiteiten op toeristisch-recreatief gebied verwijzen we naar het programmaonderdeel 1.02 Economie en toerisme.

Programmaonderdeel 2.03 Milieu

Waterland kan en wil bijdragen aan een duurzamere samenleving. De ingeslagen weg van afval naar grondstof zetten wij dan ook voort en wij geven uitvoering aan onze vastgestelde duurzaamheidsagenda. Bewustwording en gedragsverandering zijn hierbij belangrijke thema's. Verder worden de overgebleven acties uit de Duurzaamheidsagenda opgepakt zoals de verdere verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen. Daarnaast wordt in 2018 de eerste stap gezet voor de warmtetransitie (gasloos in 2050).

Realisatie:

In 2018 is de ingeslagen weg van afval naar grondstof verder gegaan en is ook in de historische kernen begonnen met het huis aan huis inzamelen van om de week PMD en restafval. De verdere verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen heeft door de mogelijke komst van een nieuwe sporthal en een mogelijke renovatie van het schoolgebouw op Marken vertraging opgelopen. Eind 2018 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een regionale energietransitie.

Beleidsindicatoren

Nummer indicator	Naam Indicator	Taakveld	progr	Eenheid	Bron	2015	2016	2017	2018
12	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	2	%	VeiligheidNL	6	nb	nb	nb
13	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	2	%	VeiligheidNL	8	nb	nb	nb
20	Niet sporters	5. Sport, cultuur en recreatie	2	%	RIVM	nb	41,8	nb	nb
33	Omvang huishoudelijk restafval	7. Volksgezondheid en Milieu	2	Kg/inwoner	CBS	231	217	192	nb
34	Hernieuwbare elektriciteit	7. Volksgezondheid en Milieu	2	%	RWS	19,1	16,5	17,3	nb

Toelichting

De gepresenteerde informatie van de beleidsindicatoren zijn afkomstig van de website www.waarstaatjegemeente.nl. Indien er nb in de tabel is weergegeven is deze informatie niet beschikbaar. Daarnaast betreft sommige informatie van deze site informatie over oudere jaren omdat er geen nieuwe cijfers beschikbaar zijn op de site. Bij een aantal indicatoren zijn doelstellingen geformuleerd. Hieronder treft u deze doelstellingen met de bijbehorende realisatie aan.

Hieronder de geformuleerde doelstellingen:

12. Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig: Een verlaging van het aantal ziekenhuisopnamen. Het betreft hier met name ongevallen op provinciale wegen. In het project Bereikbaarheid Waterland is dit opgenomen als een van de doelen.

Realisatie:

In de uitvoering van Bereikbaarheid Waterland is rekening gehouden met het verlagen van risico's onder de verkeersdeelnemers. Verkeerstromen worden zo veel mogelijk gescheiden en de kruising tussen langzaam verkeer en doorgaand verkeer op de Provinciale wegen wordt zo veel mogelijk ongelijkvloers uitgevoerd. In 2018 is in Ilpendam door de Provincie een tunnel voor langzaam verkeer aangelegd onder de N235 door.

13. Overige verkeersongevallen met een gewonde fietser. Het verlagen van het aantal ongevallen met fietsers door het in 2016 opgestelde "Lokale Aanpak Veilig Fietsen" conform VNG-model.

Realisatie:

De actiepunten van het Lokale Aanpak Veilig Fietsen zijn zoveel mogelijk uitgevoerd.

33. Omvang huishoudelijk restafval: Vanuit het grondstoffen beleidsplan "Van Afval naar Grondstof, de Waterlandse keuze" is het de ambitie om te komen tot 67% afvalscheiding in 2018 en 75% afvalscheiding en maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2020.

Realisatie:

Een succes op het gebied van afvalscheiding is van meerdere factoren afhankelijk. In 2018 is het percentage op zo'n 70% gekomen. De verwachting is dat het afvalscheidingspercentage de komende jaren nog hoger kan komen.

Gerealiseerde baten en lasten

Nr.	Omschrijving	Lasten 2018		Baten 2018		Saldo		
		Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Afwijking t.o.v. begroting
2.01	Verkeer, vervoer en waterstaat	4.031.584	3.854.289	1.135.195	1.120.764	2.896.389-	2.733.525-	162.865
2.02	Sport, cultuur en recreatie	2.264.935	2.397.970	303.043	300.837	1.961.892-	2.097.133-	135.241-
2.03	Milieu	3.136.306	3.411.850	3.596.932	3.830.318	460.626	418.468	42.158-
Totaal excl. overhevelingen		9.432.825	9.664.109	5.035.170	5.251.919	4.397.655-	4.412.189-	14.534-
	Overhevelingen							63.600-
Totaal incl. overhevelingen								78.134-

3. Sociaal domein

Binnen het Sociaal domein realiseren wij samenhangende, vraaggerichte voorzieningen en beleid of dragen daaraan bij. Daarnaast ondersteunen wij inwoners waar nodig op maat, zodat zij mee kunnen doen aan de samenleving. Hierbij werken wij samen met inwoners, bedrijven en partners.

Doelstellingen

Programmaonderdeel 3.01 Onderwijs

Het lokaal onderwijsbeleid omvat een breed werkveld. Onderwijshuisvesting, leerplicht, leerlingenvervoer, passend onderwijs in relatie tot de jeugdzorg, ontwikkeling van brede scholen en/of integrale kindcentra, voor- en vroegschoolse educatie, schoolzwemmen, faciliteren van gymonderwijs, onderwijs aan minderjarige vluchtelingen en nieuwkomers. De gemeente werkt hierin nauw samen met schoolbesturen, scholen en andere partijen (bijvoorbeeld voor de zorg op school). Hiervoor doen wij het volgende:

- begin 2018 (uiterlijk 1^e kwartaal 2018) stellen wij een onderwijsvisie vast. In 2018 starten wij met het uitvoeren van de daarin genoemde activiteiten;
- wij geven uitvoering aan het bijgestelde Integrale Huisvestingsplan scholen waarin de stand van zaken onderwijshuisvesting Waterland en de toekomstplannen staan beschreven. De huidige, al vastgestelde plannen (zie bullits hieronder), nemen wij in dit plan op;
- huisvesting scholen scholeneiland Monnickendam. In januari 2017 is een renovatiebudget beschikbaar gesteld voor de drie schoolgebouwen voor basisonderwijs op het scholeneiland in Monnickendam. Eén school is in 2017 gerenoveerd (gebouw De Blauwe Ster). De renovatie van basisschool De Fuut start in 2018 (voorbereiding in 2017), de renovatie van basisschool De Verwondering (was gebouw van basisschool Willem de Zwijger) naar verwachting eind 2018/begin 2019. In de uitvoeringsregeling voor het renovatiebudget zijn duidelijke regels gesteld waaraan voldaan moet worden om het budget te verkrijgen. Wij voeren regelmatig overleg met de schoolbesturen over de voorbereiding en de uitvoering van de renovatie.
- huisvesting basisschool Broek in Waterland. Medio 2017 zijn de bouwrealisatieovereenkomsten ondertekend. Het ontwerpproces is naar verwachting voor de zomer van 2018 afgerond. Daarna kan de daadwerkelijke bouw starten. Oplevering is voorzien in de zomervakantie van 2019.

Realisatie:

In februari 2018 heeft de raad de discussienotitie onderwijs ter informatie ontvangen. Hierin is het vervolgproces van het onderwijsbeleid vastgelegd. Deze wordt nu nader uitgewerkt. Er komt een korte onderwijsnota die als onderdeel gezien kan worden van het beleidsplan Sociaal Domein, dit kan gezien worden als het onderwijsbeleid op hoofdlijnen. Daarnaast stellen we met de ketenpartners een Lokale Educatieve Agenda (LEA) op en werken samen met de ketenpartners in de regio de Werkagenda's Passend Onderwijs PO en VO uit. Er is tweejaarlijks een overleg met directies van kinderopvang en onze scholen (PO en VO) om te zien of de thema's in de agenda's nog aansluiten bij de praktijk. De LEA en werkagenda's Passend Onderwijs worden de uitwerkingsplannen onderwijs van het beleidsplan Sociaal Domein.

Renovatie scholeneiland. De renovatie van OBS De Fuut is bijna afgerond. Voor de renovatie van basisschool de Verwondering wordt op dit moment een plan opgesteld.

Het IHP (integraal huisvestingsplan) is nog niet bijgesteld. Er is wel op ambtelijk en bestuurlijk niveau overleg gevoerd over de verschillende schoolgebouwen die gedateerd zijn. Dit moet nog verder worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan per school of een bijgesteld IHP.

In 2018 is het Definitief Ontwerp voor de brede school De Havenrakers opgesteld. Daarin zijn ook duurzaamheidsambities (gasloos en EPC max nul-op-de-meter meegenomen. Begin 2019 vindt de aanbesteding plaats voor de bouw van de brede school.

Programmaonderdeel 3.02 Sociale voorzieningen

Onder Sociale voorzieningen valt de uitvoering van de wetten: Wmo, Jeugdwet en de Participatiewet en de terreinen Welzijn en Kinderopvang. Wij willen in het Sociaal domein bereiken dat onze inwoners naar vermogen hun verantwoordelijkheid voor hun eigen welzijn en dat van hun naasten nemen. Met de sociale voorzieningen ondersteunen wij mensen en compenseren wij mensen die hiertoe niet in staat zijn. Wij voeren in 2018 de beleidsnota Sociaal domein uit waar ook Volksgezondheid, Sport en Onderwijs in geïntegreerd zijn.

- Wmo

Met de Wmo willen wij bereiken dat mensen langer zelfstandig thuis kunnen wonen en mee kunnen doen aan de samenleving. Wij willen dat de cliënttevredenheid over de maatwerkvoorzieningen over 2018 hoger of gelijk is aan 2016 en dat 50% van de cliënten weet dat gebruik gemaakt kan worden van een onafhankelijk cliëntondersteuner. Hiervoor doen wij het volgende:

- in 2018 kopen wij maatwerkarrangementen in voor 2019 en verder en we implementeren deze in onze uitvoering;
- in 2018 is inzichtelijk hoe de werving van vrijwilligers verloopt en we sturen aan op het versterken van de verbinding tussen organisaties die gebruik willen maken van vrijwilligers.
- in 2018 geven wij opdracht voor het uitvoeren van ten minste 4 activiteiten gericht op preventie voor een bepaalde doelgroep;
- wij informeren cliënten over de mogelijkheid van het inzetten van een onafhankelijk cliëntondersteuner;
- wij voeren een cliëntervaringsonderzoek uit.

Realisatie:

- We hebben contracten gesloten voor de maatwerkarrangementen en deze geïmplementeerd in de uitvoering, vanaf 1 januari 2019 wordt er met de nieuwe contracten gewerkt.
- Het cliëntervaringsonderzoek 2017 is in 2018 uitgevoerd.
- Het cliëntervaringsonderzoek 2017 is qua uitkomsten nagenoeg gelijk of hoger dan de uitkomsten van het onderzoek over 2016 gehouden in 2017. De gemeente scoort hoog op cliëntervaring.
- De bekendheid onder cliënten van de onafhankelijk cliëntondersteuner is toegenomen maar het percentage van 50% is nog niet gehaald. Ondanks de extra folders en de bekendmaking van de cliëntondersteuner in de brief voor het keukentafel gesprek.
- Diverse partijen zijn benaderd om de samenwerking te bevorderen op het gebied van vrijwilligerswerving. Er zijn vrijwilligersmarkten georganiseerd om vrijwilligers aan te trekken.
- Er zijn verschillende preventie activiteiten georganiseerd om de bewustwording te vergroten en de gevolgen van eenzaamheid in zicht te krijgen.

- Jeugdwet

Met de Jeugdwet willen wij bereiken dat jeugdigen (en hun ouders), uitgaand van eigen verantwoordelijkheden en mogelijkheden en met inzet van hun sociale netwerk, ondersteuning krijgen zodat zij zelfredzaam zijn/worden en kunnen participeren in de maatschappij. Wij beogen daarbij minimaal de cliënttevredenheid te evenaren die in 2016 en 2017 is/wordt behaald. Hiervoor doen wij het volgende:

- in 2018 zetten wij de transformatie van de jeugdhulp verder voort en kopen regionaal specialistische jeugdhulp in op de manier zoals deze in 2017 is vastgelegd in het kader van de transformatieagenda, accent op perspectief(plan) en te behalen resultaat. De verordening Zorg om Jeugd gemeente Waterland wordt hiertoe herzien;
- wij versterken het kernteam Jeugd verder via opleiding en inbedding van benodigde expertise als toegang(sloket) voor de specialistische jeugdhulp, integratie van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) en Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) in het kernteam Jeugd is daarbij inmiddels in 2017 tot stand gekomen;
- voorliggende voorzieningen worden verder versterkt voor zover de vraag naar preventieve ondersteuning en aanbod aan dergelijke producten en diensten hiertoe noodzakelijk;
- wij benaderen de hulpvraag integraal. Uitgangspunt is dat (jeugd)hulp tijdig en op maat wordt geboden en dat bij het bepalen van benodigde ondersteuning oog is voor meervoudige problematiek, ook als deze zich voordoet op andere (beleids-)terreinen dan jeugdhulp;
- wij voeren een cliëntervaringsonderzoek uit.

Realisatie:

- In 2018 zijn we gestart met de nieuwe manier van werken met betrekking tot de regionale inkoop specialistische jeugdzorg. Wij werken met het perspectiefplan en nemen de te behalen resultaten als uitgangspunt. In de loop van dit jaar hebben we geconstateerd dat het systeem nog niet goed werkt. Voor de hele agglomeratie Amsterdam en omstreken blijken de kosten hoger te zijn dan in 2017. Wij hebben regionaal en lokaal maatregelen genomen om de kosten te verlagen. Deze maatregelen zetten wij in 2019 voort en wij werken in Waterland aan nog meer lokale maatregelen om de kosten te verlagen.
- In 2018 is het kernteam Jeugd versterkt met een gedragswetenschapper.
- Wij hebben in de voorbereiding voor het nieuwe beleidsplan in november gesproken met een brede vertegenwoordiging van het werkveld jeugd(hulp). Dit heeft een goed beeld gegeven van wat er gemist wordt aan algemene voorzieningen en preventieve maatregelen. Wij nemen dit op in het beleidsplan Sociaal domein wat in het 4^e kwartaal 2019 aan de raad aangeboden wordt.
- Wij proberen domein overstijgend te werken als er in gezinnen sprake is van meervoudige problematiek. Hierbij merken wij dat regelingen niet altijd op elkaar zijn afgestemd (bijvoorbeeld 18- en 18+). We zoeken naar oplossingen, bijvoorbeeld in de afstemming van regelingen of door het integreren van verschillende regelingen in één regeling (bijvoorbeeld één verordening Sociaal domein). Ook hieraan werken wij in 2019 verder.
- Wij voeren jaarlijks een cliënttevredenheidsonderzoek uit. In juli 2018 bent u geïnformeerd over de uitkomsten van het cliënttevredenheidsonderzoek over 2017.

- Participatiewet

Het doel van de Participatiewet is om iedereen in staat te stellen als volwaardig burger mee te doen en bij te dragen aan de maatschappij. Daarvoor hebben wij verschillende regelingen zoals bijvoorbeeld armoedebestrijding en schuldhulpverlening. Per 2018 hebben wij ons eigen leerwerkbedrijf dat zich richt op de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt uit de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Participatiewet en het ondersteunen van deze mensen en hun werkgevers. Hiervoor doen wij het volgende:

- plaatsen werknemers met een Wsw-indicatie in de gemeente Waterland;
- detachingscontracten en beschutte werkplaatsen overnemen van BaanStede;
- realisatie van nieuwe beschutte werkplaatsen;
- realisatie van voorwaarden voor uitvoeren personele zorg en jobcoaching;
- integrale benadering van de aanpak van problematiek van cliënten;
- integrale benadering van de dienstverlening aan werkgevers;
- aansluiten op regionaal werkgeversservicepunt gemeenten en UWV Zaanstreek-Waterland;
- uitvoeren van het beleidsplan armoedebestrijding en schuldhulpverlening;
- uitbreiding van het aantal intermediairs voor uitvoering van het Jeugd Sport- en Cultuurfonds.

Realisatie:

- Er waren 27 Wsw-medewerkers die overgeplaatst zouden worden naar de gemeente. Uiteindelijk hebben 4 medewerkers ervoor gekozen bij Werkom te blijven omdat ze vlak voor hun pensionering zaten. Eén persoon is arbeidsongeschikt geraakt en 22 mensen zijn in dienst gekomen van de gemeente Waterland waarvan 6 personen ook werkzaam zijn bij de groen- en schoonmaakdienst.
- Alle detachingscontracten (9) en een deel van de beschutte werkplaatsen (7) zijn overgenomen van BaanStede.
- We hebben nog geen indicaties beschut werk binnen de gemeente.
- Er zijn 2 jobcoaches in dienst en 1 in opleiding
- Vooral tijdens de praktijk van de leerwerktrajecten komt achterliggende problematiek van cliënten naar voren. Een aantal malen is een schuldhulpverleningstraject ingezet voor deelnemers. Met inzet van de schuldhulpverlening worden mensen geholpen grip te krijgen op hun financiën, en structuur aan te brengen in het inkomsten-uitgaven patroon. Als dit gelijktijdig met een leerwerktraject loopt is de kans op succes op de arbeidsmarkt vele malen groter, omdat ook de achterliggende problematiek wordt opgelost. Daarnaast is er ook al een aantal (zeker 3) Leerwerktrajecten gestaakt vanwege verslavingsproblematiek en is aan deze mensen gerichte hulp geboden om na verloop van tijd mogelijk weer op een betere basis verder te re-integreren.

- De integrale dienstverlening aan werkgevers realiseren wij door een eenduidige en deskundige ondersteuning. Wij adviseren werkgevers over plaatsing en behoud van kandidaten en aanpassing van vacatures (jobcarving). Wij bieden kandidaten trajecten gericht op het ontwikkelen van werknemersvaardigheden, matchen met werkgevers en begeleiden kandidaten in de eerste maanden. Wij adviseren over loonkostensubsidies en andere financiële regelingen voor werkgevers die het plaatsen van kandidaten financieel aantrekkelijk maken en risico's wegnemen.
 - De consultants van team werk participeren in het werkgeversservicepunt.
 - Het beleidsplan armoedebestrijding en schuldhulpverlening is uitgevoerd. Wij stellen in 2019 een nieuw beleidsplan op voor de periode 2020 – 2024.
 - Het aantal intermediairs is in 2018 uitgebreid met professionals, werkzaam in de sociaal-maatschappelijke- en jeugddienstverlening.
 - Het bestand uitkeringsgerechtigden bestaat inmiddels voor bijna 35% uit statushouders. Zij vormen een groep die extra aandacht nodig heeft om aan het werk te komen door onder andere taalachterstand. In 2018 is een aandachtsconsulent statushouders aan de slag gegaan die zich richt op de uitstroom van deze groep.
- Welzijn
- Bij Welzijn gaat het om de leefbaarheid van de gemeente. Inwoners kunnen elkaar ontmoeten en participeren. Het welzijnsbeleid heeft een preventief karakter. Hiervoor doen wij het volgende:
- wij subsidiëren Welzijnsinstellingen en maken daarbij afspraken over de activiteiten die zij uitvoeren. Deze subsidies worden vastgelegd in het Welzijnsjaarprogramma.

Realisatie:

De gemeente voert haar welzijns(subsidie)programma uit volgens paragraaf H van de begroting 2018. Bij deze uitvoering vormen de Algemene subsidieverordening, de uitvoeringsregeling subsidies Zorg en Welzijn, de uitvoeringsregelingen kinderopvang (smi/vve en peuteropvang) en de re-integratieverordening participatiewet gemeente Waterland de leidraad.

- Kinderopvang
- De gemeente heeft, binnen de kaders van de wet kinderopvang (Wko) en bijbehorende regelgeving een controlerende taak in de kinderopvang. Bewaking van de kwaliteit in de kinderopvang en peuterspeelzalen om zo te zorgen voor een verantwoorde opvang voor kinderen, een opvang die bijdraagt aan een goede ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. De gemeente heeft een registrerende rol ten aanzien van het opnemen van adequate, geïnspecteerde kinderopvangzalen, peuterspeelzalen en gastouderlocaties in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP). De gemeente draagt zorg voor uitvoering van vve-beleid (voor en vroegschoolse educatie). Hiervoor doen wij het volgende:
- verdere aanscherping van lokale regelgeving en beleid in aansluiting op de wijzigingen in de Wet Kinderopvang, de uitvoering van de wet OKE (harmonisatie kinderopvang/peuterspeelzalen) en de wijzigingen in financiering van de kinderopvang (tegemoetkomingen ouders/opvoeders);
 - bijstelling beleid op het gebied van vve in aansluiting op de aanpassingen in wet- en regelgeving;
 - resultaten handhaving volgens de jaarlijkse toezichtsinformatie kinderopvang continueren op het niveau van 2015 en 2016;
 - versterken van de contacten met kinderopvang- en peuterspeelzaalorganisaties in aansluiting op de activiteiten van het kernteam Jeugd van de gemeente.

Realisatie:

De gemeente heeft op basis van de Wet kinderopvang (Wko) de taak toezicht te houden op de kinderopvang in de gemeente. De Wko geeft hiertoe specifieke kaders. De inspecties kinderopvang worden uitgevoerd door de GGD Zaanstreek Waterland, de handhaving die volgt op de inspecties voert de gemeente zelf uit. In de Wko is bepaald dat over de handhavingsresultaten jaarlijks in juli een jaarrapportage wordt opgesteld die ook op Waarstaategemeente.nl wordt gepubliceerd. Het handhavingproces is volgens de wettelijke vereisten uitgevoerd. Er zijn geen boetes uitgedeeld en er zijn geen incidenten geweest.

De gemeente voert daarnaast de administratieve taak uit om de geïnspecteerde en akkoord bevonden kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus en gastouders te registreren in het Landelijk register kinderopvang. Er zijn geen bijzonderheden te melden.

Programmaonderdeel 3.03 Volksgezondheid

Het lokale volksgezondheidsbeleid wordt vormgegeven binnen de kaders van het landelijk vastgestelde gezondheidsbeleid dat de periode 2016 tot 2019 beslaat. Lokaal willen wij de gezondheid van mensen bevorderen en chronische ziekten voorkomen door een integrale aanpak in de omgeving waarin mensen wonen, werken, leren en leven. Verder houden wij de gezondheidsbescherming op peil en bieden nieuwe bedreigingen het hoofd. Daarnaast willen wij de gezondheidsverschillen tussen laag- en hoogopgeleiden stabiliseren of terugbrengen. Hiervoor doen wij het volgende:

- wij geven preventie een prominente plaats in de gezondheidszorg en continueren het gezondheidsbeleid ten aanzien van alcohol, drugs en roken (genotmiddelen), gezond gewicht en psychische gezondheid;
- wij geven verder vorm aan de aansluiting van de GGD/gezondheidszorg op de terreinen Wmo, Jeugdwet en Participatiewet;
- in het traject van visievorming GGD Zaanstreek Waterland en de uitwerking van deze visie die in december 2016 is vastgesteld, wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de veranderende rol die de GGD als ketenpartner in de (jeugd)hulpverlening speelt. Wij beoordelen met de aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland (hierna: GR) deelnemende gemeenten in hoeverre dit van invloed is op de inhoud van de GR en de mate waarin en wijze waarop het onderscheid tussen basistaken en contracttaken wordt gedefinieerd;

Realisatie:

De GGD heeft het gezondheidsbeleid uitgevoerd binnen de kaders van de GR en neemt per 2017 deel aan het kernteam Jeugd van de gemeente. De GGD neemt in aansluiting op de thema's psychische gezondheid, eenzaamheid en alcohol en drugsgebruik tevens deel aan het project Suïcidepreventie & Opvang mensen met verward gedrag. Samen met 5 andere regio's in Nederland waar vergelijkbare projecten lopen en de organisatie 113 Zelfmoordpreventie wordt ingezet op verbetering van (h)erkenning van mensen met suïcidaal gedrag en de organisatie van zorg voor deze doelgroep. Dit project loopt door in 2019. Ten aanzien van het thema alcohol en drugs werken Brijder, de GGD, Halt en de jongerenwerker samen en bieden lesmateriaal, lessen en zo nodig individuele hulp of advies als dit (opvoed)aanbod tot zorgvragen vanuit leerlingen en/of docenten leidt.

De nota gezondheidsbeleid hebben we uitgesteld omdat we een integrale nota Sociaal domein gaan maken in 2019 waarin het gezondheidsbeleid een plek krijgt.

In 2019 wordt tevens verder onderzocht op welke wijze de GR inhoudelijk aanpassing behoeft om de rol van de GGD in het Sociaal domein beter tot uitdrukking te brengen.

Beleidsindicatoren

Nummer indicator	Naam Indicator	Taakveld	progr	Eenheid	Bron	2015	2016	2017	2018
17	Absoluut verzuim	4. Onderwijs	3	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0,77	1,52	0	nb
18	Relatief verzuim	4. Onderwijs	3	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	33,15	36,45	20,39	nb
19	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	4. Onderwijs	3	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,8	1,1	nb	nb
21	Banen	6. Sociaal domein	3	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	LISA	423,5	423,2	431,1	nb
22	Jongeren met een delict voor de rechter	6. Sociaal domein	3	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	0,62	nb	nb	nb
23	Kinderen in uitkeringsgezin	6. Sociaal domein	3	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1,78	nb	nb	nb
24	Netto arbeidsparticipatie	6. Sociaal domein	3	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	66	66,1	67	nb
26	Werkloze jongeren	6. Sociaal domein	3	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	0,6	nb	nb	nb
27	Personen met een bijstandsuitkering	6. Sociaal domein	3	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	131	137	158,5	166
28	Lopende reïntegratievoorzieningen	6. Sociaal domein	3	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS	47	33	29	145
29	Jongeren met jeugdhulp	6. Sociaal domein	3	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	6,1	5,6	5,4	5
30	Jongeren met jeugdbescherming	6. Sociaal domein	3	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,4	0,4	0,7	0,7
31	Jongeren met jeugdreclacering	6. Sociaal domein	3	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar.	CBS	0	0	0	0
32	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	6. Sociaal domein	3	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	580	580	580	590

Toelichting

De gepresenteerde informatie van de beleidsindicatoren zijn afkomstig van de website www.waarstaatjiegemeente.nl. Indien er nb in de tabel is weergegeven is deze informatie niet beschikbaar. Daarnaast betreft sommige informatie van deze site informatie over oudere jaren omdat er geen nieuwe cijfers beschikbaar zijn op de site. Bij een aantal indicatoren zijn doelstellingen geformuleerd. Hieronder treft u deze doelstellingen met de bijbehorende realisatie aan.

Hieronder de geformuleerde doelstellingen:

17. Absoluut verzuim: Het verlagen van het aantal leerlingen dat absoluut verzuimt.

Realisatie:

De gegevens over het schooljaar 2017-2018 zijn nog niet gepubliceerd

18. Relatief verzuim: Het verlagen van het aantal leerlingen dat relatief verzuimt.

Realisatie:

De gegevens over het schooljaar 2017-2018 zijn nog niet gepubliceerd

19. Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) Het percentage voortijdig schoolverlaters terugbrengen.

Realisatie:

De meest recente cijfers over het schooljaar 2016-2017 laten een afname zien naar 1,09% (=15 nieuwe vsv-ers). Dit was in het schooljaar 2015-2016 een percentage van 1,8% (=24 nieuwe vsv-ers)

22. Jongeren met een delict voor de rechter: In ieder geval stabiel houden, zo mogelijk het percentage terug brengen.

Realisatie:

Laatste cijfers van 2015, jeugdcriminaliteit 0,62%

24. Netto arbeidsparticipatie: Het realiseren van een stijging van het percentage werkzame beroepsbevolking (ten opzichte van de beroepsbevolking).

Realisatie:

De gegevens over 2018 voor Waterland zijn nog niet beschikbaar.

26. Werkloze jongeren: Het aantal werkloze jongeren (16 t/m 22 jarigen) verlagen.

Realisatie:

Er zijn nog geen recente gegevens beschikbaar van het Verwey Jonker Instituut.

27. Personen met een bijstandsuitkering: Het aantal personen met een bijstandsuitkering verlagen.

Realisatie:

Het aantal personen met een bijstandsuitkering is in 2018 teruggelopen van 163 naar 161.

28. Lopende re-integratievoorzieningen: Het aantal lopende re-integratievoorzieningen te verhogen om de uitstroom te bevorderen.

Realisatie:

De uitgaven aan de re-integratievoorzieningen zijn met € 10.000 toegenomen ten opzichte van 2017.

29. Jongeren met jeugdhulp: stabiliseren, zo mogelijk terugbrengen naar percentagerange 5,5-5,75 %.

Realisatie:

Cijfers over heel 2018 zijn nog niet bekend. Percentage over de eerste helft van 2018 5%.

30. Jongeren met jeugdbescherming: Het streven is dit stabiel te houden of te verlagen.

Realisatie:

De laatste cijfers over de eerste helft van 2018 laten een stabilisering zien van de 0,7%.

Gerealiseerde baten en lasten

Nr.	Omschrijving	Lasten 2018		Baten 2018		Saldo		
		Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Afwijking t.o.v. begroting
3.01	Onderwijs	1.051.252	1.048.971	78.691	86.104	972.561-	962.867-	9.694
3.02	Sociale voorzieningen	12.581.526	11.982.107	2.850.752	2.982.216	9.730.774-	8.999.891-	730.883
3.03	Volksgezondheid	603.532	572.641	-	-	603.532-	572.641-	30.891
Totaal excl. overhevelingen		14.236.310	13.603.719	2.929.443	3.068.320	11.306.867-	10.535.399-	771.468
	Overhevelingen							28.000-
Totaal incl. overhevelingen								743.468

4. Bestuur

Programmaonderdeel 4.01 Bestuur

- realiseren van burgergerichte dienstverlening waarbij de digitale dienstverlening, die 24 uur beschikbaar is, voorop staat. Telefonische en mondelinge communicatie worden aanvullend ingezet.
- uitvoering geven aan beleid van de gemeente Waterland zoals dat is vastgesteld op de verschillende beleidsterreinen van de gemeente.
- initiatieven van (groepen van) burgers van Waterland, instellingen en ondernemingen te ondersteunen en te versterken, in afstemming met het algemeen belang van de inwoners van Waterland.
- zoeken naar en onderhouden van vormen van regionale samenwerking met als doel het versterken van de positie van de gemeente Waterland op inhoudelijke beleidsvelden én op het terrein van de bedrijfsvoering.
- leiding geven aan een innoverende organisatie. Kwaliteit en integraliteit, burgergerichtheid, omgevingsbewustzijn, daadkracht en integer handelen van bestuurders en ambtenaren vormen daarbij het kader waarbinnen wordt gehandeld.

Realisatie:

- De digitale ontwikkelingen zijn nog niet zover als we zouden willen. 15 producten kunnen op dit moment digitaal worden aangevraagd. Binnen het programma DigiW wordt druk gewerkt aan een verdere doorontwikkeling van de digitale dienstverlening. Dit vergt wel forse investeringen. U bent daar bij de begrotingsbehandeling 2019 nader over geïnformeerd. Zichtbaar is dat het aantal digitale aanvragen fors blijft stijgen. De telefonische dienstverlening blijft ongeveer hetzelfde. Er is nu voor het eerst een daling te zien van het aantal telefoontjes wat binnenkomt bij Publiekszaken. Dat heeft enerzijds te maken met het feit dat de gecontracteerde afvalophaler nu zelf de klachten afhandelt, anderzijds merken we dat er minder klachten zijn over de buitendienst, omdat daar beter mee wordt samengewerkt en gecommuniceerd. Bij balieverzoek is vorig najaar het werken op afspraak ingevoerd. In 2019 zal het aantal balieverzoeken fors afnemen. Om de klantenstroom beter te kunnen reguleren zijn we hierop over gegaan. We merken dat steeds meer mensen een afspraak gaan maken.
- In 2018 is een nieuw college benoemd. De realisatie van de voorgenomen doelstelling in de begroting 2018 zijn goed passend bij het coalitie akkoord 2018-2022.
- Gestart is in 2018 met het traject 'bestuurlijke toekomst' met als doel om te komen tot een besluit over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Waterland, uiterlijk in 2020. Fase I (het in samenwerking met Waterlanders en andere deskundigen komen tot verzamelen van argumenten o.l.v. het denkbedrijf 'de argumentenfabriek') is inmiddels gerealiseerd. Gedurende de periode ernaar toe worden bestaande regionale samenwerkingsvormen voortgezet. Op inhoud wordt steeds gezocht naar de juiste partners om elkaar te versterken.
- De samenwerking in de gemeenschappelijke regelingen is belangrijk onderdeel van de bestuurlijke en ambtelijke bedrijfsvoering. Met als doel deze samenwerkingsverbanden optimaal te kunnen inzetten, wordt gewerkt aan een nota verbonden partijen.
- De ambtelijke organisatie werkt aan verandering in de manieren van werken. Daarbij zijn de pijlers de digitalisering, en de veranderende wijze van samenwerken met de burger en in de ambtelijke organisatie.

Gerealiseerde baten en lasten

Nummer indicator	Naam Indicator	Taakveld	Eenheid	Bron	2017	2018
1	Formatie	0. Bestuur en ondersteuning	FTE per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,1	7,7
2	Bezetting	0. Bestuur en ondersteuning	FTE per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,7	7,9
3	Apparaatskosten	0. Bestuur en ondersteuning	Kosten per inwoner	Eigen begroting	678	782
4	Externe inhuur	0. Bestuur en ondersteuning	Kosten als percentage van totale loonsom + totale inhuur externe	Eigen begroting	7,60%	14,2%

Toelichting

De gepresenteerde informatie van de beleidsindicatoren zijn afkomstig uit onze eigen jaarrekening en zijn op basis van de werkelijke kosten.

Gerealiseerde baten en lasten

Nr.	Omschrijving	Lasten 2018		Baten 2018		Saldo		
		Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Afwijking t.o.v. begroting
4.01	Bestuur	1.627.358	1.587.462	399.993	425.439	1.227.365-	1.162.024-	65.341
Totaal		1.627.358	1.587.462	399.993	425.439	1.227.365-	1.162.024-	65.341
	Overhevelingen							108.829-
Totaal incl. overhevelingen								43.488-

5. Algemene dekkingsmiddelen

Nr.	Omschrijving	Lasten 2018		Baten 2018		Saldo		
		Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Afwijking t.o.v. begroting
5.01	Dividend	2.703	2.702	126.390	126.391	123.687	123.688	1
5.02	Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	206.969	205.806	3.877.477	3.951.405	3.670.508	3.745.599	75.091
5.03	Algemene uitkering	-	-	19.383.000	19.137.203	19.383.000	19.137.203	245.797-
5.04	Saldo van financieringsfunctie	211.879	188.270	47.473	47.851	164.406-	140.419-	23.987
5.05	Overige algemene dekkingsmiddelen	225.092-	225.095-	-	-	225.092	225.095	3
Totaal excl. overhevelingen		196.459	171.683	23.434.340	23.262.849	23.237.881	23.091.166	146.715-
	Overhevelingen							7.340-
Totaal incl. overhevelingen								154.055-

Het overzicht van algemene dekkingsmiddelen geeft inzicht in de middelen die gebruikt worden ter dekking van de tekorten die ontstaan in de diverse programma's. In beginsel zijn immers de baten van een programma lager dan de lasten. De tekorten op de programma's worden gedekt uit de algemene dekkingsmiddelen, waarvan de algemene uitkering uit het gemeentefonds de belangrijkste is. Hieronder worden de verschillende onderdelen van het overzicht nader toegelicht.

Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is

In dit overzicht zijn onder de lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, opgenomen:

- onroerendezaakbelasting;
- belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten;
- forensenbelasting;
- toeristenbelasting;
- parkeerbelasting;
- hondenbelasting;
- precariobelasting.

Lokale heffingen waarvan de besteding wél gebonden is, zoals de riool- en afvalstoffenheffing en de leges, worden niet in dit overzicht verantwoord maar staan vermeld in de desbetreffende programma's.

Algemene uitkeringen

Het gemeentefonds is het fonds van waaruit gemeenten jaarlijks een algemene uitkering ontvangen van het Rijk. Deze uitkering komt ten goede aan de algemene middelen van de gemeente en is dus vrij besteedbaar. De verdeling van de gelden over de verschillende gemeenten in Nederland geschiedt middels een ingewikkelde systematiek. Hierbij worden de volgende verdeelmaatstaven gehanteerd:

- belastingcapaciteit OZB van de gemeenten (onderscheiden naar woningen en niet-woningen);
- de inwoners van de gemeenten (onderscheiden naar leeftijd, woonplaats, inkomen, recht op uitkering, behorende tot een minderheidsgroep en beroep op voorzieningen in de gemeenten);
- het grondgebied van de gemeenten (onderscheiden naar oppervlakte, bodemgeschiktheid en historische kern);
- de bebouwing in de gemeenten (onderscheiden naar grondoppervlak bebouwing, woonruimten, historisch aantal woonruimten, noodzaak voor vernieuwing van de bebouwing en dichtheid van de bebouwing).

Door middel van circulaire's informeert het Rijk de gemeenten over de hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Saldo van de financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie kan worden gedefinieerd als het saldo van:

- de verwachte te betalen rente over de aangegane leningen en over de aan te trekken middelen;
- de verwachte te ontvangen rente over de uitzettingen.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder overige algemene dekkingsmiddelen wordt verstaan de berekende rente van 0,6% over de vaste activa.

6. Overhead

Doelstelling

Programmaonderdeel 6.01 Overhead

De gemeente stelt zich de volgende doelen:

- optimale ondersteuning op de gebieden van informatievoorziening en automatisering, personeelsvoorziening, inkoop coördinatie, huisvesting, communicatie, bestuurlijke besluitvorming en bij juridische kwesties;
- het voeren van een correcte (financiële) administratie;
- het zo efficiënt en correct mogelijk afhandelen van klachten en bezwaren;
- het op een zodanige wijze inzetten van gemeentelijke middelen dat de doelstellingen van de gemeente worden bereikt. Voor alle medewerkers geldt dat de competenties omgevingsbewust, klantgericht, daadkrachtig en integer belangrijk zijn.

Realisatie:

- Het afgelopen jaar heeft voor wat betreft informatievoorziening en automatisering vooral in het teken gestaan van de start van de aanbesteding van de cloudmigratie: deze is in volle gang. Daarnaast hebben we een belangrijke start gemaakt met programma DigiW: Waterland Digitaal. Er is een start gemaakt met de invoering van het zaakgericht werken.
- Doelstelling bereikt, met die aantekening dat een goedgekeurde jaarrekening formeel de goede afsluiting van een boekjaar is.
- Ook in 2018 zijn de binnengekomen klachten en bezwaren zo correct en efficiënt mogelijk afgehandeld.
- Gedurende 2018 is het ontwikkelingstraject in de organisatie doorgezet. Medewerkers hebben intern vaker rollen gewisseld, werken in wisselende verbanden met elkaar samen, en worden sterk betrokken bij veranderingen. Gedurende het jaar 2018 hebben wij de competentie 'nieuwsgierig' organisatie breed toegevoegd. Dit als uiting van de werkhouding die op zoek is naar wat de inwoner nodig heeft en beweegt, en welke rol van de gemeente daarin passend is.

Beleidsindicatoren

Nummer indicator	Naam Indicator	Taakveld	Eenheid	Bron	2017	2018
5	Overhead	0. Bestuur en ondersteuning	Percentage van totale lasten	Eigen begroting	15,1	17,5

Toelichting

De gepresenteerde informatie van de beleidsindicatoren zijn afkomstig uit onze eigen jaarrekening en zijn op basis van de werkelijke kosten.

Gerealiseerde baten en lasten

Nr.	Omschrijving	Lasten 2018		Baten 2018		Saldo		
		Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Afwijking t.o.v. begroting
6.01	Overhead	7.154.381	6.752.130	106.576	91.906	7.047.805-	6.660.224-	387.581
	Totaal excl. overhevelingen	7.154.381	6.752.130	106.576	91.906	7.047.805-	6.660.224-	387.581
	Overhevelingen							291.436-
	Totaal incl. overhevelingen							96.145

7. Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 zijn wij als gemeente belastingplichtig in het kader van de vennootschapsbelasting. De aangifte vennootschapsbelasting over het boekjaar 2016 is voor 1 november 2017 ingediend. Het is niet duidelijk op welke termijn de Belastingdienst de definitieve aanslag vennootschapsbelasting 2016 voor de gemeente zal opleggen. De verwachting is halverwege boekjaar 2019. De aangifte vennootschapsbelasting 2017 is einde december 2018 ingediend.

De activiteiten waarover aangifte vennootschapsbelasting 2018 gedaan wordt zijn de activiteiten die verband houden met de exploitatie van Jachthaven Hemmeland en het parkeren aan de openbare weg (parkeerterrein Marken). Over deze laatste activiteit zal uiteindelijk geen heffing vennootschapsbelasting plaatsvinden omdat voor deze activiteit een vrijstelling voor overheidstaken toepasbaar is. Tot op heden heeft de Belastingdienst geen uitspraak willen doen op de aanvaardbaarheid van de fiscale (openings)balans per 1 januari 2016 en per 31 december 2016. Het proces van bepalen van de vennootschapsbelasting leidt wel tot zwaardere administratieve lasten omdat jaarlijks aangetoond moet worden of onderdelen wel of geen ondernemersactiviteit zijn voor de vennootschapsbelasting. Een prognose van de baten en lasten en de daaruit voortvloeiende belastingplicht van de exploitatie van Jachthaven Hemmeland is in de begroting opgenomen. Een risico en een potentieel winstgevend activiteit zijn de grondexploitaties. Waardestijging op grond van verandering van bestemming zal in de toekomst tot belastingheffing kunnen leiden. Primair is dit van toepassing op de toekomstige besluiten.

Gerealiseerde baten en lasten

Nr.	Omschrijving	Lasten 2018		Baten 2018		Saldo		
		Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Afwijking t.o.v. begroting
7.01	Vennootschapsbelasting	-	13.500	-	-	-	13.500-	13.500-
	Totaal excl. overhevelingen	-	13.500	-	-	-	13.500-	13.500-
	Overhevelingen							-
	Totaal incl. overhevelingen							13.500-

8. Onvoorzien

Definitie onvoorzien

Verplicht te ramen bedrag op de begroting voor het opvangen van onvoorzienbare, onuitstelbare en onvermijdbare uitgaven, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien.

Bij het gebruik van onvoorzien dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen structurele en incidentele lasten. Gebruik van onvoorzien voor structurele zaken heeft tot gevolg dat in jaar t (het begrotingsjaar) dekking door onvoorzien aanwezig is, maar in jaar t+1 (het volgende begrotingsjaar) deze dekking niet meer aanwezig is. De dekking moet dan worden gevonden in de totale afweging van de begroting. Gesteld kan worden dat de post onvoorzien alleen gebruikt moet worden als dekkingsmiddel voor incidentele zaken. Waarbij het te hanteren criteria alleen voor de incidentele uitgaven is, waarbij uitgegaan moet worden van het 'drie O's-scenario', te weten: onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onvermijdbaar. Overigens wordt bij het opstellen van de begroting de post onvoorzien wel als een structurele last aangemerkt, alsmede onderdeel van het weerstandsvermogen.

Gerealiseerde baten en lasten

Nr.	Omschrijving	Lasten 2018		Baten 2018		Saldo		
		Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Afwijking t.o.v. begroting
8.01	Onvoorzien	45.000	-	-	-	45.000-	-	45.000
	Totaal excl. overhevelingen	45.000	-	-	-	45.000-	-	45.000
	Overhevelingen							-
	Totaal incl. overhevelingen							45.000

Paragrafen

§ A Lokale heffingen

De gemeentelijke inkomsten bestaan voor een belangrijk deel uit de gemeentelijke heffingen. Enerzijds gaat het daarbij om lokale heffingen waarvan de besteding gebonden is, zoals de riool- en afvalstoffenheffing en de leges. Deze inkomsten moeten specifiek aangewend worden voor het doel waarvoor ze worden geheven en worden verantwoord in de desbetreffende programma's. Anderzijds zijn er ook lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, zoals de onroerende-zaakbelasting. De hieruit voortvloeiende inkomsten worden verantwoord in het overzicht van algemene dekkingsmiddelen.

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden als waarvan de besteding ongebonden is. In deze paragraaf zijn opgenomen:

1. een overzicht van de ongebonden lokale heffingen;
2. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
3. een verantwoording met betrekking tot afvalstoffenheffing;
4. een verantwoording met betrekking tot de rioolheffing;
5. een overzicht van de lokale lastendruk;
6. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

1. Overzicht ongebonden lokale heffingen

In onderstaande tabel is, met betrekking tot de lokale heffingen waarvan de besteding ongebonden is, een overzicht van de gerealiseerde bedragen ten opzichte van de begroting weergegeven.

Omschrijving	Begroting na wijziging	Realisatie
Onroerendezaakbelasting	2.947.312	2.919.302
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten	26.442	26.260
Forensenbelasting	34.070	24.942
Toeristenbelasting	489.022	585.320
Parkeerbelasting	310.000	335.413
Hondenbelasting	61.020	61.477
Precariobelasting	9.611	17.894
Totaal besteding niet gebonden	3.877.477	3.970.609

2. Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Conform het coalitieakkoord zijn de gemeentelijke belastingen met niet meer dan de inflatiecorrectie verhoogd. Daarbij is uitgegaan van de wijziging van het maandprijs-indexcijfer volgens de consumentenprijs-indexcijfers (CPI), reeks alle huishoudens, gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Deze inflatiecorrectie bedroeg 1,3%.

3. Afvalstoffenheffing

Onder de naam afvalstoffenheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen. De belasting wordt geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. In de volgende tabel is in een samenvattend overzicht de vergelijking gemaakt tussen de begroting en de realisatie.

Afvalstoffenheffing	2018	
	Begroot	Realisatie
<u>Opbrengsten</u>		
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.897.981	1.915.351
Bijdragen derden	294.000	393.071
Totaal opbrengst afvalstoffenheffing	2.191.981	2.308.422
<u>Kosten</u>		
Afvalverwijdering	1.491.493	1.431.724
Kapitaallasten	1.692	1.692
Capaciteit	265.399	267.875
Kosten straatreiniging	41.315	8.867
Toerekening overhead	336.785	327.506
BTW	298.976	286.811
Totaal kosten afval incl. BTW	2.435.660	2.324.476
Resultaat afvalstoffenheffing	243.678-	16.053-
<u>Ontwikkeling voorziening</u>		
Stand voorziening 01-01-2018		762.338
Resultaat afvalstoffenheffing		16.053-
Stand voorziening 31-12-2018		746.284

Toelichting afwijking

Doordat de uiteindelijke opbrengsten hoger en de kosten juist lager zijn uitgevallen is er een lagere onttrekking aan de voorziening noodzakelijk.

4. Rioolheffing

Onder de naam rioolheffing wordt een belasting geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Aangezien de rioolheffing kosten-dekkend wordt opgelegd en verschillen via een egalisatievoorziening worden verwerkt, is er per saldo geen effect op de exploitatierekening.

In de volgende tabel is in een samenvattende overzicht de vergelijking gemaakt tussen de begroting en de realisatie.

Rioolheffing	2018	
	Begroot	Realisatie
<u>Opbrengsten</u>		
Opbrengst rioolheffing	1.149.079	1.144.525
Bijdragen derden	-	-
Totaal opbrengst rioolheffing	1.149.079	1.144.525
<u>Kosten</u>		
Riolering	426.432	306.900
Kapitaallasten	281.387	281.386
Capaciteit	156.205	140.989
Kosten straatreiniging	41.315	8.867
Toerekening overhead	150.915	150.915
BTW	89.645	69.980
Totaal kosten incl. BTW	1.145.899	959.037
Resultaat rioolheffing	3.179	185.487
<u>Ontwikkeling voorziening</u>		
Stand voorziening 01-01-2018		5.089.227
Resultaat rioolheffing		185.487
Stand voorziening 31-12-2018		5.274.714

Toelichting afwijking

Lasten

Doordat de werkzaamheden met betrekking tot straatreiniging zijn ondergebracht bij de groendienst, is hier sprake van lagere uitgaven. Bij het opstellen van de begroting was het niet geheel mogelijk om een juiste inschatting te maken van de gevolgen van de wisseling van energieleverancier welke in 2017 heeft plaatsgevonden. Hierdoor vallen de energielasten lager uit.

Baten

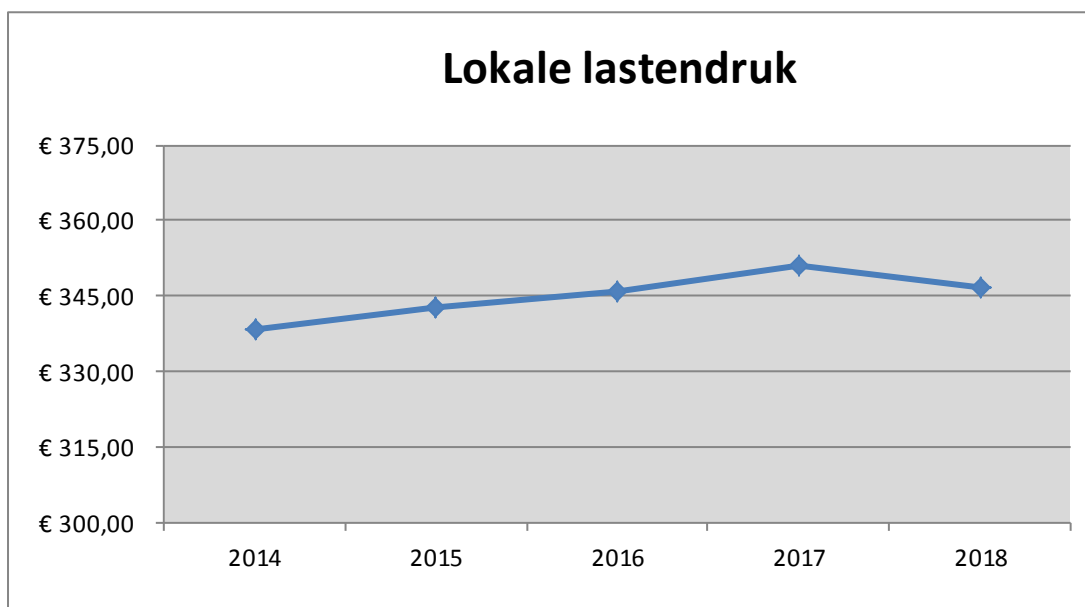
De baten rioolheffing zijn iets hoger uitgevallen dan begroot.

5. Lokale lastendruk

In onderstaande tabel is het totaal van de onroerendezaakbelasting, belasting op roerende woon- en bedrijfsruimte, afvalstoffenheffing en rioolheffing per inwoner weergegeven.

Lokale heffing	2014	2015	2016	2017	2018
OZB+RZB	143,79	154,73	155,97	167,97	170,12
Rioolheffing	93,61	86,02	86,67	75,01	66,65
Afvalstoffenheffing	100,97	101,90	102,83	108,12	109,86
Totaal	338,37	342,65	345,47	351,10	346,63

Op basis van deze tabel wordt het meerjarenperspectief als volgt weergegeven:

6. Kwijtscheldingsbeleid

Voor huishoudens en zelfstandigen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting. Verwezen wordt naar de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Waterland 2010 (inclusief wijzigingsverordening 2017 ingangsdatum 1 januari 2018). Kwijtschelding hoeft slechts 1 maal te worden aangevraagd. Voor de daaropvolgende jaren hoeven deze personen, indien er geen wijzigingen in hun inkomens- en/of vermogenssituatie zijn opgetreden geen nieuwe aanvraag in te dienen. Toetsing voor de daaropvolgende jaren geschiedt vervolgens door het Inlichtingenbureau via bestandsvergelijkingen.

§ B Weerstandsvermogen

Deze paragraaf geeft antwoord op de vraag hoe robuust de financiën zijn. Dit antwoord is van belang wanneer er zich een financiële tegenvaller voordoet. Het weerstandsvermogen is gedefinieerd als het vermogen van de gemeente Waterland om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten. Door aandacht te hebben voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigingen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de gemeente beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het verslaggevingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

1. Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de gemeente Waterland wordt als volgt berekend:

Weerstandscapaciteit exploitatie			
<u>Weerstandscapaciteit exploitatie</u>			
Onbenutte belastingcapaciteit	2.109.567		
Onvoorzien	<u>45.000</u>	2.154.567	
<u>Weerstandscapaciteit vermogen</u>			
Algemene reserve	6.680.618		
Stille reserves onroerende zaken	<u>6.482.431</u>	13.163.049	
Totale weerstandscapaciteit			15.317.616

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is gedefinieerd als het bedrag dat in redelijkheid nog aan extra inkomsten gegenereerd kan worden voor het geval zich tegenvallers voordoen. Aangezien de tarieven van de onroerende-zaakbelasting (OZB) in beginsel niet gebonden zijn aan een bepaald maximum, zou theoretisch gezien sprake zijn van een onbeperkte onbenutte belastingcapaciteit. Om toch een reëel bedrag te kunnen noemen hebben wij berekend hoeveel OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing de gemeente Waterland zou moeten heffen indien zij onder financiële curatele zou komen te staan (de zogenoemde artikel 12-status). Aangezien de rioolheffing en de afvalstoffenheffing reeds overeenkomen met de artikel 12-norm van 100% kostendekkendheid, is er alleen bij de OZB sprake van onbenutte belastingcapaciteit. Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot de artikel 12-status is voor 2018 vastgesteld op 0,1952% van de WOZ-waarde. Het effect voor 2018 bedraagt € 2.109.567.

Onvoorzien

Bij het opstellen van de 2^e IBU is een budget van € 45.000 opgenomen voor onverwachte uitgaven.

Algemene reserves

De algemene reserve bedraagt ultimo 2018 € 6.680.618. De algemene reserve heeft tot doel te dienen als buffervermogen om onvoorziene en onafwendbare incidentele tegenvallers op te kunnen vangen. Dit doel is met betreffende hoogte van de reserve gewaarborgd.

Stille reserves

Onder stille reserves zijn opgenomen de meerwaarden van de gemeentelijke onroerende zaken die direct verkoopbaar zijn zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De hoogte van deze stille reserves is voornamelijk bepaald door de WOZ-waarde van gemeentelijke onroerende zaken te verminderen met de boekwaarde.

Hieronder een overzicht van de stille reserves gemeente Waterland:

Omvang stille reserve	Bedrag
Middendam 5 (de Waegh) (Monnickendam)	296.000
Middendam 7 (de Waegh) (Monnickendam)	399.000
Broekerhuis + woning (Broek in Waterland)	438.000
De Bolder (Monnickendam)	425.125
Medisch Centrum (Marken)	663.000
Hellingweg 6 (Broek in Waterland)	156.000
Noordeinde 4 Monnickendam)	94.000
Weilanden	2.739.395
Aandelen Alliander	1.271.911
Totaal	6.482.431

2. Inventarisatie risico's

Bij het opstellen van de begroting 2018 hebben wij onderstaande risico's onderkend.

Nr.	Risico	Maximaal fin. risico
1	Aanspreken verleende garanties	1.000.000
2	Lopende juridische procedures	1.000.000
3	Lagere ontwikkeling gemeentefonds	500.000
4	Hogere uitgaven Sociaal domein	500.000
5	Tegenvallende opbrengsten belastingen	400.000
6	Wachtgeld betalingen politieke ambtsdragers	200.000
7	Pensioenverplichtingen	200.000
8	Tegenvallende ontwikkeling uitkeringsgerechtigden	200.000
9	Garantstelling voor het personeel van het zwembad	150.000
10	Mogelijk effect BTW op parkeren	160.000
11	Diverse juridische procedures	100.000
Totaal		4.410.000

In onderstaande toelichting wordt met betrekking tot deze risico's allereerst de tekst uit de begroting weergegeven. Vervolgens wordt toegelicht wat de stand van zaken per risico is.

Toelichting

1. Aanspreken verleende garanties

De door banken en andere financiers aan woningbouwcorporaties verstrekte leningen inzake sociale woningbouw worden door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) gegarandeerd. De gemeente en het Rijk hebben een achtervangfunctie voor het WSW. In het geval dat het WSW niet meer aan zijn verplichtingen kan voldoen, moet de gemeente renteloze leningen ter beschikking stellen. Het risico dat de gemeente daarbij loopt wordt gesteld op de rentelasten over het bedrag van de ter beschikking te stellen renteloze leningen ad € 1.000.000. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij op minder dan 5%.

Toelichting

In 2018 is geen aanspraak gedaan op de verleende garanties. Om die reden heeft dit risico zich in dit jaar niet voorgedaan.

2. Lopende juridische procedures

Er lopen momenteel verschillende bezwaar en beroepszaken (tw. € 1.000.000). Hoewel wij er het volste vertrouwen in hebben in het gelijk gesteld te worden blijft er altijd een kans dat een rechter anders besluit. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij op 10%.

Toelichting

Dit risico heeft zich niet voorgedaan. Wel zijn er nog een aantal zaken onder de rechter. De afloop hiervan is nog onduidelijk.

3. Lagere ontwikkeling gemeentefonds

Ontwikkelingen in het gemeentefonds kunnen altijd tot gevolg hebben dat de inkomsten tegenvallen. De kans dat dit risico zich voordoet verwachten wij 25% en het financiële risico schatten wij in op € 500.000.

Toelichting

De algemene uitkering is dit jaar € 245.797 lager dan begroot. De bijgestelde begroting was gebaseerd op de meicirculaire 2018. Na deze circulaire zijn er nog bijstellingen geweest (die voor Waterland negatief zijn) in de september- en decembercirculaire 2018.

4. Hogere uitgaven Sociaal domein

De uitgaven voor Jeugd en WMO in het sub-programma Sociaal domein zijn afhankelijk van de aanvragen die wij ontvangen. Voor enig jaar is het niet uitgesloten dat er aanzienlijk meer uitgaven moeten plaatsvinden dan begroot. In het verleden is hiervoor een specifieke reserve gevormd. Deze reserve is inmiddels voor een groot deel aangewend voor doelstellingen met betrekking tot het Sociaal domein (o.a. frictie kosten Baanstede). Het risico van hogere uitgaven Sociaal domein wordt daarom opgenomen in deze risico paragraaf. De kans op € 500.000 hogere uitgaven wordt geschat op 20%.

Toelichting

De begroting is laatst bij de 2^e IBU 2018 bijgesteld. Hierbij zijn de budgetten verhoogd. De uiteindelijke uitgaven zijn binnen deze bijgestelde budgetten gebleven.

5. Tegenvallende opbrengsten belasting

In de begroting zijn inschattingen gemaakt t.a.v. de belastinginkomsten. Deze inkomsten zijn mede afhankelijk van economische ontwikkelingen en (fiscale) discussies. De kans bestaat dat deze ontwikkelingen te optimistisch zijn. Het risico op een te hoge inschatting stellen wij op € 400.000. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij op ongeveer 33%.

Toelichting

De totale opbrengsten van de belastingen waren iets hoger dan geraamd. Dit risico heeft zich dus niet voorgedaan.

6. Wachtgeld betalingen politieke ambtsdragers

Er zijn geen voorzieningen getroffen voor het tussentijds vertrekken van wethouders. Het risico stellen wij op € 200.000. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij op ongeveer 33%.

Toelichting

In 2018 zijn er geen wethouders tussentijds vertrokken. Dit risico heeft zich dus niet voorgedaan.

7. Pensioenverplichting

Voor de pensioen verplichting van politieke ambtsdragers zijn in het verleden actuariële berekeningen gemaakt. Met het opstellen van deze actuariële berekeningen zal pensioenverplichting in de boeken moeten worden opgenomen. De kans dat deze hoger uitvalt dan de huidige verplichting is reëel. Het risico stellen we vooralsnog op € 200.000. De kans dat dit risico zich voordoet op 50%.

Toelichting

Bij de jaarrekening 2017 is een actuariële berekening van de pensioenverplichting gemaakt en op basis hiervan is een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt jaarlijks op basis van actuariële berekeningen bijgesteld. Dit risico zal zich dus niet meer voordoen.

8. Tegenvallende ontwikkeling uitkeringsgerechtigden

In de begroting zijn inschattingen gemaakt t.a.v. het aantal uitkeringsgerechtigden en de ontwikkelingen daarvan. De kans bestaat dat de ontwikkelingen te optimistisch zijn. Het risico op een te hoge inschatting stellen wij op € 200.000. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij op ongeveer 25%.

Toelichting

Dit risico heeft zich voorgedaan. De uitgaven voor uitkeringsgerechtigden zijn hoger dan begroot. Op basis van deze overschrijding zal in 2019 een Vangnetuitkering over 2018 worden aangevraagd.

9. Garantstelling voor het personeel van het zwembad

De gemeente heeft zich garant gesteld voor de ontslag uitkering van het personeel van het zwembad. Het bedrag van dit risico is ingeschat op € 150.000. De kans dat zich dit voordoet schatten wij op 10%.

Toelichting

Dit risico heeft zich niet voorgedaan.

10. BTW op parkeeropbrengsten

De belastingdienst heeft voor de Hoge Raad aangevoerd dat over parkeergelden BTW verschuldigd zou zijn, er ligt een advies voor waarin wordt gesteld hiermee in te stemmen. Indien de Hoge Raad in deze besluit dat dit het geval is, zal dit naar verwachting landelijk gaan spelen. Dan zal ook de gemeente Waterland met een dergelijke aanslag geconfronteerd gaan worden. De hoogte van de aanslag schatten wij in op 21% van de opbrengst parkeergeleden (€ 388.000) voor de jaren 2017 en 2018, circa € 160.000. De kans dat dit zich voordoet schatten wij in op 50%

Toelichting

De Hoge Raad heeft besloten dat de gemeente geen factuur met btw hoeft uit te reiken. Het bestaande beleid van de fiscus is dat gemeenten voor het straatparkeren niet als btw-ondernemer worden aangemerkt. De beslissing van de Hoge Raad brengt hierin vooralsnog geen verandering. Gemeenten kunnen voor het parkeren op de openbare weg parkeerbelasting blijven heffen zonder hierover btw in rekening te brengen en af te dragen. Om die reden heeft dit risico zich in 2018 niet voorgedaan.

11. Juridische kosten

In de begroting is budget opgenomen voor de standaard juridische procedures zoals deze jaarlijks voorkomen. Er is echter geen budget opgenomen voor uitzonderlijke specialistische procedures. De hoogte van deze juridische kosten schatten wij op € 100.000. De kans dat dit zich voordoet schatten wij op 20%.

Toelichting

In 2018 zijn er, naast de structurele lasten welke in de begroting zijn opgenomen, geen extra kosten gemaakt. Dit risico heeft zich dan ook niet voorgedaan.

Weerstandscapaciteit versus inventarisatie risico's

De exploitatie kent een weerstandscapaciteit van € 2.154.567 daarnaast beschikt de gemeente over een weerstandscapaciteit in het vermogen van € 13.163.049.

Totaal is er een weerstandscapaciteit van € 15.317.616 beschikbaar.

Deze weerstandscapaciteit is voldoende om het geïnventariseerde risico van € 4.410.000 op te vangen.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit.

Ratio weerstands- vermogen	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$	$\frac{15.317.616}{4.410.000}$	3,47
-------------------------------	---	--------------------------------	------

Het hieronder opgenomen normentabel is ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement.

Normenkader		
Waarderings- cijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	Uitstekend
B	1.4 - 2.0	Ruim voldoende
C	1.0 - 1.4	Voldoende
D	0.8- 1.0	Matig
E	0.6 - 0.8	Onvoldoende
F	< 0.6	Ruim onvoldoende

De ratio van de gemeente Waterland valt in klasse A. Gemeente Waterland streeft naar minimaal factor 2.

3. Kengetallen

Een deugdelijke en transparante jaarrekening is in het belang van de horizontale controle door de provinciale staten en de raad op de financiële positie van gemeenten. Welke informatie daarvoor nodig is, is een onderwerp dat al geruime tijd de nodige aandacht heeft. In de afgelopen jaren zijn vervolgens verschillende wijzigingen doorgevoerd met als doel de horizontale verantwoording en het verticale toezicht te versterken door de financiële informatie inzichtelijker en transparanter te maken. Het opnemen van kengetallen in de jaarrekening past in het streven naar meer transparantie en omdat daarmee wordt beoogd provinciale staten en de raad in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en de lasten van de gemeenten. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad en provinciale staten in hun beoordeling van de financiële positie moeten betrekken om daar een verantwoord oordeel over te kunnen geven.

Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de jaarrekening of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeente. Om dit te bereiken wordt voorgeschreven dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

Hieronder wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt.

- Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.
- Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
- Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten.
- Grondexploitatie
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.
- Belastingcapaciteit
De OZB is voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomsten. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid.

Kengetallen gemeente Waterland

Omschrijving	Gemeente Waterland								Signaleringskader		
	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Categorie A Minst risicovol	Categorie B Neutraal	Categorie C Meest risicovol
Netto schuldquote	18,41%	19,10%	36,89%	57,98%	76,39%	75,43%	69,20%	62,51%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle versterkte leningen	16,66%	17,28%	34,93%	56,27%	74,62%	73,72%	67,57%	60,97%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	51,41%	51,73%	41,21%	31,60%	24,40%	24,89%	24,89%	29,90%	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	4,62%	1,51%	-8,44%	-0,03%	0,05%	0,20%	1,33%	2,31%	Begr >0%	Begr = 0%	Begr <0%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	109,58%	107,48%	105,17%	105,48%	105,48%	101,83%	102,02%	101,83%	<95%	95-105%	>105%

Hieronder de volgende analyse per kengetal:

- Netto schuldquote
De netto schuldquote is toegenomen ten opzichte van 2017. Dit wordt veroorzaakt door de volgende effecten:
 - er is een nieuwe lening aangetrokken;
 - er zijn meer voorzieningen getroffen

Daarentegen is er in 2018 op de lopende leningen verder afgelost.

Ondanks het oplopende percentage blijft de netto schuldquote binnen de grens van categorie A, minst risicovol.

- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Zie ook de toelichting hierboven voor wat betreft het stijgingspercentage 2018 ev. ten opzichte van voorgaande jaren. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Dit is voor gemeente Waterland bijna niet van toepassing.
- Solvabiliteitsratio
Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De solvabiliteitsratio drukt immers het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Dit komt voor gemeente Waterland uit op circa 31%. Ondanks het afnemende percentage blijft de solvabiliteitsratio binnen de grenzen van categorie B, neutraal.
- Structurele exploitatieruimte
Een positief percentage betekent dat structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Dit is bij gemeente Waterland helaas voor 2018 niet het geval als gevolg van tegenvallende resultaten in de exploitatie. Het percentage is echter wel verbeterd t.o.v. 2017.

- Belastingcapaciteit

Allereest wat achtergrond informatie. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. Op voorstel van de stuurgroep BBV die naar aanleiding van het advies door de Commissie vernieuwing BBV is ingesteld is ervoor gekozen om de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven. In de eerste plaats is voor een landelijk gemiddelde gekozen, omdat over het algemeen geen maximum is gesteld aan belastingtarieven. Daarnaast geeft een gemiddelde meer inzicht in de betekenis van de belastingcapaciteit voor de financiële positie dan wanneer het gerelateerd wordt aan een maximaal te heffen tarief. De hoogte van belastingtarieven komen dus niet in een vacuüm tot stand, er wordt daarbij rekenschap gegeven hoe de “eigen” lastendruk (via tarifiering) zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. Zo publiceert het Coelo de “Atlas van de Lokale Lasten”, een macro- en micro-overzicht van opbrengsten van de hoogte en ontwikkeling van tarieven, heffingen en woonlasten dat mede daarvoor wordt gebruikt. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing geldt dat er kostendekkende tarieven worden gehanteerd. Deze tarieven kunnen hoger zijn dan de landelijk gemiddelde tarieven omdat bijvoorbeeld de kosten van het riool hoger kunnen zijn voor de gemeente Waterland ten opzichte van de landelijk gemiddelde kosten. Gesteld kan worden dat ten opzichte van de landelijk gemiddelde woonlasten, de berekende ratio belastingcapaciteit voor de gemeente Waterland niets zegt over welke ruimte er is ten opzichte van het maximaal te heffen tarief. Echter er kan wel gesteld worden wanneer men alleen kijkt naar de onbenutte belastingcapaciteit in de begroting van de gemeente Waterland (zie tabel, blz. 49) er nog circa € 2.109.567 ruimte beschikbaar zou kunnen komen, rekening houdend met de artikel 12 status die hiervoor geldt.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen hierboven blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk van wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staan en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie. De kengetallen zijn daarom gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Een positief percentage betekent dat structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Het percentage is verbeterd t.o.v. 2017.

§ C Onderhoud kapitaalgoederen

Ook de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft een dwarsdoorsnede van de jaarstukken. Lasten van onderhoud kunnen namelijk voorkomen in diverse programma's. Omdat met onderhoud van kapitaalgoederen een substantieel deel van de begroting is gemoeid, is een helder en volledig overzicht van belang voor een goed inzicht in de financiële positie. Onder kapitaalgoederen wordt verstaan het geheel aan zaken die onder het beheer van de gemeente vallen en al dan niet publiekrechtelijk kunnen worden gebruikt. Hierbij kan gedacht worden aan wegen, riolering, groen, water, gebouwen, bruggen en tunnels, openbare verlichting en oevers (kades & beschoeiingen). De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. De lasten van dit onderhoud vormen een aanzienlijk deel van de begroting. Het beleid voor onderhoud van deze kapitaalgoederen is opgenomen in diverse beheerplannen. Hieronder wordt per onderdeel ingegaan op de feitelijke situatie.

1. Wegen

Voor het wegbeheer wordt uitgegaan van het lopend wegenbeheerplan 2013-2017 gemeente Waterland. Dit plan wordt in 2019 opgevolgd door een geactualiseerd beheerplan. Hieronder een overzicht van totale kosten kapitaalgoederen wegen:

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Kosten	966.643	657.842	679.022

Toelichting

Een deel de kosten voor parkeerterrein Marken bleek hoger uit te vallen. Verder waren er extra kosten voor niet geplande asfaltreparaties op het busplein aan de Pierebaan en voor reparatie vak Monnickendammerrijweg. Ook zijn enkele werkzaamheden uitbesteed die de buitendienst niet kon uitvoeren, maar die wel toegezegd waren zoals het voetpad bij Apotheek De Hoed. Met de afronding van de aanleg van schelpenpaden is daarna een overschrijding ontstaan.

2. Riolering

Voor het rioleringsbeheer wordt uitgegaan van het lopend rioleringsplan van de gemeente Waterland (GRP). De planperiode van het lopend rioleringsplan is een jaar verlengd in het kader van de regionale samenwerking in de waterketen. In februari 2018 is het nieuwe gemeentelijk rioleringsplan 2018-2023 vastgesteld door de gemeenteraad. Het rioleringsplan geeft aan hoe de gemeente omgaat met de zorgtaken voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Hieronder een overzicht van het verloop van de voorziening riolering:

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Stand voorziening 1 januari	4.798.197	5.089.227	5.089.227
Toevoeging aan voorziening	1.294.597	1.149.079	1.154.128
Kosten ten laste van voorziening	1.003.567-	1.145.899-	968.642-
Stand voorziening 31 december	5.089.227	5.092.407	5.274.714

Toelichting

In 2018 is hemelwater van de straat afgekoppeld van de gemengde riolering op plaatsen waar dat was te combineren met werkzaamheden aan de weg. In Ilpendam is hemelwater van het straatoppervlak afgekoppeld in de Merelstraat. In Monnickendam is hemelwater van het straatoppervlak afgekoppeld in de Graaf Willemlaan, Nieuwe Zijdsburgwal en op Doelenerf. Met het afkoppelen wordt voorkomen dat schoon regenwater wordt gemengd met vuil rioolwater. De belasting op het rioolstelsel en op de waterzuivering wordt daardoor minder en is beter bestand tegen nieuwe belasting vanwege klimaatverandering. Tijdens de opstelling van het rioleringsplan werd verwacht dat afkoppel investeringen niet direct in het eerste jaar gerealiseerd konden worden. Het investeringsbedrag was daardoor lager ingeschat. Uiteindelijk kon meer worden afgekoppeld dan verwacht, hierbij speelde ook de aanpak van grondwaterproblemen bij Doelenerf.

3. Groen

De huidige groenvisie 2016 wordt in 2019 vervangen. In de groenvisie worden voor de verschillende kernen ontwikkelingsrichtingen en beheerniveaus bepaald. 2018 is ook het jaar dat wij zijn gestart met de eigen groendienst in het kader van een gemeentelijk leerwerkbedrijf. Vanaf dat moment worden nagenoeg alle groendiensten in eigenbeheer uitgevoerd. De beeldkwaliteiten die vastgelegd worden in de groenvisie, vormen daarbij het uitgangspunt voor het beheer. Hieronder een overzicht van totale kosten kapitaalgoederen groen:

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Kosten openbaar groen	426.972	354.254	69.207
Kosten groenbeheer begraafplaatsen	57.897	47.911	9.593
Totaal	484.869	402.165	78.800

Toelichting

Er is minder uitgegeven omdat vrijwel alle werkzaamheden in de openbare ruimte door de eigen groendienst zijn uitgevoerd.

4. Groenvisie

In de groenvisie zijn diverse projecten benoemd om de waarde van het openbaar groen te verhogen. Deze projecten worden zoveel mogelijk integraal met het herstraten en herstructureren van wegen uitgevoerd om zo de kosten en overlast voor de bewoners te beperken. Hieronder een overzicht van het verloop van de voorziening groenvisie:

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Stand voorziening 1 januari	15.531	13.131	13.131
Toevoeging aan voorziening	-	-	-
Geplande kosten	2.400-	-	-
Stand voorziening 31 december	13.131	13.131	13.131

De kosten welke betrekking hebben op de Groenvisie zijn binnen het budget gebleven. Om die reden is een onttrekking aan deze voorziening niet noodzakelijk.

5. Gebouwen

Het nieuwe geactualiseerde gebouwenbeheerplan voor de periode 2018-2037, inclusief de duurzaamheids-paragraaf, is in december 2017 vastgesteld door de raad. In dit plan is het onderhouds-niveau vastgesteld op basis van de technische levensduur van materialen en onderdelen van een gebouw. Ook wordt een overzicht gegeven van alle gebouwen en de actuele ontwikkelingen. Het onderhoud wordt aangevuld met duurzaamheidsmaatregelen. Uitgangspunt hierin is dat de gebouwen verduurzaamd worden. De financiële dekking van het plan loopt via een voorziening. Hieronder een overzicht van het verloop van de voorziening gebouwen:

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Stand voorziening 1 januari	454.945	592.489	592.489
Toevoeging aan voorziening	470.911	568.227	574.417
Kosten ten laste van voorziening	333.368-	1.077.653-	293.296-
Stand voorziening 31 december	592.489	83.063	873.610

Toelichting

In 2019 zijn er minder uitgaven gedaan dan gepland. Een aantal werkzaamheden is uitgesteld, enerzijds in verband met beperkte capaciteit doordat er twee grote projecten lopen, de Bolder en de nieuwe Gemeentewerf. Anderzijds is een aantal geplande werkzaamheden uitgesteld in verband met mogelijke nieuwe ontwikkelingen of door het combineren van werkzaamheden. Dit betreft de gymzaal Marken en de Marijkehal en onderhoud aan de kerktorens.

6. Bruggen en tunnels (kunstwerken)

In juli 2017 is het nieuwe beheerplan Civiele kunstwerken 2017-2026 vastgesteld door de raad. Hiermee zijn de benodigde middelen voor het (dagelijkse) onderhoud verankerd en blijft de veiligheid en bruikbaarheid van de kunstwerken gewaarborgd. Hieronder een overzicht van het verloop van de voorziening kunstwerken:

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Stand voorziening 1 januari	121.511	176.279	176.279
Toevoeging aan voorziening	276.000	276.000	276.000
Kosten ten laste van voorziening	221.232-	436.821-	208.409-
Stand voorziening 31 december	176.279	15.458	243.870

Toelichting

Het groot onderhoud van De Lange brug en de Stegh plus Steiger in de binnenhaven van Monnickendam was oorspronkelijk gepland in 2018. Deze werkzaamheden zijn uitgesteld naar 2019 om de omwonenden en omliggende bedrijven even op adem te kunnen laten komen na de overlast van de kademuur aan de Haven. De kosten worden in 2019 alsnog gemaakt waardoor na 2019 de voorziening weer gelijk zou moeten lopen met de prognose.

7. Openbare verlichting

Op 3 september 2015 heeft de gemeenteraad het beleidsplan openbare verlichting Waterland 2016-2020 vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe wij omgaan met de openbare verlichting binnen de gemeente en op welke wijze wij deze verduurzamen. Hieronder een overzicht van het verloop van de voorziening openbare verlichting:

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Stand voorziening 1 januari	120.571	36.982	36.982
Toevoeging aan voorziening	123.500	123.500	123.500
Kosten ten laste van voorziening	207.089-	160.411-	158.834-
Stand voorziening 31 december	36.982	71	1.649

Toelichting

Binnen de voorziening is het restant van 2017 overgegaan naar 2018, hiermee zijn in 2018 werkzaamheden uitgevoerd die in 2017 waren opgedragen en gestart, waaronder het vervangen van veel houten masten op Marken. In het jaarplan voor 2018 is de OVL Binnenstad Monnickendam volledig verduurzaamd. Op verzoek van de raad is de verlichting langs het fietspad aan de Waterlandse Zeedijk weer aangezet, deze installatie is compleet nagekeken en ook middels LED verduurzaamd. Daarnaast zijn in 2018 binnen de voorziening het regulier en preventief onderhoud en de geplande verduurzaming en vervangingen uitgevoerd. Bij vervangingen van masten op het gereguleerd net van Liander moet sinds enkele jaren kosten aan de netbeheerder betaald worden voor werkzaamheden aan hun net. Deze kosten waren niet in beeld toen de voorziening in 2015 werd vastgesteld.

8. Oevers (kades en beschoeiingen)

In de raadsvergadering van 13 maart 2014 is het beheerplan oevers vastgesteld voor de periode 2014-2018. In dit plan zijn de werkzaamheden opgenomen die nodig zijn om de oevers weer op een acceptabel niveau te brengen en te houden. In verband met de werkzaamheden aan de kademuur en het juridisch geschil zijn de uitgaven in 2017 in verhouding hoger dan de andere jaren. In 2019 wordt het beheerplan oevers geactualiseerd. Hieronder een overzicht van het verloop van de voorziening oevers (kades & beschoeiingen):

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Stand voorziening 1 januari	449.708	0	0
Toevoeging aan voorziening	240.200	240.200	250.200
Extra storting	44.058	-	-
Kosten ten laste van voorziening	733.965-	387.688-	242.783-
Stand voorziening 31 december	0	147.488-	7.418

Toelichting

In afwachting van de afronding van de juridische procedure van het project Kademuur is er slechts minimaal onderhoud uitgevoerd aan kades en beschoeiingen. Bij het opstellen van het nieuwe beheerplan worden alle noodzakelijke werkzaamheden weer in beeld gebracht en worden ook alle uitgestelde werkzaamheden opgepakt.

9. Renovatie sportvelden

Voor de sportvelden is een renovatieplanning opgesteld, waarbij wordt uitgegaan van een levensduur van 20 jaar voor natuurgrasvelden en 12 jaar voor kunstgrasvelden. Eens per drie jaar wordt door het Instituut voor Sportaccommodaties (ISA) een renovatieadvies voor alle sportvelden gegeven, op basis hiervan wordt de renovatie planning indien nodig bijgesteld. Hieronder een overzicht van het verloop van de voorziening renovatie sportvelden:

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Stand voorziening 1 januari	324.415	397.298	397.298
Toevoeging aan voorziening	72.883	72.883	72.883
Geplande kosten	-	-	-
Stand voorziening 31 december	397.298	470.181	470.181

Toelichting

De status van het onderhoud van de sportvelden is voldoende te noemen en er zijn nog geen renovaties uitgevoerd.

10. Onderhoud Hemmeland

In de raadsvergadering van 3 juli 2014 is het beheerplan recreatiegebied Hemmeland vastgesteld voor de periode 2014-2018. In 2018 is het Hemmeland ondergebracht in de reguliere onderhoudsprogramma's. Hieronder een overzicht van het verloop van de voorziening onderhoud Hemmeland:

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Stand voorziening 1 januari	190.173	180.854	180.854
Toevoeging aan voorziening	75.525	75.525	79.835
Geplande kosten	84.844-	256.379-	79.409-
Stand voorziening 31 december	180.854	0-	181.279

Toelichting

Enkele werkzaamheden zijn in 2018 gestart maar nog niet afgerond. De werkzaamheden worden in 2019 opgeleverd.

11. Baggeren jachthaven Hemmeland

Bij de begroting 2016 is besloten om een onderhoudsvoorziening ten behoeve van toekomstig baggerwerk in de jachthaven in het leven te roepen. Met deze voorziening wordt gespaard om eens in de tien jaar baggerwerkzaamheden te kunnen uitvoeren. In 2026 moet de jachthaven gebaggerd worden. Op basis van de huidige inzichten is de geprognostiseerde dotatie omlaag gebracht naar € 25.000. Tevens is, gezien de al hogere dotatie in de voorgaande jaren, besloten om in 2017 en 2018 geen toevoeging te doen aan de voorziening, zodat deze in lijn komt met de geactualiseerde raming.

Hieronder een overzicht van het verloop van de voorziening baggeren jachthaven Hemmeland:

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Stand voorziening 1 januari	80.000	80.000	80.000
Toevoeging aan voorziening	-	-	-
Geplande kosten	-	-	-
Stand voorziening 31 december	80.000	80.000	80.000

Toelichting

De baggerwerkzaamheden zijn in 2017 uitgevoerd. De verwachting is dat in 2019 de haven wordt overgedragen aan een pachter en dat hiermee de verplichting om te baggeren komt te vervallen.

12. Baggeren gemeentehaven Monnickendam

In navolging van de voorziening Jachthaven Hemmeland is ook voor de gemeentehaven een voorziening in het leven geroepen om baggerwerkzaamheden uit te kunnen voeren. Ook hier wordt gespaard om eens in de tien jaar baggerwerkzaamheden te kunnen uitvoeren deze toekomstige baggerwerkzaamheden staan nu geprognostiseerd voor 2027. Hieronder een overzicht van het verloop van de voorziening baggeren gemeentehaven Monnickendam:

Omschrijving	Realisatie 2017	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Stand voorziening 1 januari	-	12.500	12.500
Toevoeging aan voorziening	12.500	12.500	12.500
Geplande kosten	-	-	-
Stand voorziening 31 december	12.500	25.000	25.000

Toelichting

De baggerwerkzaamheden zijn in 2017 uitgevoerd. De verwachting is dat er in 2027 opnieuw moet worden gebaggerd.

Samenvattend overzicht onderhoud kapitaalgoederen:

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijdplannen	Financiële consequenties conform plannen
1. Wegen	Ja	max 16% onveilig	2013-2017	Nee
2. Riolering	Ja	Conform GRP	2012-2016 + 1 jaar	Ja
3. Groen	Ja	CROW beheerniveau A/B	Vertaald in beeldbestek en worden jaarlijks geupdated	Ja
4. Gebouwen	Ja	Conform beheerplan	20 jaar	Ja
5. Bruggen en tunnels	Ja	Conform beheerplan	5 jaar	Ja
6. Openbare verlichting	ja	Conform beheerplan	5 jaar	Ja
7. Oevers (kades en beschoeiingen)	ja	Conform beheerplan	5 jaar	Ja
8. Renovatie sportvelden	Nee	NOC*NSF norm	20 jaar	Ja
9. Onderhoud Hemmeland	ja	Conform beheerplan	5 jaar	Ja
10. Baggeren jachthaven Hemmeland	1x in de tien jaar baggeren	minimale diepgang conform keuring	10 jaar	Ja
11. Baggeren gemeentehaven Monnickendam	1x in de tien jaar baggeren	minimale diepgang conform keuring	10 jaar	Ja

Categorie	Ramingen tlv exploitatie / voorzieningen	Ramingen volledig en reëel in begroting?	Is er sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?
1. Wegen	conform	Nee, er is € 100.000 bezuinigd	Ja	Onbekend, wordt meegenomen in het nieuwe beheerplan.
2. Riolering	conform	conform	Nee	-
3. Groen	conform	conform	Nee	-
4. Gebouwen	conform	conform	Nee	-
5. Bruggen en tunnels	conform	conform	Nee	-
6. Openbare verlichting	conform	conform	Nee	-
7. Oevers (kades en beschoeiingen)	conform	conform	Nee	-
8. Renovatie sportvelden	conform	conform	Nee	-
9. Onderhoud Hemmeland	conform	conform	Nee	-
10. Baggeren jachthaven Hemmeland	conform	conform	Nee	-
11. Baggeren gemeentehaven Monnickendam	conform	conform	Nee	-

§ D Financiering

1. Beleidsvoornemens

In de Wet financiering overheden (Wet Fido) zijn de kaders gesteld voor een professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van de decentrale overheden. De belangrijkste uitgangspunten van de wet zijn het bevorderen van een solide financiering en de kredietwaardigheid van decentrale overheden, als mede het beheersen van renterisico's. In de wet zijn normeringen vastgesteld die als richtsnoer dienen voor het lokale handelen. Zo geldt een maximale kasgeldlimiet van 8,5% en een rente-risiconorm van maximaal 20%. Teneinde gemeenten met een kleine leningenportefeuille tegemoet te komen is voor de rente-risiconorm een minimumbedrag van € 2.500.000 vastgesteld bij ministeriële regeling. De gemeente Waterland blijft de komende vijf jaar onder dit bedrag.

De kaslimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal één jaar en de rente-risiconorm op leningen met een looptijd vanaf één jaar. Het doel van deze normen uit hoofde van de Wet Fido is te voorkomen dat bij herfinanciering van de lening er grote schokken kunnen optreden in de hoogte van de rente die door de gemeente moet worden betaald. De normen beperken de budgettaire risico's. Het niveau van de korte leningen, de kasgeldlimiet, is gelimiteerd tot 8,5% van het bedrag van de begroting. De rente-risiconorm houdt in dat maximaal 20% van de lange leningen per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd. Uitgaande van de kasgeldlimiet van 8,5% op het begrotingstotaal zou er op 31 december een vlottende schuld van maximaal € 3,4 miljoen mogen zijn. Er is ruimschoots aan de eisen van de kaslimiet voldaan. Het beleid met betrekking tot de financieringspositie is erop gericht om de hoogrentende leningen om te zetten naar lagere rentepercentages en het aantal opgenomen leningen te beperken. Van de mogelijkheid tot vervroegde aflossing is vanaf de herindeling optimaal gebruik gemaakt. Ultimo 2018 zijn er nog vier langlopende geldleningen.

2. Overzicht uitstaande leningen

Lening	Rente-percentage	Aflossing	Stand per 01-01-2018	Opgenomen 2018	Rente 2018	Afgelest 2018	Stand per 31-12-2018
BNG	3,45%	2021	2.000.000	-	54.290	500.000	1.500.000
BNG	2,09%	2023	4.200.000	-	74.369	700.000	3.500.000
BNG	0,55%	2021	4.500.000	-	4.500	-	4.500.000
BNG	0,21%	2023		8.000.000	4.200	-	8.000.000
Totaal			10.700.000	8.000.000	137.359	1.200.000	17.500.000

3. Overzicht rentebaten

In de begroting 2018 waren er geen rentebaten betreffende de rekening-courant opgenomen, de daadwerkelijke rentebaten in rekening-courant bedroegen over 2018 € 0.

4. Ontwikkelingen

In 2019 zal in verband met geplande investeringen (onder andere renovatie schoolgebouwen) één of meerdere geldleningen worden afgesloten.

5. Renteresultaat op het taakveld treasury

De vernieuwde BBV schrijft voor dat er inzicht in het renteresultaat wordt gegeven op het taakveld treasury. Hieronder de specificatie:

Omschrijving	Bedrag
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	-137.359
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	<u>47.851</u>
Saldo rentelasten en rentebaten	-89.508
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= project-financiering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	<u>-</u>
	-
Aan taakveld toe te rekenen externe rente	-89.508
Rente over eigen vermogen	-
Rente over voorzieningen	<u>-</u>
Totaal aan taakveld toe te rekenen rente	-89.508
De aan taakveld toegerekende ontvangen rente	225.095
De aan taakveld toegerekende betaalde rente	<u>-47.473</u>
Renteresultaat op het taakveld Treasury	88.114

§ E Bedrijfsvoering

Hoe willen wij werken?

Slagvaardig en daadkrachtig willen wij zijn. Dat kan in zelfstandigheid, dat kan in samenwerking met anderen. Medewerkers werken flexibel in de organisatie en in samenwerkingsverbanden met anderen. Zij worden uitgenodigd creatief en nieuwsgierig te zijn. Flexibiliteit en digitalisering gaan hand in hand met medewerkers inzetten waar dat het meeste nodig is. Wij werken aan verbreden van de inzet van medewerkers. De structurele werkzaamheden worden zoveel mogelijk door structureel in dienst zijnde medewerkers uitgevoerd, ook conform de wens van de raad. Daarnaast werken wij met een flexibele schil van interne- en externe medewerkers.

Cultuur en structuur

Wij zetten in op de cultuur. De competenties lef, vertrouwen, verbinden en nieuwsgierig zijn voor ons leidend. Wij zijn samen op zoek in de organisatie naar de beste manier van werken voor de toekomst. Kenmerkend voor het veranderproces is dat we dat gaandeweg ofwel organisch doen. En dat medewerkers heel uitdrukkelijk meedenken en meedoen.

Duidelijkheid en snelheid voor de burger

Wij willen de dienstverlening digitaal en in duidelijke processen inrichten. In de organisatie zetten we de zogenaamde ‘lean’ methode in om processen te stroomlijnen op een klantgerichte manier. Het is een proces van vallen en opstaan. Wij zoeken naar de juiste combinatie van digitaal en toch dichtbij de burger waar het nodig is, bijvoorbeeld door middel van huisbezoek. De dienstverlening in het gemeentehuis wordt vooral via het klantcontactcentrum georganiseerd. Als er specialisten nodig zijn, worden die erbij gehaald of wordt er een afspraak gemaakt. De digitalisering speelt hier een belangrijk rol. Daarover wordt elders in deze begroting verantwoording afgelegd. Ook voor medewerkers is de digitalisering enorm belangrijk. Het werk verandert erdoor en het stelt medewerkers in staat om sneller, met gebruik maken van dezelfde gegevens, te werken.

Steeds dicht bij de burger

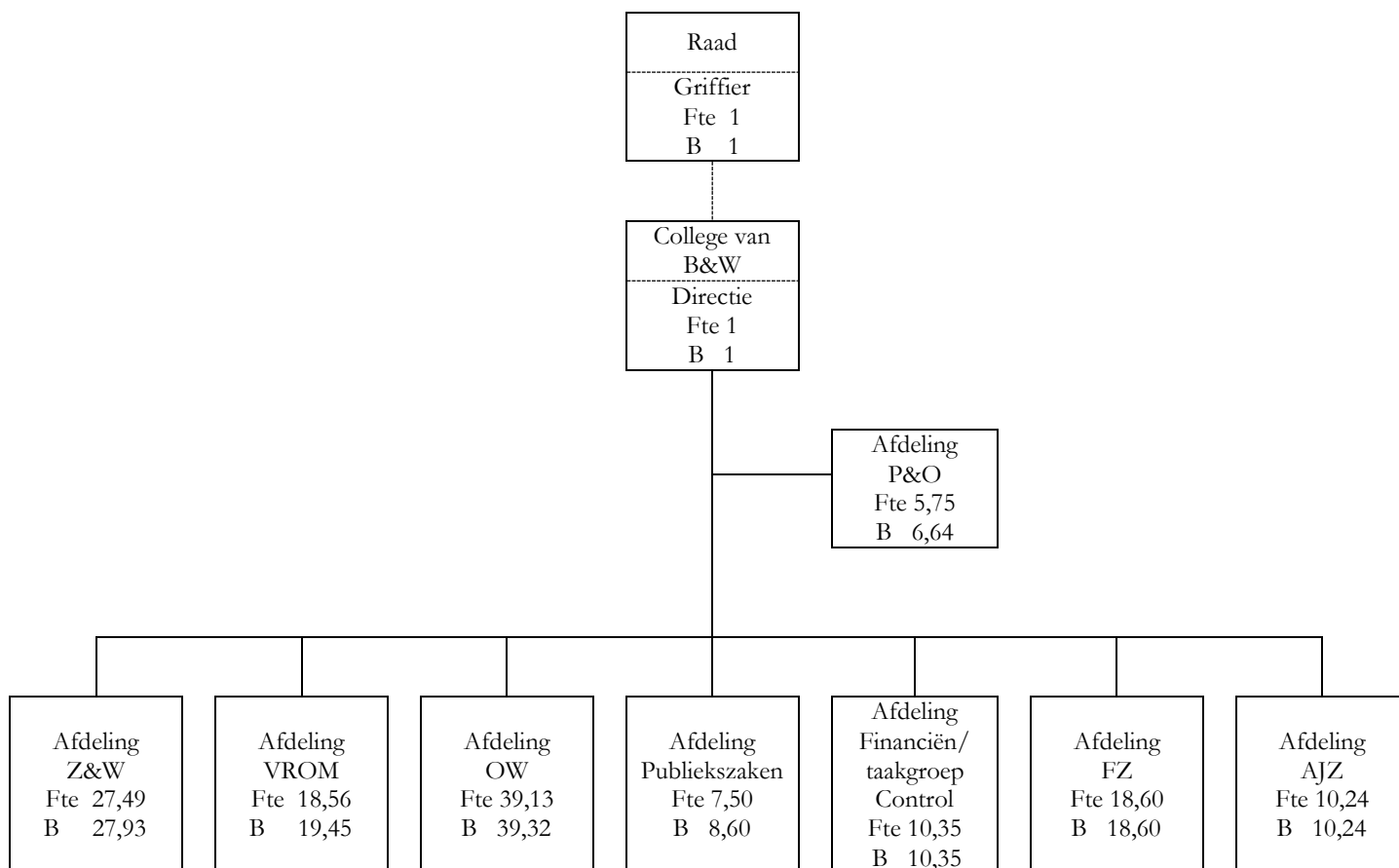
De gemeente heeft als ambitie om dicht bij de burger te staan. De uitvoering van de taken in het Sociaal domein zijn daarin het meest in het oog springend. Maar ook op andere domeinen en in andere rollen wil de gemeente in voortdurende verbinding staan met de burgers van Waterland. Initiatieven op allerlei terreinen, ruimtelijk en maatschappelijk, worden in Waterland opgestart. De ambtelijke organisatie wil daar zo actief mogelijk op inspelen, tezamen met bestuurders.

Samen zijn we sterker

Op verschillende terreinen werken wij slim samen.

Gestart is in 2018 met het traject ‘bestuurlijke toekomst’ met als doel om te komen tot een besluit over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Waterland, uiterlijk in 2020. Fase I (het in samenwerking met Waterlanders en andere deskundigen komen tot verzamelen van argumenten o.l.v het denkbedrijf ‘de argumentenfabriek’) is inmiddels gerealiseerd. Gedurende de periode ernaar toe worden bestaande regionale samenwerkingsvormen voortgezet. Op inhoud wordt steeds gezocht naar de juiste partners om elkaar te versterken. De samenwerking in de gemeenschappelijke regelingen is belangrijk onderdeel van de bestuurlijke en ambtelijke bedrijfsvoering. Met als doel deze samenwerkingsverbanden optimaal te kunnen inzetten, wordt gewerkt aan een nota verbonden partijen.

Organisatiestructuur per 31 december 2018

Afkortingen

B&W	Burgemeester & wethouders
P&O	Personeel & organisatie
Z&W	Zorg & welzijn
VROM	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer
OW	Openbare werken
FZ	Facilitaire zaken
AJZ	Algemene en juridische zaken
Fte	Fulltime-equivalent
B	Bezetting

Algemene toelichting

- De raad bestaat uit 17 raadsleden
- De functie griffier is 1 fte. Deze maakt geen onderdeel uit van de formatie binnen de organisatie.
- Het college van B&W bestaat uit een burgemeester (1fte) en vier wethouders (in totaal 2,55 fte).
- De directie bestaat uit één algemeen directeur/gemeentesecretaris (1 fte).
- De formatie bedraagt 138,62 fte. Dit aantal is inclusief de 4,30 fte formatie die wordt ingezet voor het uitvoeren van taken voor regionale partners; deze loonkosten worden verhaald op regionale partners. De bezetting bedraagt 142,13 fte hetgeen betekent dat sprake is van overbezetting van 3,51 fte. Achtergrond hiervan is tijdelijke inzet in eigen dienst, en specifieke personele mutaties.

Formatie verschillen begroting/jaarrekening 2018

P&O	+ 1,00 fte	nieuwe formatie Strategisch Adviseur (administratief geplaatst bij P&O)
Z&W	+ 0,89 fte:	nieuwe formatie jobcoach.
OW	+ 8,45 fte:	nieuwe formatie Groendienst en schoonmaak..
FZ	+ 0,82 fte:	nieuwe formatie 1,70 fte; -/- 0,88 fte vermindering formatie
AJZ	-/- 0,49 fte:	vermindering, formatie.

Inhuur tijdelijke krachten

In de begroting is een structureel budget opgenomen ad € 260.589 voor inhuur van tijdelijke arbeidskrachten. Dit budget wordt in de begroting niet over de programma's verdeeld, maar is centraal beschikbaar. Het kan specifiek worden aangewend bij zwangerschap, uitval door ziekte of andere bijzondere verlofsoorten of knelpunten. In de begroting is tevens een budget opgenomen voor het realiseren van een flexibele schil bij het projectteam onder verantwoordelijkheid van de afdeling VROM. Hiervoor is € 96.742 beschikbaar. In de 1^e IBU is het budget voor inhuur van tijdelijke arbeidskrachten verhoogd met € 63.128. In 2018 is daarnaast € 164.551 beschikbaar gesteld vanuit het Informatieplan 2017 voor inhuur tijdelijke ondersteuning. Het totaal bedrag aan inhuur in de begroting is € 585.010. De totale werkelijke uitgaven zijn € 444.596.

Informatieveiligheid

In de gemeentelijke resolutie 'Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente' is afgesproken dat het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad jaarlijks informeert over informatieveiligheid in brede zin als onderdeel van de P&C-cyclus. Op deze wijze kan de gemeenteraad haar toezichthoudende functie vervullen.

Het college legt over het jaar 2018 verantwoording af over de status van informatieveiligheid door middel van de separate 'Jaarrapportage informatieveiligheid en privacy 2018 gemeente Waterland'.

Deze jaarrapportage is als bijlage I opgenomen.

Openbaarmaking

De wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector schrijft voor dat van iedere topfunctionaris en iedere gewezen topfunctionaris de volgende gegevens in het financiële verslaggevingsdocument moeten worden opgenomen:

- a. de naam;
- b. de beloning;
- c. de belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen;
- d. de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- e. de functie of functies;
- f. de duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar;
- g. de maximale bezoldiging naar rato.

Voor de gemeente Waterland 2018 zijn dit de volgende topfunctionarissen

- a. E.G.H. Dijk
 - b. € 80.103
 - c. € 240
 - d. € 12.618
 - e. Griffier
 - f. 36 uur per week. Volledig jaar in dienst
 - g. € 189.000
-
- a. N. van Ginkel
 - b. € 97.659
 - c. € 707
 - d. € 15.529
 - e. gemeente secretaris/algemeen directeur
 - f. 36 uur per week. Volledig jaar in dienst.
 - g. € 189.000

§ F Verbonden partijen

1. Algemeen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake als er sprake is van zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Deze definities houden in dat indien de gemeente participeert in een NV, BV, VOF, commanditaire vennootschap of een gemeenschappelijke regeling altijd sprake is van verbonden partijen. Ook stichtingen en verenigingen kunnen onder verbonden partijen vallen, indien de gemeente een zetel in het bestuur heeft en financiële risico's loopt. Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie krijgt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een afdwingbaarheid door derden, is geen verbonden partij. Een eventuele morele verplichting tot betaling in geval van problemen zou in de paragraaf weerstandsvermogen kunnen worden opgenomen. Bij een verbonden partij kan met name worden gedacht aan samenwerkingsverbanden. Deze samenwerkingsverbanden zijn ontstaan uit de behoefte om gezamenlijk met andere partijen een bepaald doel na te streven. Zonder deze samenwerkingsverbanden zou de gemeente deze taken zelf moeten uitvoeren. Aan een verbonden partij zijn bepaalde bevoegdheden overgedragen, waartoe de deelnemers elk jaar een financiële bijdrage beschikbaar stellen. De gemeente moet er zelf voor waken dat op de juiste wijze van de bevoegdheden gebruik wordt gemaakt en de beschikbaar gestelde gelden goed worden besteed. Daartoe is er ambtelijk en bestuurlijk toezicht en worden gegevens opgenomen in de begroting en de jaarrekening.

2. Waterlandsarchief (WA) voorheen (ISW)

Vestigingsplaats:	Purmerend
Rechtsvorm:	gemeenschappelijke regeling met zes gemeenten.
Activiteiten:	het bevorderen van politiek-bestuurlijke samenwerking en beheer van archiefstukken van de deelnemende gemeenten
Programmaonderdelen:	6.01 Overhead
Bestuurlijk belang gemeente:	één lid in het bestuur

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting
	2017	2018	2019
Jaarlijkse bijdrage gemeente Waterland	132.544	128.576	195.147
Eigen vermogen per 31 december	161.430		
Vreemd vermogen per 31 december	78.452		
Jaarresultaat voor bestemming	1.181.000		
Jaarresultaat na bestemming	1.138.000		

Sinds 15 november 2016 zijn de taken van het ISW die betrekking hebben op het bevorderen van beleidsmatige samenwerking tussen de Waterlandse gemeenten gestopt. Deze taken worden thans vormgegeven in het convenant MRA en op deze wijze regionaal opgepakt.

Door deze samenwerking in de MRA zijn de taken gestopt, genoemd in de gemeenschappelijke regeling ISW, die hierop betrekking hebben. De taak in de gemeenschappelijke regeling die betrekking heeft op het instandhouden van het Waterlands Archief blijft bestaan. De huidige regeling heeft nog bestaan tot en met 25 juni 2018. Met ingang van 26 juni 2018 is de GR Waterlands Archief in werking getreden.

Waterlands Archief

Het Waterlands Archief, centrum voor regionaal historisch onderzoek, beheert rond de duizend archieven van plaatselijke overheden, notarissen en particuliere instellingen (bijvoorbeeld kerken). Naast archiefbeheer heeft het Waterlands Archief tot taak de archieven en de daarbij behorende cultuurhistorische collecties nu en in de toekomst kwalitatief goed en duurzaam te beheren ten behoeve van overheid en publiek, en het bevorderen van het gebruik ervan. De werkzaamheden zijn op grond van het beleidsplan 2018-2021 uitgevoerd. In het uitvoeringsplan ligt de nadruk op nieuwe diensten op basis van netwerken en samenwerken (van buiten naar binnen).

Realisatie

In het afgesloten beleidsplan 2015-2017 lag de focus op de uitbreiding van de digitale dienstverlening (van binnen naar buiten). Daarin zijn veel doelen gerealiseerd zoals het digitaal kunnen raadplegen van alle toegangen. Maar ook de publieksactiviteiten zijn verbreed en er is gewerkt aan duurzame digitale opslag en toegankelijkheid. De doelstellingen die nog niet (geheel) waren gerealiseerd, zoals het proactief adviseren van gemeenten en de aansluiting e-Depot zijn in 2018 verder opgepakt. Dit is dan ook een basis in het Uitvoeringsplan 2018-2021.

E-depot

Het e-depot is een digitale archiefbewaarplaats. Bij de vervanging worden de digitale scans leidend, en worden daarmee duurzaam te bewaren archiefstukken. Het Waterlands Archief zorgt voor een eigen e-depotvoorziening voor de zes gemeenten. Het e-depot wordt in 2019 gerealiseerd als onderdeel van het project Vervanging bouwdoSSIers. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2018 gestart en de aanbesteding hiervan vindt in 2019 plaats.

3. Stadsregio Amsterdam/Metropoolregio Amsterdam

Vestigingsplaats:	Amsterdam
Rechtsvorm:	Convenant versterkte samenwerking Metropoolregio Amsterdam aangegaan door de colleges van burgemeester en wethouders van 35 gemeenten, de colleges van gedeputeerde staten van 2 provincies en het dagelijks bestuur van de Vervoerregio Amsterdam, die deelnemen aan de versterkte samenwerking
Activiteiten:	- het aanjagen van de economie, het verbeteren van de bereikbaarheid en het bouwen van woningen, - voortrekkersrol vervullen in de kennis- en circulaire economie, - duurzaamheid hoog op de actielijst, - landschappelijke elementen hoog op de actielijst, met aandacht voor het uitbreiden van zowel de recreatiemogelijkheden als de natuurbeleving.
Programmaonderdelen:	4.01 Bestuur
Bestuurlijk belang gemeente:	- vertegenwoordiging vanuit deelregio Zaanstreek-Waterland richting MRA en Vervoersregio - nadere afspraken hierover worden door de secretarissen uitgewerkt - inzet vanuit de burgemeesters en secretarissen - strategische coördinatie en ondersteuning secretarissen (vooralsnog: Zaanstad, Purmerend, Edam-Volendam) - vanuit alle gemeenten de inzet van beleidsadviseurs van voldoende kwaliteit ten bate van het ambtelijk vooroverleg en de voorbereiding/aansluiting naar het beleid van de eigen gemeente, dit alles op basis van een goede en efficiënte taakverdeling - thema's en bestuurlijk trekkers: Ruimte Purmerend, Wonen Zaanstad, Duurzaamheid Zaanstad, Economie Edam-Volendam, Bereikbaarheid Oostzaan, Landschap/erfgoed Waterland, Toerisme en recreatie Edam-Volendam, Big Data Zaanstad - vertegenwoordiging in bestuurlijke en ambtelijke overleggen

Begrotingsproces MRA

- In 2018 heeft uw raad kennisgenomen van het werkplan en begroting 2019 van de MRA. Het werkplan beschrijft welke activiteiten in 2019 zijn gepland ter uitvoering van het convenant en de MRA agenda. Uw raad heeft geen wensen en opvattingen ingebracht
- De bijdrage van de deelnemende gemeenten bedraagt € 1,50 per inwoner. Centraal bij de MRA staan de drie platforms: Economie, Ruimte en Mobiliteit. In de platforms zitten vanuit de deelregio's aange-
wezen portefeuillehouders.

Begrotingsproces Vervoerregio Amsterdam

De Vervoerregio Amsterdam ontvangt al 2 jaar geen bijdragen meer vanuit de verschillende gemeenten,

- Het dagelijks bestuur van de Vervoerregio stemt jaarlijks in met het aanbieden van de jaarstukken van het komende jaar van de Vervoerregio Amsterdam en de Kadernota van de Vervoerregio Amsterdam aan de 15 deelnemende gemeenten van de Vervoerregio Amsterdam. Het dagelijks bestuur heeft de concept Ontwerpbegroting 2019-2022 goedgekeurd. Met het financieel kader uit de Kadernota 2019 als vertrekpunt, geeft deze ontwerpbegroting een eerste inhoudelijke uitwerking van de activiteiten en programmering voor 2019. Een volledige uitwerking van de programmering volgt in de Program-
mabegroting 2019-2022, die wordt jaarlijks geagendeerd voor de Regioraad van december van dat jaar
- Doordat alle taken op het gebied van verkeer en vervoer volledig uit de Brede Doel Uitkering (BDU) worden bekostigd is er geen gemeentelijke bijdrage meer nodig.

Binnen de MRA werkt de gemeente Waterland samen in de deelregio Zaanstreek-Waterland.

Realisatie

- Er is een gezamenlijk visie en strategische agenda MRA Zaanstreek Waterland. Deze agenda vormt in-
put aan de MRA. De thema's zijn wonen, economie, toerisme en recreatie, landschap en erfgoed,
duurzaamheid, bereikbaarheid, ruimtelijke ontwikkeling, big data. Per thema wordt in het
portefeuillehoudersoverleg gewerkt aan de agenda en worden de ontwikkelingen, kansen en acties
benoemd en toegelicht. Een aantal acties is voor sommige gemeenten meer relevant als voor andere.
- In 2018 is het eerste gebiedsatelier voor het landschap georganiseerd, is ondersteuning geboden aan
het innovatieprogramma veen en zijn analyses gemaakt over bodemdaling in combinatie met
aanpassing van het veengebied. Er is een kwartiermaker curatorschap benoemd. Er wordt uitvoering
gegeven aan de woonagenda, er wordt gewerkt aan marketing en promotie van toerisme en recreatie,
verbetering en uitbreiding van de wandel-, fiets-, en vaarroutes. Een gezamenlijk bedrijven en
startersloket voor ZZPers wordt verkend. In 2018 is gestart met de dialoog in het kader van de
ontwikkeling van de regionale energiestrategie, de OV-concessies worden voorbereid en er wordt
gewerkt aan een investeringsagenda weg en een programma samen bouwen aan bereikbaarheid.

Risico's

Het takenpakket van de MRA en de Vervoerregio omvatten taken die niet door de gemeente Waterland al-
leen uitgevoerd kunnen worden. Deelname is voornamelijk van belang om het niveau van het openbaar
vervoer, de infrastructuur, de regionale woningmarkt en de regionale economie hoog te houden. Door het
aantal deelnemende partijen en de grootte van sommige partijen is de gemeente Waterland slechts één van
de deelnemende partijen. Hierdoor kan het lastig zijn de Waterlandse belangen te laten prevaleren.

4. Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zaanstreek-Waterland (GGD)

Vestigingsplaats:	Zaanstad
Rechtsvorm:	gemeenschappelijke regeling
Activiteiten:	belangenbehartiger van de regio Zaanstreek-Waterland op het gebied van collectieve preventie en andere gemeentelijke activiteiten in het kader van de gezondheidszorg
Programmaonderdelen:	3.03 Volksgezondheid
Bestuurlijk belang gemeente:	één lid in het dagelijks bestuur

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting
	2017	2018	2019
Jaarlijkse bijdrage gemeente Waterland	599.886	620.429	679.588
Eigen vermogen per 31 december	1.624.234		
Vreemd vermogen per 31 december	6.724.146		
Jaarresultaat voor bestemming	194.622		
Jaarresultaat na bestemming	234.575		

De GGD Zaanstreek-Waterland functioneert sinds 2006 als gemeenschappelijke regeling (GR). De wethouders Volksgezondheid van de gemeenten uit de regio Zaanstreek-Waterland vormen het Algemeen Bestuur van de GGD. De belangrijkste taak van de GGD is de bevordering en uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van de volksgezondheid. Zij biedt een uitgebreid pakket aan (preventieve) gezondheidszorg en neemt deel aan het kernteam Jeugd van onze gemeente. Daarnaast voert de GGD in opdracht van de aan de GR deelnemende gemeenten de taken van Veilig Thuis uit. Ook het toezicht Wmo en de inspecties kinderopvang zijn bij de GGD belegd. De GGD heeft het jaarlijkse Emovo gezondheidsonderzoek uitgevoerd onder de leerlingen van de klassen 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. Daarnaast is er gewerkt aan de - lokale - speerpunten alcohol, drugs en roken, gezond gewicht en psychische gezondheid. De in december 2016 door het algemeen bestuur van de GGD vastgestelde herziene visie GGD Zaanstreek Waterland vormt daarbij de leidraad.

5. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW)

Vestigingsplaats:	Zaanstad
Rechtsvorm:	gemeenschappelijke regeling met negen gemeenten.
Activiteiten:	door samenwerking een zo doelmatig mogelijk georganiseerde en gecoördineerde brandbestrijding alsmede hulpverlening bij rampen en zware ongevallen te bewerkstelligen
Programmaonderdelen:	1.01 Veiligheid
Bestuurlijk belang gemeente:	één lid in het dagelijks en algemeen bestuur

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting
	2017	2018	2019
Jaarlijkse bijdrage gemeente Waterland	1.398.848	1.413.798	1.443.997
Eigen vermogen per 31 december	2.105.000		
Vreemd vermogen per 31 december	28.159.000		
Jaarresultaat voor bestemming	521.000-		
Jaarresultaat na bestemming	752.000-		

Op 10 februari 2017 heeft het Algemeen Bestuur het beleidsplan Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2017-2020 vastgesteld. In het beleidsplan staan de gezamenlijke ambities van het samenwerkingsverband verwoord. De komende jaren ligt de nadruk op het versterken van de samenwerking tussen brandweer, politie, GHOR en de acht gemeenten in Zaanstreek-Waterland. Deze samenwerking beperkt zich niet alleen tot de hulpverleningsdiensten maar er wordt ook samengewerkt met inwoners, instellingen en bedrijven. 2018 stond voor een groot deel in het teken van de voorbereidingen om te komen tot een gezamenlijke meldkamer die in 2019 in Haarlem operationeel moet zijn. Vooruitlopend hierop is Meldkamer Zaanstreek – Waterland medio 2018 vast overgegaan naar de meldkamer Kennemerland van waaruit verder wordt gewerkt aan de integratie van de drie meldkamers (Noord-Holland Noord, Kennemerland en Zaanstreek – Waterland)..

Beleidsvoornemens

De VrZW voert voor de deelnemende gemeenten de taken uit die bij wet (Wet veiligheidsregio's) zijn toegewezen aan de veiligheidsregio's en de taken die conform de gemeenschappelijke regeling aan de VrZW zijn opgedragen. Het betreft taken op gebied van:

- Brandweer;
- Meldkamer;
- Multidisciplinaire taken;
- GHOR (uitbesteed aan Amsterdam-Amstelland);
- Bevolkingszorg (Gemeentelijke) processen (voor zover belegd bij VrZW);
- Bedrijfsvoering.

Risico's

Deze gemeenschappelijke regeling komt voort uit de Wet veiligheidsregio's en de gemeente Waterland is verplicht deel te nemen aan deze gemeenschappelijke regeling.

6. Recreatieschap Twiske/Waterland

Vestigingsplaats:	Haarlem.
Rechtsvorm:	gemeenschappelijke regeling van de provincie, stadsdeel Amsterdam-Noord, Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad.
Activiteiten:	het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu. Tevens het tot stand brengen en duurzaam in stand houden van het specifiek en gedifferentieerd karakter van het landschap.
Programmaonderdelen:	2.02 Sport, cultuur en recreatie
Bestuurlijk belang gemeente:	één lid in het algemeen bestuur.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting
	2017	2018	2019
Jaarlijkse bijdrage gemeente Waterland	13.234	13.573	15.764
Eigen vermogen per 31 december	1.929.435		
Vreemd vermogen per 31 december	37.648		
Jaarresultaat voor bestemming	118.757		
Jaarresultaat na bestemming	-		

De focus bij de werkzaamheden in 2018 heeft gelegen op beheer en onderhoud van recreatieve infrastructuur en er is vervolg gegeven aan afronding van het uitvoeringsprogramma Landschap Waterland. Mede dankzij inspanningen van het recreatieschap zijn alle meekoppelkansen bij het dijkversterkingsproject Markermeerdijken in kaart gebracht.

7. Werkvoorzieningschap Zaanstreek-Waterland (Baanstede)

Vestigingsplaats:	Purmerend.
Rechtsvorm:	gemeenschappelijke regeling.
Activiteiten:	het verschaffen van de mogelijkheid tot het verrichten van arbeid door personen met een indicatie op grond van de Wet sociale werkvoorziening.
Programmaonderdelen:	3.02 Sociale voorzieningen
Bestuurlijk belang gemeente:	één lid in het dagelijks en algemeen bestuur.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting
	2017	2018	2019
Jaarlijkse bijdrage gemeente Waterland	182.756	-	-
Eigen vermogen per 31 december	-		
Vreemd vermogen per 31 december	1.593.859		
Jaarresultaat voor bestemming	3.187.269-		
Jaarresultaat na bestemming	1.792.390-		

In april en mei 2017 hebben de raden van de gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad ingestemd met de opheffing van het openbaar lichaam op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen ‘werkvoorzieningsschap Zaanstreek-Waterland’ (hierna ‘Baanstede’).

De wet- en regelgeving bepaalt dat de organen van het openbaar lichaam ook na het tijdstip van de opheffing in functie blijven, totdat de liquidatie is beëindigd. Dit betreft met name het algemeen bestuur (AB) en het dagelijks bestuur. Om rechtsgeldige besluiten te kunnen nemen is het van belang dat de formele opheffing van de gemeenschappelijke regeling (GR) pas een feit wordt op het moment dat de liquidatie is afgerond. Het AB is uiteindelijk verantwoordelijk voor de liquidatie.

De financiële resultaten die zijn ontstaan in de periode van liquidatie zijn verrekend met de huidige acht deelnemende gemeenten. Na de afrekening is Baanstede eind 2018 uitgeschreven uit de Kamer van Koophandel en is de Gemeenschappelijke Regeling beëindigd.

8. N.V. Houdstermaatschappij EZW/Alliander

Vestigingsplaats: Arnhem.
Rechtsvorm: naamloze vennootschap.
Activiteiten: netwerkbeheerder
Programmaonderdelen: 5.01 Dividend
Bestuurlijk belang gemeente: aandeelhouder.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting
	2017	2018	2019
Jaarlijkse dividend uitkering	-	90.869	91.390
Eigen vermogen per 31 december	3.942.000.000		
Vreemd vermogen per 31 december	1.784.000.000		
Netto winst	203.000.000		

De aandelen Alliander zijn in 2018 overgedragen aan de gemeente. De houdstermaatschappij EZW is thans in liquidatie. Het definitieve moment van de liquidatie van de vennootschap is afhankelijk van de uitspraak van de belastingdienst over de afwikkeling. De belastingdienst heeft in principe tot 2020 de tijd om de belastingaangifte af te handelen. Alliander heeft in 2018 het dividend over 2017 uitgekeerd. De dividenduitkering bedroeg € 90.869. Dit was meer dan de € 78.000 wat in de begroting is opgenomen.

9. Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats: Den Haag.
Rechtsvorm: naamloze vennootschap
Activiteiten: bank.
Programmaonderdelen: 5.01 Dividend
Bestuurlijk belang gemeente: aandeelhouder.

Omschrijving	Jaarrekening		Begroting
	2017	2018	2019
Jaarlijkse dividend uitkering	23.026	35.521	35.000
Eigen vermogen per 31 december	4.953.000.000		
Vreemd vermogen per 31 december	135.072.000.000		
Netto winst	393.000.000		

In 2018 is het dividend over 2017 ontvangen. De dividenduitkering bedroeg € 35.521. Dit was meer dan het bedrag van € 23.000 wat in de begroting is opgenomen.

§ G Grondbeleid

Het doel van het te voeren grondbeleid van de gemeente Waterland is het bevorderen van het gewenste ruimtegebruik en de ruimtelijke kwaliteit en het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten. Dit doel kan (mede) worden bereikt door middel van de volgende instrumenten:

- het meewerken aan ruimtelijke plannen van derden;
- het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden voor het uitvoeren van ruimtelijke plannen;
- kostenverhaal;
- sociale woningbouw;
- het vestigen van een zakelijk recht;
- huur en verhuur;
- aan- en verkoop van grond/onroerende zaken;
- vestiging voorkeursrecht (Wet voorkeursrecht gemeenten) en onteigening;
- het tegengaan van oneigenlijk gebruik van gemeentegrond door derden.

Het grondbeleid van de gemeente Waterland is vastgelegd in de door het college op 27 februari 2018 vastgestelde Nota Grondbeleid Gemeente Waterland 2018.

De gemeente heeft in de nota grondbeleid aangegeven dat er sprake kan zijn van zowel actief als faciliterend grondbeleid. In de praktijk is het grondbeleid veelal faciliterend. Er zijn kostprijsberekeningen, de projecten worden jaarlijks opnieuw beoordeeld. Verliezen worden direct genomen, er worden tussentijds geen winsten genomen.

§ H Subsidies

Op grond van de Algemene subsidieverordening Waterland 2014 heeft de raad in samenhang met de Algemene wet bestuursrecht de subsidieplafonds en subsidiebegrotingsposten voor 2017 en 2018 vastgesteld voor een aantal welzijnsterreinen. Voor de welzijnssubsidies wordt een onderscheid gemaakt tussen periodieke en eenmalige subsidies. Het college is vervolgens bevoegd om binnen het subsidieplafond de subsidie te verstrekken.

In de onderstaande tabel treft u een overzicht van de afgerekende subsidiebedragen 2017 en tevens de uitbetaalde voorschotten 2018 aan. Onder de tabel staat een toelichting wanneer er afgeweken wordt van het subsidieplafond 2018.

Categorie	Voorschot 2017	Verantwoord 2017	Plafond 2018	Voorschot 2018
Amateuristische kunstbeoefening	13.750,00	13.750,00	13.750,00	13.750,00
- Ilpendams fanfare	2.475,00	2.475,00	2.475,00	2.475,00
- Christelijke Muziekvereniging Juliana	2.475,00	2.475,00	2.475,00	2.475,00
- Muziekvereniging Olympia/Con Brio	2.475,00	2.475,00	2.475,00	2.475,00
- Fanfarecorps Zuiderwoude	2.475,00	2.475,00	2.475,00	2.475,00
- Toneelvereniging de Brug	550,00	550,00	550,00	550,00
- Toneelvereniging IOS	550,00	550,00	550,00	550,00
- Christelijk gemengd koor Marcantat	550,00	550,00	550,00	550,00
- Gemengd Koor Broek in Waterland	550,00	550,00	550,00	550,00
- Cantorij Grote Kerk	550,00	550,00	550,00	550,00
- Zuiderzeekoor	550,00	550,00	550,00	550,00
- Gemengd koor Instemming	550,00	550,00	550,00	550,00
Kunstzinnige vorming	121.369,00	120.859,70	121.085,00	121.085,00
- SOAM	11.575,00	11.065,70	11.725,00	11.725,00
- Stichting Muziekschool Waterland	109.794,00	109.794,00	109.360,00	109.360,00
Sport	72.526,24	72.302,96	73.452,00	73.452,00
- Zwemvereniging Waterland	10.200,24	9.976,96	10.315,00	10.315,00
- Sportservice Noord-Holland (aangepast sporten)	2.972,00	2.972,00	3.011,00	3.011,00
- Sportservice Noord-Holland (combinatiefunctionaris)	59.354,00	59.354,00	60.126,00	60.126,00
Cultuurhistorische waarden	550,00	550,00	550,00	550,00
- Stichting Museum de Speeltoren	275,00	275,00	275,00	275,00
- Vereniging Historisch Eiland Marken	275,00	275,00	275,00	275,00
Volkscultuur	2.692,47	2.692,47	2.575,54	2.575,54
Chr.Oranjeveer. Nederland en Oranje Marken	330,00	330,00	330,00	330,00
Stichting voor Volksvermaak Ilpendam	528,88	528,88	527,23	527,23
Herdenkingscomité Monnickendam	330,00	330,00	330,00	330,00
Sint Nicolaas Comité Monnickendam	1.063,59	1.063,59	1.058,31	1.058,31
Sinterklaascommissie Uitdam	110,00	110,00	0,00	0,00
Stichting Oranjecomité/Oranjevereniging Katwoude	330,00	330,00	330,00	330,00

Categorie	Voorschot 2017	Verantwoord 2017	Plafond 2018	Voorschot 2018
Sociaal cultureel werk	278.244,00	278.844,00	329.157,00	329.157,00
- De Bolder sociaal cultureel werk en vrijwilligersondersteuning	163.645,00	164.245,00	193.124,00	193.124,00
- De Bolder activiteiten gezonde leefstijl	4.205,00	4.205,00	4.205,00	4.205,00
- De Bolder jongerenwerk	67.350,00	67.350,00	68.226,00	68.226,00
- De Bolder KANS (combinatiefunctionaris)	43.044,00	43.044,00	43.604,00	43.604,00
- De Bolder extra subsidie	0,00		0,00	19.998,00
Jeugd- en jongerenwerk	1.650,00	1.650,00	1.650,00	1.650,00
- Hervormd Gereformeerd Jeugdwerk Monnickendam	550,00	550,00	550,00	550,00
- Stichting Marker Jongeren	550,00	550,00	550,00	550,00
- Vereniging Scoutinggroep Waterland	550,00	550,00	550,00	550,00
Club- en buurthuiswerk	550,00	550,00	550,00	550,00
- Stichting club- en buurthuiswerk Ilpendam	550,00	550,00	550,00	550,00
Overige sociaal culturele activiteiten	7.185,00	7.185,00	6.885,00	6.385,00
- Stichting Bach in Monnickendam	330,00	330,00	330,00	330,00
- Damesclub Katwoude	325,00	325,00	330,00	330,00
- Stichting Uit de Kunst Waterland	1.870,00	1.870,00	1.895,00	1.895,00
- Stichting Cultuur Nacht Waterland	2.000,00	2.000,00	0,00	0,00
- Stichting Big Band Monnickendam Notorious Monks	330,00	330,00	330,00	330,00
- Catharinastichting Zuiderwoude	330,00	330,00	0,00	0,00
- Stichting Monnickendammer Visdagen	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00
- Stichting Waterlandse Theaterprojecten Neeltje Pater			2.000,00	1.500,00
Peuteropvang	31.483,50	31.483,50	32.700,00	32.700,00
- Tinteltuyn	7.789,00	7.789,00	7.891,00	7.891,00
- Stichting Peuterspeelgroep Marken	3.951,00	3.951,00	3.996,00	3.996,00
- SKW: peuterspeelzaal Pinokkio	9.227,00	9.227,00	9.350,00	9.350,00
- SKW: peuterspeelzaal 't Stokpaardje	5.786,50	5.786,50	5.863,00	5.863,00
- Stichting Co Nijntje	4.730,00	4.730,00	5.600,00	5.600,00
Ouderenzorg	117.276,50	117.276,50	118.649,50	118.649,50
a. Coördinerend ouderenwerk	16.276,50	16.276,50	16.051,50	16.051,50
- St. Gecoördineerd Ouderenwerk 55+ Ilpendam	4.325,00	4.325,00	4.325,00	4.325,00
- St. Gecoördineerd Ouderenwerk Monnickendam	5.060,00	5.060,00	5.060,00	5.060,00
- St. Dienstverlening Ouderen Broek in Waterland	3.284,00	3.284,00	3.284,00	3.284,00
- St. Welzijn Ouderen Marken	2.145,00	2.145,00	2.145,00	2.145,00
- St. Samenwerkingsverband Welzijn Ouderen Waterland	825,00	825,00	825,00	825,00
- Vereniging Vervoer van Ouderen	637,50	637,50	412,50	412,50
b. Stichting WonenPlus Noord-Holland	99.900,00	99.900,00	101.498,00	101.498,00
- St. WonenPlus Noord-Holland (incl. mantelzorgondersteuning)	99.900,00	99.900,00	101.498,00	101.498,00
c. Recreatief ouderenwerk	1.100,00	1.100,00	1.100,00	1.100,00
- Stichting bejaardensociëteit Monnickendam	0,00	0,00	0,00	0,00
- Gymnastiekvereniging Ilpenstein	550,00	550,00	550,00	550,00
- Ouderensoos Broek in Waterland	550,00	550,00	550,00	550,00

Categorie	Voorschot 2017	Verantwoord 2017	Plafond 2018	Voorschot 2018
Maatschappelijke dienstverlening	18.992,65	18.992,65	19.664,33	19.664,33
- E.H.B.O.-afdeling IJpendam	275,00	275,00	275,00	275,00
- Stichting Slachtofferhulp Nederland	2.941,68	2.941,68	2.938,79	2.938,79
- Stichting AED Marken-Uitdam	2.040,00	2.040,00	2.260,00	2.260,00
- Stichting 6 minuten Waterland	6.600,00	6.600,00	6.930,00	6.930,00
- Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek-Waterland	7.135,97	7.135,97	7.260,54	7.260,54
Vluchtelingenwerk	82.743,50	82.743,52	83.825,00	83.825,00
- Stichting Vluchtelingenwerk Amstel tot Zaan	82.743,50	82.743,52	83.825,00	83.825,00
Algemeen Maatschappelijk Werk	98.311,15	98.311,15	99.589,20	99.589,19
- SMD Algemeen maatschappelijk werk	62.741,78	62.741,78	63.557,42	63.557,42
- SMD Sociaal raadsliedenwerk	24.011,97	24.011,97	24.324,13	24.324,13
- SMD Mentorproject	11.557,40	11.557,40	11.707,65	11.707,64
Eenmalige subsidies	6.975,00	6.975,00	8.000,00	8.000,00
- Stichting Neeltje Pater: 4e huiskamerfestival	1.500,00	1.500,00		
- Stichting uit de kunst: Soundbites festival	2.000,00	2.000,00		
- Gemengd Koor Broek in Waterland: kerstcantate The Winter Rose	1.000,00	1.000,00		
- St. Monnickendammer hardzeildagen: opening Jan Haring Weekend	1.500,00	1.500,00		
- Stichting Tuintonen Watergang: tuintonenfestival	475,00	475,00		
- Stichting Cultuurnacht Waterland: jubileumconcert 15 jaar Jazz & Jam	500,00	500,00		
-Stichting Cultuurnacht; zigeunerfestival				2.500,00
-Auschwitz comité; Holocaust monument				800,00
-Cantorij Monnickendam; 50 jarig jubileum Johannes Passion				1.000,00
-Waterlandse kunstkring; tentoonstelling Grote Kerk				275,00
-Monnickendammer Visdagen/samenwerking Amsterdam vervoer naar evenement en kiosk				2.300,00
-Stichting Uit de Kunst; Soundbite festival				1.125,00
Stimuleringsregeling	15.000,00	15.000,00	28.250,00	3.800,00
- St. Klankbordfonds Muziekschool Waterland: Project popfabriek	5.000,00	5.000,00		
- St. SCC De Bolder: Project zomerondernemers	2.500,00	2.500,00		
- St. Dorpshuis IJpendam: insectenhotel	2.500,00	2.500,00		
- Speeltuinvereniging Monnickendam: verbouwing	5.000,00	5.000,00		
-Stichting NIK/herstel toegang Joodse begraafplaats				2.500,00
-St. Ronde van IJpendam; ronde van IJpendam				500,00
-St. Tuintonenfestival				300,00
-Boerderijenstichting; boek over kapbergen				500,00
-restant project Gast aan tafel 2016. Lager vastgestelde subsidie				-1.885,00
-samenwerking SMD/Vluchtelingenwerk; project dealen met stress/sport en beweging voor doelgroep Gast aan tafel				1.885,00

Categorie	Voorschot 2017	Verantwoord 2017	Plafond 2018	Voorschot 2018
Subsidies dorpsraden	4.292,40	4.292,40	4.348,00	4.348,00
- Stichting Stadsraad Monnickendam	536,55	536,55	543,50	543,50
- Stichting Polderraad Katwoude	536,55	536,55	543,50	543,50
- Stichting Dorpsraad Zuiderwoude	536,55	536,55	543,50	543,50
- Stichting Eilandraad Marken	536,55	536,55	543,50	543,50
- Stichting Dorpsraad IJpendam	536,55	536,55	543,50	543,50
- Dorpsraad Broek in Waterland	536,55	536,55	543,50	543,50
- Dorpsraad Uitdam	536,55	536,55	543,50	543,50
- Stichting de Laatste Mol (Watergang)	536,55	536,55	543,50	543,50
Overig	22.361,00	22.361,60	78.000,00	63.252,00
- Dieren Opvang Centrum Waterland	INKOOP			
- Vandalismebestrijding: Halt	INKOOP			
- Stichting Promotie Waterland	20.000,00	20.000,00	48.000,00	48.000,00
- Re-integratiesubsidies	2.361,00	2.361,60	30.000,00	15.252,00
Totaal bedrag	895.952,41	895.820,45	1.022.680,57	982.982,56

Toelichting verantwoording 2018

- Stichting SOAM, subsidie is lager vastgesteld vanwege een lager aantal leerlingen dat heeft deelgenomen. Grondslag voor de subsidieverlening is een bedrag per leerling.
- Zwemvereniging Waterland, subsidie is lager vastgesteld vanwege minder uren gebruik. Grondslag voor de subsidie is het gebruik van het zwembad uitgedrukt in uren.
- Sociaal cultureel werk, de subsidie is verleend tegen een hoger bedrag dan de ruimte die het subsidieplafond bood. Oorzaak is een administratieve fout. Het verschil van € 600,- is bij het verzoek om vaststelling door De Bolder geconstateerd en niet meer gecorrigeerd. Een aanvraag voor een extra subsidie van € 7.567,70 is afgewezen.
- Re-integratiesubsidies, voor 2017 was een budget van € 30.000 beschikbaar. Naar gelang de behoefte (aanvragen) is subsidie verleend voor een bedrag van € 2.361.

Toelichting subsidies 2018

- Sociaal cultureel werk, bij besluit van 19 juli 2018 heeft de raad besloten tot een aanvullende subsidie van € 19.998 in verband met de renovatie van De Bolder.
- Overige sociaal culturele activiteiten, de subsidie Neeltje Pater is € 500 lager dan het subsidieplafond. Resultaten van het voorgaande jaar (incidentele subsidie en periodieke subsidie in 2017 verleend) en beschikbare eigen middelen hebben geleid tot bijstelling van het subsidiebedrag voor 2018.
- Stimuleringsregeling, het budget van de stimuleringssubsidie is niet volledig gebruikt. Er is maar een beperkt aantal aanvragen binnengekomen.
- Re-integratiesubsidies, voor 2018 was een budget van € 30.000 beschikbaar. Naar gelang de behoefte (aanvragen) is subsidie verleend voor een bedrag van € 15.252.

§ I Jachthaven Hemmeland

Jachthaven Hemmeland is gebouwd om inkomsten te genereren voor onderhoud van het recreatiegebied Hemmeland. Tot begin jaren negentig was het Hemmeland eigendom van de gemeente Monnickendam. Daarna was het tot 1 januari 2010 in eigendom van meerdere gemeenten en de provincie via een zogenaamde gemeenschappelijke regeling. Sinds 1 januari 2010 is de gemeente weer volledig eigenaar van zowel het recreatiegebied als de jachthaven. Het beheer en onderhoud van de jachthaven was tot 1 mei 2013 in handen van Recreatie Noord Holland (RNH). Vanaf die datum heeft de gemeente Waterland de exploitatie overgenomen van RNH.

Onderstaand overzicht laat een opstelling van kosten en opbrengsten zien hoe vanuit fiscaal oogpunt gekeken wordt met betrekking tot de berekening van de vennootschapsbelasting jachthaven Hemmeland. Hiermee is de relatie gelegd met programmaonderdeel 7.01 Vennootschapsbelasting.

Financiën

Kostensoort	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Opbrengsten	809.750	754.663
Inhuur personeel	276.680	272.483
Interne toerekening personeelskosten	6.514	6.514
	15.678	15.677
Fiscale vpb kapitaallasten		
Onderhoud	106.691	80.753
Overige kosten	145.544	170.665
	551.107	546.091
Resultaat voor VPB	258.643	208.571

Toelichting

Lasten

De lasten zijn lager doordat bij het opstellen van de begroting 2018 er vanuit is gegaan dat er een fiscaal negatief resultaat zou worden behaald op de activiteiten van de jachthaven. Echter in de loop van het boekjaar 2018 is gebleken dat de activiteiten tot een positief fiscaal resultaat leiden. Voor 2018 is er een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd.

II. Jaarrekening

Programmarekening

1. Overzicht baten en lasten

Nr.	Omschrijving	Realisatie 2017			Begroting 2018 voor wijzigingen		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1.	Ruimtelijk domein	5.056.592	1.426.980	3.629.613-	3.756.907	1.663.995	2.092.912-
1.01	Veiligheid	1.866.062	42.927	1.823.135-	1.922.073	65.797	1.856.276-
1.02	Economie en toerisme	207.943	38.250	169.693-	254.221	32.483	221.738-
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	2.982.588	1.345.803	1.636.785-	1.580.613	1.565.715	14.898-
2.	Openbaar domein	9.772.415	5.228.174	4.544.241-	9.004.766	4.818.994	4.185.772-
2.01	Verkeer, vervoer en waterstaat	4.557.589	1.353.834	3.203.755-	3.921.053	1.228.888	2.692.165-
2.02	Sport, cultuur en recreatie	2.210.367	287.714	1.922.653-	2.337.171	294.046	2.043.125-
2.03	Milieu	3.004.460	3.586.627	582.167	2.746.542	3.296.060	549.518
3.	Sociaal domein	13.608.636	3.104.067	10.504.569-	11.310.531	2.477.124	8.833.407-
3.01	Onderwijs	966.001	87.373	878.627-	1.040.402	97.112	943.290-
3.02	Sociale voorzieningen	12.062.446	3.016.694	9.045.753-	9.678.930	2.380.012	7.298.918-
3.03	Volksgezondheid	580.189	-	580.189-	591.199	-	591.199-
4.	Bestuur	2.284.808	483.488	1.801.321-	1.433.723	334.993	1.098.730-
4.01	Bestuur	2.284.808	483.488	1.801.321-	1.433.723	334.993	1.098.730-
5.	Algemene dekkingsmiddelen	210.571	22.206.472	21.995.901	243.366	23.461.472	23.218.106
5.01	Dividend	2.702	23.026	20.323	2.703	95.000	92.297
5.02	Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	214.420	3.774.746	3.560.326	200.969	4.205.477	4.004.508
5.03	Algemene uitkering	-	18.358.672	18.358.672	-	19.113.522	19.113.522
5.04	Saldo van financieringsfunctie	213.751	50.029	163.722-	281.879	47.473	234.406-
5.05	Overige algemene dekkingsmiddelen	220.302-	-	220.302	242.185-	-	242.185
6.	Overhead	5.866.943	282.540	5.584.403-	6.567.894	90.005	6.477.889-
6.01	Overhead	5.866.943	282.540	5.584.403-	6.567.894	90.005	6.477.889-
7.	Vennootschapsbelasting	15.387	-	15.387-	-	-	-
7.01	Vennootschapsbelasting	15.387	-	15.387-	-	-	-
8.	Onvoorzien	-	-	-	50.000	-	50.000-
8.01	Onvoorzien	-	-	-	50.000	-	50.000-
Totaal saldo baten en lasten		36.815.354	32.731.721	4.083.633-	32.367.187	32.846.583	479.396
9.	Reserves	96.241	1.962.676	1.866.435	722.200	246.232	475.968-
0.101	Mutaties algemene reserve	-	1.320.670	1.320.670	722.200	97.706	624.494-
0.102	Mutaties reserve kapitaallasten gebouwen	-	64.432	64.432	-	49.703	49.703
0.103	Mutaties reserve onderhoud Hemmeland	-	58.823	58.823	-	58.823	58.823
0.104	Mutaties reserve afschrijving Brede School Broek in Waterland	-	18.751	18.751	-	40.000	40.000
0.105	Mutaties reserve zorgkosten	96.241	500.000	403.759	-	-	-
0.106	Mutaties reserve onderhoud instructiebad	-	-	-	-	-	-
0.107	Mutaties reserve fundering kerktorens	-	-	-	-	-	-
0.108	Mutaties reserve afschrijving nieuwbouw gemeentewerf	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat		36.911.595	34.694.397	2.217.198-	33.089.387	33.092.815	3.428

Begroting 2018 na wijzigingen			Realisatie 2018			Omschrijving	Nr.
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo		
9.327.698	7.588.140	1.739.558-	6.235.848	4.172.010	2.063.838-	Ruimtelijk domein	1.
1.890.829	65.797	1.825.032-	1.817.904	60.720	1.757.184-	Veiligheid	1.01
268.112	35.243	232.869-	250.282	31.548	218.734-	Economie en toerisme	1.02
7.168.757	7.487.100	318.343	4.167.662	4.079.742	87.921-	Ruimtelijke ordening en wonen	1.03
9.432.825	5.035.170	4.397.655-	9.664.109	5.251.919	4.412.189-	Openbaar domein	2.
4.031.584	1.135.195	2.896.389-	3.854.289	1.120.764	2.733.525-	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.01
2.264.935	303.043	1.961.892-	2.397.970	300.837	2.097.133-	Sport, cultuur en recreatie	2.02
3.136.306	3.596.932	460.626	3.411.850	3.830.318	418.468	Milieu	2.03
14.236.310	2.929.443	11.306.867-	13.603.719	3.068.320	10.535.399-	Sociaal domein	3.
1.051.252	78.691	972.561-	1.048.971	86.104	962.867-	Onderwijs	3.01
12.581.526	2.850.752	9.730.774-	11.982.107	2.982.216	8.999.891-	Sociale voorzieningen	3.02
603.532	-	603.532-	572.641	-	572.641-	Volksgesondheid	3.03
1.627.358	399.993	1.227.365-	1.587.462	425.439	1.162.024-	Bestuur	4.
1.627.358	399.993	1.227.365-	1.587.462	425.439	1.162.024-	Bestuur	4.01
196.459	23.434.340	23.237.881	171.683	23.262.849	23.091.166	Algemene dekkingsmiddelen	5.
2.703	126.390	123.687	2.702	126.391	123.688	Dividend	5.01
206.969	3.877.477	3.670.508	205.806	3.951.405	3.745.599	Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	5.02
-	19.383.000	19.383.000	-	19.137.203	19.137.203	Algemene uitkering	5.03
211.879	47.473	164.406-	188.270	47.851	140.419-	Saldo van financieringsfunctie	5.04
225.092-	-	225.092	225.095-	-	225.095	Overige algemene dekkingsmiddelen	5.05
7.154.381	106.576	7.047.805-	6.752.130	91.906	6.660.224-	Overhead	6.
7.154.381	106.576	7.047.805-	6.752.130	91.906	6.660.224-	Overhead	6.01
-	-	-	13.500	-	13.500-	Vennootschapsbelasting	7.
-	-	-	13.500	-	13.500-	Vennootschapsbelasting	7.01
45.000	-	45.000-	-	-	-	Onvoorzien	8.
45.000	-	45.000-	-	-	-	Onvoorzien	8.01
42.020.031	39.493.662	2.526.369-	38.028.452	36.272.442	1.756.009-	Totaal saldo baten en lasten	
2.654.217	3.068.680	414.463	1.654.217	2.916.289	1.262.072	Reserves	9.
1.130.000	2.920.154	1.790.154	130.000	2.779.715	2.649.715	Mutaties algemene reserve	0.101
-	49.703	49.703	-	49.690	49.690	Mutaties reserve kapitaallasten gebouwen	0.102
-	58.823	58.823	-	58.823	58.823	Mutaties reserve onderhoud Hemmeland	0.103
-	40.000	40.000	-	28.061	28.061	Mutaties reserve afschrijving Brede School Broek in Waterland	0.104
-	-	-	-	-	-	Mutaties reserve zorgkosten	0.105
-	-	-	-	-	-	Mutaties reserve onderhoud instructiebad	0.106
844.217	-	844.217-	844.217	-	844.217-	Mutaties reserve fundering kerktorens	0.107
680.000	-	680.000-	680.000	-	680.000-	Mutaties reserve afschrijving nieuwbouw gemeentewerf	0.108
44.674.248	42.562.342	2.111.906-	39.682.669	39.188.731	493.938-	Gerealiseerd resultaat	

2. Toelichting overzicht baten en lasten

In deze toelichting wordt een analyse gegeven van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening. Het gaat daarbij in beginsel om afwijkingen die groter zijn dan € 50.000 en om afwijkingen die kleiner zijn dan € 50.000, maar waarbij deze afwijking groter is dan 10% van het begrote bedrag. Overigens worden overschrijdingen van de lasten altijd toegelicht.

1. Ruimtelijk domein

Programmaonderdeel 1.01 Veiligheid

Lasten

De lasten zijn lager doordat er zich geen grote incidenten hebben voorgedaan. Daarnaast hebben lagere doorberekende onderhoudskosten en verhuur opbrengsten per saldo geleid tot lagere huisvestingskosten.

Programmaonderdeel 1.02 Economie en toerisme

Baten

De baten zijn lager, doordat voor het onderzoek naar een mogelijke officiële zwemwaterlocatie bij de Vuurtoren op Marken geld beschikbaar is gesteld door de Provincie. Omdat niet alle beschikbaar gestelde middelen noodzakelijk waren zal een kleine terugbetaling aan de Provincie moeten plaatsvinden.

Programmaonderdeel 1.03 Ruimtelijke ordening en wonen

Lasten

De lasten zijn lager, doordat:

- met de actualisatie van de (woning)bouwprojecten de voorziening met € 702.000 verlaagd kan worden.
- de aankoop van [percelen](#) voor het project Galgeriet nog niet volledig zijn gerealiseerd. Veel lasten voor de diverse bouwprojecten in de begroting zijn opgenomen maar nog niet of niet volledig zijn gerealiseerd. Deze ontwikkelingen zijn opgenomen in de actualisatie van de (woning)bouwprojecten en gekoppeld aan de daarvoor bestemde voorziening.

Baten

De baten zijn lager, doordat:

- de in de begroting opgenomen verkoopopbrengst van de voormalige Kohnstammschool pas ontvangen wordt zodra de omgevingsvergunning voor de nieuwbouw is verleend;
- de aanvragen voor de omgevingsvergunningen van de projecten C-veld Marken, de Regenboog, van Disweg, de St. Sebastianusschool en het Stierenveld nog niet zijn [aangevraagd](#) en om die reden ook nog geen bouwleges zijn opgelegd. De baten, evenals de lasten, nog of nog niet volledig zijn gerealiseerd. Ook hiervoor geldt dat de opbrengsten zijn opgenomen in de actualisatie van de (woning)bouwprojecten en gekoppeld aan de voorziening.

2. Openbaar domein

Programmaonderdeel 2.01 Verkeer, vervoer en waterstaat

Lasten

De lasten zijn lager, doordat:

- de kosten voor de werkzaamheden voor verkeer en vervoer ondergebracht zijn bij de groendienst;
- de kosten voor de werkzaamheden van de begraafplaatsen zijn ondergebracht bij de groendienst;
- onderhoudswerkzaamheden aan de pont zijn vertraagd in verband met een mislukte aanbesteding waarbij geen inschrijvingen zijn binnengekomen. Inmiddels zijn de werkzaamheden opnieuw aanbesteed en gegund aan de economisch meest voordelige inschrijver. De werkzaamheden worden in februari 2019 uitgevoerd;

Programmaonderdeel 2.02 Sport, cultuur en recreatie

Lasten

De lasten zijn hoger doordat alle budgetten voor de werkzaamheden voor de groendienst in de begroting verspreid zijn op de verschillende taakvelden terwijl de werkelijke lasten geboekt zijn op dit taakveld.

Programmaonderdeel 2.03 Milieu

Lasten

De lasten zijn hoger doordat de uitbestede werkzaamheden ten behoeve van duurzaamheid hoger zijn uitgevallen dan begroot.

Baten

De baten zijn hoger, doordat:

- er een verrekening van kosten voor riolering met de projectontwikkelaar op basis van de gemaakte afspraken is ontstaan voor de bouw van het project Riesevelt in Watergang;
- ten behoeve van een innovatieve aanpak in verband met het verduurzamen van monumenten, bij de VNG een aanvraag is ingediend. Deze aanvraag is gehonoreerd.

3. Sociaal domein

Programmaonderdeel 3.02 Sociale voorzieningen

Lasten

De lasten zijn lager, doordat:

- de Adviesraad Sociaal domein minder vergaderd heeft waardoor de presentiegelden lager waren en er minder indicatie adviezen voor de Wmo zijn opgevraagd bij externe partijen;
- er minder is uitgegeven aan Uitvoeringskosten Wmo;
- voor de uitvoering van de Jeugdwet minder werkzaamheden op het gebied van de digitalisering zijn uitbesteed, omdat we die deels zelf zijn gaan uitvoeren en er minder activiteiten voor de jeugd hebben plaatsgevonden;
- er minder aanvragen voor re-integratiesubsidies zijn ingediend;
- bij inburgering een deel van de participatietrajecten voor nieuwkomers die in 2017 en 2018 hier zijn komen wonen, nog niet zijn gestart;
- er bij de uitvoering van de Wmo sinds de tweede helft van 2018 minder aanvragen zijn ingediend en omdat een aantal maatregelen uit de uitvoeringsagenda zijn toegepast, op basis van het indiceren wat heeft geleid tot de inzet van goedkopere arrangementen bij begeleiding, dagbesteding en respijtzorg;
- er minder aanvragen voor een PGB in het kader van de Wmo zijn ingediend;
- er minder dure trajecten in het kader van de jeugdwet nodig zijn gebleken.

Baten

De baten zijn hoger, doordat er hogere bijdragen van het Rijk zijn ontvangen voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen en tevens is de vangnetuitkering betreffende het jaar 2017 ontvangen. Daarnaast zijn er meer inkomsten uit verhaal bijzondere bijstand.

5. Algemene dekkingsmiddelen

Programmaonderdeel 5.02 Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is

Baten

De baten zijn hoger doordat de inschatting ten aanzien van de toeristenbelasting te negatief is geweest..

Programmaonderdeel 5.03 Algemene uitkering

Baten

De baten zijn lager doordat in de decembercirculaire de algemene uitkering naar beneden is bijgesteld. Tevens zijn er correcties op de inkomsten van vorig jaar geweest.

Programmaonderdeel 5.04 Saldo van financieringsfunctie

Lasten

De lasten zijn lager doordat er bij overname van de lening van Baanstede een rentecompensatie is ontvangen.

6. Overhead

Programmaonderdeel 6.01 Overhead

Lasten

De lasten zijn lager, doordat:

- het project van de migratie naar de cloud is uitgesteld en wordt nu in 2019 uitgevoerd;
- een medewerker naar een andere functie is overgegaan en het gedeeltelijk vervallen van het project plaats- en tijdsafhankelijk werken is er het afgelopen halfjaar niemand geweest die de taak van het vervangen van het meubilair op zich kon nemen. Door straks te werken in teams onder de nieuwe domeinen is het aan te bevelen om nog meer flexbureaus in het gebouw te hebben. Dankzij de komst van een stagiair is er nu ook weer iemand die deze klus voorlopig op zich kan nemen;
- de lasten van de asbestsanering voor de gemeentewerf lager zijn uitgevallen;
- het informatieplan 2017 is afgerond, het budget voor het inhuren van vervangend personeel is minder nodig geweest dan geraamd.

Baten

De baten zijn lager, doordat de geraamde inkomsten voor de inzet van een medewerker inzake de ontwikkelingsprocessen lager is dan verwacht.

7. Vennootschapsbelasting

Programmaonderdeel 7.01 Vennootschapsbelasting

Lasten

De lasten zijn hoger doordat bij het opstellen van de begroting 2018 er vanuit is gegaan dat er een fiscaal negatief resultaat zou worden behaald op de activiteiten van de jachthaven. Echter in de loop van het boekjaar 2018 is gebleken dat de activiteiten tot een positief fiscaal resultaat hebben geleid. Voor 2018 is er een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd.

8. Onvoorzien

Programmaonderdeel 8.01 Onvoorzien

Lasten

Er zijn geen kosten gemaakt die als onvoorzien zijn aangemerkt.

9. Reserves

Hieronder de onderbouwing van de mutaties uit de reserves:

Nr.	Omschrijving	Lasten 2018		Baten 2018		Saldo		
		Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Afwijking t.o.v. begroting
0.101	Mutaties algemene reserve	1.130.000	130.000	2.920.154	2.779.715	1.790.154	2.649.715	859.561
0.102	Mutaties reserve kapitaallasten gebouwen	-	-	49.703	49.690	49.703	49.690	13-
0.103	Mutaties reserve onderhoud Hemmeland	-	-	58.823	58.823	58.823	58.823	-
0.104	Mutaties reserve afschrijving Brede School Broek in Waterland	-	-	40.000	28.061	40.000	28.061	11.939-
0.105	Mutaties reserve zorgkosten	-	-	-	-	-	-	-
0.106	Mutaties reserve onderhoud instructiebad	-	-	-	-	-	-	-
0.107	Mutaties reserve fundering kerktorens	844.217	844.217	-	-	844.217-	844.217-	-
0.108	Mutaties reserve afschrijving nieuwbouw gemeentewerf	680.000	680.000	-	-	680.000-	680.000-	-
Totaal excl. overhevelingen		2.654.217	1.654.217	3.068.680	2.916.289	414.463	1.262.072	847.609
	Overhevelingen							-
Totaal incl. overhevelingen								847.609

3. Overzicht incidentele baten en lasten

Nr.	Omschrijving	Lasten 2018		Baten 2018	
		Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
<u>Mutaties algemene reserve</u>					
1.01	Veiligheid	4.750	4.750	-	-
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	56.000	56.000	-	-
2.01	Verkeer, vervoer en waterstaat			130.000	130.000
2.02	Sport, cultuur en recreatie	32.500	32.500	-	-
2.03	Milieu	50.000	50.000	-	-
3.01	Onderwijs	36.276	36.276	-	-
3.02	Sociale voorzieningen	3.104	3.104	-	-
6.01	Overhead	122.500	122.500	-	-
01.07	Mutatiereserve funderingsherstel	844.217	844.217	-	-
01.08	Mutatiereserve nieuwbouw gemeentewerf	680.000	680.000	-	-
<u>Mutaties algemene reserve (incl. overheveling)</u>					
6.01	Overhead	256.800	256.800	-	-
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	70.000	70.000	-	-
<u>Gedeeltelijke mutaties algemene reserve</u>					
4.01	Bestuur	43.400	21.590	-	-
<u>Geen mutaties in de algemene reserve</u>					
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	-	-	1.000.000	-
Totaal		2.199.547	2.177.737	1.130.000	130.000

Hieronder worden de posten uit bovenstaande tabel toegelicht die hebben geleid tot gedeeltelijke dan wel volledige mutaties van de algemene reserve, inclusief overhevelingen.

Volledige onttrekking algemene reserve inclusief overheveling

6.01 Overhead

In april 2018 is budget beschikbaar gesteld inzake de migratie naar de cloud. Daarbij is besloten dat ten behoeve van deze migratie een bedrag van € 256.800 aan de algemene reserve wordt onttrokken. De migratie is echter uitgesteld naar 2019. Voorgesteld wordt het resterende bedrag van € 239.496 over te hevelen naar 2019.

1.03 Ruimtelijke ordening en wonen

Bij het vaststellen van de begroting 2017 is budget beschikbaar gesteld voor de omgevingswet. Aangezien dit traject meerjarig is zullen ook in 2019 nog kosten worden verwacht. Voorgesteld wordt een bedrag van € 64.000 over te hevelen naar 2019.

Gedeeltelijke onttrekking algemene reserve

4.01 Bestuur

Bij het vaststellen van de 1^e IBU 2018 is budget beschikbaar gesteld in verband met de re-integratieplicht voor de begeleiding van voormalige bestuurders van werk naar werk. De inschatting van deze lasten bleek te hoog te zijn.

Geen mutaties in de algemene reserve

1.03 Ruimtelijke ordening en wonen

Bij het vaststellen van de 1^e IBU 2018 zijn de opbrengst inzake de verkoop van de gemeentelijke grond van de voormalige Kohnstammschool opgenomen. Deze grond is echter nog niet verkocht. In de 1^e IBU 2019 zal duidelijk zijn in welk jaar de opbrengst van de grond wel wordt gerealiseerd. Deze opbrengst wordt dan weer opgenomen.

Balans

1. Overzicht balans 31 december 2018

ACTIVA	2017	2018
VASTE ACTIVA	27.989.039	31.608.375
Immateriele vaste activa		
Kosten geldleningen en saldo agio en disagio	-	-
Kosten onderzoek ontwikkeling	206.568	427.902
Bijdragen aan activa derden	-	-
	<u>206.568</u>	<u>427.902</u>
Materiele vaste activa		
Investerings economisch nut	15.118.208	18.004.194
Investerings economisch nut met heffing	9.439.431	9.579.052
Investerings maatschappelijk nut	1.058.906	1.485.503
Uitgegeven in erfpacht	79.397	79.397
	<u>25.695.942</u>	<u>29.148.146</u>
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekking deelnemingen	450.377	450.377
Leningen woningbouwcorporaties/deelnemingen	-	-
Overige langlopende leningen	1.636.151	1.581.950
Overige uitzettingen rentetypische looptijd	-	-
	<u>2.086.528</u>	<u>2.032.327</u>
VLOTTENDE ACTIVA	10.630.045	13.075.317
Voorraden		
Grond- en hulpstoffen	-	-
Onderhanden werk	-	3.541.219
Gereed product en handelsgoederen	-	-
Vooruitbetalingen	-	-
	<u>-</u>	<u>3.541.219</u>
Uitzettingen < 1 jaar		
Vorderingen openbare lichamen	2.404.564	2.226.730
Verstekte kasgeldleningen	-	-
Rekening-courantverhoudingen niet-financiële instellingen	-	-
SKB (schatkistbankieren)	3.903.897	2.888.327
Overige vorderingen	1.202.420	1.362.641
Overige uitzettingen	-	-
	<u>7.510.881</u>	<u>6.477.699</u>
Liquide middelen		
Kas	1.705	297
Bank	169.800	240.952
	<u>171.505</u>	<u>241.249</u>
Overlopende activa		
Europese overheidslichamen nog te ontvangen bedragen	-	-
Het Rijk nog te ontvangen bedragen	-	-
Overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen bedragen	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen	-	-
Vooruitbetaalde bedragen	2.947.657	2.815.150
	<u>2.947.657</u>	<u>2.815.150</u>
TOTALE ACTIVA	38.619.084	44.683.692

PASSIVA	2017	2018
VASTE PASSIVA	35.799.687	40.795.317
Eigen vermogen		
Algemene reserve	11.547.531	6.680.618
Bestemmingsreserves	6.583.864	7.932.419
Resultaat na bestemming	2.217.198-	493.938-
	<u>15.914.197</u>	<u>14.119.099</u>
Voorzieningen		
Voorzieningen	9.120.808	9.141.143
	<u>9.120.808</u>	<u>9.141.143</u>
Vaste schulden > 1 jaar		
Obligatieleningen	-	-
Onderhandse leningen banken	10.700.000	17.500.000
Door derden belegde gelden	-	-
Waarborgen	64.682	35.075
	<u>10.764.682</u>	<u>17.535.075</u>
VLOTTENDE PASSIVA	2.819.396	3.888.375
Netto-vlottende schulden		
Kasgeldleningen	-	-
Bank	-	-
Overige schulden	1.819.300	2.632.902
	<u>1.819.300</u>	<u>2.632.902</u>
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	990.744	1.121.438
Van Europese overheidslichamen ontvangen voorschotten	-	23.545
Van het Rijk ontvangen voorschotten	-	-
Van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten	-	-
Overige vooruitontvangen bedragen	9.351	110.490
	<u>1.000.096</u>	<u>1.255.473</u>
TOTALE PASSIVA	38.619.084	44.683.692

2. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Algemene grondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen dan wel schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume worden geen voorzieningen getroffen of op andere wijze verplichtingen opgenomen.

Vaste activa

Artikel 59 van het BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. De investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa wordt gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardevermindering die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten onderzoek en ontwikkeling zullen in vijf jaar worden afgeschreven. Artikel 64, zesde lid van het BBV stelt aan de afschrijving van immateriële vaste activa een maximum van vijf jaar. De activeringscriteria zijn opgenomen in artikel 60 van het BBV.

Materiële vaste activa

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. De materiële vaste activa met economische nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht, in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven. Alle investeringen worden geactiveerd. In afwijking hiervan worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Financiële vaste activa

Kapitaalversterkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering plaats. Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa wordt tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van verplichting dan wel het voorzienbare verlies. Voorzieningen worden op grond van artikel 44 van het BBV gevormd voor:

1. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
2. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
3. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
4. van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn is, buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

3. Toelichting op de balans

Vaste activa

- *Immateriële vaste activa*

Hieronder een overzicht van de post immateriële vaste activa en het verloop:

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2018	Investerings	Afschrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2018
Kosten geldleningen en saldo agio en disagio	-	-	-	-	-
Kosten onderzoek en ontwikkeling	206.568	274.981	53.646	-	427.902
Totaal	206.568	274.981	53.646	-	427.902

De investeringen in het boekjaar:

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk in 2018	Cumulatief t/m 2018
Voorbereiding bredeschool Broek in Waterland	160.000	19.568	159.873
Voorbereiding groot onderhoud Sporthal 't Spil	60.000	-	35.106
Voorbereiding 2e Hockeyveld	30.000	3.847	24.025
Voorbereiding Renovatie De Bolder	130.000	58.322	129.107
Voorbereiding verplaatsing gemeentewerf	387.602	193.244	193.244
	767.602	274.981	541.355

- *Materiële vaste activa*

Hieronder een overzicht van de post materiële vaste activa en het verloop:

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2018	Investerings	Afschrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2018
Investerings met een economisch nut	15.118.209	3.664.328	748.342	30.000	18.004.195
- Gronden en terreinen	1.393.797	-	-	-	1.393.797
- Bedrijfsgebouwen	8.674.443	3.087.237	446.417	30.000	11.285.263
- Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	991.585	-	77.706	-	913.880
- Vervoersmiddelen	129.619	-	32.689	-	96.930
- Machines, apparaten en installaties	15.081	327.471	15.081	-	327.472
- Overige materiële vaste activa	3.913.685	249.620	176.450	-	3.986.855
In erfpacht uitgegeven gronden	79.397	-	-	-	79.397
- In erfpacht uitgegeven gronden	79.397	-	-	-	79.397
Investerings met een ec. nut met heffing	9.439.430	443.644	304.023	-	9.579.052
- Bedrijfsgebouwen	13.193	-	1.099	-	12.093
- Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	9.310.539	443.644	259.802	-	9.494.381
- Vervoersmiddelen	50.319	-	25.159	-	25.160
- Machines, apparaten en installaties	41.747	-	10.630	-	31.117
- Overige materiële vaste activa	23.633	-	7.332	-	16.300
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.058.907	525.687	99.091	-	1.485.503
- Gronden en terreinen	19.060	-	-	-	19.060
- Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	949.914	-	82.454	-	867.460
- Vervoersmiddelen	-	501.344	-	-	501.344
- Machines, apparaten en installaties	89.933	24.343	16.637	-	97.639
Totaal	25.695.942	4.633.658	1.151.455	30.000	29.148.146

Hieronder worden de investeringen met een economisch nut weergegeven:

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk in 2018	Cumulatief t/m 2018
Groot onderhoud Sporthal 't Spil	600.000	89.534	226.964
Renovatie de Blauwe Ster	1.400.656	25.656	1.427.893
Renovatie de Fuut	1.033.577	1.000.000	1.000.000
Flexlocatie de Fuut	392.000	326.400	326.400
Renovatie de Verwondering	855.075	96.294	96.294
Renovatie De Bolder bouwkosten	1.268.524	970.353	970.353
Renovatie de Bolder installaties	454.307	327.471	327.471
Bouw 1e fase Brede School Broek in Waterland	320.000	247.972	247.972
Basisregistratie bedrijven/handelsregister NUP ICT 2018	25.000	6.612	16.574
	60.000	57.088	57.088
Informatieplan 2017	282.519	185.330	279.693
Project management ondersteuning 2018	34.200	590	590
Breed zaakgericht werken 2018	100.282	-	-
Toiletvoorziening Marken	253.000	244.381	252.863
Ondergrondse containers 't Spil	50.000	49.040	49.040
Ondergrondse wijkcontainers 2017	192.500	10.123	84.852
Ondergrondse wijkcontainers 2018	192.500	92.140	92.140
Verbouw buitendienst	300.000	82.546	242.220
Riolering Doelenerf Monnickendam	98.987	98.987	98.987
Riolering Merelstraat IJpendam	54.167	54.167	54.167
Riolering Nieuwezijdsburgwal Monnickendam	76.756	76.756	76.756
Riolering Graaf Willemlaan Monnickendam	62.431	62.431	62.431
Fundering Grote Kerk Monnickendam	661.067	2.050	2.050
Fundering Kerk NH Broek in Waterland	183.150	2.050	2.050
Totaal	8.950.698	4.107.971	5.994.848

De volgende investeringen in de openbare ruimten met een maatschappelijk nut zijn in het boekjaar geactiveerd:

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk in 2018	Cumulatief t/m 2018
Aanschaf materieel groendienst	958.500	501.344	501.344
Vervanging/ondergrond speeltoestellen	113.000	24.343	112.898
Totaal	1.071.500	525.687	614.242

- **Financiële vaste activa**

Het verloop van de financiële activa gedurende 2018 is als volgt:

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2018	Investerings	Afschrijvingen/ aflossingen	Boekwaarde 31-12-2017
Kapitaalverstrekkingen aan	450.377	-	-	450.377
- Deelnemingen	450.377	-	-	450.377
- Gemeenschappelijke regelingen	-	-	-	-
- Overige verbonden partijen	-	-	-	-
Leningen aan	-	-	-	-
- Woningbouwcorporaties	-	-	-	-
- Deelnemingen	-	-	-	-
- Overige verbonden partijen	-	-	-	-
Overige langlopende leningen	1.636.151	-	54.201	1.581.950
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	-	-	-	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-
Totaal	2.086.528	-	54.201	2.032.327

De deelnemingen betreffen: aandelen in N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en N.V. Houdstermaatschappij EZW.

Aandelen BNG

Aandelen BNG	Bedrag
14.040 aandelen à € 2,50	35.100

Het dividend 2017 bedroeg € 35.521 = 2,53 per aandeel.

Aandelen EZW/Alliander

Aandelen EZW/Alliander	Bedrag
Nominale waarde aandelen Alliander	415.277
Aandelen EZW	-

Het dividend 2018 bedroeg € 77.258 = € 0,5686 per aandeel.

In 2017 is besloten om de N.V. houdstermaatschappij EZW op te heffen. Na de verkoop van de aandelen NUON werden via de EZW alleen de aandelen Alliander nog middellijk gehouden. De aandelen Alliander worden nu verdeeld over de gemeenten die aandeelhouder van EZW zijn. Deze verdeling geschiedt op basis van de verhouding van het aandelenbezit EZW van de gemeenten. In verband met onzekerheid over de fiscale afwikkeling van deze opheffing heeft de EZW in 2017 geen dividend uitgekeerd.

De overige langlopende leningen betreffen:

▪ Lening Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland	€ 960.638
▪ Lening VV Monnickendam, inzake veldverlichting kunstgrasveld	€ 32.874
▪ Lening Stichting Waterlandse Hockey Accommodatie, aanleg hockeyveld	€ 214.438
▪ Lening Stichting Dorpshuis Katwoude ivm overname	€ 374.000
	<u>€ 1.581.950</u>

Vlottende Activa

- Voorraden

De kosten met betrekking tot grondexploitatie worden verantwoord onder de vlottende activa, zijnde onderhanden werk. Het betreft per balansdatum de:

- nog niet afgewikkelde woningbouwprojecten € 4.146.400
 - voor dreigende verliezen woningbouwprojecten is een voorziening gevormd € 605.181 -
- € 3.541.219

- Uitzettingen korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder zijn als volgt weer-gegeven:

Uitzettingen korter dan 1 jaar	Saldo 31-12-2018	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd 31-12-2018	Gecorrigeerd 31-12-2017
Vorderingen op openbare lichamen	2.226.730	-	2.226.730	2.404.564
Verstrekte kasgeldleningen	-	-	-	-
Rekening-courantverhouding	-	-	-	-
SKB (schatkistbankieren)	2.888.327	-	2.888.327	3.903.897
Overige vorderingen	1.713.905	351.264	1.362.641	1.202.420
Overige uitzettingen	-	-	-	-
Subtotaal	6.828.962	351.264	6.477.699	7.510.881

Toelichting

De vordering op openbare lichamen betreft met name de vordering inzake het BTW-compensatie-fonds (€ 2.128.255). De betaling van deze vordering is per 1 juli 2019. Van de andere vorderingen op openbare lichamen staat begin maart 2019 nog € 44.770 open.

De overige vorderingen zijn onder te verdelen in:

- vorderingen inzake bijstandsverlening € 528.556
 - liggelden e.a. jachthaven Hemmeland € 107.201
 - nog op te leggen aanslagen belastingen € 292.000
 - terug te ontvangen kosten jeugd € 99.000
 - als overlopende vorderingen aan te merken € 96.010
 - belastingen, leges en private vorderingen € 591.138
- € 1.713.905

Van de overige vorderingen staat begin maart 2019 nog open:

- liggelden e.a. jachthaven Hemmeland € 45.110
- als overlopende vorderingen aan te merken € 52.168
- belastingen, leges en private vorderingen van voor 2017 € 31.364
- belastingen, leges en private vorderingen mbt 2017 € 129.798

SKB (schatkistbankieren)

Om het dagelijkse cash management mogelijk te houden en te voorkomen dat decentrale overheden tot op de laatste euro hun overtollige middelen bij de schatkist moeten aanhouden is er een drempel-bedrag ingesteld. De omvang van het drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de begroting van de decentrale overheid en betreft een gemiddelde per kwartaal over de positieve saldi. Voor de gemeente Waterland is dit drempelbedrag € 250.000. Tot aan het drempelbedrag mogen middelen buiten de schatkist uitgezet worden, middelen boven het drempelbedrag dienen verplicht afgestort te worden. Over de hoogte en benutting van het drempelbedrag in ieder kwartaal dient via de jaarstukken gerapporteerd te worden.

Navolgende tabel geeft de benutting van het drempelbedrag voor 2018 weer:

Drempelbedrag SKB	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Drempelbedrag	250.000	250.000	250.000	250.000
Gemiddeld saldo buiten de schatkist	141.219	138.769	54.370	141.022
Ruimte binnen limiet	108.781	111.231	195.630	108.978

- ***Liquide middelen***

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	2017	2018
Kas	1.705	297
Bank (BNG)	134.964	201.413
Bank (Rabo)	34.836	39.539
Totaal	171.505	241.249

- ***Overlopende activa***

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

Overlopende activa	2017	2018
Europese overheidslichamen nog te ontvangen bedragen	-	-
Het Rijk nog te ontvangen bedragen	-	-
Overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen bedragen	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen	-	-
Vooruitbetaalde bedragen	2.947.657	2.815.150
Totaal	2.947.657	2.815.150

Toelichting

Vooruitbetaalde bedragen betreft met name:

- de huurvooruitbetaling aan de Wooncompagnie inzake de brede School Ilpendam (€ 2.790.912);
- kruisposten (€ 3.742);
- vooruitbetaalde kosten opleiding (€ 6.438)
- nog te verrekenen inrichten politiepost in het gemeentekantoor (€ 3.600);
- voorschotten sociale uitkeringen (€ 1.946);
- afdrachten parkeren Marken (€ 8.346);
- diversen (€166).

Vaste passiva**- Eigen vermogen**

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Omschrijving	2017	2018
Algemene reserve	11.547.531	6.680.618
Bestemmingsreserves	<u>6.583.864</u>	<u>7.932.419</u>
	18.131.395	14.613.037
Resultaat	2.217.198-	493.938-
Totaal	15.914.197	14.119.099

Het verloop in 2018 is per reserve als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2018	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming	Saldo 31-12-2018
Algemene reserve	11.547.531	-	601.978	4.264.935-	6.680.618
Kapitaallasten gebouwen #	5.603.259	-	77.751	-	5.525.508
Onderhoud Hemmeland	877.228	-	58.823	-	818.405
Onderhoud instructiebad	103.377	-	39.089	-	64.288
Kapitaallasten fundering kerktorens	-	844.217	-	-	844.217
Kapitaallasten gemeentewerf	-	680.000	-	-	680.000
Saldo dienstjaar	2.217.198-	493.938-	-	2.217.198	493.938-
Totaal	15.914.197	1.030.279	777.641	2.047.737-	14.119.099

betreft reserves in verband met afschrijving op activa.

Toelichting

- *Algemene reserve*

De algemene reserve is bedoeld als buffer voor financiële tegenvallers, niet zijnde tegenvallers in de begrotingssfeer doch onzekere en onafwendbare calamiteiten/voorvallen. De reserve is een soort verzekering/waarborg voor een ongehinderde voortgang van de normale exploitatie.

Algemene reserve	Bedrag
Saldo 01-01-2018	11.547.531
Mutaties 2017: af	601.978-
- Incidentele lasten begroting 2018	601.978-
Mutaties 2017: bij	4.264.935-
- Resultaat 2017 na bestemming	2.217.198-
- Incidentele baten begroting 2018	2.047.737-
Saldo 31-12-2018	6.680.618

▪ *Kapitaallasten gebouwen*

Kapitaallasten gebouwen	Bedrag
Saldo 01-01-2018	5.603.259
Mutaties af:	77.751-
- Aanwenden afschrijvingslasten	77.751
Saldo 31-12-2018	5.525.508

▪ *Onderhoud Hemmeland*

Onderhoud Hemmeland	Bedrag
Saldo 01-01-2018	877.228
Mutaties af:	58.823-
- Aanwending reserve	58.823-
Saldo 31-12-2018	818.405

▪ *Onderhoud instructiebad*

Onderhoud instructiebad	Bedrag
Saldo 01-01-2018	103.377
Mutaties af:	39.089-
- Aanwending reserve	39.089
Saldo 31-12-2018	64.288

▪ *Kapitaallasten fundering kerktorens*

Kapitaallasten fundering kerktorens	Bedrag
Saldo 01-01-2018	-
Mutaties af:	-
Mutaties bij:	844.217
	844.217
Saldo 31-12-2018	844.217

▪ *Kapitaallasten gemeentewerf*

Kapitaallasten gemeentewerf	Bedrag
Saldo 01-01-2018	-
Mutaties af:	-
Mutaties bij:	680.000
	680.000
Saldo 31-12-2018	680.000

▪ *Saldo dienstjaar*

Saldo dienstjaar	Bedrag
Saldo 01-01-2018	2.217.198-
Mutaties 2018: af	2.217.198
- Bestemmingsresultaat 2017	2.217.198-
Mutaties 2018: bij	493.938-
- Resultaat 2018	493.938-
Saldo 31-12-2018	493.938-

- **Voorzieningen**

Het verloop van de voorzieningen in 2018 ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Saldo 01-01-2018	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	correctie naar voorraden	Saldo 31-12-2018
Wachtgeldverplichting college	197.912	73.435	-	63.613		207.733
Pensioenverplichting wethouders	989.328	19.759	-	36.849		972.238
Afvalstoffenheffing	762.337	-	-	16.053		746.284
Riolering	5.089.227	185.487	-	-		5.274.714
Gebouwenonderhoud	592.488	574.417	-	293.296		873.610
Groenonderhoud	13.131	-	-	-		13.131
Oevers (kades & beschoeiingen)	-	250.200	-	242.783		7.418
Bruggen en tunnels (kunstwerken)	176.279	276.000	-	208.409		243.870
Parkeervoorzieningen	5.320	-	-	-		5.320
Waterbank	38.717	-	-	-		38.717
Grootonderhoud sportvelden	397.298	72.883	-	-		470.181
Onderhoud Hemmeland	180.853	79.835	79.409	-		181.279
Baggeren jachthaven Hemmeland	80.000	-	-	-		80.000
Baggeren haven Monnickendam	12.500	12.500	-	-		25.000
Onderhoud openbare verlichting	36.982	123.500	-	158.834		1.648
(Woningbouw)projecten	548.435	-	-	-	548.435	-
Totaal	9.120.807	1.668.016	79.409	1.019.837	548.435	9.141.143

Toelichting:

- *Wachtgeldverplichtingen college*
Voorziening ter dekking van de wachtgeldverplichtingen voor burgemeester en wethouders
- *Pensioenverplichtingen wethouders*
Voorziening ter dekking van de pensioenverplichtingen voor wethouders.
- *Afvalstoffenheffing*
Doel van de voorziening is het voorkomen van tarieffluctuaties door grote schommelingen in de kosten van afvalverwijdering en -verwerking op te vangen (egalisatie).
- *Riolering*
Doel van de voorziening is het beschikken over voldoende vermogen ter dekking van de jaarlijkse fluctuerende exploitatielasten van de riolering.

- *Gebouwenonderhoud*
Voorziening ingesteld voor het dekken van de kosten van het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen die nodig worden geacht voor de bedrijfsvoering.
- *Groenonderhoud*
Voorziening ingesteld voor uitvoering van de werkzaamheden in de groenvisie.
- *Oevers (kades en beschoeiingen)*
Het doel van de voorziening is het dekken van de kosten voor het onderhoud van de kades en beschoeiingen.
- *Bruggen en tunnels (kunstwerken)*
Het doel van de voorziening is het dekken van de kosten voor het onderhoud van de kunstwerken.
- *Parkeervoorzieningen*
Deze voorziening is ingesteld ten behoeve van het realiseren van parkeervoorziening indien het voor planontwikkelaars niet mogelijk is bij bouwplannen voldoende parkeerplaatsen te realiseren.
- *Waterbank*
Deze voorziening is getroffen voor toekomstige natuurcompensatie.
- *Groot onderhoud sportvelden*
Deze voorziening is voor renovatie van de sportvelden. Met de aanleg van de kunstgrasvelden is de jaarlijkse toevoeging aan deze voorziening aangepast.
- *Onderhoud Hemmeland*
Deze voorziening is ingesteld ten behoeve van het onderhoud van het recreatiepark Hemmeland.
- *Baggeren jachthaven Hemmeland*
Deze voorziening is ingesteld ten behoeve van het periodiek baggeren van jachthaven Hemmeland.
- *Baggeren haven Monnickendam*
Deze voorziening is ingesteld ten behoeve van het periodiek baggeren van de haven Monnickendam.
- *Onderhoud openbare verlichting*
Deze voorziening is ingesteld ten behoeve van het onderhoud aan de openbare verlichting.
- *(Woningbouw)projecten*
In 2017 is een voorziening (woningbouw)projecten aan de passiva kant verantwoord omdat de balanspost voorraden niet negatief mag zijn. Echter in 2018 betreffen de (woningbouw)projecten een positief balanspost waardoor de voorziening aan de activa zijde wordt verantwoord.

- ***Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar***

Het verloop van de vaste schulden over 2018 ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Saldo 01-01-2018	Vermeerdering	Aflossingen	Saldo 31-12-2018
Obligatieleningen	-	-	-	-
Onderhandse leningen banken	10.700.000	8.000.000	1.200.000	17.500.000
Verzekeringsmaatschappijen	-	-	-	-
Waarborgen	64.682	2.528	32.135	35.075
Totaal	10.764.682	8.002.528	1.232.135	17.535.075

De totale rentelast voor het jaar 2018 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 137.359. In 2018 is er een lening aangetrokken ad € 8.000.000. De waarborgsommen betreffen met name jachthaven Hemmeland.

Vlottende passiva

- *Netto-vlottende schulden*

De netto-vlottende schulden betreffen:

Omschrijving	2017	2018
Kasgeldleningen	-	-
Bank (BNG)	-	-
Overige schulden	1.819.300	2.632.902
Totaal	1.819.300	2.632.902

- *Overlopende passiva*

De overlopende passiva betreffen:

Omschrijving	2017	2018
Nog te betalen bedragen	990.744	1.121.438
Van Europese overheidslichamen ontvangen voorschotten	-	-
Van het Rijk ontvangen voorschotten	-	-
Van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten	-	23.545
Overige vooruitontvangen bedragen	9.351	110.490
Totaal	1.000.095	1.255.472

Toelichting

- Nog te betalen bedragen zijn onder meer: transitorische rente (€ 177.635), uitkeringen (€ 357.281), nog te betalen gelden m.b.t. het Sociaal domein (€ 406.627), nog te betalen gelden jachthaven (€ 152.782) en belastingen en premies € 25.652).
- Voorschotten overheidslichamen, de van het Rijk ontvangen gelden i.v.m. bijstandsverlening.
- De overige vooruit ontvangen bedragen zijn o.a. vooruit ontvangen subsidie Stichting afvalfonds (€ 101.616).

Waarborgen garanties

De door banken en andere financiers aan woningbouwcorporaties verstrekte leningen inzake sociale woningbouw worden door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) gegarandeerd. De gemeente en het Rijk hebben een achtervangfunctie voor het WSW. In het geval dat het WSW niet meer aan zijn verplichtingen kan voldoen, moet de gemeente renteloze leningen ter beschikking stellen.

Het verloop van gegarandeerde geldleningen (x € 1.000) ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	2017	2018
Wooncompagnie	56.120	53.069	51.331
Woonzorg Nederland	35.245	25.858	24.962
Totaal	91.365	78.927	76.293

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is onder meer voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen, namelijk:

- *Gemeenschappelijke regelingen*
De gemeente neemt deel aan diverse gemeenschappelijke regelingen zoals de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland en de GGD.
- *Afval*
Er zijn diverse contracten voor het inzamelen en afvoeren van bedrijfs-, sloop-, bouw-, kunststofverpakkings-, huishoudelijk- en tuinafval.
- *Openbare ruimte*
Er zijn diverse contracten in de openbare ruimte zoals exploitatieovereenkomst Pontveer, openbare verlichting etc.

Openbaarmaking

De wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector schrijft voor dat van iedere topfunctionaris en iedere gewezen topfunctionaris de volgende gegevens in het financiële verslaggevingsdocument moeten worden opgenomen:

Gegevens	2017	2018
naam	E.G.H. Dijk	E.G.H. Dijk
beloning	€ 79.840	€ 80.103
belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€ 0	€ 240
voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.480	€ 12.168
functie(s)	Griffier	Griffier
duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar	36 uur per week. Volledig jaar in dienst	36 uur per week. Volledig jaar in dienst
maximale bezoldiging naar rato	€ 181.000	€ 189.000
naam	N. van Ginkel	
beloning	€ 92.412	€ 97.659
belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€ 622	€ 707
voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.066	€ 15.529
functie(s)	gemeentesecretaris/algemeen directeur	gemeentesecretaris/algemeen directeur
duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar	36 uur per week. Volledig jaar in dienst	36 uur per week. Volledig jaar in dienst
maximale bezoldiging naar rato	€ 181.000	€ 189.000

SISA-verantwoordingsinformatie

Hieronder het overzicht van de SISA-verantwoording:

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 								
SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019								
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeente deel 2018	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 2.270.682	€ 34.355	€ 72.777	€ 1.209	€ 44.108	€ 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente deel 2018	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
			€ 24.396	€ 800	€ 0	€ 90.582	€ 33	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente deel 2018	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 9.983	€ 19.000	€ 3.032	€ 7.792	€ 3.446	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			

III. Overige gegevens

1. Bestuurlijke gegevens

Gemeenteraad	
	Aantal zetels
VVD	3
CDA	4
GroenLinks	3
PvdA	2
Waterland Natuurlijk!	3
D66	2
	17

Fractie VVD

H.U. de Jong	1 januari	-	31 december
mr. drs. Tj. Hoekstra	1 januari	-	31 december
N.W.A. Lens	1 januari	-	28 maart
J.J. Oranje	29 maart		31 december

Fractie CDA

ing. S.G. Verbeek	1 januari	-	28 maart
	15 mei	-	31 december
J.E. van Altena	1 januari	-	31 december
J. Kaars	29 maart	-	15 mei
mw. S.M. Boogaard	1 januari	-	31 december
ing. N. Oussoren	1 januari	-	28 maart
A. Enderink	29 maart	-	31 december

Fractie GroenLinks

drs. J.J. Wortel	1 januari	-	28 maart
	15 mei	-	31 december
mw. drs. A.M.H. van de Weijenberg	1 januari	-	15 mei
V. Koerse BEd	1 januari	-	31 december
mw. drs. T. Willig-Tol	29 maart	-	31 december
mw. J.G. Wijman	15 mei	-	4 augustus

Fractie PvdA

mw. drs. A.B. Janssen van Raaij	1 januari	-	31 december
H. van Berkum	29 maart	-	31 december

Fractie Waterland Natuurlijk

mw. Y. Gras-Hogerwerf	1 januari	-	31 december
mw. D. Borghardt-de Kat	1 januari	-	31 december
H.C. Scheepstra	29 maart	-	31 december

Fractie SP

mr. F.G. Knaack	1 januari	-	28 maart
mw. M. Koster-Sedney	1 januari	-	28 maart

Fractie D66

dr. G. Meij	1 januari	-	31 december
B.J. ten Have	1 januari	-	15 mei
mw. drs. G.J.M. Bekhuis	15 mei	-	31 december

Griffier

drs. E.G.H. Dijk MPM

1 januari - 31 december

College van B&W*Burgemeester*

mw. L.M.B.C. Kroon

1 januari - 31 december

Wethouders

mw. drs. L. Bromet

1 januari - 15 mei

J. Kes

1 januari - 15 mei

mw. drs. G.J.M. Bekhuis

1 januari - 15 mei

J. Kaars

1 januari - 31 december

A. van de Weijenberg

15 mei - 31 december

T. van Nieuwkerk

15 mei - 31 december

B.J. ten Have

15 mei - 31 december

Gemeentesecretaris

mr. N. van Ginkel MPM

1 januari - 31 december

2. Accountantsverklaring

3. Uitvoeringsinformatie 2018

Hieronder het totaaloverzicht van de realisatie van de begroting op taakveldniveau:

Program	Taakvelden		Lasten 2018		Baten 2018		Saldo	
Nr.	Nr.	Omschrijving	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie
1.			9.327.698	6.235.848	7.588.140	4.172.010	1.739.558	2.063.838
1.01		Veiligheid	1.890.829	1.817.904	65.797	60.720	1.825.032	1.757.184
	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.614.928	1.570.599	44.740	26.342	1.570.188	1.544.258
	1.2	Openbare orde en veiligheid	275.901	247.305	21.057	34.379	254.844	212.926
1.02		Economie en toerisme	268.112	250.282	35.243	31.548	232.869	218.734
	3.1	Economische ontwikkeling	35.879	38.473	-	-	35.879	38.473
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	408	-	-	-	408	-
	3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	19.572	19.452	22.496	22.441	2.924	2.989
	3.41	Economische promotie algemeen	212.253	192.356	12.747	9.107	199.506	183.250
1.03		Ruimtelijke ordening en wonen	7.168.757	4.167.662	7.487.100	4.079.742	318.343	87.921
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	167.319	166.151	1.185.214	159.610	1.017.895	6.541
	8.1	Ruimtelijke ordening	621.023	512.927	35.000	10.121	586.023	502.806
	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-	-	-	-	-	-
	8.3	Wonen en bouwen	6.380.415	3.488.584	6.266.886	3.910.011	113.529	421.427
2.			9.432.825	9.664.109	5.035.170	5.251.919	4.397.655	4.412.189
2.01		Verkeer, vervoer en waterstaat	4.031.584	3.854.289	1.135.195	1.120.764	2.896.389	2.733.525
	2.1	Verkeer en vervoer	2.566.847	2.469.691	40.000	59.211	2.526.847	2.410.481
	2.2	Parkeren	106.360	113.534	16.071	18.930	90.289	94.603
	2.3	Recreatieve havens	738.423	717.581	914.942	856.727	176.519	139.147
	2.4	Economische havens en waterwegen	321.242	332.406	4.182	14.745	317.060	317.661
	2.5	Openbaar vervoer	93.440	51.279	-	-	93.440	51.279
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	205.272	169.798	160.000	171.151	45.272	1.353
2.02		Sport, cultuur en recreatie	2.264.935	2.397.970	303.043	300.837	1.961.892	2.097.133
	5.1	Sportbeleid en activering	116.871	110.919	-	-	116.871	110.919
	5.2	Sportaccommodaties	836.544	714.152	184.186	169.606	652.358	544.546
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	146.535	143.279	-	-	146.535	143.279
	5.4	Musea	13.946	13.946	-	-	13.946	13.946
	5.5	Cultureel erfgoed	164.664	162.362	54.339	68.257	110.325	94.104
	5.6	Media	230.468	230.239	37.775	35.217	192.693	195.022
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	755.907	1.023.073	26.743	27.756	729.164	995.317
2.03		Milieu	3.136.306	3.411.850	3.596.932	3.830.318	460.626	418.468
	7.2	Riolering	890.663	980.913	1.151.579	1.182.585	260.916	201.673
	7.3	Afval	1.815.592	1.905.938	2.445.353	2.483.955	629.761	578.017
	7.4	Milieubeheer	430.051	524.999	-	163.778	430.051	361.222
3.			14.236.310	13.603.719	2.929.443	3.068.320	11.306.867	10.535.399
3.01		Onderwijs	1.051.252	1.048.971	78.691	86.104	972.561	962.867
	4.1	Openbaar basisonderwijs	13.382	11.830	-	-	13.382	11.830
	4.2	Onderwijshuisvesting	633.621	655.636	37.389	45.052	596.232	610.583
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	404.249	381.506	41.302	41.051	362.947	340.454

Program	Taakvelden		Lasten 2018		Baten 2018		Saldo	
Nr.	Nr.	Omschrijving	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie
3.02		Sociale voorzieningen	12.581.526	11.982.107	2.850.752	2.982.216	9.730.774-	8.999.891-
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	897.211	933.689	299.526	288.297	597.685-	645.393-
	6.2	Wijkteams	588.921	445.551	-	-	588.921-	445.551-
	6.3	Inkomensregelingen	3.396.236	3.511.072	2.286.466	2.396.385	1.109.770-	1.114.687-
	6.4	Begeleide participatie	3.753.114	3.339.138	264.760	296.169	3.488.354-	3.042.969-
	6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-	-	-	-
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	643.259	576.014	-	1.365	643.259-	574.649-
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	371.372	376.407	-	-	371.372-	376.407-
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	2.444.872	2.344.246	-	-	2.444.872-	2.344.246-
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-	-	-
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	486.541	455.990	-	-	486.541-	455.990-
3.03	7.1	Volksgezondheid	603.532	572.641	-	-	603.532-	572.641-
4.			1.627.358	1.587.462	399.993	425.439	1.227.365-	1.162.024-
4.01		Bestuur	1.627.358	1.587.462	399.993	425.439	1.227.365-	1.162.024-
	0.1	Bestuur	1.087.789	1.057.663	65.000	65.000	1.022.789-	992.663-
	0.2	Burgerzaken	539.569	529.800	334.993	360.439	204.576-	169.361-
5.			196.459	171.683	23.434.340	23.262.849	23.237.881	23.091.166
5.01		Dividend	2.703	2.702	126.390	126.391	123.687	123.688
	0.51	Treasury/dividend	2.703	2.702	126.390	126.391	123.687	123.688
5.02		Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	206.969	205.806	3.877.477	3.951.405	3.670.508	3.745.599
	0.61	OZB woningen	149.563	164.674	2.319.117	2.310.313	2.169.554	2.145.638
	0.62	OZB niet-woningen	33.026	31.554	628.195	589.786	595.169	558.232
	0.63	Parkeerbelasting	2.000	1.884	310.000	335.413	308.000	333.530
	0.64	Belastingen overig	6.146	3.513	97.073	105.632	90.927	102.118
	3.42	Economische promotie forensenbelasting	2.561	-	34.070	24.942	31.509	24.942
	3.43	Economische promotie toeristenbelasting	13.673	4.180	489.022	585.320	475.349	581.140
5.03	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	19.383.000	19.137.203	19.383.000	19.137.203
5.04	0.52	Treasury/financiering	211.879	188.270	47.473	47.851	164.406-	140.419-
5.05	0.53	Overige algemene dekkingsmiddelen	225.092-	225.095-	-	-	225.092	225.095
6.			7.154.381	6.752.130	106.576	91.906	7.047.805-	6.660.224-
6.01	0.4	Overhead	7.154.381	6.752.130	106.576	91.906	7.047.805-	6.660.224-
7.			-	13.500	-	-	-	13.500-
7.01	0.9	Vennootschapsbelasting	-	13.500	-	-	-	13.500-

Program	Taakvelden		Lasten 2018		Baten 2018		Saldo	
Nr.	Nr.	Omschrijving	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie
8.			45.000	-	-	-	45.000-	-
8.01	0.8	Overige baten en lasten	45.000	-	-	-	45.000-	-
			42.020.031	38.028.452	39.493.662	36.272.442	2.526.369-	1.756.009-
9.			2.654.217	1.654.217	3.068.680	2.916.289	414.463	1.262.072
		Reserves	2.654.217	1.654.217	3.068.680	2.916.289	414.463	1.262.072
0.101	0.101	Mutaties algemene reserve	1.130.000	130.000	2.920.154	2.779.715	1.790.154	2.649.715
0.102	0.102	Mutaties reserve kapitaallasten gebouwen	-	-	49.703	49.690	49.703	49.690
0.103	0.103	Mutaties reserve onderhoud Hemmeland	-	-	58.823	58.823	58.823	58.823
0.104	0.104	Mutaties reserve afschrijving Brede School Broek in Waterland	-	-	40.000	28.061	40.000	28.061
0.105	0.105	Mutaties reserve zorgkosten	-	-	-	-	-	-
0.106	0.106	Mutaties reserve onderhoud instructiebad	-	-	-	-	-	-
0.107	0.107	Mutaties reserve fundering kerktorens	844.217	844.217	-	-	844.217-	844.217-
0.108	0.108	Mutaties reserve afschrijving nieuwbouw gemeentewerf	680.000	680.000	-	-	680.000-	680.000-
			44.674.248	39.682.669	42.562.342	39.188.731	2.111.906-	493.938-

4. IV4 2018

Hieronder wordt een overzicht van de IV4 gepresenteerd ten behoeve van de regeling vaststelling taakstelling en verstrekking informatie voor derden.

Taakvelden		Realisatie 2018		
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning			
0.1	Bestuur	1.057.663	65.000	992.663-
0.2	Burgerzaken	529.800	360.439	169.361-
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	166.151	159.610	6.541-
0.4	Overhead	6.752.130	91.906	6.660.224-
0.5	Treasury	34.123-	174.242	208.364
0.61	OZB woningen	164.674	2.310.313	2.145.638
0.62	OZB niet-woningen	31.554	589.786	558.232
0.63	Parkeerbelasting	1.884	335.413	333.530
0.64	Belastingen overig	3.513	105.632	102.118
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	19.137.203	19.137.203
0.8	Overige baten en lasten	-	-	-
0.9	Vennootschapsbelasting	13.500	-	13.500-
0.10	Mutaties reserve	1.654.217	2.916.289	1.262.072
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	493.938-		493.938
1.	Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.570.599	26.342	1.544.258-
1.2	Openbare orde en veiligheid	247.305	34.379	212.926-
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.1	Verkeer en vervoer	2.469.691	59.211	2.410.481-
2.2	Parkeren	113.534	18.930	94.603-
2.3	Recreatieve havens	717.581	856.727	139.147
2.4	Economische havens en waterwegen	332.406	14.745	317.661-
2.5	Openbaar vervoer	51.279	-	51.279-
3.	Economie			
3.1	Economische ontwikkeling	38.473	-	38.473-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	19.452	22.441	2.989
3.4	Economische promotie	196.536	619.368	422.832
4.	Onderwijs			
4.1	Openbaar basisonderwijs	11.830	-	11.830-
4.2	Onderwijshuisvesting	655.636	45.052	610.583-
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	381.506	41.051	340.454-
5.	Sport, cultuur en recreatie			
5.1	Sportbeleid en activering	110.919	-	110.919-
5.2	Sportaccommodaties	714.152	169.606	544.546-
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	143.279	-	143.279-
5.4	Musea	13.946	-	13.946-
5.5	Cultureel erfgoed	162.362	68.257	94.104-
5.6	Media	230.239	35.217	195.022-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.023.073	27.756	995.317-

Taakvelden		Realisatie 2018		
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
6.	Sociaal domein			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	933.689	288.297	645.393-
6.2	Wijkteams	445.551	-	445.551-
6.3	Inkomensregelingen	3.511.072	2.396.385	1.114.687-
6.4	Begeleide participatie	3.339.138	296.169	3.042.969-
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	576.014	1.365	574.649-
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	376.407	-	376.407-
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	2.344.246	-	2.344.246-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	455.990	-	455.990-
7.	Volksgezondheid en milieu			
7.1	Volksgezondheid	572.641	-	572.641-
7.2	Riolering	980.913	1.182.585	201.673
7.3	Afval	1.905.938	2.483.955	578.017
7.4	Milieubeheer	524.999	163.778	361.222-
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	169.798	171.151	1.353
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.1	Ruimtelijke ordening	512.927	10.121	502.806-
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-	-	-
8.3	Wonen en bouwen	3.488.584	3.910.011	421.427

5. Stand van zaken kredieten

Hierna een overzicht van de afgesloten, lopende en nieuwe kredieten:

Omschrijving		Jaar	Soort activa	Bedrag krediet	Besteed t/m 2017	Besteed 2018	Besteed t/m 2018	Restant krediet	Boekwaarde 01-01-2018
Programma 1. Ruimtelijk domein				1.520.972	168.156	326.927	495.083	1.025.889	3.048.632
<i>Afgesloten kredieten</i>				-	-	-	-	-	2.880.476
<i>Veiligheid</i>				-	-	-	-	-	778.657
Uitbreiding kazerne Broek			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	24.522
Kazerne Broek in Waterland	70120113		ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	754.134
<i>Ruimtelijke ordening en wonen</i>				-	-	-	-	-	2.101.820
Grond Ipendam/Watergang			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	51.195
Gronden Zwoude/Broek in Waterland			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	37.795
Gronden Marken			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	328.217
Grond vm Armvoogden Ipendam			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	22.934
Aankoop grond Molenpad			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	52.170
Weiland Kloosterdijk			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	320.249
Aankoop grond Katwoude I			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	147.803
Aankoop grond Katwoude II			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	206.866
Aankoop grond Katwoude III			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	269.250
Aankoop Galgeriet 12			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	369.513
Aankoop Galgeriet 37			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	295.827
<i>Lopende kredieten</i>				553.000	168.156	326.927	495.083	57.917	168.156
<i>Ruimtelijke ordening en wonen</i>				553.000	168.156	326.927	495.083	57.917	168.156
Toiletvoorziening parkeerterrein Marken	70560233	2017	ecn	253.000	8.482	244.381	252.863	137	8.482
Verbouw werkplaats buitendienst	70002148	2017	ecn	300.000	159.674	82.546	242.220	57.780	159.674
<i>Nieuwe kredieten</i>				967.972	-	-	-	967.972	-
<i>Veiligheid</i>				133.100	-	-	-	133.100	-
Duurzaamheid brandweerkazerne Monnickendam	70120120	2022	ecn	66.550	-	-	-	66.550	-
Duurzaamheid brandweerkazerne Ipendam		2023	ecn	66.550	-	-	-	66.550	-
<i>Economie en toerisme</i>				55.000	-	-	-	55.000	-
Duurzaamheid douche-toiletgebouw Marken	70560234	2021	ecn	55.000	-	-	-	55.000	-
<i>Ruimtelijke ordening en wonen</i>				779.872	-	-	-	779.872	-
Nieuwbouw gemeentewerf, terrein	70002154	2019	ecn	448.310	-	-	-	448.310	-
Duurzaamheid medisch centrum Marken	70002153	2020	ecn	331.562	-	-	-	331.562	-
Programma 2. Openbaar domein				5.820.130	355.998	1.066.812	1.422.810	4.397.321	16.391.398
<i>Afgesloten kredieten</i>				-	-	-	-	-	16.094.391
<i>Verkeer vervoer en waterstaat</i>				-	-	-	-	-	4.527.729
Openbare ruimte Gouwzeeschool	70210130		mn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	179.280
Verkeerscirculatieplan VCP	70211113		mn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	84.827
Parkeer-/verkeersmaatregelen Marken	70214110		mn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	535.414
Aankoop grond loswal	70214112		mn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	19.060
Bodemonderzoek loswal	70214113		imm	xxx	xxx	xxx	-	xxx	371
Verbouw parkeerhok			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	13.193
Parkeerautomaten parkeerterrein Marken	70214111		ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	41.747
Inrichting loswal	70214114		mn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	20.953
Toilet/douchegeb.Monnickendam			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	1.960
Aankoop jachthaven Hemmeland			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	3.429.332
Havenkantoor jachthaven Hemmeland			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	19.704
Kapschuur jachthaven Hemmeland			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	4.172
Vervanging elektrakasten jachthaven Hemmeland			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	15.081
Renovatie Damsluis	70221123		mn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	129.439
Aanleg begraafplaats Kloosterdijk			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	33.197

Waardever- meerd. & waardevermind 2018	Afschr. 2018	Aflossing 2018	Boekwaarde 31-12- 2018	Toegerekende rente 0,6% 2018	Kapitaal- lasten 2018	Omschrijving
327.064	57.697	-	3.317.999	18.292	75.989	Programma 1. Ruimtelijk domein
-	46.840	-	2.833.637	17.283	64.123	Afgesloten kredieten
-	27.830	-	750.827	4.672	32.502	<i>Veiligheid</i>
-	3.503	-	21.019	147	3.650	Uitbreiding kazerne Broek
-	24.327	-	729.807	4.525	28.852	Kazerne Broek in Waterland
-	19.010	-	2.082.810	12.611	31.621	<i>Ruimtelijke ordening en wonen</i>
-	-	-	51.195	307	307	Grond Ilpendam/Watergang
-	-	-	37.795	227	227	Gronden Zwoude/Broek in Waterland
-	-	-	328.217	1.969	1.969	Gronden Marken
-	-	-	22.934	138	138	Grond vm Armvoogden Ilpendam
-	-	-	52.170	313	313	Aankoop grond Molenpad
-	-	-	320.249	1.921	1.921	Weiland Kloosterdijk
-	-	-	147.803	887	887	Aankoop grond Katwoude I
-	-	-	206.866	1.241	1.241	Aankoop grond Katwoude II
-	-	-	269.250	1.616	1.616	Aankoop grond katwoude III
-	10.557	-	358.955	2.217	12.775	Aankoop Galgeriet 12
-	8.452	-	287.375	1.775	10.227	Aankoop Galgeriet 37
327.064	10.857	-	484.363	1.009	11.866	Lopende kredieten
327.064	10.857	-	484.363	1.009	11.866	<i>Ruimtelijke ordening en wonen</i>
244.518	212	-	252.788	51	263	Toiletvoorziening parkeerterrein Marken
82.546	10.645	-	231.575	958	11.603	Verbouw werkplaats buitendienst
-	-	-	-	-	-	Nieuwe kredieten
-	-	-	-	-	-	<i>Veiligheid</i>
-	-	-	-	-	-	Duurzaamheid brandweerkazerne Monnickendam
-	-	-	-	-	-	Duurzaamheid brandweerkazerne Ilpendam
-	-	-	-	-	-	<i>Economie en toerisme</i>
-	-	-	-	-	-	Duurzaamheid douche-toiletgebouw Marken
-	-	-	-	-	-	<i>Ruimtelijke ordening en wonen</i>
-	-	-	-	-	-	Nieuwbouw gemeentewerf, terrein
-	-	-	-	-	-	Duurzaamheid medisch centrum Marken
1.040.330	544.887	-	16.886.841	98.348	643.235	Programma 2. Openbaar domein
26.482	508.795	-	15.559.114	96.566	605.362	Afgesloten kredieten
-	123.773	-	4.403.956	27.166	150.940	<i>Verkeer vervoer en waterstaat</i>
-	17.854	-	161.426	1.076	18.930	Openbare ruimte Gouwzeeschool
-	3.969	-	80.858	509	4.478	Verkeerscirculatieplan VCP
-	52.863	-	482.552	3.212	56.075	Parkeer-/verkeersmaatregelen Marken
-	-	-	19.060	114	114	Aankoop grond loswal
-	371	-	-	2	374	Bodemonderzoek loswal
-	1.099	-	12.093	79	1.179	Verbouw parkeerhok
-	10.629	-	31.118	250	10.880	Parkeerautomaten parkeerterrein Marken
-	1.899	-	19.055	126	2.025	Inrichting loswal
-	1.960	-	-	12	1.972	Toilet/douchegeb.Monnickendam
-	-	-	3.429.332	20.576	20.576	Aankoop jachthaven Hemmeland
-	3.284	-	16.420	118	3.402	Havenkantoor jachthaven Hemmeland
-	596	-	3.576	25	621	Kapschuur jachthaven Hemmeland
-	15.081	-	-	90	15.171	Vervanging elektrakasten jachthaven Hemmeland
-	5.868	-	123.571	777	6.645	Renovatie Damsluis
-	8.299	-	24.897	199	8.498	Aanleg begraafplaats Kloosterdijk

Omschrijving		Jaar	Soort activa	Bedrag krediet	Besteed t/m 2017	Besteed 2018	Besteed t/m 2018	Restant krediet	Boekwaarde 01-01-2018
<i>Sport cultuur en recreatie</i>				-	-	-	-	-	2.313.730
Bouw/inrichtingskosten sportzaal Marijkestraat			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	20.391
Renovatie sportzaal Marijkestraat			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	6.733
Bouw/inrichtingskosten sportzaal Nieuwland			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	47.723
Bouw/inrichtingskosten sportzaal Buurterstraat			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	40.128
Aankoop grond tbv trainingsveld			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	9.486
Aanleg kunstgras voetbalvelden	70531216		ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	550.078
Toplaag kunstgrasvoetbalvelden			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	338.906
Veldmeubilair kunstgrasvoetbalvelden			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	89.628
Brede school Ilpendam gymzaal			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	811.816
Grond Bibliotheek			erfp	xxx	xxx	xxx	-	xxx	26.093
Bibliotheek, overname			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	258.715
Brede school Ilpendam bibliotheek			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	76.433
Aankoop recreatiegebied Hemmeland			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	1
Vervanging speeltoestellen			mn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	37.600
<i>Milieu</i>				-	-	-	-	-	9.045.686
Drukriolering Katwoude			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	23.956
GRP,Binnenring			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	1.192.314
Investeringen ingeolge GRP			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	320.235
Investeringen ingeolge GRP			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	204.358
Riolering Galgeriet			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	389.786
Riolering Ringshemmen			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	590.659
GRP,Herm.Reyntjeslaan			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	145.865
GRP,Burg.Versteegstraat			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	64.686
Drainage Ringshemmen, 1			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	167.145
GRP Monnickendam			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	78.201
GRP buitengebied Kanaaldijk			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	112.822
GRP vervanging buitengebied			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	383.087
GRP 2007,verbetering Monnickendam			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	353.333
GRP 2009,vervanging gemalen			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	28.371
Ringshemmen,fase 2			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	493.429
Drainage Ringshemmen, 2			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	209.963
Ringshemmen,fase 3			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	449.725
GRP Marken			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	655.795
GRP buitengebied IBA's			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	196.179
GRP 2007,verbetering Broek in Waterland			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	74.085
GRP 2007,vervanging riool buitengebied			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	466.611
GRP 2007,verbetering buitengebied			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	332.438
GRP 2007,vervanging gemalen			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	45.229
GRP,vrijvervalriolen 2012			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	145.645
GRP vervanging gemalen			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	152.737
GRP gemalen, 2012			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	18.666
GRP 2008,verbetering Ilpendam	70722136		ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	365.011
GRP 2007,verbetering Katwoude	70722134		ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	929.418
GRP 2008,vervanging transportriool	70722135		ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	288.059
GRP,drukriolering 2012	70722141		ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	58.864
GRP,vrijvervalriolen 2013	70722142		ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	109.014
Ondergrondse afvalcontainers			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	3.949
Aanschaf containerauto afval			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	50.319
Mini-containers	70721125		ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	152.978

Waardever- meerd. & waardevermind 2018	Afschr. 2018	Aflossing 2018	Boekwaarde 31-12-2018	Toegerekende rente 0,6% 2018	Kapitaal- lasten 2018	Omschrijving
26.482-	115.832	-	2.171.416	13.882	129.715	<i>Sport cultuur en recreatie</i>
-	1.699	-	18.692	122	1.822	Bouw/inrichtingskosten sportzaal Marijkestraat
-	2.244	-	4.489	40	2.285	Renovatie sportzaal Marijkestraat
-	3.182	-	44.541	286	3.468	Bouw/inrichtingskosten sportzaal Nieuwland
-	2.866	-	37.261	241	3.107	Bouw/inrichtingskosten sportzaal Buurterstraat
-	-	-	9.486	57	57	Aankoop grond tbv trainingsveld
-	21.985	-	528.093	3.300	25.285	Aanleg kunstgras voetbalvelden
-	48.415	-	290.491	2.033	50.449	Toplaag kunstgrasvoetbalvelden
-	5.975	-	83.653	538	6.513	Veldmeubilair kunstgrasvoetbalvelden
24.203-	-	-	787.613	4.871	4.871	Brede school Ilpendam gymzaal
-	-	-	26.093	157	157	Grond Bibliotheek
-	23.520	-	235.196	1.552	25.072	Bibliotheek,overname
2.279-	-	-	74.155	459	459	Brede school Ilpendam bibliotheek
-	-	-	1	-	-	Aankoop recreatiegebied Hemmeland
-	5.946	-	31.654	226	6.172	Vervanging speeltoestellen
-	227.112	-	8.818.573	54.274	281.386	<i>Milieu</i>
-	23.956	-	-	144	24.100	Drukiolering Katwoude
-	29.081	-	1.163.233	7.154	36.235	GRP,Binnenring
-	7.811	-	312.425	1.921	9.732	Investeringen ingevolge GRP
-	7.860	-	196.498	1.226	9.086	Investeringen ingevolge GRP
-	9.281	-	380.505	2.339	11.619	Riolering Galgriet
-	12.840	-	577.819	3.544	16.384	Riolering Ringshemmen
-	3.241	-	142.624	875	4.117	GRP,Herm.Reyntjeslaan
-	1.406	-	63.280	388	1.794	GRP,Burg.Versteegstraat
-	3.343	-	163.802	1.003	4.346	Drainage Ringshemmen, 1
-	1.596	-	76.605	469	2.065	GRP Monnickendam
-	2.256	-	110.566	677	2.933	GRP buitengebied Kanaaldijk
-	7.981	-	375.106	2.299	10.279	GRP vervanging buitengebied
-	6.667	-	346.666	2.120	8.787	GRP 2007,verbetering Monnickendam
-	538	-	27.833	170	709	GRP 2009,vervanging gemalen
-	9.869	-	483.560	2.961	12.829	Ringshemmen,fase 2
-	4.199	-	205.763	1.260	5.459	Drainage Ringshemmen, 2
-	8.818	-	440.907	2.698	11.517	Ringshemmen,fase 3
-	13.384	-	642.411	3.935	17.318	GRP Marken
-	10.899	-	185.280	1.177	12.076	GRP buitengebied IBA's
-	1.482	-	72.603	445	1.926	GRP 2007,verbetering Broek in Waterland
-	8.697	-	457.914	2.800	11.497	GRP 2007,vervanging riool buitengebied
-	6.126	-	326.312	1.995	8.120	GRP 2007,verbetering buitengebied
-	842	-	44.386	271	1.113	GRP 2007,vervanging gemalen
-	2.648	-	142.997	874	3.522	GRP,vrijvervalriolen 2012
-	3.055	-	149.682	916	3.971	GRP vervanging gemalen
-	1.867	-	16.800	112	1.979	GRP,gemalen, 2012
-	7.300	-	357.711	2.190	9.490	GRP 2008,verbetering Ilpendam
-	17.420	-	911.998	5.577	22.996	GRP 2007,verbetering Katwoude
-	5.227	-	282.832	1.728	6.955	GRP 2008,vervanging transportriool
-	5.477	-	53.387	353	5.830	GRP,drukiolering 2012
-	1.947	-	107.067	654	2.601	GRP,vrijvervalriolen 2013
-	1.620	-	2.329	24	1.644	Ondergrondse afvalcontainers
-	25.159	-	25.159	302	25.461	Aanschaf containerauto afval
-	15.298	-	137.680	918	16.216	mini containers 2017

Omschrijving		Jaar	Soort activa	Bedrag krediet	Besteed t/m 2017	Besteed 2018	Besteed t/m 2018	Restant krediet	Boekwaarde 01-01-2018
Lopende kredieten				3.439.394	355.998	1.066.812	1.422.810	2.016.585	297.007
<i>Sport cultuur en recreatie</i>				2.712.053	281.268	623.168	904.437	1.807.617	222.278
Groot onderhoud sporthal 't Spil, voorbereiding	70530217	2013	imm	60.000	35.106	-	35.106	24.894	12.337
Groot onderhoud sporthal 't Spil	70530216	2017	ecn	600.000	137.430	89.534	226.965	373.035	137.430
Duurzaamheid gymzaal Marken	70530226	2018	ecn	106.336	-	-	-	106.336	-
Fundering Grote Kerk Monnickendam	70821110	2018	ecn	661.067	-	2.050	2.050	659.017	-
Fundering toren NH Kerk Broek in Waterland	70821113	2018	ecn	183.150	-	2.050	2.050	181.100	-
Ondergrond speeltoestellen	70580214	2010	mn	33.000	28.379	4.519	32.898	102	4.610
Voorbereiding 2e hockeyveld	70531222	2017	imm	30.000	20.178	3.847	24.025	5.975	20.178
Vervanging speeltoestellen	70580215	2010	mn	80.000	60.176	19.824	80.000	0	47.723
Aanschaf materieel Groendienst	70560113	2017	ecn	958.500	-	501.344	501.344	457.156	-
<i>Milieu</i>				727.341	74.729	443.644	518.373	208.968	74.729
Ondergrondse wijkcontainers 2017	70721123	2017	ecn	192.500	74.729	10.123	84.852	107.648	74.729
Ondergrondse wijkcontainers 2018	70721124	2018	ecn	192.500	-	92.140	92.140	100.360	-
Ondergrondse containers 't Spil	70721122	2018	ecn	50.000	-	49.040	49.040	960	-
Riolering Doelenerf Monnickendam	70722158	2018	ecn	98.987	-	98.987	98.987	-	-
Riolering Merelstraat Ipendam	70722159	2018	ecn	54.167	-	54.167	54.167	-	-
Riolering Nieuwe Zijdsburgwal Monnickendam	70722160	2018	ecn	76.756	-	76.756	76.756	-	-
Riolering Graaf Willemlaan	70722161	2018	ecn	62.431	-	62.431	62.431	-	-
Nieuwe kredieten				2.380.736	-	-	-	2.380.736	-
<i>Parkeren</i>				300.000	-	-	-	300.000	-
Parkeren Loswal	70215115	2020	ecn	300.000	-	-	-	300.000	-
<i>Sport cultuur en recreatie</i>				791.736	-	-	-	791.736	-
Aanleg 2e hockeyveld	70531221	2019	ecn	572.000	-	-	-	572.000	-
Duurzaamheid sportzaal Marijkestraat	70530227	2020	ecn	219.736	-	-	-	219.736	-
<i>Milieu</i>				1.289.000	-	-	-	1.289.000	-
Installaties Milieustraat		2023	ecn	29.000	-	-	-	29.000	-
Bouwkosten Milieustraat		2023	ecn	1.110.000	-	-	-	1.110.000	-
Aanschaf opslag containers	70721120	2023	ecn	100.000	-	-	-	100.000	-
Nieuwbouw gemeentewerf, vorkheftruck	70721121	2019	ecn	50.000	-	-	-	50.000	-
Programma 3. Sociaal domein				10.620.609	1.613.327	3.042.036	4.655.364	5.965.245	6.758.738
Afgesloten kredieten				-	-	-	-	-	5.182.819
<i>Onderwijs</i>				-	-	-	-	-	4.406.545
Bouw/inrichtingskosten de Fuut			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	206.085
Gebruiksvoorzieningen			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	14.713
Bouw/inrichtingskosten de Havenridders			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	180.596
Gebruiksvoorzieningen de Havenridders			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	9.572
Bouw/inrichtingskosten de Overhaal			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	220.054
Gebruiksvoorzieningen de Overhaal			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	4.687
Terreinkosten de Overhaal			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	900
Stichting nieuwbouw de Binnendijk			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	281.502
Uitbreiding lokalen de Binnendijk			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	135.004
Gebruiksvoorzieningen de Binnendijk			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	1.429
Uitbreiding speelterrein de Binnendijk			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	12.073
Bouw/inrichtingskosten JF Kennedy			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	194.125
Vervanging kozijnen JF Kennedy			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	72.322
Gebruiksvoorzieningen JF Kennedy			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	9.500
Bouw/inrichtingskosten W de Zwijger			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	206.239
Gebruiksvoorzieningen W de Zwijger			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	9.239
Bouw/inrichtingskosten de Rietlanden			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	29.347
Renovatie de Rietlanden			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	255.227
Gebruiksvoorzieningen de Rietlanden			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	7.544
Tijd.uitbreiding huisvesting de Havenridders			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	57.025
Brede school Ipendam HM van Randwijck			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	1.006.374
Brede school Ipendam St. Sebastianus			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	606.835
Nieuwbouw Gouwzeeschool	70421312		ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	886.155

Waardever- meerd. & waardevermind 2018	Afschr. 2018	Aflossing 2018	Bockwaarde 31-12-2018	Toegerekende rente 0,6% 2018	Kapitaal- lasten 2018	Omschrijving
1.066.812	36.092	-	1.327.727	1.782	37.874	Lopende kredieten
623.168	28.619	-	816.827	1.334	29.952	<i>Sport cultuur en recreatie</i>
-	7.021	-	5.316	74	7.095	Groot onderhoud sporthal 't Spil, voorbereiding
89.534	6.872	-	220.093	825	7.696	Groot onderhoud sporthal 't Spil
-	-	-	-	-	-	Duurzaamheid gymzaal Marken
2.050	-	-	2.050	-	-	Fundering Grote Kerk Monnickendam
2.050	-	-	2.050	-	-	Fundering toren NH kerk Broek in Waterland
4.519	5.676	-	3.454	28	5.704	Ondergrond speeltoestellen
3.847	4.036	-	19.989	121	4.157	Voorbereiding 2e hockeyveld
19.824	5.015	-	62.532	286	5.301	Vervanging speeltoestellen
501.344	-	-	501.344	-	-	Aanschaf materieel Groendienst
443.643	7.473	-	510.900	448	7.921	Milieu
10.123	7.473	-	77.379	448	7.921	Ondergrondse wijkcontainers 2017
92.140	-	-	92.140	-	-	Ondergrondse wijkcontainers 2018
49.040	-	-	49.040	-	-	Ondergrondse containers 't Spil
98.987	-	-	98.987	-	-	Riolering Doelenerf Monnickendam
54.167	-	-	54.167	-	-	Riolering Merelstraat Ilpendam
76.756	-	-	76.756	-	-	Riolering Nieuwe Zijdsburgwal Monnickendam
62.431	-	-	62.431	-	-	Riolering Graaf Willemlaan
-	-	-	-	-	-	Nieuwe kredieten
-	-	-	-	-	-	<i>Parkeren</i>
-	-	-	-	-	-	Parkeren Loswal
-	-	-	-	-	-	<i>Sport cultuur en recreatie</i>
-	-	-	-	-	-	Aanleg 2e hockeyveld
-	-	-	-	-	-	Duurzaamheid sportzaal Marijkestraat
-	-	-	-	-	-	<i>Milieu</i>
-	-	-	-	-	-	Installaties Milieustraat
-	-	-	-	-	-	Bouwkosten Milieustraat
-	-	-	-	-	-	Aanschaf opslag containers
-	-	-	-	-	-	Nieuwbouw gemeentewerf, vorkheftruck
2.982.754	282.366	-	9.459.125	40.552	322.918	Programma 3. Sociaal domein
59.282	170.036	-	4.953.500	31.097	201.133	Afgesloten kredieten
48.096	157.099	-	4.201.350	26.439	183.538	<i>Onderwijs</i>
-	12.880	-	193.205	1.237	14.117	Bouw/inrichtingskosten de Fuut
-	1.338	-	13.375	88	1.426	Gebruiksvoorzieningen
-	10.623	-	169.973	1.084	11.707	Bouw/inrichtingskosten de Havenridders
-	870	-	8.702	57	928	Gebruiksvoorzieningen de Havenridders
-	9.169	-	210.885	1.320	10.489	Bouw/inrichtingskosten de Overhaal
-	426	-	4.261	28	454	Gebruiksvoorzieningen de Overhaal
-	900	-	-	5	905	Terreinkosten de Overhaal
-	8.279	-	273.222	1.689	9.968	Stichting nieuwbouw de Binnendijk
-	5.400	-	129.604	810	6.210	Uitbreiding lokalen de Binnendijk
-	130	-	1.299	9	138	Gebruiksvoorzieningen de Binnendijk
-	431	-	11.642	72	504	Uitbreiding speelterrein de Binnendijk
-	11.419	-	182.706	1.165	12.584	Bouw/inrichtingskosten JF Kennedy
-	9.040	-	63.281	434	9.474	Vervanging kozijnen JF Kennedy
-	864	-	8.637	57	921	Gebruiksvoorzieningen JF Kennedy
-	12.890	-	193.349	1.237	14.127	Bouw/inrichtingskosten W de Zwijger
-	840	-	8.399	55	895	Gebruiksvoorzieningen W de Zwijger
-	9.782	-	19.565	176	9.958	Bouw/inrichtingskosten de Rietlanden
-	13.433	-	241.794	1.531	14.964	Renovatie de Rietlanden
-	686	-	6.859	45	731	Gebruiksvoorzieningen de Rietlanden
-	22.336	-	34.689	342	22.678	Tijd.uitbreiding huisvesting de Havenridders
30.004	-	-	976.370	6.038	6.038	Brede school Ilpendam HM van Randwijck
18.092	-	-	588.743	3.641	3.641	Brede school Ilpendam St. Sebastianus
-	25.363	-	860.792	5.317	30.680	Nieuwbouw Gouwzeeschool

Omschrijving		Jaar	Soort activa	Bedrag krediet	Besteed t/m 2017	Besteed 2018	Besteed t/m 2018	Restant krediet	Boekwaarde 01-01-2018
<i>Sociale voorzieningen</i>				-	-	-	-	-	776.273
Stichtingskapitaal het Broekerhuis			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	45
Grond dorps huis Zuiderwoude			erfp	xxx	xxx	xxx	-	xxx	1.134
St.Dorps huis Katwoude			fin	xxx	xxx	xxx	-	xxx	374.000
Stichtingskosten De Bolder			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	25.875
Brede school IJpendam buitenschoolse opvang			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	375.219
Lopende kredieten				6.014.139	1.613.327	3.072.036	4.685.364	1.328.775	1.575.919
<i>Onderwijs</i>				4.291.308	1.613.327	1.774.212	3.387.540	903.768	1.575.919
Voorbereiding brede school Broek in Waterland	70480123	2013	imm	160.000	140.305	19.568	159.873	127	102.897
Bouw Brede school Broek in Waterland, 1e fase	70480127	2018	ecn	320.000	-	247.972	247.972	72.028	-
Renovatie de Blauwe Ster	70421315	2017	ecn	1.400.656	1.402.237	25.656	1.427.893	-27.237	1.402.237
Voorbereiding renovatie de Bolder	70630126	2017	imm	130.000	70.785	58.322	129.107	893	70.785
Renovatie de Fuut	70421316	2018	ecn	1.033.577	-	1.000.000	1.000.000	33.577	-
Renovatie de Verwondering	70421317	2018	ecn	855.075	-	96.294	96.294	758.781	-
Flexlocatie de Fuut	70421318	2018	ecn	392.000	-	326.400	326.400	65.600	-
<i>Sociale voorzieningen</i>				1.722.831	-	1.297.824	1.297.824	425.007	-
Renovatie de Bolder, bouwkosten	70630125	2018	ecn	1.268.524	-	970.353	970.353	298.171	-
Renovatie de Bolder, installaties	70630127	2018	ecn	454.307	-	327.471	327.471	126.836	-
Nieuwe kredieten				4.606.470	-	30.000-	30.000-	4.636.470	-
<i>Onderwijs</i>				4.531.470	-	30.000-	30.000-	4.561.470	-
Brede school Broek in Waterland, bouw 2e fase	70480131	2019	ecn	3.213.530	-	30.000-	30.000-	3.243.530	-
Brede school Broek in Waterland, installaties	70480130	2019	ecn	1.317.940	-	-	-	1.317.940	-
<i>Sociale voorzieningen</i>				75.000	-	-	-	75.000	-
Toekomstige ontwikkelingen Sociaal Domein 2019	70002159	2019	ecn	37.500	-	-	-	37.500	-
Toekomstige ontwikkelingen Sociaal Domein 2020	70002167	2020	ecn	37.500	-	-	-	37.500	-
Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen				354.500	-	-	-	-	1.736.161
Afgesloten kredieten				354.500	-	-	-	-	1.736.161
<i>Dividend</i>				-	-	-	-	-	450.377
Aandelen E.Z.W.			fin	xxx	xxx	xxx	-	xxx	415.277
Aandelen B.N.G.			fin	xxx	xxx	xxx	-	xxx	35.100
<i>Saldo van financieringsfunctie</i>				354.500	-	-	-	-	1.285.784
Lening VV Monnickendam, veldverlichting	70531219		ecn	50.000	-	-	-	xxx	35.983
Lening St.Waterlandse Hockey Accommodatie			ecn	304.500	-	-	-	xxx	233.546
Lening Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland			ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	992.623
EGEM-i basisregistratie WOZ	70930112		ecn	xxx	xxx	xxx	-	xxx	23.633
Programma 6. Overhead				5.198.035	104.325	442.864	547.189	4.650.846	2.930.787
<i>Overhead</i>				5.198.035	104.325	442.864	547.189	4.650.846	2.930.787
Afgesloten kredieten				-	-	-	-	-	2.827.423
Gemeentekantoor			ecn	xxx	xxx	-	-	xxx	2.226.608
Verbouwing publiekshal	70002129		ecn	xxx	xxx	-	-	xxx	90.207
Vervanging aanhanger			ecn	xxx	xxx	-	-	xxx	1.137
Vervanging voertuigen			ecn	xxx	xxx	-	-	xxx	128.483
Vervanging serverpark	70002136		ecn	xxx	xxx	-	-	xxx	52.284
ICT ontwikkeling 2014	70002138		ecn	xxx	xxx	-	-	xxx	51.098
ICT ontwikkeling 2015	70002139		ecn	xxx	xxx	-	-	xxx	154.774
ICT ontwikkeling 2016	70002140		ecn	xxx	xxx	-	-	xxx	48.027
ICT ontwikkeling 2017	70002143		ecn	xxx	xxx	-	-	xxx	57.793
EGEM-i topografie/BGT	70002107		ecn	xxx	xxx	-	-	xxx	17.014
Bouwkosten nieuwbouw buitendienst		2023	ecn	xxx	-	-	-	xxx	-
Installaties nieuwbouw buitendienst		2023	ecn	xxx	-	-	-	xxx	-

Waardever- meerd. & waardevermind 2018	Afschr. 2018	Aflossing 2018	Boekwaarde 31-12-2018	Toegerekende rente 0,6% 2018	Kapitaal- lasten 2018	Omschrijving
11.187-	12.937	-	752.149	4.657	17.595	<i>Sociale voorzieningen</i>
-	-	-	45	-	-	Stichtingskapitaal het Broekerhuis
-	-	-	1.134	7	7	Grond dorps huis Zuiderwoude
-	-	-	374.000	2.244	2.244	St.Dorps huis Katwoude
-	12.937	-	12.937	155	13.093	Stichtingskosten De Bolder
11.187-	-	-	364.032	2.251	2.251	Brede school IJpendam buitenschoolse opvang
3.042.036	112.330	-	4.505.626	9.456	121.785	Lopende kredieten
1.744.212	112.330	-	3.207.802	9.456	121.785	<i>Onderwijs</i>
19.568	28.061	-	94.404	617	28.678	Voorbereiding brede school Broek in Waterland
217.972	-	-	217.972	-	-	Brede school Broek in Waterland
25.656	70.112	-	1.357.781	8.413	78.525	Renovatie de Blauwe Ster
58.322	14.157	-	114.950	425	14.582	Voorbereiding renovatie de Bolder
1.000.000	-	-	1.000.000	-	-	Renovatie de Fuut
96.294	-	-	96.294	-	-	Renovatie de Verwondering
326.400	-	-	326.400	-	-	Flexlocatie De Fuut
1.297.824	-	-	1.297.824	-	-	<i>Sociale voorzieningen</i>
970.353	-	-	970.353	-	-	Renovatie de Bolder, bouwkosten
327.471	-	-	327.471	-	-	Renovatie de Bolder, installaties
-	-	-	-	-	-	Nieuwe kredieten
-	-	-	-	-	-	<i>Onderwijs</i>
-	-	-	-	-	-	Brede school Broek in Waterland, bouw 2e fase
-	-	-	-	-	-	Brede school Broek in Waterland, installaties
-	-	-	-	-	-	<i>Sociale voorzieningen</i>
-	-	-	-	-	-	Toekomstige ontwikkelingen Sociaal Domein 2019
-	-	-	-	-	-	Toekomstige ontwikkelingen Sociaal Domein 2020
-	7.332	54.202	1.674.628	50.317	57.649	Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen
-	7.332	54.202	1.674.628	50.317	57.649	Afgesloten kredieten
-	-	-	450.377	2.702	2.702	<i>Dividend</i>
-	-	-	415.277	2.492	2.492	Aandelen E.Z.W.
-	-	-	35.100	211	211	Aandelen B.N.G.
-	7.332	54.202	1.224.251	47.615	54.947	<i>Saldo van financieringsfunctie</i>
-	-	3.109	32.874	1.023	1.023	Lening VV Monnickendam, veldverlichting
-	-	19.108	214.438	6.745	6.745	Lening St.Waterlandse Hockey Accommodatie
-	-	31.985	960.638	39.705	39.705	Lening Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
-	7.332	-	16.301	142	7.474	EGEM-i basisregistratie WOZ
543.146	312.819	-	3.161.113	17.585	330.404	Programma 6. Overhead
543.146	312.819	-	3.161.113	17.585	330.404	<i>Overhead</i>
-	291.954	-	2.535.469	16.965	308.919	Afgesloten kredieten
-	85.639	-	2.140.969	13.360	98.998	Gemeentekantoor
-	18.041	-	72.166	541	18.583	Verbouwing publiekshal
-	568	-	569	7	575	Vervanging aanhanger
-	32.121	-	96.362	771	32.891	Vervanging voertuigen
-	50.034	-	2.250	314	50.347	Vervanging serverpark
-	25.549	-	25.549	307	25.856	ICT ontwikkeling 2014
-	51.591	-	103.183	929	52.520	ICT ontwikkeling 2015
-	12.007	-	36.020	288	12.295	ICT ontwikkeling 2016
-	11.559	-	46.234	347	11.905	ICT ontwikkeling 2017
-	4.846	-	12.167	102	4.948	EGEM-i topografie/BGT
-	-	-	-	-	-	Bouwkosten nieuwbouw buitendienst
-	-	-	-	-	-	Installaties nieuwbouw buitendienst

Programma onderdeel	taakveld	Omschrijving		Jaar	Soort activa	Bedrag krediet	Besteed t/m 2017	Besteed 2018	Besteed t/m 2018	Restant krediet	Boekwaarde 01-01-2018
		Lopende kredieten				889.603	104.325	442.864	547.189	342.414	103.363
		EGEM-i bedrijven/handelsregister	70002108	2010	ecn	25.000	9.902	6.612	16.574	8.426	9.000
		ICT ontwikkeling 2018	70002144		ecn	60.000	-	57.088	57.088	2.912	-
		Informatieplan 2017	70002149	2017	ecn	282.519	94.363	185.330	279.693	2.826	94.363
		Projectmanagement ondersteuning	70002156	2018	ecn	34.200	-	590	590	33.610	-
		Invoeren breed zaakgericht werken	70002157	2018	ecn	100.282	-	-	-	100.282	-
		Voorbereidingverplaatsing gemeentewerf	70002155	2018	imm	387.602	-	193.244	193.244	194.358	-
		Nieuwe kredieten				4.308.432	-	-	-	4.308.432	-
		Duurzaamheid gemeentehuis Pierebaan	70002152	2019	ecn	137.480	-	-	-	137.480	-
		Aanschaf pickup-truck	70002145	2019	ecn	57.000	-	-	-	57.000	-
		Nieuwbouw gemeentewerf, gebouwen	70002134	2019	ecn	2.232.898	-	-	-	2.232.898	-
		Nieuwbouw gemeentewerf, installaties	70002142	2019	ecn	765.792	-	-	-	765.792	-
		ICT ontwikkeling 2019	70002146	2019	ecn	60.000	-	-	-	60.000	-
		ICT ontwikkeling 2020	70002147	2020	ecn	60.000	-	-	-	60.000	-
		ICT ontwikkeling 2021	70002150	2021	ecn	60.000	-	-	-	60.000	-
		Projectmanagement ondersteuning 2019	70002161	2019	ecn	209.200	-	-	-	209.200	-
		Projectmanagement ondersteuning 2020	70002162	2020	ecn	59.400	-	-	-	59.400	-
		Projectmanagement ondersteuning 2021	70002163	2021	ecn	34.200	-	-	-	34.200	-
		Invoeren breed zaakgericht werken 2019	70002164	2019	ecn	342.659	-	-	-	342.659	-
		Invoeren breed zaakgericht werken 2020	70002165	2020	ecn	52.055	-	-	-	52.055	-
		Invoeren breed zaakgericht werken	70002166	2021	ecn	85.351	-	-	-	85.351	-
		Opzetten IV organisatie	70002158	2019	ecn	90.289	-	-	-	90.289	-
		Toekomstige ontwikkelingen DIGIW 2019	70002160	2019	ecn	31.054	-	-	-	31.054	-
		Toekomstige ontwikkelingen DIGIW 2020	70002168	2020	ecn	31.054	-	-	-	31.054	-
		TOTAAL				23.514.246	2.241.806	4.878.639	7.120.445	16.039.302	30.865.715

Waardever- meerd. & waardevermind 2018	Afschr. 2018	Aflossing 2018	Boekwaarde 31-12-2018	Toegerekende rente 0,6% 2018	Kapitaal- lasten 2018	Omschrijving
<i>543.146</i>	<i>20.865</i>	-	<i>625.644</i>	<i>620</i>	<i>21.485</i>	<i>Lopende kredieten</i>
6.612	1.992	-	13.620	54	2.046	EGEM-i bedrijven/handelsregister
57.088	-	-	57.088	-	-	ICT ontwikkeling 2018
185.330	18.873	-	260.820	566	19.439	Informatieplan 2017
590	-	-	590	-	-	Projectmanagement ondersteuning
100.282	-	-	100.282	-	-	Invoeren breed zaakgericht werken
193.244	-	-	193.244	-	-	Vorbereidingverplaatsing gemeentewerf
-	-	-	-	-	-	<i>Nieuwe kredieten</i>
-	-	-	-	-	-	Duurzaamheid gemeentehuis Pierebaan
-	-	-	-	-	-	Aanschaf pickup-truck
-	-	-	-	-	-	Nieuwbouw gemeentewerf, gebouwen
-	-	-	-	-	-	Nieuwbouw gemeentewerf, installaties
-	-	-	-	-	-	ICT ontwikkeling 2019
-	-	-	-	-	-	ICT ontwikkeling 2020
-	-	-	-	-	-	ICT ontwikkeling 2021
-	-	-	-	-	-	Projectmanagement ondersteuning 2019
-	-	-	-	-	-	Projectmanagement ondersteuning 2020
-	-	-	-	-	-	Projectmanagement ondersteuning 2021
-	-	-	-	-	-	Invoeren breed zaakgericht werken 2019
-	-	-	-	-	-	Invoeren breed zaakgericht werken 2020
-	-	-	-	-	-	Invoeren breed zaakgericht werken
-	-	-	-	-	-	Opzetten IV organisatie
-	-	-	-	-	-	Toekomstige ontwikkelingen DIGIW 2019
-	-	-	-	-	-	Toekomstige ontwikkelingen DIGIW 2020
4.893.293	1.205.101	54.202	34.499.706	225.095	1.430.195	TOTAAL

Bijlagen

Informatie veiligheid en privacy 2018

Jaarrapportage informatieveiligheid en privacy 2018

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Samenvatting resultaten zelfevaluatie 2018	4
3.	Uitkomsten IT audit DigiD en Suwinet	5
3.1.	DigiD	5
3.2.	Suwinet	5
3.3.	Collegeverklaring DigiD en Suwinet en assurancerapport IT auditor	5
4.	Uitkomsten BRP en PUN	6
4.1.	Inleiding	6
4.2.	BRP	6
4.3.	PUN	6
5.	Status BIG	6
5.1.	BIG hoofdstuk 3: Implementatie van de Tactische Baseline	7
5.2.	BIG hoofdstuk 4: Risicobeoordeling bij gemeentelijke samenwerking	7
5.3.	BIG hoofdstuk 5: Beveiligingsbeleid	7
5.4.	BIG hoofdstuk 6: Organisatie van de informatiebeveiliging	8
5.5.	BIG hoofdstuk 7: Beheer van bedrijfsmiddelen	8
5.6.	BIG hoofdstuk 8: Personele beveiliging	8
5.7.	BIG hoofdstuk 9: Fysieke beveiliging	9
5.8.	BIG hoofdstuk 10: Beheer van communicatie- en bedieningsprocessen	9
5.9.	BIG hoofdstuk 11: Toegangsbeveiliging	9
5.10.	BIG hoofdstuk 12: Informatiesystemen	9
5.11.	BIG hoofdstuk 13: Informatiebeveiligingsincidenten	10
5.12.	BIG hoofdstuk 14: Bedrijfscontinuïteit	10
5.13.	BIG hoofdstuk 15: Naleving	10
6.	Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	10
6.1.	Activiteiten 2018	11
7.	Incidenten	11

Bijlagen:

1.	Tekst Collegeverklaring ENSIA 2018	12
----	--	----

Overige bijlagen:

(zijn op 19 maart 2019 vastgesteld door het college en worden later als bijlage bij de Jaarrekening toegevoegd)

IT18.05805 Verantwoordingsrapportage BAG

IT18.05804 Verantwoordingsrapportage BGT

IT18.05806 Verantwoordingsrapportage BRO

1. Inleiding

De gemeente streeft naar continue en betrouwbare dienstverlening, het zorgvuldig omgaan met informatie en het beheersen van risico's. Met de ambitie te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG), hét gemeentelijke basisnormenkader voor informatieveiligheid en wet- en regelgeving, waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Deze rapportage geeft op hoofdlijnen de uitkomsten weer van de gemeente-brede uitgevoerde zelfevaluatie informatieveiligheid over het jaar 2018. Deze zelfevaluatie is gebaseerd op de BIG en is uitgevoerd in de periode juli t/m december 2018. Wij rapporteren als gemeente Waterland op één moment in het jaar over de status van onze informatieveiligheid. De methodiek daarvoor is de 'Eenduidige Normatiek Single Information Audit' (ENSIA). Via ENSIA wordt verticaal verantwoording afgelegd aan de toezichthouders van de rijksoverheid en horizontaal aan de gemeenteraad. Voor de verantwoording aan de gemeenteraad sluit ENSIA middels deze jaarrapportage aan op de gemeentelijke P&C-cyclus als onderdeel (bijlage) van de Jaarrekening.

Verantwoording wordt afgelegd over de Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN), de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), de Basisregistratie Ondergrond (BRO), Digitale persoonsidentificatie (DigiD) en de Gezamenlijke elektronische Voorzieningen Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet). Daarnaast wordt de status van informatieveiligheid in brede zin conform de BIG verantwoord. In verband met het openbare karakter van de rapportage is geen detailinformatie opgenomen.

IT audit over DigiD en Suwinet

Voor 2018 geldt dat de verantwoording over DigiD en Suwinet aan de stelselhouders BZK/Logius en het ministerie SZW wordt verantwoord door middel van een Collegeverklaring. Deze Collegeverklaring is opgesteld op basis van de bevindingen uit de zelfevaluatie en onderbouwende bewijsstukken. De Collegeverklaring is getoetst door een onafhankelijke IT auditor. Deze neemt de bevindingen op in een assurancerapport. Met de vastgestelde Collegeverklaring en het assurancerapport voldoen wij aan de verantwoordingsplicht voor DigiD en Suwinet. De uitkomsten uit de zelfevaluatie zijn op hoofdlijnen in deze rapportage opgenomen (hoofdstuk 3). De tekst van de Collegeverklaring treft u aan in bijlage 1.

Bestuurlijke verantwoording over de BAG, BGT en BRO

De informatieveiligheidsvragen BAG en BGT maken deel uit van de zelfevaluatie BIG (hoofdstuk 5). Voor de BRO is de verantwoording over 2018 een proefjaar en zijn er geen informatieveiligheidsvragen opgenomen in de zelfevaluatie BIG. De domein specifieke verantwoordingsrapportages BAG, BGT en BRO zijn als bijlage bij deze jaarrapportage opgenomen. De totaalscores zijn opgenomen in de samenvatting resultaten zelfevaluatie 2018 (hoofdstuk 2).

2. Samenvatting resultaten zelfevaluatie 2018

Zelfevaluatie	Norm	Gemeente Waterland
DigiD (IT audit)	100%	100%
Suwinet (IT audit)	100%	100%
BRP	90%	97,8%
PUN	90%	94,2%
BAG	75%	80%
BGT	75%	77%
BRO (proefjaar)	50%	91,7%
BIG – Maatregelen:		
BIG - implementatie (wijze van implementatie)	-	voldaan
BIG - risicobeoordeling bij gemeentelijke samenwerking	-	deels aan voldaan
BIG - beveiligingsbeleid	-	deels op moment van toetsing, inmiddels voldaan
BIG - organisatie van de informatiebeveiliging	-	grotendeels aan voldaan
BIG - beheer van bedrijfsmiddelen	-	voldaan
BIG - personele beveiliging	-	grotendeels aan voldaan
BIG - fysieke beveiliging	-	voldaan
BIG - beheer communicatie- en bedieningsprocessen	-	grotendeels aan voldaan
BIG - toegangsbeveiliging	-	grotendeels aan voldaan
BIG - informatiesystemen	-	grotendeels aan voldaan
BIG - informatiebeveiligingsincidenten	-	voldaan

BIG - bedrijfscontinuïteit	-	grotendeels aan voldaan
BIG - naleving	-	voldaan

3. Uitkomsten IT audit DigiD en Suwinet

3.1. DigiD

DigiD is het authenticatiemiddel voor onze online dienstverlening. Het object van onderzoek was de webomgeving van DigiD aansluiting 999913 Digitaal Loket gemeente Waterland. De verantwoording aan de stelselhouder BZK/Logius vindt plaats door middel van de Collegeverklaring. Deze omvat het op 31 december 2018 in opzet en bestaan voldoen van de beheersmaatregelen aan de geselecteerde normen inzake DigiD. De beheersingsmaatregelen die zijn uitbesteed vallen buiten de reikwijdte van de Collegeverklaring. De Collegeverklaring en de verantwoording van de dienstverlener dekken tezamen alle geselecteerde normen inzake DigiD af.

Bevindingen

Voor DigiD aansluitnummer 999913 wordt door gemeente Waterland aan alle geselecteerde normen voldaan.

Uit de verantwoording van de dienstverlener bleek dat niet aan alle geselecteerde normen werd voldaan. De maatregelen die zijn uitbesteed vallen buiten de reikwijdte van de Collegeverklaring en maakt geen deel uit van de IT audit bij de gemeente als aansluithouder. Door de gemeente wordt gemonitord dat de dienstverlener de juiste beheersmaatregelen neemt.

3.2. Suwinet

Suwinet is het systeem van informatie-uitwisseling in de keten van werk en inkomen. De gemeente Waterland maakt gebruik van Suwinet voor de uitvoering van de Participatiewet, IOAZ en IOAW. Daarnaast maakt de gemeente gebruik van Suwinet voor niet Suwi-taken. Dit betreft Suwinet/Burgerzaken voor adresonderzoek. De verantwoording aan stelselhouder ministerie SZW vindt plaats door middel van de Collegeverklaring. Deze omvat het op 31 december 2018 in opzet en bestaan voldoen van de beheersmaatregelen aan de geselecteerde normen inzake Suwinet.

Bevindingen

Voor Suwinet en Suwinet/Burgerzaken voldoen de interne beheersmaatregelen in opzet en bestaan aan alle geselecteerde normen inzake Suwinet.

3.3. Collegeverklaring DigiD en Suwinet en assurancerapport IT auditor

De Collegeverklaring informatiebeveiliging DigiD en Suwinet is vastgesteld op 19 maart 2019. De onafhankelijke IT auditor heeft de Collegeverklaring getoetst en een assurancerapport afgegeven. Naar oordeel van de IT auditor is de Collegeverklaring ENSIA 2018 inzake informatiebeveiliging van DigiD en Suwinet van de gemeente Waterland, in alle van materieel belang zijnde aspecten, juist. De tekst van de Collegeverklaring treft u aan in bijlage 1.

4. Uitkomsten BRP en PUN

4.1. Inleiding

Het resultaat van de toetsing BRP en PUN is bepaald door samenvoeging van de resultaten van de ENSIA-verantwoording informatieveiligheid en de resultaten van de domein specifieke zelfevaluatie via de 'Kwaliteitsmonitor' van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG). Die totaalresultaten werden vervolgens weergegeven in managementrapportages, die separaat zijn voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders voor de verantwoording aan de stelselhouders.

4.2. BRP

De normering die is gekoppeld schets een beeld van de toepassing van technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen en overige aspecten van processen rondom de BRP. Uit de zelfevaluatie blijkt dat de gemeente Waterland 'goed' scoort op de inrichting, de werking en de beveiliging van de basisregistratie.

Het minimaal te behalen normpercentage is 90%, de gemeente scoort 97,8%.

De 100% wordt niet gehaald omdat in een enkel geval van een maatregel of aanbeveling die geen risico vormt bewust en beargumenteerd wordt afgeweken.

4.3. PUN

De normering die is gekoppeld schets een beeld van de toepassing van technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen en overige aspecten van het aanvraag- en uitgifteproces paspoorten en NIK. Uit de zelfevaluatie blijkt dat de gemeente Waterland 'voldoende' scoort op de beveiliging en overige aspecten van het aanvraag- en uitgifteproces.

Het minimaal te behalen normpercentage is 90%, de gemeente scoort 94,2%.

De 100% wordt niet gehaald omdat in een enkel geval van een maatregel of aanbeveling die geen risico vormt bewust en beargumenteerd wordt afgeweken.

5. Status BIG

De vragenlijst informatiebeveiliging BIG betreft de BIG-maatregelen voor informatieveiligheid in brede zin, zowel de fysieke- als logische beveiliging en maatregelen ten aanzien van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De beantwoording, onderbouwd met bewijsstukken, geeft aan of wel of niet aan de maatregelen wordt voldaan, maar leidt niet tot een score. De ruim 190 vragen over de BIG-maatregelen zijn verdeeld over een aantal hoofdstukken.

5.1. BIG hoofdstuk 3: Implementatie van de Tactische Baseline

Voor het voldoen aan de BIG worden normen gesteld aan de wijze waarop de BIG is geïmplementeerd in de gemeentelijke organisatie. Dit is vertaald naar het benoemen van verantwoordelijken, het uitvoeren van een Baseline toets BIG, het samenstellen van een implementatieplan en rapporteren over de voortgang.

Bevindingen

Aan deze normen is voldaan.

5.2. BIG hoofdstuk 4: Risicobeoordeling bij gemeentelijke samenwerking

In dit hoofdstuk gaat het over het beoordelen en afwegen van risico's om te komen tot een goede inschatting van het benodigde beveiligingsniveau voor gemeentelijke ICT en bijbehorende processen vanuit het perspectief van samenwerkingsverbanden (inclusief gemeenschappelijke regelingen). Door afspraken over informatiebeveiliging vast te leggen maken deze integraal onderdeel uit van de samenwerking.

Bevindingen

Aan deze normen is deels voldaan. In oudere overeenkomsten werd dit niet altijd goed geregeld. Bij het aangaan van nieuwe overeenkomsten en bij wijziging worden afspraken over beveiligingsmaatregelen, de jaarlijkse toetsing daarvan en het AVG-compliant werken vastgelegd.

5.3. BIG hoofdstuk 5: Beveiligingsbeleid

Doelstelling is het realiseren van een aantoonbaar niveau van informatiebeveiliging op basis van relevante wetgeving. Als fundament voor betrouwbare dienstverlening en het door kunnen gaan van kritische processen bij een calamiteit of incident. Daarnaast moet het informatiebeveiligingsbeleid periodiek worden beoordeeld.

Bevindingen

Aan de maatregelen/normen ten aanzien van het beveiligingsbeleid werd op het moment van toetsen grotendeels voldaan. Het informatiebeveiligingsbeleid, het Handboek beveiliging Suwinet en de procedures BRP en PUN zijn geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. De enige tekortkoming betrof het beschikken over een vastgesteld Privacybeleid van de gemeente Waterland. Het Privacybeleid was op het moment van toetsen opgesteld, maar nog niet vastgesteld en gepubliceerd. Inmiddels is dat afgerond en wordt volledig aan deze normen voldaan.

5.4. BIG hoofdstuk 6: Organisatie van de informatiebeveiliging

Een adequate organisatie van informatiebeveiliging is onderdeel van het voldoen aan de BIG-maatregelen. In de gemeente Waterland zijn de verantwoordelijkheden, functies en rollen belegd. Dit wordt gemonitord en geactualiseerd. Medewerkers worden conform een autorisatieprocedure voor systemen, rollen en rechten geautoriseerd. Voor aanstelling wordt een VOG overlegd en een geheimhoudingsverklaring getekend. In contracten met externe partijen worden vereiste beveiligingsmaatregelen opgenomen in een (verwerkers)overeenkomst.

Bevindingen

Aan deze normen is grotendeels voldaan. Binnen de scope van de Collegeverklaring (DigiD en Suwinet) worden de aan externe partijen opgelegde beveiligingsmaatregelen jaarlijks getoetst. Het periodiek steekproefsgewijs (laten) toetsen of andere externe partijen de overeengekomen afspraken nakomen is een verbeterpunt.

5.5. BIG hoofdstuk 7: Beheer van bedrijfsmiddelen

De bedrijfsmiddelen zijn actueel geregistreerd en er zijn regels voor een juist gebruik van ICT-middelen. De risico's en maatregelen zijn geclassificeerd. Op basis van een actuele 'ICT-foto' wordt de gemeente gericht geïnformeerd over mogelijke kwetsbaarheden door de Informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten (IBD).

Bevindingen

Aan deze normen is voldaan.

5.6. BIG hoofdstuk 8: Personele beveiliging

Doelstelling is het bewerkstelligen dat medewerkers, ingehuurd personeel en externe gebruikers hun verantwoordelijkheden begrijpen en geschikt zijn voor hun rollen en om risico's te vermijden.

Bevindingen

Aan deze normen is grotendeels voldaan. Verantwoordelijkheden, rollen en rechten zijn vastgelegd. Voor aanstelling wordt de achtergrond van kandidaten onderzocht, een VOG opgevraagd en een geheimhoudingsverklaring getekend. De uitzonderingen op de normen zijn dat het achtergrondonderzoek en het overleggen van een VOG niet periodiek wordt herhaald. Van deze norm wordt bewust afgeweken. Dat geldt ook voor de afwijking van de norm ten aanzien van het sanctiebeleid. De gemeente Waterland heeft geen specifiek disciplinair proces (sanctiebeleid), maar past bij inbreuken op het informatiebeveiligingsbeleid waar nodig de CAR/UWO toe.

5.7. BIG hoofdstuk 9: Fysieke beveiliging

Doelstelling is het voorkomen van onbevoegde fysieke toegang tot, schade aan of verstoring van het terrein, ruimten, apparatuur en de informatie van de organisatie.

Bevindingen

Aan deze normen is voldaan.

5.8. BIG hoofdstuk 10: Beheer van communicatie- en bedieningsprocessen

Doelstelling is het waarborgen van een correcte en veilige bediening van ICT-voorzieningen.

Bevindingen

Aan deze normen is grotendeels voldaan. Taken en verantwoordelijkheden voor gebruik en beheer zijn gescheiden belegd. Bedieningsprocedures zijn beschreven en er is een vastgestelde procedure voor wijzigingenbeheer op ICT-voorzieningen, inclusief de scheiding van ontwikkeling, testen, acceptatie en productie (OTAP). De verslaglegging van het wijzigingenbeheer is nog niet geborgd. Dit wordt verankerd bij de herinrichting van het systeem- en functioneel beheer in 2019.

5.9. BIG hoofdstuk 11: Toegangsbeveiliging

Doelstelling is het beheersen van de toegang tot informatie.

Bevindingen

Aan deze normen is grotendeels voldaan. Wachtwoordbeheer, inlogprocedures, authenticatie, time-outsessies/clear screen zijn goed ingericht. Er zijn actueel vastgestelde autorisatieprocedures voor het toekennen van accounts en rechten. Deze procedures en de juiste toekenning van autorisaties wordt stelselmatig gecontroleerd. Medewerkers zijn geïnformeerd over het veilig omgaan met wachtwoorden, maar het bewustzijn op punt structureel herhalen is nog niet geborgd. Dit wordt in 2019 opgepakt.

5.10. BIG hoofdstuk 12: Informatiesystemen

Doelstelling is het bewerkstelligen dat beveiliging integraal deel uitmaakt van de gemeentelijke informatiesystemen.

Bevindingen

Aan deze normen is grotendeels voldaan. De gemeente Waterland ontwikkelt zelf geen software en heeft daarom geen beleid of richtlijnen daarvoor opgesteld. Bij het testen van software wordt gebruik gemaakt van geanonimiseerde testdata. Voor de beheersing van en regelmatige controle op technische kwetsbaarheden zijn maatregelen getroffen. Een procedure voor en het uitvoeren van een Privacy Impact Assessment (PIA) is in 2018 als maatregel toegevoegd en verplicht bij nieuwe of (sterk) gewijzigde processen/systemen waarbij persoonsgegevens worden verwerkt. Voor Waterland was dit in 2018 nog niet van toepassing. Een procedure voor het uitvoeren van een PIA moet nog worden opgesteld.

5.11. BIG hoofdstuk 13: Informatiebeveiligingsincidenten

Doelstelling is het bewerkstelligen dat informatiebeveiligingsincidenten en zwakheden die verband houden met informatiesystemen zodanig kenbaar worden gemaakt dat tijdig corrigerende maatregelen kunnen worden genomen.

Bevindingen

Aan deze normen is voldaan. De gemeente Waterland heeft een incidentmanagementprocedure, registreert mogelijke kwetsbaarheden en incidenten en verzamelt bewijsmateriaal. De Informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten (IBD) informeert de gemeente gericht over mogelijke kwetsbaarheden en incidenten. Het aantal en soort meldingen van (mogelijke) beveiligingsincidenten over 2018 is opgenomen in hoofdstuk 7.

5.12. BIG hoofdstuk 14: Bedrijfscontinuïteit

Doelstelling is het tegengaan van onderbreking van bedrijfsactiviteiten en bescherming van kritische bedrijfsprocessen tegen de gevolgen van omvangrijke storingen in informatiesystemen of om tijdig herstel te bewerkstelligen.

Bevindingen

Aan deze normen is grotendeels voldaan. Er zijn risicoanalyses uitgevoerd en voor alle kritische processen is er een calamiteiten- en continuïteitsplan. Eén maatregel betreft het uitvoeren van een Business Impact Analyse (BIA), die de afhankelijkheid van processen en diensten van de ICT in kaart brengt. Deze is nog niet voor alle processen uitgevoerd. Dit wordt meegenomen bij de herinrichting van het systeem- en functioneel beheer in 2019.

5.13. BIG hoofdstuk 15: Naleving

Doelstelling is het voorkomen van schending van enige wetgeving, wettelijke en regelgevende of contractuele verplichtingen en van enige beveiligingseisen.

Bevindingen

Aan deze normen is voldaan.

6. Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Voor de datum van inwerkingtreding van de AVG (25 mei 2018) had de gemeente Waterland al een proces ingericht in het kader van de Meldplicht Datalekken (zie hoofdstukken 5.11 en 7) en een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld.

6.1. Activiteiten 2018

Bewustwording

In 2018 is in diverse afdelings-/taakgroep overleggen aandacht besteed aan het zorgvuldig en veilig omgaan met persoonsgegevens en de vereisten vanuit de AVG en informatie hierover gepubliceerd op het intranet.

Privacybeleid en rechten van betrokkenen

De gemeente Waterland heeft Privacybeleid vastgesteld en gepubliceerd, waarin onder andere een procedure voor het uitoefenen van de rechten van betrokkenen zoals het recht op inzage of correctie is opgenomen.

Register van verwerkingen

Op grond van de AVG is de gemeente als verwerkingsverantwoordelijke verplicht om een register bij te houden van alle verwerkingsactiviteiten waarbij persoonsgegevens worden verwerkt. In het register wordt van elke verwerking onder meer het doel van de verwerking vastgelegd, de rechtmatigheidsgrondslag voor de verwerking, een beschrijving van het soort persoonsgegevens en categorieën van betrokkenen, met wie de gegevens worden gedeeld en de bewaartermijn van de gegevens. In 2018 is gestart met het 'Register van Verwerkingen gemeente Waterland'. Dit register is nog in opbouw en bevat inmiddels 113 verwerkingen.

7. Incidenten

Een dreiging of tekortkoming in de beveiliging kan leiden tot een beveiligingsincident, een daadwerkelijke inbreuk op de beveiliging. Als daarbij persoonsgegevens zijn betrokken is er sprake van datalekken. Het is van groot belang dat (mogelijke) incidenten snel, adequaat gedetecteerd, gemeld en behandeld worden om de mogelijke nadelige gevolgen te voorkomen of te beperken. De gemeente Waterland heeft een procedure voor het melden van mogelijke incidenten en wordt specifiek en gericht geïnformeerd over kwetsbaarheden en incidenten door de IBD.

Meldingen 2018

In 2018 zijn 15 meldingen van mogelijke beveiligingsincidenten/datalekken ontvangen en opgenomen in het meldingenregister:

- 2 meldingen die informatief waren of na controle niet van toepassing zijn gebleken;
- 6 meldingen van (technische) kwetsbaarheden die snel en adequaat zijn opgelost en waarvan geen nadelige gevolgen zijn ondervonden;
- 7 meldingen van een incident waarbij persoonsgegevens waren betrokken (datalekken), in de meeste gevallen veroorzaakt door een menselijke fout. Deze zijn direct in behandeling genomen en hersteld. Van deze incidenten zijn er 6 gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens en in 3 gevallen zijn de betrokken inwoners/klanten geïnformeerd.

Bijlage 1: Tekst Collegeverklaring ENSIA 2018

Vanwege het openbare karakter van deze jaarrapportage is alleen de tekst van de Collegeverklaring, exclusief de bijlagen DigiD en Suwinet opgenomen omdat deze vertrouwelijke detailinformatie bevatten. De verantwoording over DigiD en Suwinet is op hoofdlijnen opgenomen in hoofdstuk 3 van deze jaarrapportage.

Doel en achtergrond verklaring

Het college van burgemeester en wethouders geeft met deze verklaring aan in hoeverre de gemeente Waterland voldoet aan de voor DigiD en Suwinet geselecteerde informatiebeveiligingsnormen op basis van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) systematiek.

ENSIA ondersteunt de gemeente bij de verantwoording over informatiebeveiliging richting de gemeenteraad en de rijksoverheid. ENSIA gaat uit van de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG), alsmede van informatiebeveiligingsnormen vanuit Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) en de Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet).

Naast deze verklaring bestaat ENSIA onder meer uit het uitvoeren van de ENSIA-zelfevaluatie, waarmee de genoemde informatiebeveiligingsnormen zijn getoetst onder verantwoordelijkheid van het management.

Reikwijdte verklaring

Deze verklaring betreft de onderdelen van de ENSIA-systematiek waarover assurance wordt gevraagd van een onafhankelijke IT-auditor. Het is de verantwoordelijkheid van het college dat het proces voor de totstandkoming van deze collegeverklaring met zorg is uitgevoerd. Dit proces borgt dat de strekking van de collegeverklaring een juiste weergave is van de onderzochte domeinen. Voor gemeente Waterland betreft dit in 2018 DigiD en Suwinet. De verklaring omvat het op 31 december 2018 voldoen van de beoogde (opzet) en ingerichte (bestaan) beheersingsmaatregelen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en Suwinet. De collegeverklaring omvat niet het functioneren (werking) van de maatregelen over 2018.

De beheersingsmaatregelen inzake DigiD die zijn uitbesteed aan dienstverlener[s] vallen buiten de reikwijdte van deze collegeverklaring. Uit de bijlage bij de collegeverklaring (bijlage 1 DigiD met kenmerk IT19.00836) blijkt welke beheersingsmaatregelen door de gemeente en door de dienstverlener[s] worden uitgevoerd. Over de beheersingsmaatregelen die door de dienstverlener[s] worden uitgevoerd, wordt door de dienstverlener[s] verantwoording afgelegd aan de gemeente. Deze collegeverklaring en de verantwoording van de dienstverlener[s] dekken tezamen de normen inzake DigiD af.

Inzake Suwinet heeft deze collegeverklaring betrekking op de beheersingsmaatregelen van de gemeente.

Deze collegeverklaring is opgesteld voor de gemeenteraad en de departementen die toezien op de veiligheid van DigiD en Suwinet. De verklaring geeft weer in hoeverre de beoogde (opzet) en ingerichte (bestaan) beheersingsmaatregelen voldoen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en Suwinet. In de bij deze verklaring behorende afzonderlijke bijlagen voor DigiD (bijlage 1 DigiD met kenmerk IT19.00836) en Suwinet (bijlage 2 Suwinet met kenmerk IT19.00837) zijn de eventuele afwijkingen van de normen opgenomen. De gemeenteraad en de departementen die toezien op de veiligheid van DigiD en Suwinet worden via bij deze collegeverklaring behorende afzonderlijke bijlagen voor DigiD (bijlage 1 DigiD met kenmerk IT19.00836) en voor Suwinet (bijlage 2 Suwinet met kenmerk IT19.00837) geïnformeerd over de afwijkingen van de normen.

Verklaring college

Het college verklaart dat bij gemeente Waterland op 31 december 2018 de beoogde en ingerichte beheersingsmaatregelen voldoen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en Suwinet.

Samenvattend beeld

Object	Wordt aan alle geselecteerde normen voldaan?	Zijn de uitzonderingen in [een] verbeterplan[nen] opgenomen en zijn de verbetermaatregelen belegd en worden deze gemonitord?
DigiD 999913	Ja	Neen
Suwinet voor SUWI-taken	Ja	Neen
Suwinet voor niet-SUWI-taken	Ja	Neen

Monnickendam, 19 maart 2019

College van burgemeester en wethouders gemeente Waterland

Verantwoordingsrapportage BAG

Verantwoordingsrapportage 2018
Beheer en Bestuur
Basisregistratie Adressen en Gebouwen
Bronhouder Waterland
IT18.05805

Datum collegebesluit vaststelling:

19 maart 2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)	3
1.2	Gemeente als verantwoordelijk bronhouder BAG	3
1.3	Het belang van de BAG	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Bestuurlijke verantwoording	4
2.1	Overzichtsdiagram.....	4
2.2	Verbetermaatregelen.....	5
3	Zelfevaluatie	6
3.1	Borging processen	6
3.2	Tijdigheid.....	8
3.3	Volledigheid	10
3.4	Juistheid	12

1 Inleiding

1.1 Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

De BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) is onderdeel van het stelsel van basisregistraties. Gemeenten zijn bronhouders van de BAG. Zij zijn verantwoordelijk voor het opnemen van de gegevens in de BAG en voor de kwaliteit ervan. Alle gemeenten stellen gegevens over adressen en gebouwen centraal beschikbaar via de Landelijke Voorziening (BAGLV). Het Kadaster beheert de BAGLV en stelt de gegevens beschikbaar aan de diverse afnemers.

De BAG bevat informatie over: panden, verblijfsobjecten, standplaatsen, ligplaatsen, nummeraanduidingen, openbare ruimtes en woonplaatsen. De attributen die hierbij horen zijn onder andere naam, huisnummer, status, oppervlakte, geometrie, bouwjaar en gebruiksdoel.

De BAG bevat deze gegevens van heel Nederland.

1.2 Gemeente als verantwoordelijk bronhouder BAG

In de wet BAG zijn de taken en bevoegdheden van de betrokken partijen beschreven. Kwaliteitsborging is beschreven in de Regeling Zelfcontrole. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken op grond van de Wet BAG.

Deze rapportage is opgesteld op basis van de jaarlijkse zelfevaluatie zoals beschreven in de Regeling Zelfcontrole BAG om horizontaal verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad over de uitvoering van de Wet BAG en om verticaal verantwoording af te leggen aan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, als formeel toezichthouder.

1.3 Het belang van de BAG

De BAG is een belangrijk onderdeel van het stelsel van basisregistraties. In deze basisregistraties zijn de belangrijkste gegevens verzameld die de overheid nodig heeft om haar werk te doen. Denk bijvoorbeeld aan persoonsgegevens, namen en adressen van bedrijven en eigenaren van percelen, WOZ waarden. In verschillende wetten is de kwaliteit van deze gegevens gewaarborgd. Deze registraties zijn essentieel voor een goede dienstverlening van de overheid. Ze zijn van groot belang voor openbare orde en veiligheid, het toekennen van uitkeringen en vergunningen, belastingheffing, afvalinzameling en bestrijding van fraude.

1.4 Leeswijzer

De rapportage start met de bestuurlijke verantwoording (hoofdstuk 2), waarin op hoofdlijnen de staat van de BAG in deze gemeente is beschreven met aandacht voor de tekortkomingen en door te voeren verbetermaatregelen. Vervolgens wordt op hoofdlijnen (2.1) een overzicht gegeven van de gemeentelijke score op de voor de BAG belangrijke kwaliteitscriteria borging proces, tijdigheid, volledigheid en juistheid. Vervolgens worden (2.2) per kwaliteitscriterium de door te voeren verbetermaatregelen beschreven. In hoofdstuk 3 is tot slot de zelfevaluatie opgenomen. Hierin wordt rubrieksgewijs per vraag de gemeentelijke beantwoording weergegeven.

2 Bestuurlijke verantwoording

De zelfevaluatie BAG is uitgevoerd op basis van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit systematiek (ENSIA). De vragenlijst voor de zelfevaluatie BAG was in juli 2018 beschikbaar en moest voor 31 december 2018 worden ingeleverd via de ENSIA-tool. De gemeente Waterland heeft de zelfevaluatie BAG op 27 december 2018 ingeleverd.

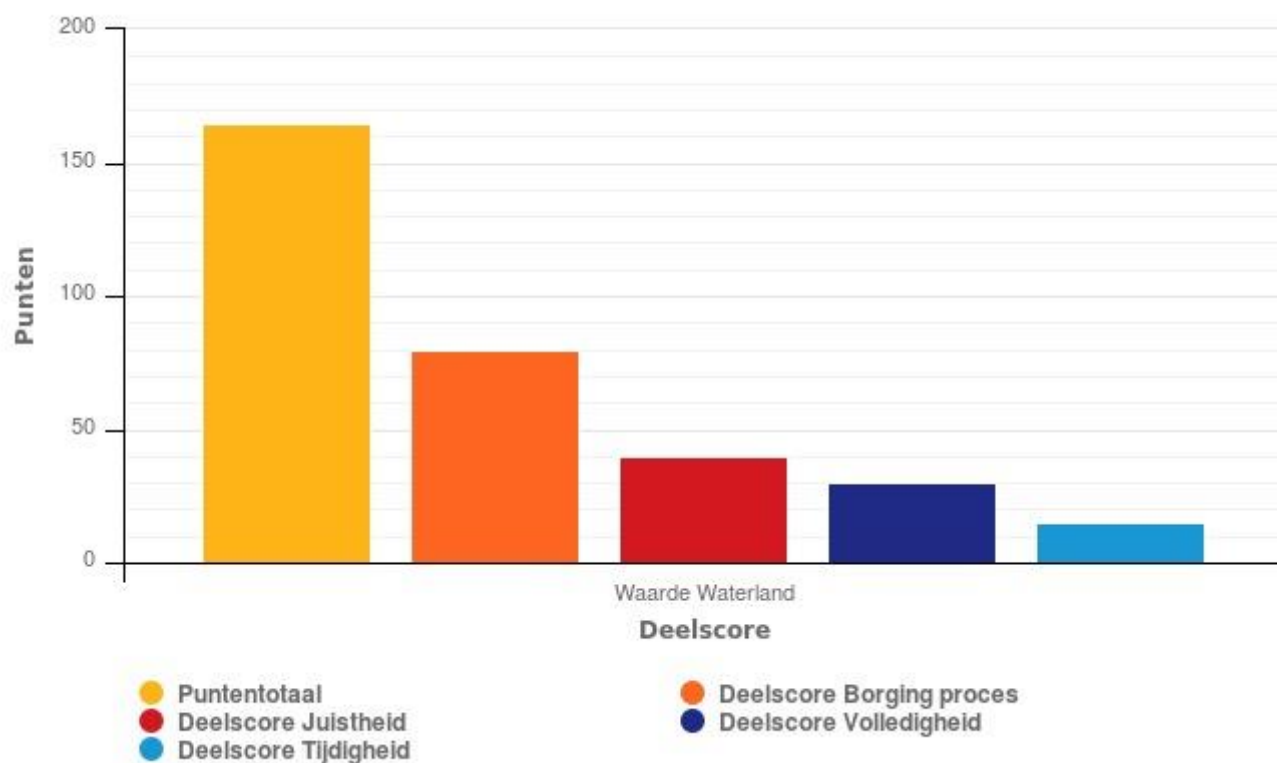
Er is getoetst op vier belangrijke kwaliteitscriteria: borging proces, tijdigheid, volledigheid en juistheid.

2.1 Overzichtsdiagram

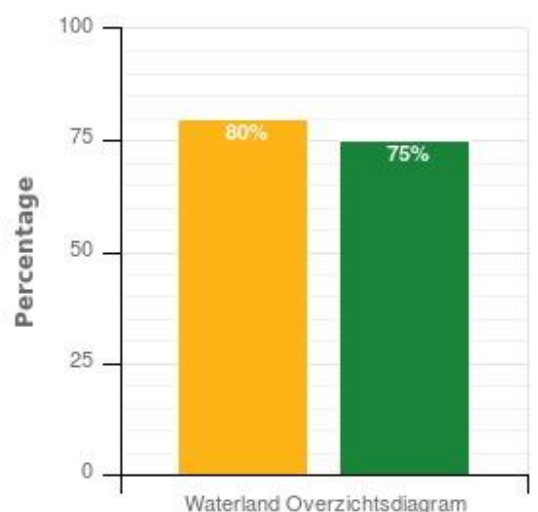
Onderstaand diagram laat zien hoe de gemeente over het algemeen scoort met betrekking tot de verschillende aspecten van de BAG. Met 165 punten op een totaal van 205 is de gemiddelde score 80%. De norm is gesteld op 75%. In de rapportage komen de verschillende aspecten nog nadrukkelijk aan de orde. Waar relevant zijn verbetermaatregelen vermeld.

Onderdeel	Waarde Waterland	Maximale Score	Gemiddelde score in %
Deelscore Borging Proces	80	80	100,0 %
Deelscore Tijdigheid	15	45	33,3 %
Deelscore Volledigheid	30	40	75,0 %
Deelscore Juistheid	40	40	100,0 %
Puntentotaal BAG lijst	165	205	80 %

BAG 2.1 Overzichtsdiagram

Overzichtsdiagram

- 3.5 Berekening totaal percentage: voor hoeveel procent is de totale uitvoering van de Wet BAG structureel geborgd in ... organisatie?
- Norm Totaalscore BAG

2.2 Verbetermaatregelen

De verbetermaatregelen hebben voornamelijk betrekking op de tijdigheid van de gegevens. De verbetermaatregelen zijn ingezet, de risico's zijn beperkt. Op basis van de uitgevoerde evaluatie van de BAG heeft ons college besloten de volgende verbetermaatregelen de komende periode door te voeren:

Welke maatregelen moeten er komend jaar worden uitgevoerd om de kwaliteit van de BAG te verbeteren?	Verbetermaatregelen
Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces	N.v.t.
Verbetermaatregelen ten aanzien van Tijdigheid	1) Inmeten /verwerken definitieve geometrie: Werven van een andere landmeetkundige partij om aan de gestelde termijnen te kunnen voldoen. Dit bleek met de vorige landmeetkundige partij niet mogelijk. 2) Terugmeldingen: Verbetering is nodig voor de termijnen van verwerken en het volgen van de procedure. Knelpunt is het in beeld krijgen van de mutaties. Meldingen (e-mail en controle dashboard Kadaster) in het dagelijks proces mee gaan nemen, proactief en niet alleen wanneer een melding ons bereikt. Als ander ondersteunend middel om het proces beter te volgen wordt de terugmeldvoorziening (TMV) geïmplementeerd.
Verbetermaatregelen ten aanzien van Volledigheid	Zie verbetermaatregel 2 onder Tijdigheid.

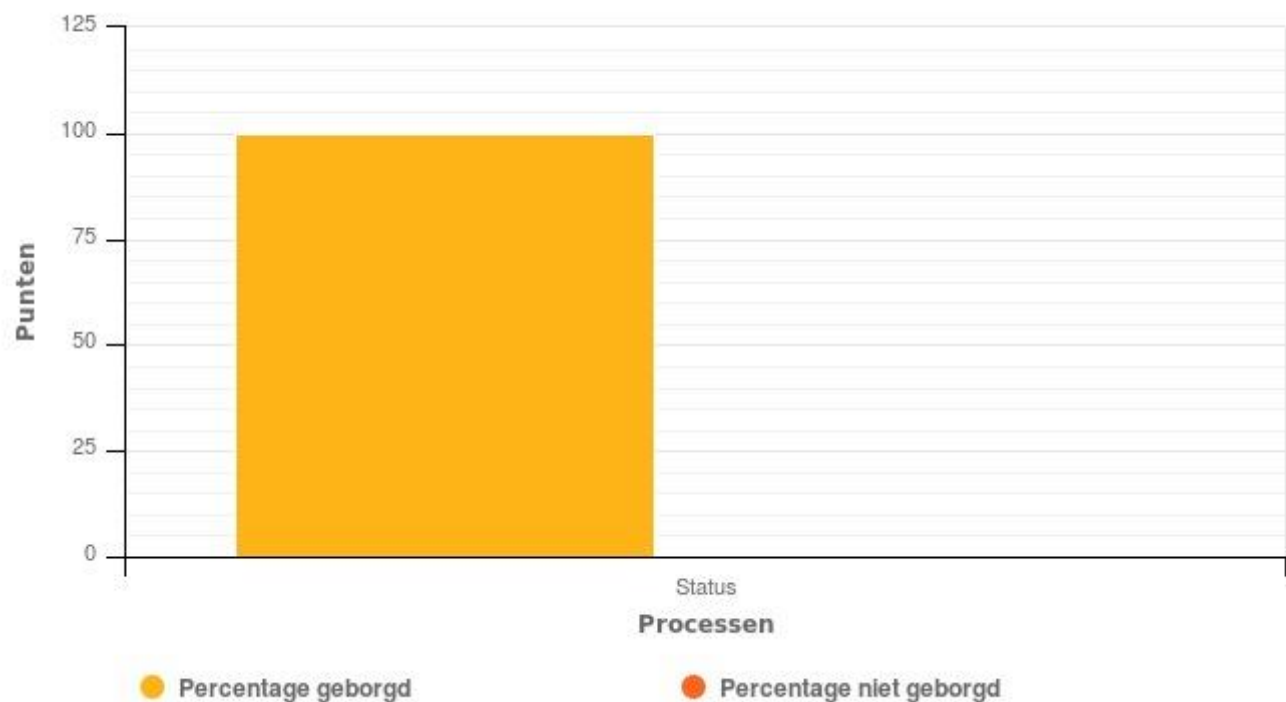
Verbetermaatregelen ten aanzien van
Juistheid

De score is 100%. Toch wordt ingezet op verdere verbetering van de kwaliteit. Kwaliteitsrapportages krijgen een hogere prioriteit voor de uitvoering van de verbeteringen die nodig zijn. Hiervoor wordt tijd en capaciteit voor vrij gemaakt.

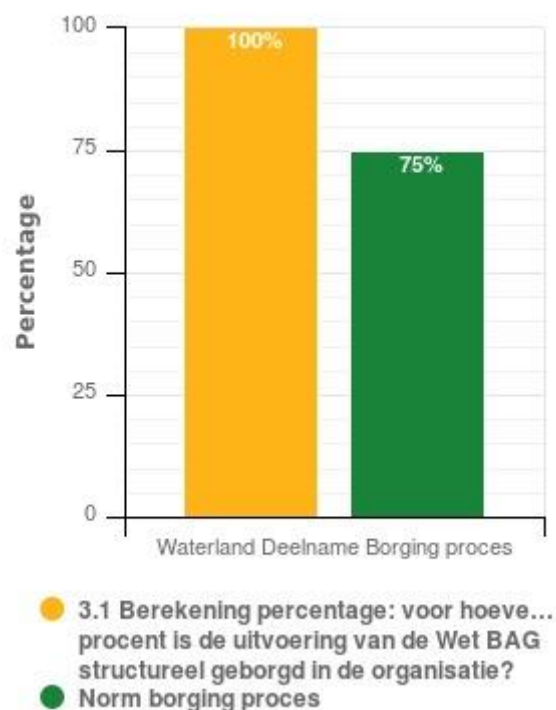
3. Zelfevaluatie

3.1 Borging processen

BAG 3.1 Borging processen

Deelscore Borging proces

Bovenstaand diagram toont hoe de BAG is geborgd in de organisatie.

Met onderstaande vragen wordt getoetst of de uitvoering van de Wet BAG structureel geborgd is in de organisatie. Dit moet blijken uit de beschikbare formatiecapaciteit, uit een adequate beschrijving van

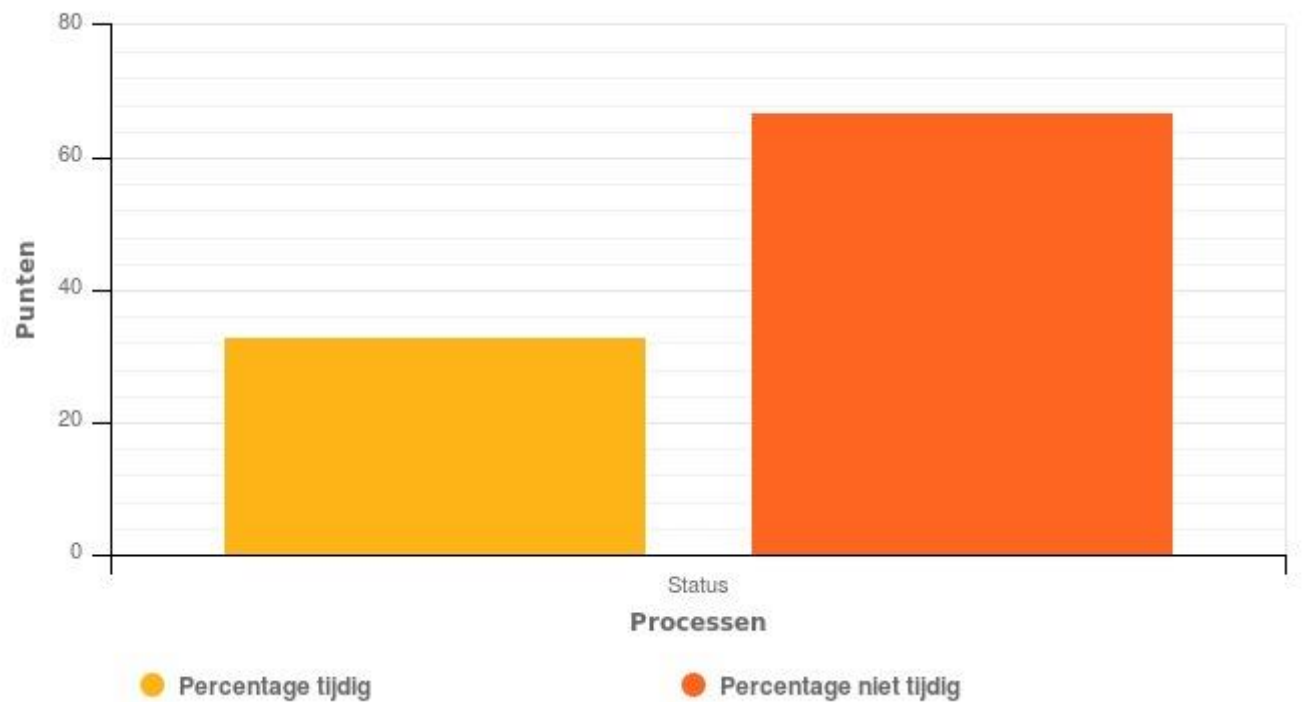
de administratie organisatie, uit bekendheid bij medewerkers met BAG-gerelateerde activiteiten en de bevoegdheid om deze activiteiten uit te voeren, uit het volgens wettelijke regels inmeten van definitieve geometrie en uit het kunnen overleggen van voor de BAG gebruikte brondocumenten.

Is de uitvoering van de Wet BAG structureel geborgd in de organisatie?	Antwoord
1. Is de voor het beheer van de BAG toegewezen formatiecapaciteit voldoende voor het waarborgen van de kwaliteit?	Ja: De formatie-capaciteit is voldoende voor het waarborgen van de kwaliteit van de BAG.
Toelichting op gegeven antwoord:	De afgelopen jaren zijn hierin geen knelpunten gebleken.
2. Is de vervanging voor het beheer van de BAG zodanig geregeld dat de kwaliteit van de registratie (inclusief de tijdige verwerking van brondocumenten) is gewaarborgd?	Ja: Bij afwezigheid van een functionaris worden BAG-gerelateerde activiteiten tijdig overgenomen.
Toelichting op gegeven antwoord:	De meeste werkzaamheden zijn bij de gemeente Purmerend ondergebracht en deze gemeente heeft een goede vervangingsorganisatie. Intern hebben wij de taken ook goed geregeld
3. Zijn de processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BAG beschreven?	Ja: De processen zijn op schrift gesteld
Toelichting op gegeven antwoord:	De processen zijn beschreven en worden aan de hand van ervaringen bijgesteld.
4. Worden de beschreven processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BAG nageleefd?	Ja: De processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BAG worden nageleefd.
Toelichting op gegeven antwoord:	Dit wordt regelmatig bij de kwaliteitsbijeenkomsten geborgd.
5. Worden de processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BAG minimaal één keer per jaar geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd?	Ja
Toelichting op gegeven antwoord:	Dit wordt regelmatig bij de kwaliteitsbijeenkomsten geborgd.
6. Vindt het inmeten van definitieve geometrie plaats met de geometrische kwaliteitseisen die hiervoor zijn geformuleerd?	Ja: Alle definitieve geometrie voor panden is ingewonnen met de geometrische kwaliteitseisen die hiervoor zijn geformuleerd.
Toelichting op gegeven antwoord:	De inmeting wordt door landmeetkundigen en stereokarteerders uitgevoerd en passen voor de objecten.

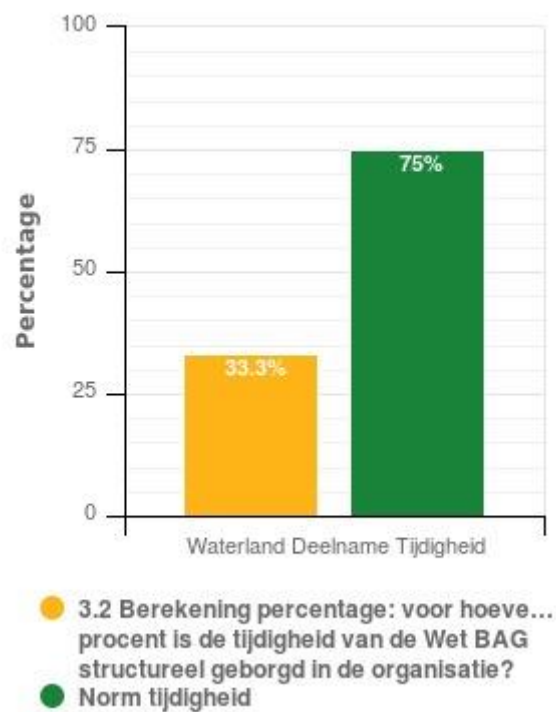
7. Beschikt de gemeente over een actueel mandaatbesluit waarin alle relevante taken en bevoegdheden uit de Wet BAG zijn belegd?	Ja
Toelichting op gegeven antwoord:	Dit is als zodanig in het archief opgenomen.
8. Is het proces zo ingericht dat elke wijziging van de levenscyclus van een pand of verblijfsobject in het terrein tijdig wordt opgevolgd door een bijbehorende mutatie in de BAG?	Ja: Er worden voldoende beheersmaatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat een wijziging van een levenscyclus in het terrein wordt gevolgd door een bijbehorende mutatie in de BAG.
Toelichting op gegeven antwoord:	De vakafdeling geeft wijzigingen in de status door aan de registratiebewerkers.

3.2 Tijdigheid

BAG 3.2 Tijdigheid

Deelscore Tijdigheid

Bovenstaand diagram toont hoe de bronhouder met het toetsselement tijdigheid in de organisatie is omgegaan.

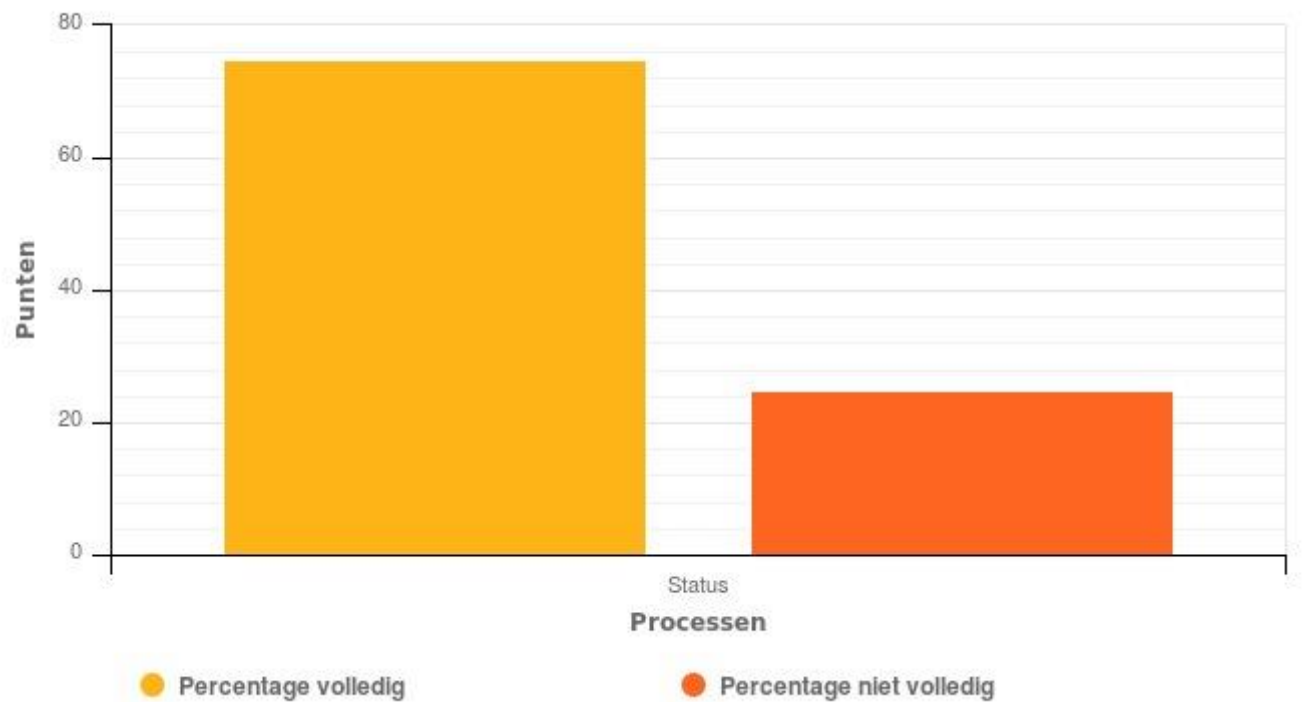
In de kwaliteitsmonitor is een trendanalyse opgesteld over de periode van 1 juli 2017 tot en met 30 juni 2018 voorafgaande aan het invullen van de evaluatie voor de verwerking van de brondocumenten in de registratie waarbij de brondocumenten en de bijbehorende mutatedatum.

**Worden mutaties in de BAG binnen de daartoe Antwoord
verplichte termijn doorgevoerd?**

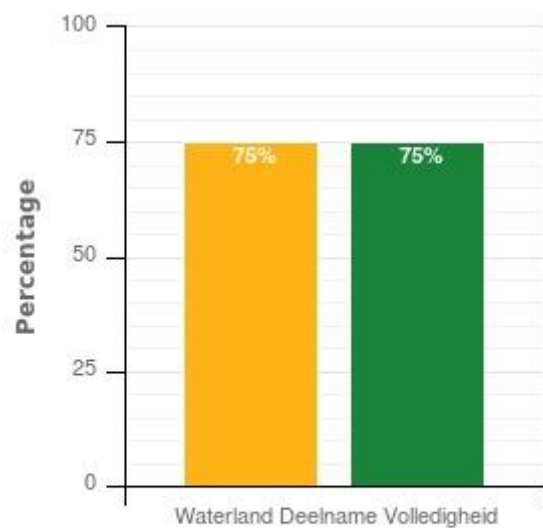
1. Neem de actualiteit voor het tijdvak 1 juli 2017 t/m 30 juni 2018 zoals deze in de BAG-kwaliteitsmonitor zijn opgenomen in ogenschouw. De toetsing heeft betrekking op de tijdige verwerking van brondocumenten in de registratie waarbij de brondocumentdatum en de bijbehorende mutatedatum worden vergeleken.	Het actualiteitspercentage ligt in alle maanden boven of op de 98%.
Toelichting op gegeven antwoord:	Aldus de rapportage in het kadaster dashboard.
2. Neem de actualiteit voor het tijdvak 1 juli t/m 30 juni 2018. Is de status van panden zes maanden na het verkrijgen van de status 'pand gereed (niet ingemeten)' veranderd in 'pand gereed' door opname van de definitieve pandgeometrie?	Het actualiteitspercentage ligt meer dan 2 maanden onder de 95%
Toelichting op gegeven antwoord:	Dit blijkt niet uit de rapportage, maar moet wel zoals gewaardeerd op dit punt, omdat wij de inmetingen niet geleverd gekregen hebben door de inmeetpartij. Deze voerde ook de werkzaamheden voor de BGT uit dat was een bron van conflict. Wij hebben (na meer dan een jaar) onlangs de levering gekregen. De moeten we verwerken.
3. Neem de actualiteit voor het tijdvak 1 juli 2017 t/m 30 juni 2018. Heeft de gemeente in geval van een ontvangen terugmelding of correctieverzoek, na het doen van onderzoek binnen een half jaar een beslissing genomen over het al dan niet wijzigen van de opgenomen gegevens in de registratie?	Het actualiteitspercentage ligt meer dan 2 maanden onder de 95%
Toelichting op gegeven antwoord:	Het actualiteitspercentage ligt meer dan 2 maanden onder de 95%

3.3 Volledigheid

BAG 3.3 Volledigheid

Deelscore Volledigheid

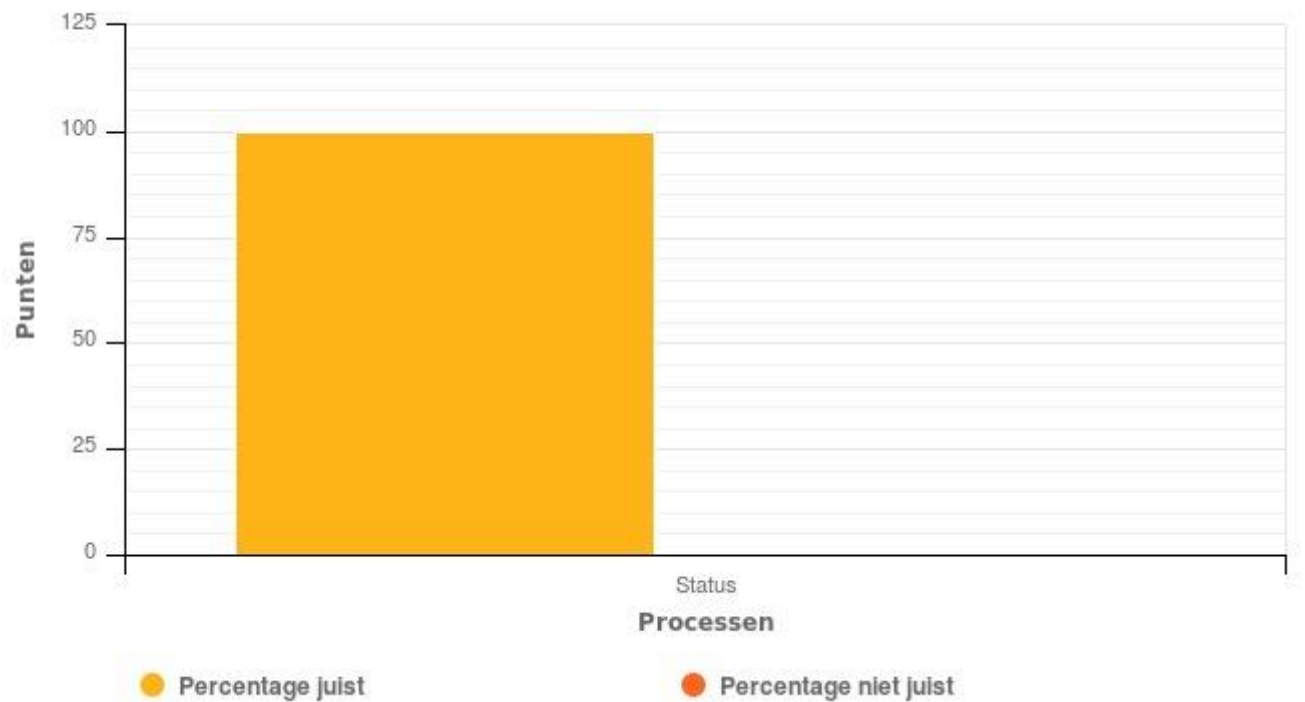

- 3.3 Berekening percentage: voor hoeveel procent is de volledigheid van de Wet BAG structureel geborgd in de organisatie?
- Norm volledigheid

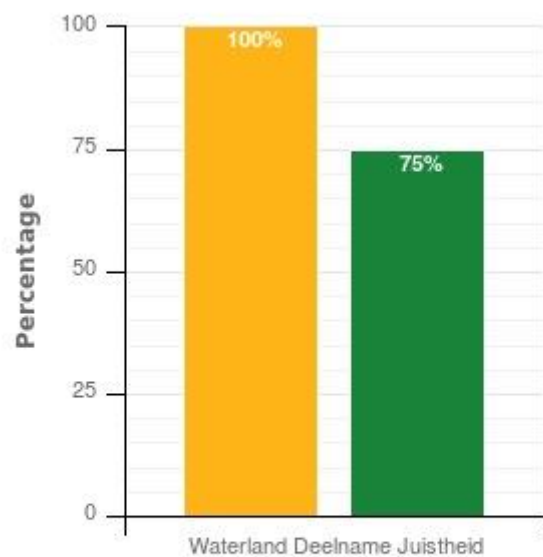
Worden alle objecten, die voldoen aan de objectdefinities en waarvan het bestaan bekend is, in de registratie opgenomen?	Antwoord
1. Worden alle BAG-relevante objecten waarvoor vergunningen zijn verleend in de registratie opgenomen?	Ja: Alle BAG-relevante objecten waarvoor (verbouw)vergunningen zijn verleend, worden verwerkt in de BAG-registratie
Toelichting op gegeven antwoord:	Dit wordt door de vakafdeling voor de aanlevering beoordeeld en steekproefsgewijs gecontroleerd.
2. Worden alle terugmeldingen behandeld conform de voorschriften? (afhandeling binnen twee werkdagen óf binnen twee werkdagen het attribuut waarover gereede twijfel bestaat in onderzoek zetten)	Nee
Toelichting op gegeven antwoord:	De termijn valt in enkele gevallen niet te halen. Ondanks dat we er het laatste jaar aan gewerkt hebben valt het niet altijd te halen. We gaan de meldingen in de terugmeldvoorziening (TMV) verwerken (begin 2019)
3. Wordt het resultaat van het onderzoek dat volgt op de terugmelding gemeld aan degene die de terugmelding heeft gedaan?	Ja
Toelichting op gegeven antwoord:	De aanmelder krijgt terugkoppeling.
4. Wordt regelmatig gecontroleerd of de registratie volledig is?	Ja
Toelichting op gegeven antwoord:	Een volledigheid kan niet gegarandeerd worden, de steekproefsgewijze controle kan een indicatie geven. Dit gebeurt wel.

3.4 Juistheid

BAG 3.4 Juistheid

Deelscore Juistheid

- 3.4 Berekening percentage: voor hoeveel procent is de juistheid van de Wet BAG structureel geborgd in de organisatie?
- Norm juistheid

Met onderstaande vragen is getoetst of op reguliere basis kwaliteitsbeheer wordt uitgevoerd over de juistheid van de gegevens. Dit moet blijken uit een periodieke controle naar de juistheid van de objectkenmerken, uit het doornemen en zo nodig corrigeren van uitval in het kwaliteitsdashboard, uit controle en afstemming met andere (basis)registraties, uit een eenduidige relatie tussen register en registratie en uit het opnemen van een wijziging in de levenscyclus van pand of verblijfsobject in de registratie.

Wordt op reguliere basis kwaliteitsbeheer uitgevoerd naar de juistheid van de gegevens?	Antwoord
1. Wordt de juistheid van de objectkenmerken regelmatig gecontroleerd? Toelichting op gegeven antwoord:	Ja Steekproefsgewijs en aan de hand van kadaster kwaliteitsrapportages.
2. Wordt de uitval die in het kwaliteitsdashboard wordt signaleerd maandelijks doorgenomen en indien nodig gecorrigeerd? Toelichting op gegeven antwoord:	Ja: Maandelijks worden signaleren doorgenomen en waar nodig gecorrigeerd. Door capaciteitsproblemen/prioritering van de inzet is dit niet goed ingevuld. We nemen de punten door. Het uitvoeren van verbeteringen wordt niet direct opgepakt. Zie verbeterplan
3. Is er ten minste eenmaal per jaar controle en afstemming met andere (basis)registraties? Toelichting op gegeven antwoord:	Ja: Minimaal eens per jaar wordt een controle uitgevoerd tussen de BAG en de gemeentelijke basisregistraties op fouten en inconsistenties.
4. Zijn de in de BAG gebruikte brondocumenten terug te vinden in het fysieke en/of digitale archief? Toelichting op gegeven antwoord:	Ja: Alle in de registratie vermelde brondocumenten zijn vindbaar in het fysieke en/of digitale archief van de bronhouder. De mutaties vinden plaats aan de hand van documenten die geïnitieerd worden vanuit het archiefsysteem of is er een geautomatiseerde koppeling met het archiefsysteem.

Verantwoordingsrapportage BGT

Verantwoordingsrapportage 2018

Beheer en Bestuur

Basisregistratie Grootschalige Topografie

Bronhouder Waterland

IT18.05804

Datum dagelijks bestuur vaststelling:

19 maart 2019

Inhoudsopgave

1	Het belang van de Basisregistratie Grootchalige Topografie	3
1.1	Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)	3
1.2	Onderdeel van het stelsel van basisregistraties	3
1.3	Waterland als verantwoordelijk bronhouder BGT	3
2	Bestuurlijke verantwoording	4
2.1	Overzichtsdiagram	4
2.2	Verbetermaatregelen	5
3	Zelfevaluatie	7
3.1	Borging processen	7
3.2	Tijdigheid	9
3.3	Volledigheid	11
3.4	Juistheid	13

1 Het belang van de Basisregistratie Grootschalige Topografie

1.1 Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)

De Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) is een gedetailleerde (in vaktaal: grootschalige) digitale kaart van heel Nederland. Daarin worden alle objecten als gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier vastgelegd.

Het doel van de BGT is: de hele overheid gebruik laten maken van dezelfde basisgegevens over de grootschalige topografie van Nederland. Als alle overheidspartijen in Nederland werken met dezelfde gegevens, dan zorgt dat voor:

- een betere dienstverlening aan burgers en bedrijven, want de gegevens zijn altijd actueel en betrouwbaar;
- administratieve lastenverlichting, want het kost bedrijven en burgers minder tijd en minder moeite om gegevens aan te leveren;
- een betere samenwerking binnen de overheid, want eenduidige afspraken over gegevens maken eenvoudige uitwisseling mogelijk;
- kostenbesparing, want minder fouten, minder inwinnen en minder communicatieproblemen zorgen voor minder kosten.

1.2 Onderdeel van het stelsel van basisregistraties

De BGT is een belangrijk onderdeel van het stelsel van basisregistraties. Basisregistraties maken eenmalig inwinnen en meervoudig gebruik mogelijk. Door de gegevens in de BGT eenduidig op te slaan, zijn ze herbruikbaar voor alle overheidsorganisaties die deze gegevens nodig hebben. Opnieuw inwinnen of intekenen van dezelfde gegevens is dus niet meer nodig.

1.3 Waterland als verantwoordelijk bronhouder BGT

De taken op grond van de Wet BGT worden door de bronhouders in medebewind uitgevoerd. Met deze rapportage legt het dagelijks bestuur over deze uitvoering horizontaal verantwoording af aan het algemeen bestuur.

Deze rapportage wordt hier naast ook gebruikt om verticaal verantwoording af te leggen aan het ministerie van Infrastructuur en Milieu, als formeel toezichthouder.

2 Bestuurlijke verantwoording

De zelfevaluatie BGT is uitgevoerd op basis van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit systematiek (ENSIA). De vragenlijst voor de zelfevaluatie BGT moest voor 31 december 2018 worden ingeleverd via de ENSIA-tool. De gemeente Waterland heeft de vragenlijst op 27 december 2018 ingeleverd.

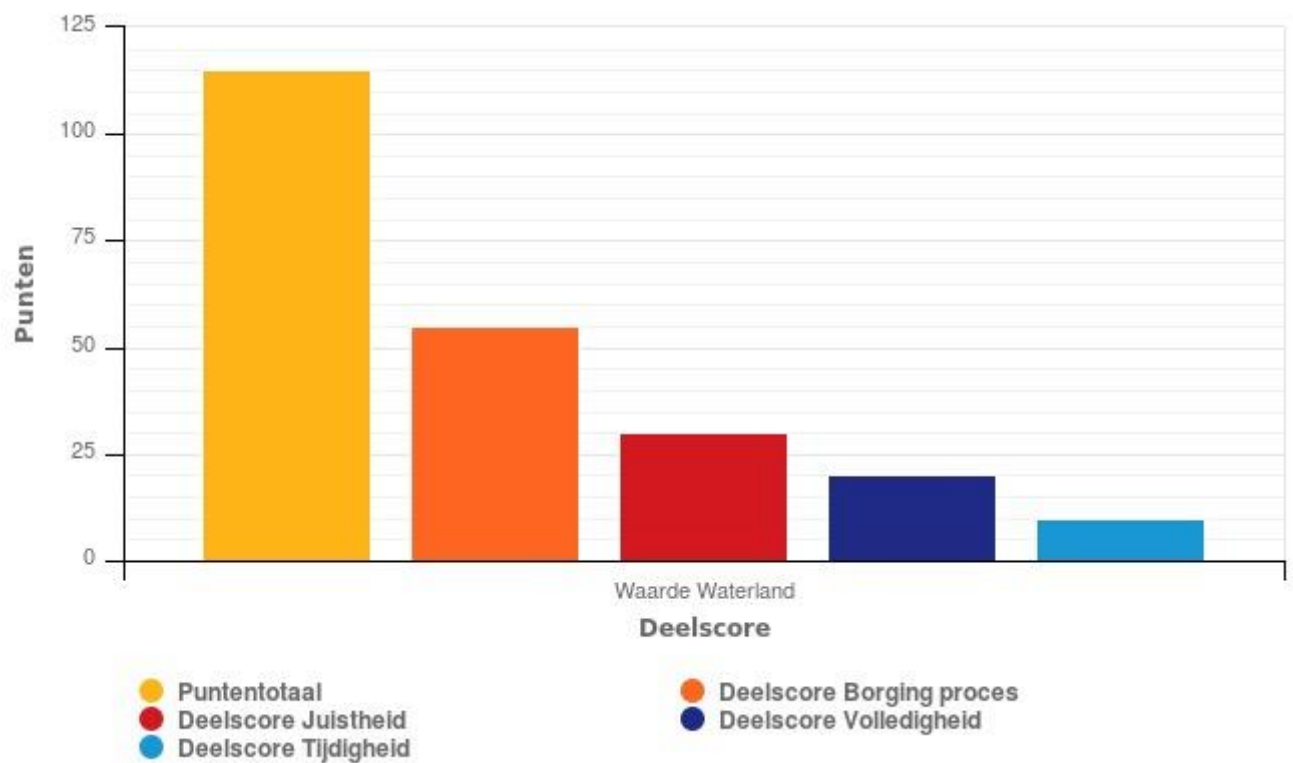
Er is getoetst op vier belangrijke kwaliteitscriteria: borging proces, tijdigheid, volledigheid en juistheid.

2.1 Overzichtsdiagram

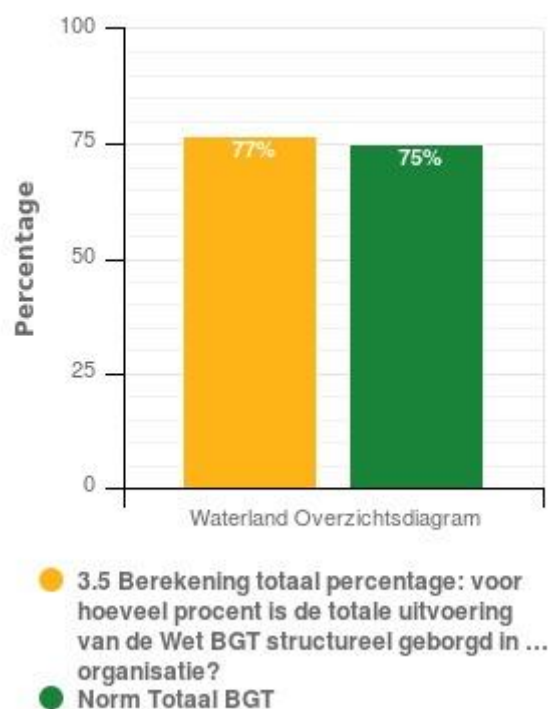
In onderstaand diagram valt te zien hoe door de gemeente over het algemeen wordt gescoord met betrekking tot de verschillende taken rond de BGT op sturings- of governance niveau. Met 115 punten op een totaal van 150 is de gemiddelde score 77%. De norm is gesteld op 75%. In de rapportage komen de verschillende onderwerpen nog nadrukkelijk aan de orde. Waar nodig zijn verbetermaatregelen (2.2) voorgesteld en deze worden de komende periode uitgevoerd.

Onderdeel	Waarde Waterland	Maximale score	Percentages
Deelscore Borging proces	55	70	78,6 %
Deelscore Tijdigheid	10	20	50,0 %
Deelscore Volledigheid	20	30	66,7 %
Deelscore Juistheid	30	30	100,0 %
Puntentotaal BGT lijst	115	150	77 %

BGT 2.1 Overzichtsdiagram

Overzichtsdiagram

Bovenstaand diagram dient de deelscore en de totaalscore in percentages van de bronhouder te reflecteren.

2.2 Verbetermaatregelen

De uitvoering en de juistheid van de gegevens zijn afdoende (boven de norm) geborgd. De maatregelen hebben voornamelijk betrekking op de tijdigheid en de volledigheid van de gegevens. Het project van de invoering van de BGT in de gemeente Waterland is nog lopend. De maatregelen zijn hier integraal onderdeel van en worden op korte termijn doorgevoerd. De risico's zijn beperkt.

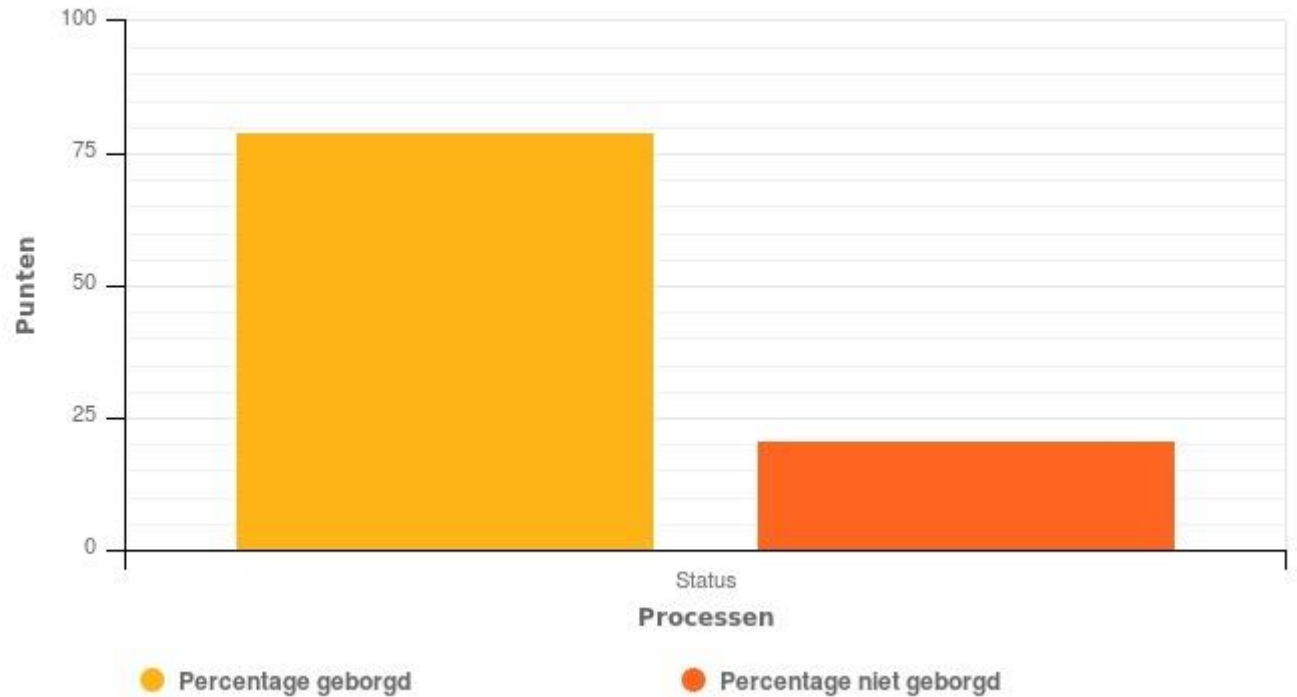
Welke maatregelen moeten er komend jaar worden uitgevoerd om de kwaliteit van de BGT te verbeteren?	Verbetermaatregelen
Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces	1) Het uitvoeren van verbeteringen in de software en digitale gegevensuitwisseling via koppelingen. De implementatie hiervan is vertraagd door een verlaatte nul-levering van de BGT en omdat de software nog niet klaar was. De implementatie is opgepakt en bij het overzetten naar de lijnorganisatie in Q1 2019 zal dit op orde zijn. 2) De mandatering voor de uitvoering van de taken moet nog formeel vastgesteld worden.

Welke maatregelen moeten er komend jaar worden uitgevoerd om de kwaliteit van de BGT te verbeteren?	Verbetermaatregelen
Verbetermaatregelen ten aanzien van Actualiteit (Tijdigheid)	Het in beeld krijgen van de terugmeldingen zullen we in de dagelijkse gang van zaken opnemen. Met de komst van de Terugmeldvoorziening (TMV) krijgen we het beter in beeld en kunnen we het in het proces van de dagelijkse uitvoering opnemen. Voor het doorvoeren van de wijzigingen kunnen we per Q1 2019 gebruik maken van de software.
Verbetermaatregelen ten aanzien van Volledigheid	Na de afronding van de software-implementatie starten we de kwaliteits-, volledigheids- en actualiteitsverbeterslag.
Verbetermaatregelen ten aanzien van Juistheid	N.V.T.

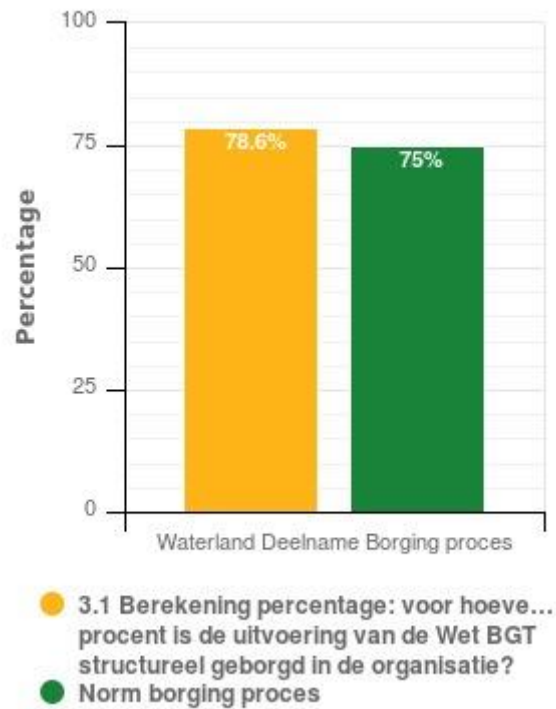
3 Zelfevaluatie

3.1 Borging processen

BGT 3.1 Borging processen

Deelscore Borging proces

Bovenstaand diagram toont hoe de BGT is geborgd in de organisatie.

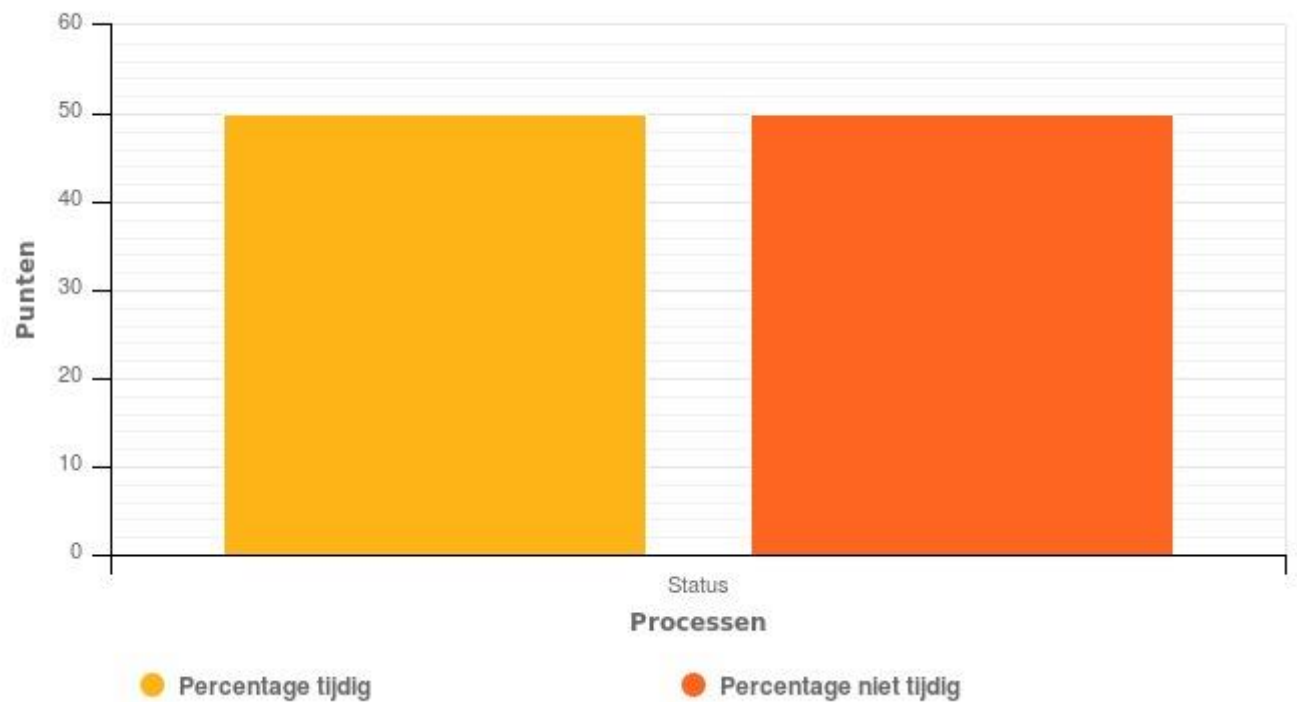
Met onderstaande vragen wordt getoetst of de uitvoering van de Wet BGT structureel geborgd is in de organisatie. Dit moet blijken uit de beschikbare formatiecapaciteit, uit een adequate beschrijving van de administratie organisatie, uit bekendheid bij medewerkers met BGT-gerelateerde activiteiten en de bevoegdheid om deze activiteiten uit te voeren, uit het volgens wettelijke regels inmeten van definitieve geometrie en uit het kunnen overleggen van voor de BGT gebruikte bewijsmiddelen.

Is de uitvoering van de Wet BGT structureel geborgd in de organisatie?	Antwoord
1. Is de voor het beheer van de BGT toegewezen formatiecapaciteit voldoende voor het waarborgen van de kwaliteit?	Ja: De formatiecapaciteit is voldoende voor het waarborgen van de kwaliteit van de BGT.
Toelichting op gegeven antwoord:	Binnen de afdeling Openbare werken (OW) is afdoende capaciteit in mensen en kennis
2. Is de vervanging voor het beheer van de BGT zodanig geregeld dat de kwaliteit van de registratie is gewaarborgd?	Ja: Bij afwezigheid van een functionaris worden BGT-gerelateerde activiteiten tijdig overgenomen.
Toelichting op gegeven antwoord:	er is vervanging beschikbaar binnen het team OW
3. Zijn de processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BGT vastgelegd?	Ja: De processen zijn vastgelegd
Toelichting op gegeven antwoord:	De processen zijn als werkprocessen beschreven
4. Worden de processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BGT nageleefd?	Ja/Nee: De processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BGT worden deels nageleefd.
Toelichting op gegeven antwoord:	Niet alle processen kunnen uitgevoerd worden omdat de software en koppelingen niet geheel werkend zijn gekregen
5. Worden de processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BGT minimaal eenmaal jaarlijks geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd?	Ja
Toelichting op gegeven antwoord:	na het beschrijven van de processen worden deze periodiek herijkt, bij een jaarlijks controlemoment
6. Wordt de geometrie van BGT objecten ingewonnen en verwerkt met de geldende geometrische nauwkeurigheidseisen?	Ja: Alle geometrie wordt ingewonnen en verwerkt met de geldende geometrische nauwkeurigheidseisen
Toelichting op gegeven antwoord:	Alle geometrie voor BGT-objecten is ingewonnen met de geometrische kwaliteitseisen die hiervoor zijn geformuleerd.

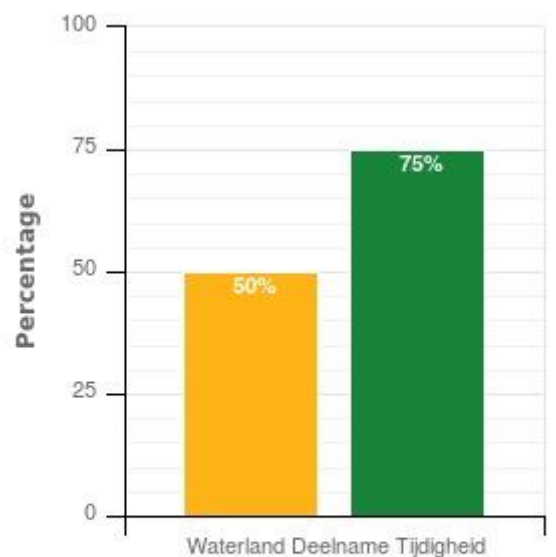
7. Zijn de bevoegdheden en taken van het, in de wet aangewezen, bestuursorgaan overgedragen aan de personen die door de bronhouder met de uitvoering zijn belast?	Nee
Toelichting op gegeven antwoord:	Deze formalisatieslag moet nog plaatsvinden. Dit is bij het opleveren van het project en het overzetten naar de lijnorganisatie

3.2 Tijdigheid

BGT 3.2 Tijdigheid

Deelscore Tijdigheid

- 3.2 Berekening percentage: voor hoeveel procent is de tijdigheid van de Wet BGT structureel geborgd in de organisatie?
- Norm tijdigheid

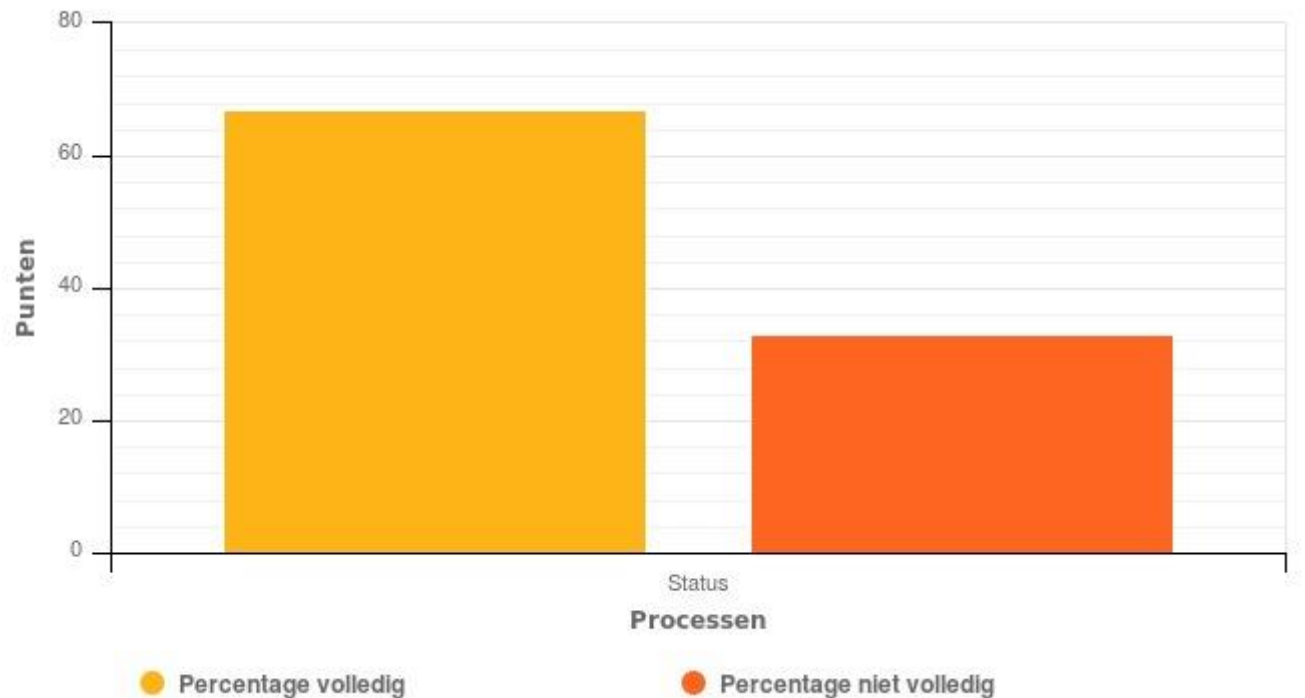
Bovenstaand diagram toont hoe de bronhouder met het toetsselement tijdigheid in de organisatie is omgegaan.

In de kwaliteitsmonitor is een trendanalyse opgesteld over de periode van 1 juli 2017 tot en met 30 juni 2018 voorafgaande aan het invullen van de evaluatie voor de verwerking van de mutaties in de registratie met bewijsmiddelen en de bijbehorende mutatedatum.

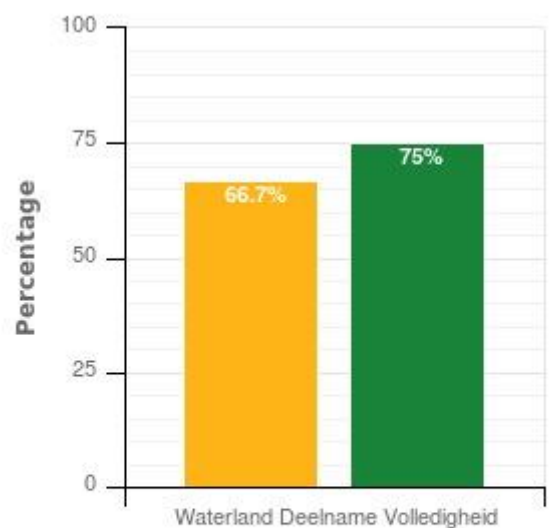
Wordt de actualiteit van de BGT in de procesvoering geborgd?	Antwoord
1. Wordt elke relevante wijziging in de (fysieke) werkelijkheid tijdig gevolgd door een bijbehorende mutatie in de BGT? Toelichting op gegeven antwoord:	Ja: Er zijn voldoende beheersmaatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat een wijziging tijdig wordt gevolgd door een bijbehorende mutatie in de BGT BOR-beheerders geven gereedmelding van een project door aan de inmeetpartij
2. Worden alle terugmeldingen tijdig afgedaan? Toelichting op gegeven antwoord:	Niet alle terugmeldingen worden tijdig afgedaan Het wordt nog niet snel genoeg opgepikt. We missen de (email-terug)meldingen. Ook missen we de software om de aanpassingen door te kunnen voeren - zoals bij het vorige punt (processen en borging) is aangegeven dat we dat oplossen.

3.3 Volledigheid

BGT 3.3 Volledigheid

Deelscore Volledigheid

- 3.3 Berekening percentage: voor hoeveel procent is de volledigheid van de Wet BGT structureel geborgd in de organisatie?
- Norm volledigheid

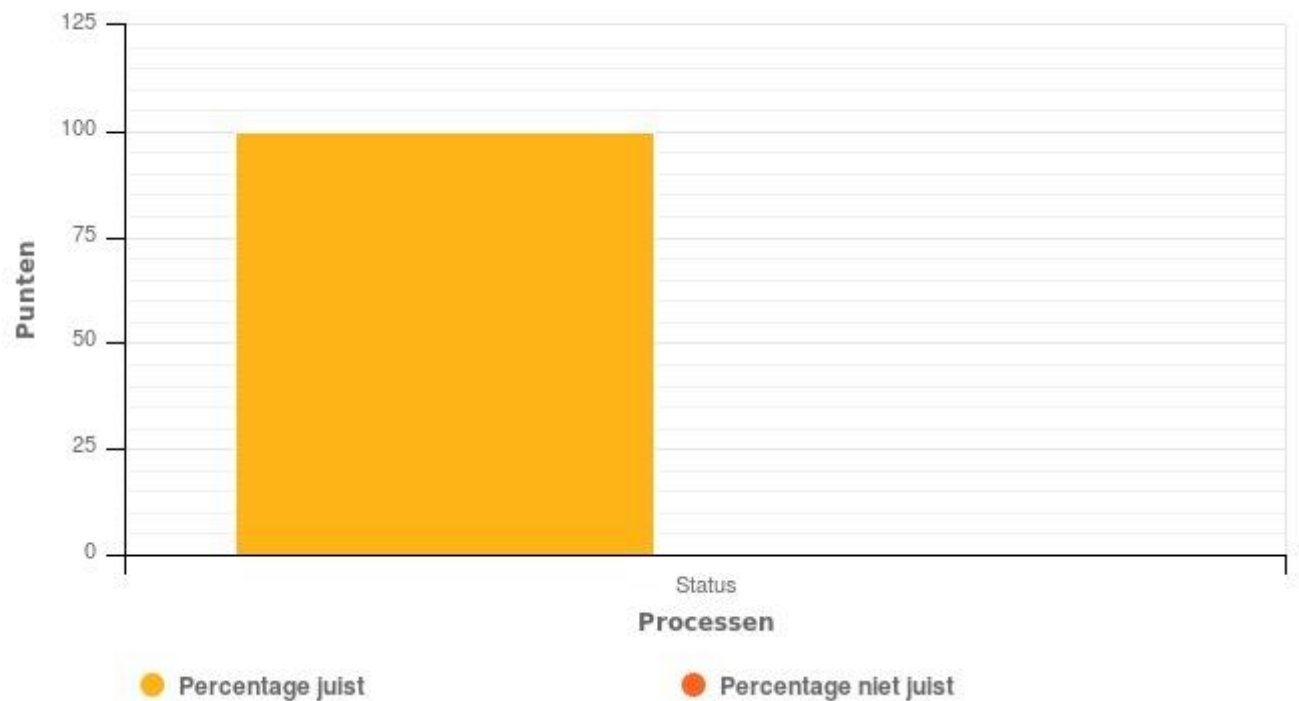
Bovenstaand diagram toont hoe de bronhouder met het toets element volledigheid in de organisatie is omgegaan.

Met onderstaande vragen is getoetst of alle objecten, die voldoen aan de objectdefinities en waarvan het bestaan bekend is, in de registratie worden opgenomen. Dit moet blijken uit het verwerken van BGT-relevante vergunningen c.a. in de registratie, uit een tijdige en correcte afhandeling van terugmeldingen en uit een jaarlijkse controle van de registratie op volledigheid.

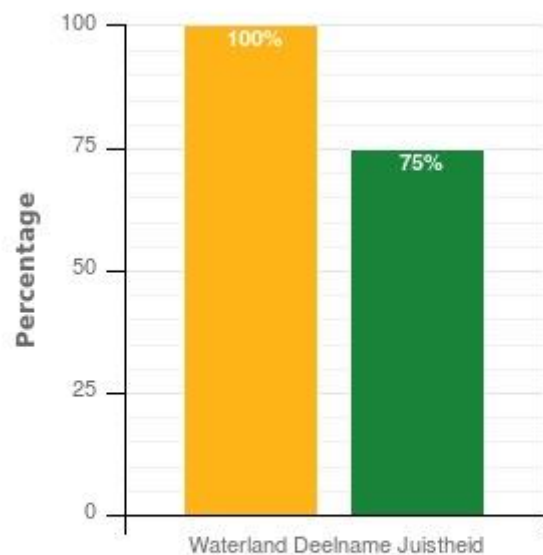
Worden alle objecten, die voldoen aan de objectdefinities en waarvan het bestaan bekend is, in de registratie opgenomen?	Antwoord
1. Worden alle in de fysieke werkelijkheid voorkomende BGT-objecten in de BGT vastgelegd? Toelichting op gegeven antwoord:	Ja/Nee: Nog niet alle in de fysieke werkelijkheid voorkomende BGT-objecten worden in de BGT vastgelegd We zijn een actualiseringsslag aan het voorbereiden. Hangt samen met de software/koppelingen
2. Worden alle terugmeldingen behandeld conform de voorschriften? (Hoofdstuk 6 Wet BGT) Toelichting op gegeven antwoord:	Ja/Nee: niet in alle gevallen worden terugmeldingen conform de voorschriften behandeld door het missen van de software kunnen we de meldingen niet verwerken
3. Wordt regelmatig gecontroleerd of de BGT volledig is? Toelichting op gegeven antwoord:	Ja we hebben mutatiesignalering gedaan tijdens de opbouw, deze zijn bekend

3.4 Juistheid

BGT 3.4 Juistheid

Deelscore Juistheid

- 3.4 Berekening percentage: voor hoeveel procent is de juistheid van de Wet BGT structureel geborgd in de organisatie?
- Norm juistheid

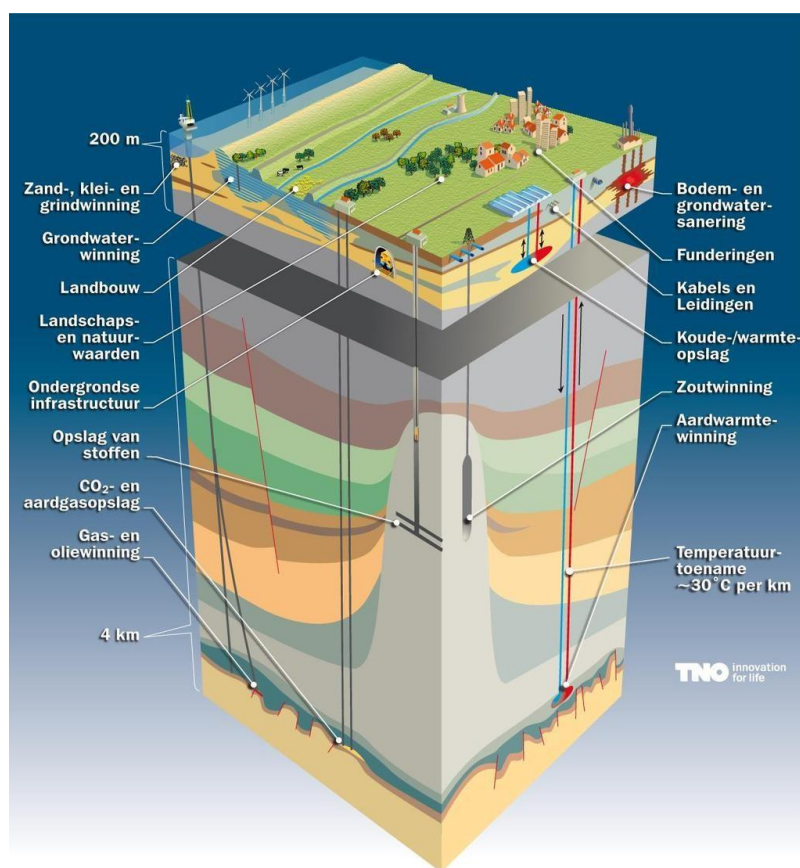
Met onderstaande vragen is getoetst of op reguliere basis kwaliteitsbeheer wordt uitgevoerd over de juistheid van de gegevens. Dit moet blijken uit een periodieke controle naar de juistheid van de objectkenmerken, uit het doornemen en zo nodig corrigeren van uitval in het kwaliteitsdashboard, uit controle en afstemming met andere (basis)registraties, uit een eenduidige relatie tussen register en registratie en uit het opnemen van een wijziging in de levenscyclus van pand of verblijfsobject in de registratie.

Wordt op reguliere basis kwaliteitsbeheer uitgevoerd naar de juistheid van de gegevens?	Antwoord
1. Worden de objectattributen juist in de BGT vastgelegd? Toelichting op gegeven antwoord:	Ja De huidige objecten zijn bij de oplevering gecontroleerd. Waar nog afwijkingen zijn, zijn deze in de huidige geplande kwaliteitsverbeteringslag opgenomen
2. Wordt regelmatig gecontroleerd of de attribuutgegevens in de BGT juist zijn?	Ja
Toelichting op gegeven antwoord: 3. Heeft u de processen in beeld die mutaties veroorzaken en maakt u jaarlijks of tweejaarlijks gebruik van een luchtfoto of andere methodieken om gemiste mutaties toch te signaleren en te verwerken? Toelichting op gegeven antwoord:	We plannen mutatiesignalering in en daarbij wordt ook naar de attributen gekeken Ja De processen die mutaties veroorzaken zijn in beeld en er wordt jaarlijks of tweejaarlijks gebruik gemaakt van een luchtfoto of andere methodieken om gemiste mutaties alsnog te signaleren en te verwerken.

Verantwoordingsrapportage BRO

Verantwoordingsrapportage

Basisregistratie Ondergrond 2018

Bronhouder Waterland

Datum dagelijks bestuur vaststelling:

19 maart 2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Basisregistratie Ondergrond (BRO)	3
1.2	Onderdeel van het stelsel van basisregistraties	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Bestuurlijke verantwoording	4
2.1	Overzichtsdiagram	4
2.2	Verbetermaatregelen	5
3	Zelfevaluatie	6
3.1	Borging processen	6
3.2	Tijdigheid	8
3.3	Volledigheid	10
3.4	Juistheid	12

1. Inleiding

1.1 Basisregistratie Ondergrond (BRO)

Het gebruik van bodem- en ondergrondgegevens bij de overheid en particuliere organisaties is de laatste decennia sterk toegenomen, zowel kwalitatief als kwantitatief. Deze gegevens spelen een cruciale rol op uitvoerend niveau, maar zijn ook van belang bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Daarbij valt onder meer te denken aan het inpassen van de gevolgen van klimaatverandering zoals de stijging van de zeewaterspiegel en bodemdaling. Andere voorbeelden zijn het gebruik van informatie in de ruimtelijke ordening, bij ondergronds bouwen, koude-warmteopslag of de opslag van CO₂. Met de Basisregistratie Ondergrond (BRO) beoogt de overheid de informatievoorziening sterk te verbeteren door publieke gegevens over de ondergrond op gestandaardiseerde wijze voor zowel de overheid als andere partijen ter beschikking te stellen.

De gegevens in de BRO zijn ondergebracht in zes domeinen:

1. In bodem- en grondonderzoek komt informatie die veelal afkomstig is van bedrijven actief in grond-, weg- en waterbouw.
2. Bodemkwaliteit bevat de gegevens die worden verzameld door de meetnetten van het RIVM, de provincies en Alterra.
3. Het domein grondwatermonitoring wordt gevoed door de informatie uit het netwerk van putten in ons land die samenstelling, kwaliteit en kwantiteit van het grondwater doorlopend meten.
4. Grondwatergebruik bevat gegevens over het onttrekken van grondwater door bijvoorbeeld bedrijven, die daar een vergunning volgens de Waterwet voor moeten aanvragen.
5. Het domein Mijnbouwwet bevat gegevens die bedrijven hebben vergaard door boringen voor het opsporen, winnen en opslaan van delfstoffen en aardwarmte.
6. In Modellen zijn de Bodemkaart van Nederland (schaal 1:50 000), de Geomorfologische kaart (schaal 1:50 000), GeoTOP en REGIS opgenomen.

Bronhouders:

- ministeries EZ (diepe) en IenW (ondiepe) ondergrond;
- Alterra (Bodem Informatie Systeem), voorts RWS, provincies, waterschappen, gemeenten;
- maar ook Prorail, DSM, en andere overheidsorganen die ondergrondgegevens beheren.

1.2 Onderdeel van het stelsel van basisregistraties

De BRO maakt onderdeel uit van het stelsel van basisregistraties. Met dit stelsel verbetert de overheid haar dienstverlening door belangrijke gegevens over onder andere personen, bedrijven, gebouwen en de ondergrond binnen de overheid te delen. De gegevens over de ondergrond worden voortaan op één plek beheerd en beschikbaar gesteld, waarna ze veelvuldig gebruikt kunnen worden. Met de BRO ontstaat er eenduidigheid in opslag en uitwisseling van ondergrondgegevens.

1.3 Leeswijzer

De rapportage start met de bestuurlijke verantwoording, waarin op hoofdlijnen de staat van de BRO bij deze bronhouder is beschreven met aandacht voor de tekortkomingen en door te voeren verbetermaatregelen. Vervolgens wordt op hoofdlijnen een overzicht gegeven van de score op de voor de BRO belangrijke kwaliteitscriteria borging proces, tijdigheid, volledigheid en juistheid. Vervolgens worden per kwaliteitscriterium de door te voeren verbetermaatregelen beschreven. In het laatste hoofdstuk is tot slot de zelfevaluatie opgenomen. Hierin wordt rubrieksgewijs per vraag de gemeentelijke beantwoording weergegeven.

2. Bestuurlijke verantwoording

De zelfevaluatie BRO is uitgevoerd op basis van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit systematiek (ENSIA). Voor de verantwoording over de BRO was 2018 een proefjaar, over 2019 is deze verplicht. De vragenlijst voor de zelfevaluatie BRO was in juli 2018 beschikbaar en is op 27 december 2018 via de ENSIA-tool ingeleverd.

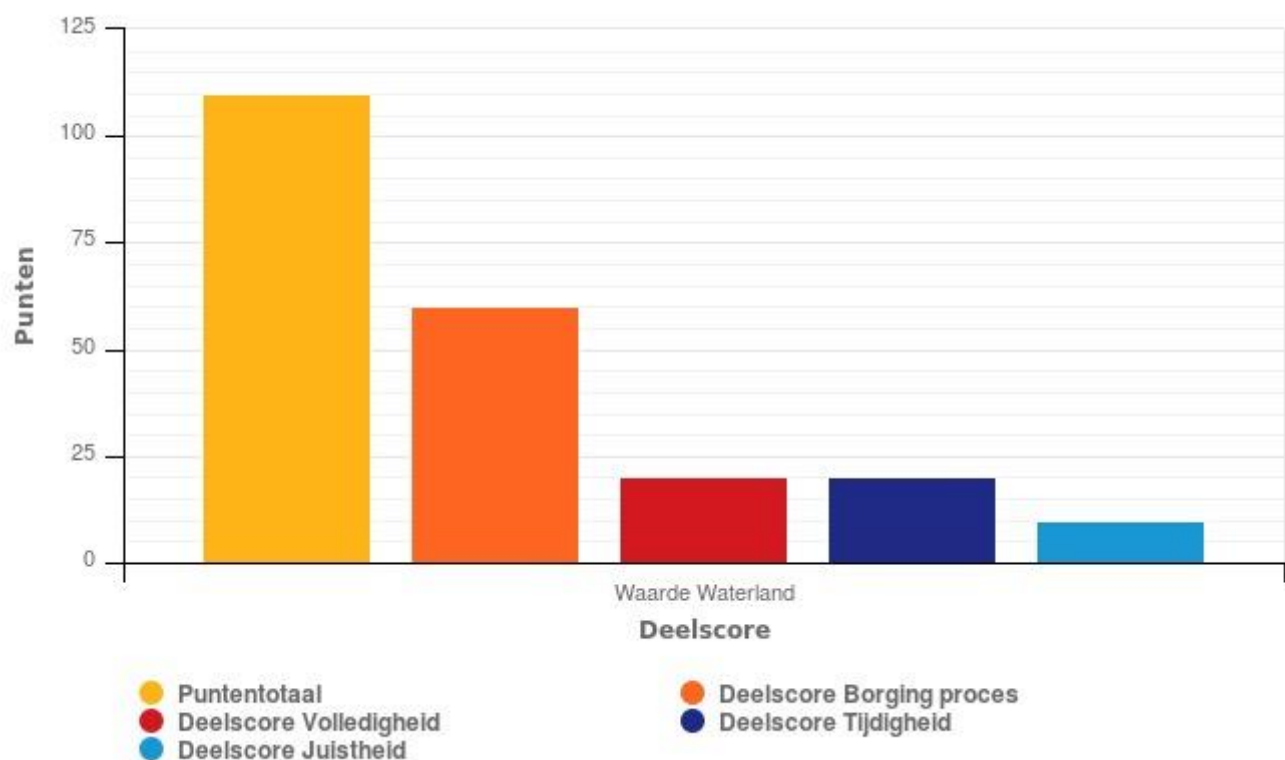
Er is getoetst op vier belangrijke kwaliteitscriteria: borging proces, tijdigheid, volledigheid en juistheid. De enige tekortkoming is dat de mandatering door de bronhouder aan personen die met de uitvoering zijn belast nog formeel vastgesteld moet worden.

2.1 Overzichtsdiagram

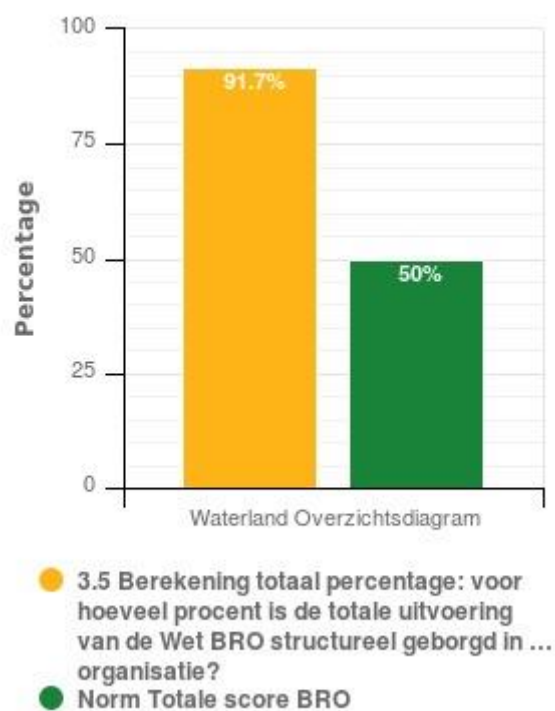
In onderstaand diagram valt te zien hoe door de gemeente over het algemeen wordt gescoord met betrekking tot de verschillende aspecten rond de BRO. Met 110 punten op een totaal van 120 ligt de gemiddelde score van 91,7% ruim boven de voor dit proefjaar geldende norm van 50%. In de rapportage komen de verschillende onderwerpen nog nadrukkelijk aan de orde. Waar relevant worden de verbetermaatregelen vermeld.

Onderdeel	Waarde bronhouder Waterland	Maximale score	Score percentage
Deelscore Borging proces	60	70	85,7 %
Deelscore Tijdigheid	20	20	100,0 %
Deelscore Volledigheid	20	20	100,0 %
Deelscore Juistheid	10	10	100,0 %
Puntentotaal BRO lijst	110	120	91,7 %

BRO 2.1 Overzichtsdiagram

Overzichtsdiagram

Bovenstaand diagram dient de deelscore en de totaalscore van de bronhouder te reflecteren.

2.2 Verbetermaatregelen

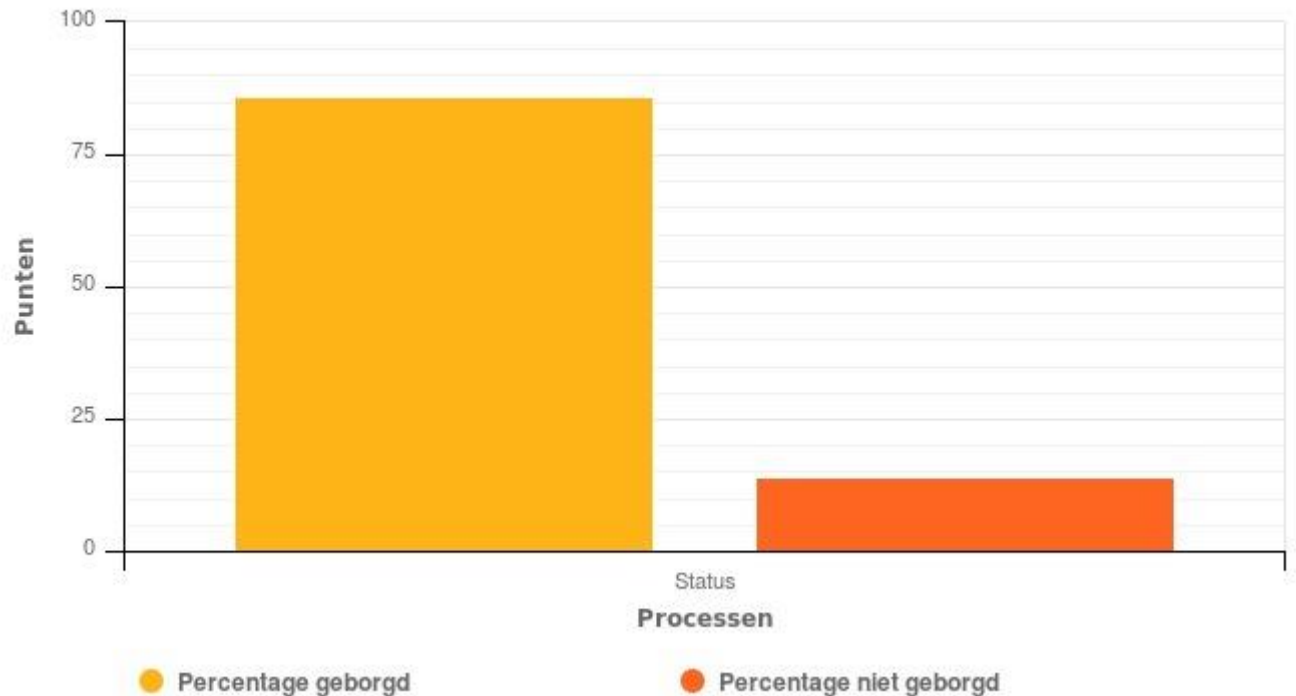
Op basis van de uitgevoerde evaluatie van de BRO heeft ons college besloten de volgende verbetermaatregelen door te voeren:

Welke maatregelen moeten er het komende jaar worden doorgevoerd om de kwaliteit van de BRO-administratie te verbeteren?	Verbetermaatregelen
Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces	De mandatering moet nog formeel vastgesteld worden, in de praktijk zijn de taken bekend. Er zijn geen relevante BRO-meldingen geweest in sinds de inwerkingtreding van de wet.
Verbetermaatregelen ten aanzien van Tijdigheid	nvt
Verbetermaatregelen ten aanzien van Volledigheid	nvt
Verbetermaatregelen ten aanzien van Juistheid	nvt

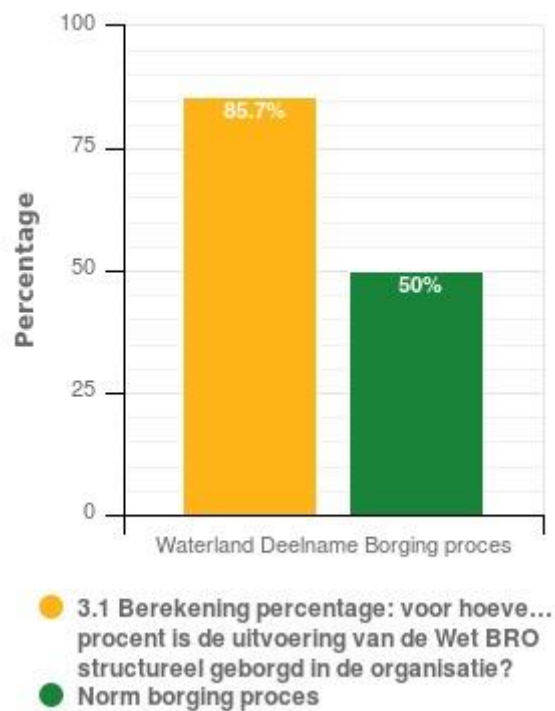
3. Zelfevaluatie

3.1 Borging processen

BRO 3.1 Borging processen

Deelscore Borging proces

Bovenstaand diagram toont hoe de BRO is geborgd in de organisatie.

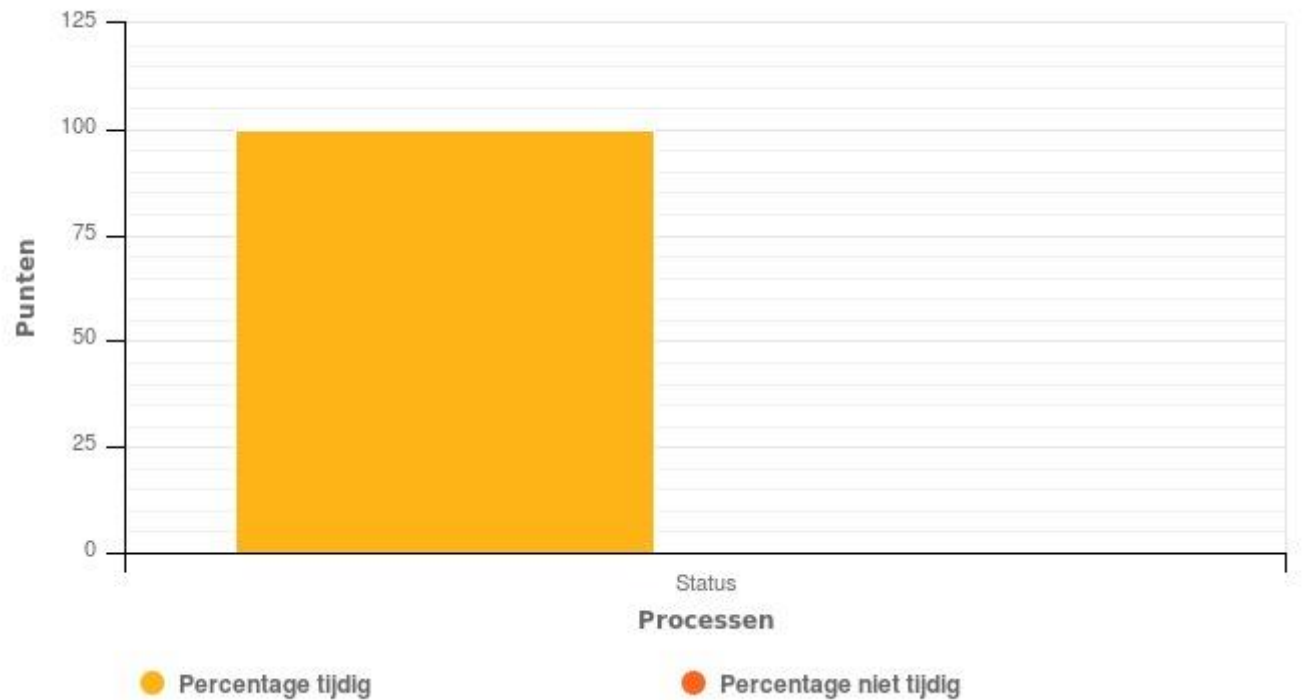
Met onderstaande vragen wordt getoetst of de uitvoering van de Wet BRO structureel geborgd is in de organisatie. Dit moet blijken uit de beschikbare formatiecapaciteit, uit een adequate beschrijving van de administratie organisatie, uit bekendheid bij medewerkers met BRO-gerelateerde activiteiten en de bevoegdheid om deze activiteiten uit te voeren.

Is de uitvoering van de Wet BRO structureel geborgd in de organisatie?	Antwoord
1.1 Is er voor de uitvoering van de BRO-processen structureel formatie beschikbaar?	Ja, voor de uitvoering van de BRO-processen is structureel formatie beschikbaar
Toelichting op het gegeven antwoord:	nvt
1.2 Is de vervanging voor de uitvoering van de BRO-processen zodanig geregeld dat de kwaliteit van de registratie is gewaarborgd?	Bij afwezigheid van een functionaris worden BRO-gerelateerde activiteiten tijdig overgenomen.
Toelichting op het gegeven antwoord:	nvt
1.3 Zijn de processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BRO beschreven?	Ja, de processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BRO zijn beschreven.
Toelichting op het gegeven antwoord:	nvt
1.4 Worden de beschreven processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BRO nageleefd?	Ja, de beschreven processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BRO worden nageleefd.
Toelichting op het gegeven antwoord:	nvt
1.5 Zijn de processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BRO opgenomen in de pc-cyclus van de organisatie, zodat periodieke evaluatie plaats gaat vinden?	Ja, de processen die invloed hebben op de kwaliteit van de BRO zijn opgenomen in de pc-cyclus van de organisatie, zodat periodieke evaluatie plaats gaat vinden.
Toelichting op het gegeven antwoord:	nvt
1.6 Vindt het inwinnen van de objecten van de BRO plaats conform de hiervoor geformuleerde kwaliteitseisen? (Artt. 9 en 10 Wet BRO)	Ja, het inwinnen van de objecten van de BRO vindt plaats conform de hiervoor geformuleerde kwaliteitseisen.
Toelichting op het gegeven antwoord:	nvt
1.7 Zijn de bevoegdheden en taken van het, in de wet aangewezen, bestuursorgaan overgedragen aan de personen die door de bronhouder met de uitvoering zijn belast?	Nee
Toelichting op het gegeven antwoord:	de mandatering moet nog formeel vastgesteld worden, in de praktijk zijn de taken bekend. Er zijn

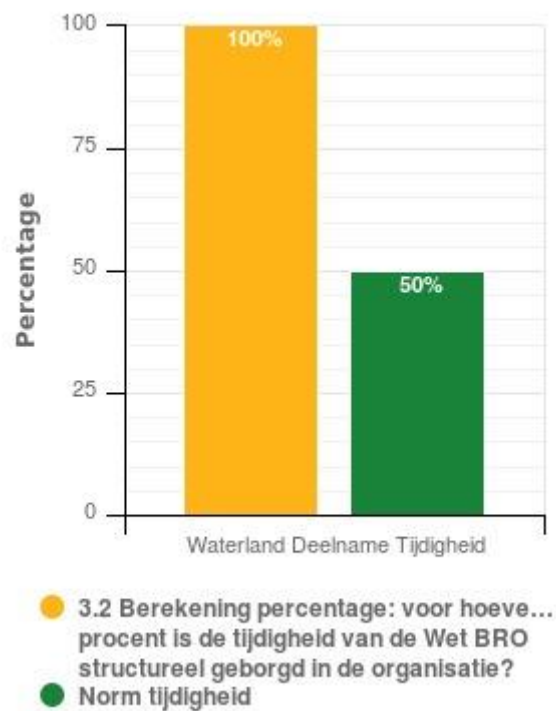
geen relevante BRO-meldingen geweest in sinds de inwerkingtreding van de wet.

3.2 Tijdigheid

BRO 3.2 Tijdigheid

Deelscore Tijdigheid

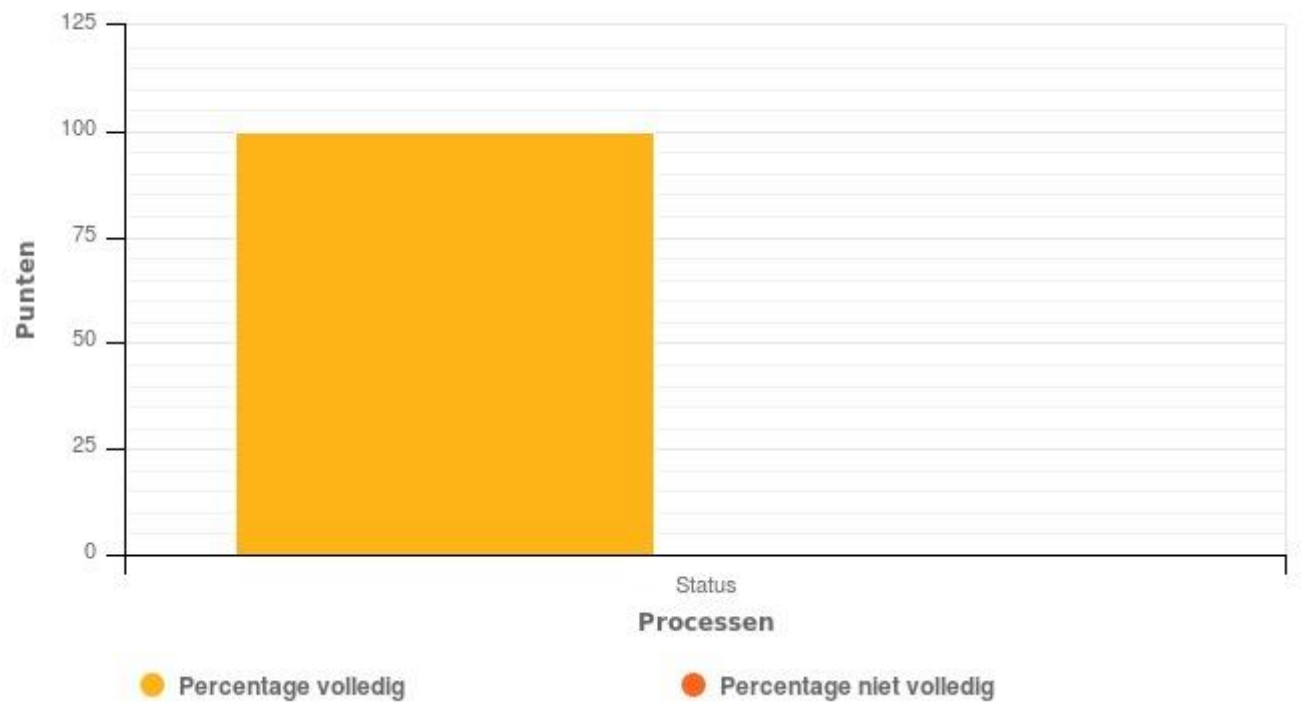
Bovenstaand diagram toont hoe de bronhouder met het toetselement tijdigheid in de organisatie is omgegaan.

In het blok tijdigheid wordt gezien of de bronhouder in staat is de ontvangen brondocumenten tijdig aan te leveren en teruggestuurde brondocumenten binnen de hiervoor gestelde termijn weer opnieuw aanlevert.

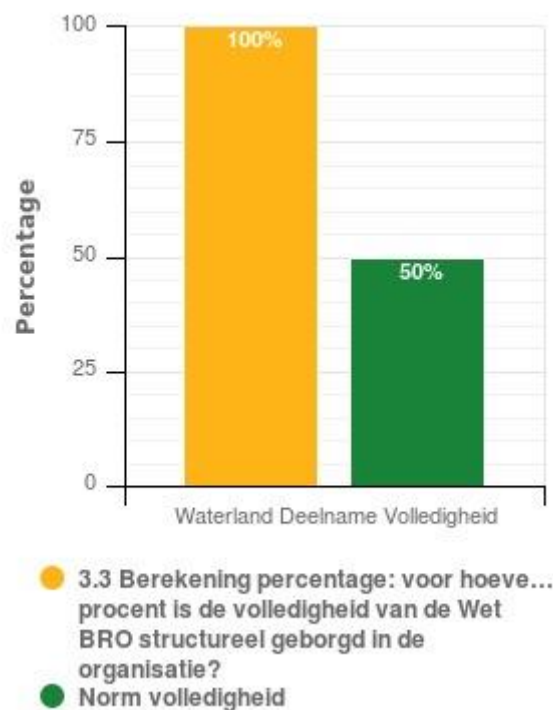
Wordt de actualiteit van de BRO in de procesvoering geborgd?	Antwoord
2.1 Is het proces zo ingericht dat alle door de bronhouder ontvangen brondocumenten tijdig (art. 9 lid 3) worden doorgeleverd aan de minister?	Ja
Toelichting op het gegeven antwoord:	nvt
2.2 Is het proces zo ingericht dat de bronhouder teruggestuurde brondocumenten (art 12 lid 1) tijdig weer gecorrigeerd aan de minister doet toekomen (art. 12 lid 2)?	Ja
Toelichting op het gegeven antwoord:	nvt

3.3 Volledigheid

BRO 3.3 Volledigheid

Deelscore Volledigheid

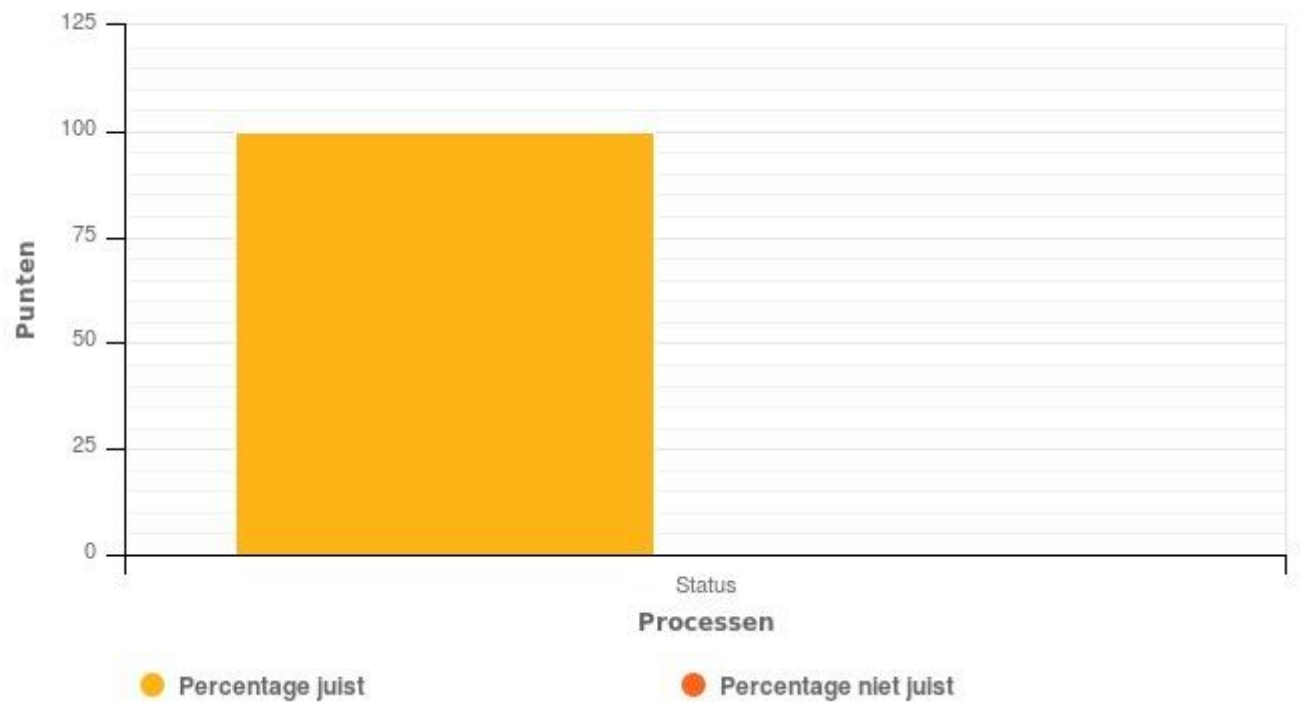
Bovenstaand diagram toont hoe de bronhouder met het toetselement volledigheid in de organisatie is omgegaan.

In dit blok wordt gezien of alle relevante brondocumenten deze bronhouder ter kennis komen en of deze dan ook alle worden geleverd aan de minister (praktisch de LV BRO).

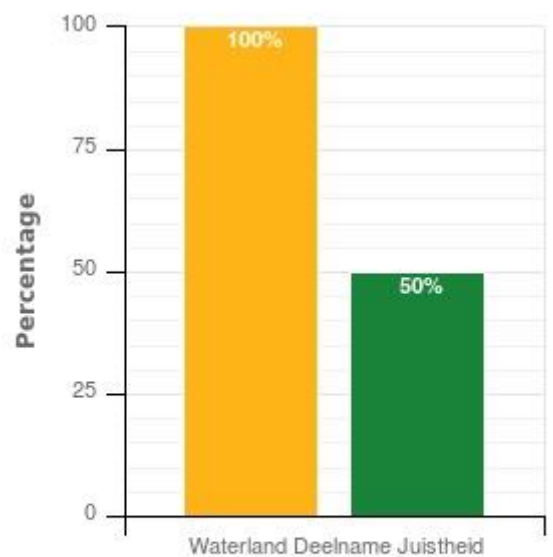
Worden alle relevante brondocumenten (art. 9 lid 1) doorgeleverd aan de minister?	Antwoord
3.1 Zijn de processen binnen de organisatie zodanig ingericht dat alle brondocumenten als bedoeld in art. 9 lid 1 Wet BRO ter kennis komen van de bronhouder?	Ja
Toelichting op het gegeven antwoord:	nvt
3.2 Zijn de processen binnen de organisatie zodanig ingericht dat alle brondocumenten als bedoeld in art. 9 lid 1 Wet BRO worden doorgeleverd aan de minister?	Ja
Toelichting op het gegeven antwoord:	nvt

3.4 Juistheid

BRO 3.4 Juistheid

Deelscore Juistheid

- 3.4 Berekening percentage: voor hoeveel procent is de juistheid van de Wet BRO structureel geborgd in de organisatie?
- Norm juistheid

In dit blok wordt gezien of alle attribuutgegevens van de brondocumenten wel juist zijn overgenomen.

Wordt op reguliere wijze kwaliteitsbeheer uitgevoerd naar de juistheid van gegevens in de brondocumenten?	Antwoord
4.1 Wordt op reguliere wijze kwaliteitsbeheer uitgevoerd naar de juistheid van gegevens in de brondocumenten op basis van de vereisten als beschreven in de catalogi? Toelichting op het gegeven antwoord:	Ja nvt

COLOFON

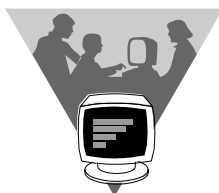
Uitgave:

Gemeente Waterland
Postbus 1000
1140 BA MONNICKENDAM

Bezoekadres:

Pierebaan 3
1141 GV MONNICKENDAM
Telefoon: 0299 - 658585

Samenstelling en lay-out:

Taakgroep Control
e-mail: control@waterland.nl
Telefoon: 0299 - 658561

Voor opmerkingen en/of suggesties met betrekking tot de opbouw, indeling en lay-out kan contact opgenomen worden met de taakgroep Control

Voor inhoudelijke vragen kan contact opgenomen worden met het afdelingshoofd van de betreffende vakafdeling of de gemeentelijke voorlichter.